

**T.C. ENERJİ PİYASASI
DÜZENLEME KURUMU**

**FAALİYET RAPORU
2019**

2019

Faaliyet Raporu

ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU
2019 YILI FAALİYET RAPORU

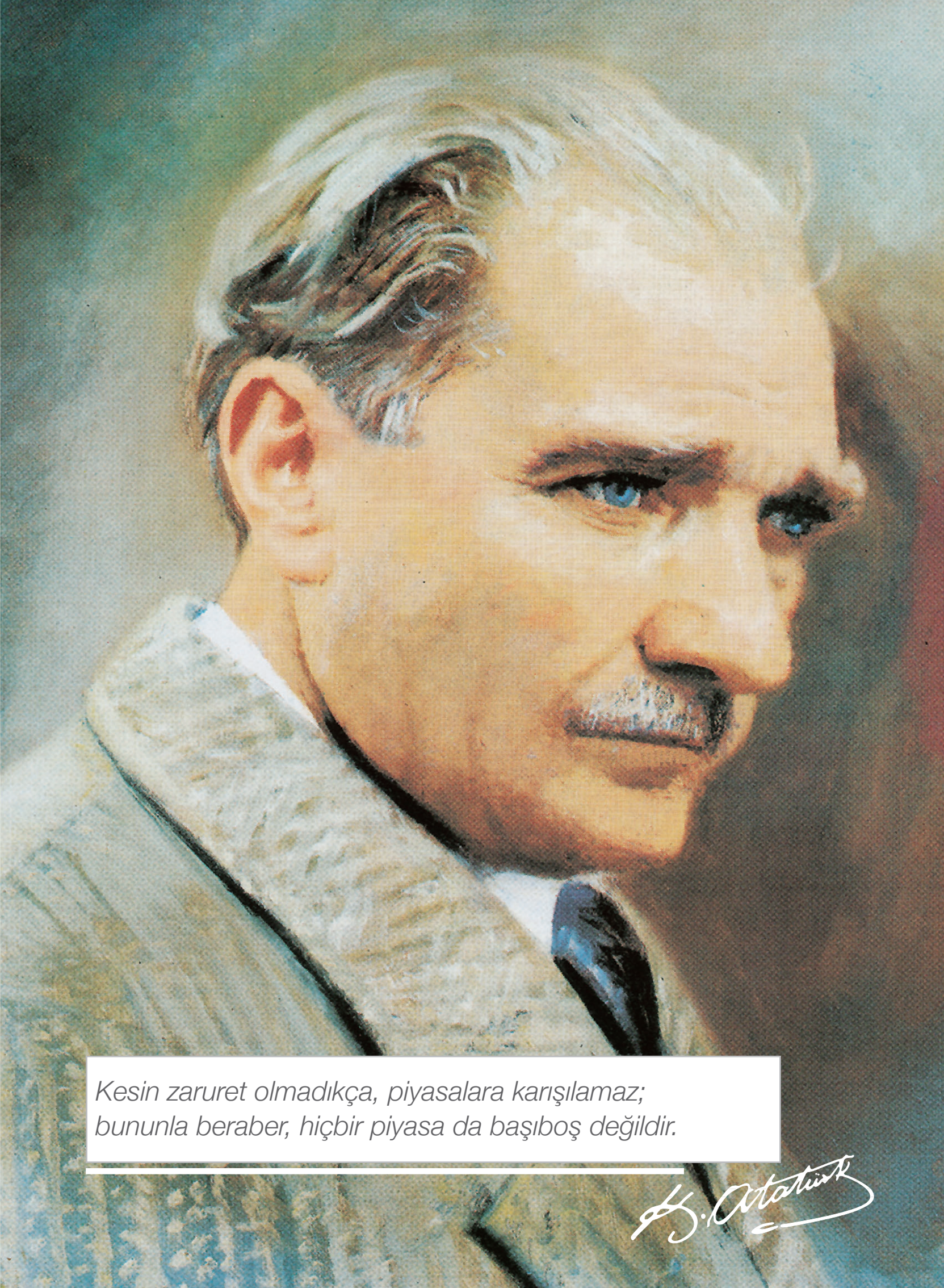
ANKARA
2020

EPDK İLETİŞİM

Mustafa Kemal Mahallesi, 2078. Sokak No:4 06510 Çankaya/ ANKARA

Tel: (0312) 201 40 00 Faks: (0312) 201 40 50

www.epdk.org.tr

*Kesin zaruret olmadıkça, piyasalara karışılmaz;
bununla beraber, hiçbir piyasa da başıboş değildir.*

H. Atatürk

BAŞKANIN MESAJI

EPDK sadece lisans veren, mevzuat hazırlayan bir kurum değil. Yatırım danışmanı gibi çalışarak, yabancı yatırımcılara yol gösteren bir kurumdur.

2019 yılında Kurumumuz kanunlarla kendisine verilen yetki çerçevesinde, tüm paydaşların görüş ve önerilerini alarak elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG piyasalarında gerekli düzenlemeleri hayata geçirmiş, piyasaların daha iyi işletilmesi için gerekli tedbirleri almıştır. Kurumumuzun karar ve uygulamalarının katkısıyla; Türkiye enerji sektörü bugün çok daha güçlü, etkin ve verimli bir kimlik kazanmıştır. Bu bağlamda, önceki yıllar gibi 2019 yılı da Kurumumuz ve enerji sektörü için yoğun bir gündem ve mesainin olduğu bir yıl olmuştur.

Türk enerji sektöründe yenilenebilir enerjinin bugünkü seviyesine gelmesinde, teşviklerin payı büyüktür. Yenilenebilir enerji yatırımları teşviksiz olmuyor, bu teşvikler döviz de olsa lira da olsa Türkiye'nin kazancına olan şeylerdir. Teşvik sistemi, Türkiye'nin dışa bağımlı olduğu enerji alanında kazanımları artıracaktır. Teknolojik ilerleme yenilenebilir kaynaklarına yapılan yatırımları her geçen gün daha etkili ve rekabetçi hale getirmekte ve elektrik sektörünün büyümesi ile yenilenebilir kaynakları da büyümektedir.

Doğal gaz tüketiminin sanayide ve konutta artmasıyla ithalat tarafında artış yaşanmaktadır. Yüksek oranda ithal olan doğal gaz yalnızca cari açık olarak görülmemelidir. Bugün doğal gaz sektöründe kullanılan malzemenin yüzde 95'inden fazlasını yerli olarak üretebiliyor olmamız istihdam oluşturmada da oldukça önemlidir. Doğal gaz piyasasında Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası ile Türkiye'nin doğal gaz ticaret merkezi olma hedefine bir adım daha yaklaşmıştır. Hazırlamış olduğumuz, Spot Boru Gazı İthalatı Hakkında Usul ve Esaslar düzenlemesi sadece sektörümüze katkı sağlamayacak, aynı zamanda ortaya çıkacak fiyat rekabeti tüketicilerimizin de cebine yansacaktır. EPDK'nın en önemli önceliklerinden birisi olan tüketici memnuniyetidir. Bu amaçla vatandaşların doğal gaza geçişlerinin teşvik edilmesi ve abone sayısının artırılmasına yönelik çalışmalarımız da devam etmektedir.

Akaryakıt dağıtım sektörüne disiplin getirilmesi için piyasaya girişte belli bir maddi gücünün olması gerektiğine ilişkin düzenleme yapılmıştır. Dağıtıcı ve Bayi Marjlarının Paylaşımına İlişkin Kurul Kararı ile hiçbir dağıtım şirketi artık keyfi olarak bayisinin karını azaltamayacaktır. Bu düzenleme taraflar arasında haksızlığın önüne geçecek ve adaleti sağlayacaktır. Tüketicinin korunması amacıyla akaryakıt şirketlerine, sattıkları katkılı yakıtların içeriğiyle ilgili Kurumumuza bilgi verme zorunluluğu da getirilmiştir.

Enerji piyasalarımızın potansiyeli ve ülkemize yatırım yapanın kaybetmeyeceği açıktır. EPDK sadece lisans veren, mevzuat hazırlayan bir kurum değil. Yatırım danışmanı gibi çalışarak, yabancı yatırımcılara yol gösteren bir kurumdur. Ülkemize kazandıracığımız her yatırım, vesile olacağımız her istihdam bizim için mükafat niteliğindedir.

Kurumumuzda daha önce bilişim faaliyetleri grup başkanlığı seviyesinde sürdürülmekteyken dijitalleşme sürecince Kurum faaliyetlerinin artması, sektörün bilişim güvenliği esaslarının belirlenmesi, uygulanması ve denetlenmesi görevlerinin Kurumumuza verilmesi gibi bilişim alt dallarında uzmanlık gerektiren çalışmalar neticesinde müstakil bir daire başkanlığı ihtiyacı hasıl olmuş ve Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı 2019 yılı içerisinde kurulmuştur.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanı olarak, 2019 yılında Kurumumuzca gerçekleştirilen uygulamalar ve düzenlemeler ile enerji piyasasında yaşanan gelişmeler hakkında bilgileri içeren Kurumumuz 2019 Yılı Faaliyet Raporu'nu ilgili tüm paydaşların istifadesine sunmaktan büyük memnuniyet duyduğumu belirtmek isterim.

Saygılarımla...

Mustafa YILMAZ

Kurum Başkanı

ÜYELER

ZEKERİYA GÖKŞENLİ

2. BAŞKAN

1962, Kahramanmaraş doğumlu. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun olduktan sonra 1989 yılında Türkiye Elektrik Kurumu Genel Müdürlüğü Adana Müessese Müdürlüğü'nde avukat olarak göreve başladı. 1997 yılında Türkiye Elektrik Üretim ve İletim A.Ş.'de hukuk müşaviri olarak görev yaptı.

Yap-İşlet-Devret, İşletme Hakkı Devri projelerinde ve mobil santrallerin hizmete alınmasında çalıştı. 2003 yılında Türkiye Elektrik İletim A.Ş.'ye 1.Hukuk Müşaviri oldu. 2004 yılından itibaren Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nda önce Grup Başkanı ardından Hukuk Dairesi Başkanı olarak görev yaptı. Enerji Düzenleyicileri Bölgesel Birliği (ERRA) Hukuk Grubu Üyesi olan Gökşenli İngilizce biliyor.

4 Ocak 2008 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu kararı ile Kurul Üyesi olarak atanan Zekeriya Gökşenli, 2014 yılında yeniden bu göreve atanmıştır. 15/07/2018 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 2018/6 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile EPDK İkinci Başkanlığı görevine atanan Zekeriya Gökşenli, evli ve 4 çocuk babası.

AHMET ÇAĞRI ÇİÇEK

ÜYE

1977 yılında Yozgat'ta doğdu 1999 yılında Doğu Akdeniz Üniversitesi İşletme ve Ekonomi Fakültesi Uluslararası İlişkiler bölümünden mezun oldu. Halen Gazi Üniversitesi Kamu Yönetimi Anabilim dalında Türkiye-Avrupa Birliği İlişkileri bölümünde master yapmaktadır.

2000 yılında TBMM Dış İlişkiler ve Protokol Müdürlüğünde işe başladı burada ihtisas komisyonlarının dış ilişkiler bölümünden sorumluydu, daha sonra aynı kurumda Avrupa Birliği Uyum Komisyonu'nda danışman olarak görev yaptı.

2005 yılında Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nda Başkan Danışmanı olarak göreve başladı.

2010 yılında aynı kurumda Sermaye Piyasaları Daire Başkanı olarak görevine devam etti.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığındaki görevi esnasında Özelleştirme programında bulunan Tedaş'a bağlı Trakya Elektrik Dağıtım A..Ş'de Denetim Kurulu üyeliği yaptı daha sonra TTA A.Ş'ye bağlı Sigara Sanayi ve Ticareti A.Ş'de Yönetim Kurulu üyeliği ve son olarak yine Özelleştirme programında olan Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş'de önce Yönetim Kurulu üyesi sonrasında Yönetim Kurulu Başkanlığı görevlerini sürdürdü.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığında çalıştığı süre zarfında başta Otoyol ve Köprülerin Özelleştirilmesi için kurulan Değer Tespit Komisyonu olmak üzere birçok gayrimenkul ve şirketin Değer Tespit Komisyonlarında görev almıştır.

30 Mayıs 2012 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu kararı ile Kurul Üyesi olarak atanan Ahmet Çağrı ÇİÇEK, görev süresinin dolmasının ardından 20 Haziran 2018 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu kararı ile bir kez daha EPDK Kurul Üyesi olarak atanmıştır. Ahmet Çağrı Çiçek, evli ve bir çocuk babasıdır.

İBRAHİM TAN

ÜYE

Ankara Beypazarı'nda 25.03.1967 tarihinde doğdu. ODTÜ Gaziantep Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü'nden 1992 tarihinden mezun oldu.

İş yaşamına özel sektörde şantiye şefi olarak başladı. 1996-2005 tarihleri arasında Dumlupınar ve Osmangazi Üniversiteleri Fen Bilimleri Enstitüsü İnşaat Mühendisliği bölümlerinde Asistan, Öğretim Görevlisi olarak görev yaptı. Ardından Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğü'nde İnşaat Emlak Daire Başkanı olarak görev yaptı. Birecik A.Ş. Yönetim Kurulu Üyeliği görevinin ardından 2008 yılından itibaren BOTAŞ Genel Müdürlüğü'nde Yatırımlardan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı ve Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev yaptı.

20 Şubat 2014 tarih ve 28919 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile Kurul Üyesi olarak atanan İbrahim Tan, evli ve üç çocuk babası.

DR. ERDOĞAN TOZAN

ÜYE

Erdoğan Tozan'ın mesleki kuruluşlar olan; AWS American Welding Society, IGU International Gas Union Work Group Member, GERG the European Gas Research Group Board Member, DEİK Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu Enerji Komiyonu üyeliği, WEC World Energy Council Türk Milli Komitesi üyelikleri bulunmaktadır.

İstanbul Teknik Üniversitesi Makina Mühendisliği bölümünden 1990 yılında mezun oldu. Aynı üniversitede enerji programında yüksek lisans ve doktorasını tamamladı.

Çalışma hayatına Türkiye Gemi San. AŞ'de mühendis olarak başladı.

1996 yılında Kalite Müdürü olarak görev aldığı İGDAŞ İstanbul Gaz Dağıtım AŞ'de birçok birimde müdür ve genel müdür yardımcısı pozisyonlarında hizmet verdi.

2016 yılından itibaren Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı kuruluşu olan BOTAŞ International'da Genel Müdür olarak görev yapan Erdoğan Tozan; 20/06/2018 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu kararı ile EPDK Kurul Üyesi olarak atanmıştır.

DR. MUHAMMED MUSTAFA İZGEÇ

ÜYE

1975 yılında Elazığ'da doğan Dr. Muhammed Mustafa İZGEÇ; Fırat Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Elektrik-Elektronik Mühendisliği bölümünden 1995 yılında mezun oldu. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Elektrik-Elektronik Mühendisliği Anabilim Dalında yüksek lisans ve yine aynı enstitünün Enerji Sistemleri Mühendisliği Anabilim Dalında doktora programını tamamladı.

Çalışma hayatına Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ) Ağrı Müessese Müdürlüğünde elektrik mühendisi olarak başladı. Sonrasında TEDAŞ Genel Müdürlüğünde mühendis ve Sistem İşletme Müdürü olarak görev yaptı. Daha sonra Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ) ' de mühendis ve Bölge Müdür Yardımcısı olarak çalıştı. 2014 yılında EPDK' da Başkan Danışmanlığına, 2017 yılında ise TEİAŞ Genel Müdür Yardımcılığına atanan M. Mustafa İZGEÇ MED-REG Institutional WG Başkan Yardımcılığı ve MED-TSO Başkan Yardımcılığı görevlerini de eş zamanlı olarak yürüttü.

15/07/2018 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 2018/6 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile EPDK kurul üyesi olarak atanan M.Mustafa İZGEÇ evli ve iki çocuk babasıdır.

MEHMET UĞUR DİLİPAK

ÜYE

13 Aralık 1972'de Kahramanmaraş'ta doğdu. Ortaöğrenimini Kahramanmaraş İmam Hatip Lisesi'nde tamamladı. İstanbul Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümünü 1997 yılında bitirdi. İstanbul Büyükşehir Belediyesi bünyesinde İGDAŞ'ta mühendis olarak çalıştı, MANİSAGAZ Kurucu Genel Müdürü ve ARMADAŞ Bölge Müdürü görevlerinde bulundu. Mehmet Uğur Dilipak; 25 ve 26. Dönem AK Parti Kahramanmaraş Milletvekili olarak görev yapmıştır.

Dilipak; TBMM 26.dönem; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu üyeliği yapmış aynı dönemde TBMM Benin ve Şili dostluk grubunda yer almıştır.

04/01/2019 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2019/3 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile EPDK Kurul Üyesi olarak atanmıştır. İyi düzeyde İngilizce, orta düzeyde Arapça bilen Uğur Dilipak, evli ve 4 çocuk babasıdır.

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
1. ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	2
1.1. Kurumun Görev, Yetki ve Sorumlulukları.....	2
1.2. Kurumun Yapısı.....	3
1.2.1. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu	3
1.2.2. Başkanlık.....	6
1.2.3. Hizmet Birimleri	6
1.3. Kurum Faaliyetlerinin Denetlenmesi	8
İKİNCİ BÖLÜM.....	9
2. MEVZUAT GELİŞTİRİLMESİ FAALİYETLERİ.....	10
2.1. Elektrik Piyasası Mevzuatı.....	10
2.1.1. Kanun.....	10
2.1.2. Cumhurbaşkanları Kararı	12
2.1.3. Yönetmelikler	12
2.1.4. Tebliğler	24
2.1.5. Kurul Kararları	25
2.2. Doğal Gaz Piyasası Mevzuatı.....	28
2.2.1 Kanun.....	28
2.2.2 Yönetmelikler	28
2.2.3 Tebliğler	31
2.2.4 Kurul Kararları	31
2.3. Petrol Piyasası Mevzuatı	36
2.3.1. Kanun.....	36
2.3.2. Yönetmelikler	40
2.3.3. Tebliğler	44
2.3.4. Kurul Kararları	45
2.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Mevzuatı.....	47
2.4.1. Kanun.....	47
2.4.2. Yönetmelikler	50
2.4.3. Tebliğler	54
2.4.4. Kurul Kararları	55
2.5. Diğer Mevzuat Faaliyetleri.....	55
2.5.1. Enerji Piyasası Bildirimleri ile İlgili Mevzuat Değişiklikleri	55
2.5.2. Diğer Değişiklikler	56

3. LİSANSLAMA, SERTİFİKA VE İZİN VERME FAALİYETLERİ.....	57
3.1. Elektrik Piyasası Lisanslama ve İzin Faaliyetleri	57
3.1.1. Lisanslama Faaliyetleri	57
3.1.2. İthalat ve İhracat İzinleri.....	60
3.2. Doğal Gaz Piyasası Lisanslama ve Sertifika Faaliyetleri.....	60
3.2.1. Lisans İşlemleri.....	60
3.2.2. Sertifika İşlemleri	62
3.3. Petrol Piyasası Lisanslama Faaliyetleri	62
3.3.1. Akaryakıt Harici Ürün İzinlerine Dair İşlemler.....	64
3.3.2. Lisans Sahiplerine Yönelik Otomasyon Çalışmaları	64
3.3.2.1. Ulusal Marker	64
3.3.2.2. Akaryakıt Bayileri Otomasyon Sistemi.....	66
3.3.2.3. Petrol Depo Stok Takip Sistemi	66
3.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisanslama Faaliyetleri.....	66
4. FİYAT OLUŞUMU ve TARİFELENDİRME FAALİYETLERİ	69
4.1. Elektrik Piyasası Tarifeleri.....	69
4.1.1. İletim Tarifesi.....	69
4.1.1.1. İletim Ek Ücreti.....	70
4.1.2. Dağıtım ve Perakende Satış Tarifeleri.....	70
4.1.2.1. Dağıtım Sistemi Bağlantı Bedeli	74
4.1.2.2. Kesme-Bağlama Bedeli	75
4.1.2.3. Güvence Bedeli.....	75
4.1.2.4. Sayaç Kontrol Bedeli	75
4.1.3. Piyasa İşletim Tarifesi.....	76
4.1.4. OSB Dağıtım Bedeli.....	76
4.1.5. TETAŞ/EÜAŞ Toptan Satış Tarifesi	76
4.1.6. Türkiye Ortalama Elektrik Toptan Satış Fiyatı.....	77
4.1.7. Lisans Bedelleri.....	77
4.2. Doğal Gaz Piyasası Tarifeleri.....	79
4.2.1. İletim ve Sevkiyat Kontrol Tarifeleri.....	79
4.2.2. Bağlantı Tarifeleri	80
4.2.3. İç Tesisat Proje Onay, Kontrolörlük, Test ve İşletmeye Alma İşlemleri Bedelleri.....	81
4.2.4. Toptan Satış Tarifeleri	81
4.2.5. Perakende Satış Tarifeleri.....	81
4.2.6. Doğal Gaz Piyasası ile İlgili Alınan Diğer Tarife Kurul Kararları.....	84
4.2.7. Lisans Bedelleri.....	85

4.3. Petrol Piyasası Tarifeleri	85
4.3.1. Lisans Bedelleri.....	86
4.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Fiyatlar	87
4.4.1. Lisans Bedelleri.....	87
5. BİLİŞİM SİSTEMLERİ VE OTOMASYON FAALİYETLERİ	88
5.1. Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı'nın Kurulması	88
5.2. Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi (BGYS).....	88
5.3. Bilişim Altyapı Sistemleri ve Destek Hizmetleri	88
5.4. Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS)	89
5.5. Ulusal Elektronik Tebligat Sistemi (UETS) Entegrasyon Çalışmaları.....	89
5.6. Kurum İnternet Sitesi	90
5.7. Kurumsal Kaynak Planlama (KKP).....	90
5.8. Elektronik imza	90
5.9. Enerji Piyasası Analiz ve Raporlama Sistemi (EPARS).....	90
5.10. Enerji Piyasası Veri Tabanı Yönetim Sistemi (EPVYS).....	91
5.11. Diğer Kurum ve Kuruluşlar İle Veri Paylaşımı (Veri Erişim ve Paylaşım Sistemi (VEPS)).....	92
5.12. Elektronik Bildirim Sistemi (EBİS)	92
6. DENETİM	93
6.1. Elektrik Piyasası Denetim Faaliyetleri	93
6.2. Doğal Gaz Piyasası İnceleme ve Denetim Faaliyetleri	93
6.2.1. Doğal Gaz Dağıtım Şirketlerinin 5 Yıllık Yatırım Yükümlülükleri İncelemeleri.....	93
6.2.2. Doğal Gaz Piyasası Denetim Faaliyetleri	94
6.3. Petrol Piyasası Denetim Faaliyetleri.....	94
6.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Denetim Faaliyetleri	96
7. KAMULAŞTIRMA, KİRALAMA ve İRTİFAK HAKKI TESİSİ	98
8. HUKUK İŞLERİ.....	100
8.1.Dava Takip İşlemleri	100
8.2. Görüş Verme	102
9. TÜKETİCİ HAKLARININ KORUNMASI	105
9.1.Tüketici Bilincinin Oluşturulması ve Geliştirilmesi	105
9.2.Tüketici Şikâyetlerinin Değerlendirilmesi.....	106
9.2.1. Bilgi Edinme Şikâyet Sayısı ve Kanalları.....	106
9.2.2. Şikâyet Bildirimlerinin Sektörel Dağılımı.....	108
9.2.3. Elektrik Sektörüne Ait Şikâyetlerin Sınıflandırılması ve Gerçekleşmeler	109
9.2.4. Doğal Gaz Sektörüne Ait Şikâyetlerin Sınıflandırılması ve Gerçekleşmeler	110
9.2.5. Petrol Sektörüne Ait Şikâyetlerin Sınıflandırılması ve Gerçekleşmeler.....	111
9.2.6. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları(LPG) Sektörüne Ait Şikâyetlerin Sınıflandırılması ve Gerçekleşmeler.....	111

10. BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER.....	112
11. DİĞER KURUMLARLA İLİŞKİLER	113
Bakanlık Kanalıyla TBMM'den Gelen Soru Önergeleri.....	113
12. DIŞ İLİŞKİLER	114
12.1. Üyesi Olunan Uluslararası Birliklerle İlişkiler	114
12.2. İkili İlişkiler.....	115
12.3. Avrupa Birliği Müktesebatı İle Uyum Süreci Kapsamındaki Faaliyetler	116
12.4. Ülkemizin Taraf Olduğu Uluslararası Anlaşmalar Gereği İlişki İçerisinde Bulunulan Organizasyonlar Kapsamında Kurumun Görev Alanına Giren Alanlarda Yapılan Çalışmalar	116
12.5. Uluslararası Enerji Piyasalarındaki Gelişmelerin İzlenmesi ve Raporlanması	117
13. İNSAN KAYNAKLARI VE EĞİTİM FAALİYETLERİ	118
13.1. Kurum Personeli	118
13.2. Eğitim Faaliyetleri.....	121
13.2.1. Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri	121
13.2.2. Diğer Eğitim Faaliyetleri.....	122
14. MALİ BİLGİLER	124
14.1. 2019 Yılı Bütçe Uygulama Sonuçları.....	125
14.1.1. Gelir Bütçesi	125
14.1.2. Gider Bütçesi	125
EKLER.....	126

TABLolar VE ŐEKİLLER LİSTESİ

Tablo 1.1: 2019 Yılında Alınan Kurul Kararlarının Kurum Hizmet Birimlerine Göre Dağılımlı	4
Şekil 1.1: 2019 Yılı Hizmet Birimlerine Göre Alınan Kurul Kararları	4
Tablo 1.2: 2015-2019 Yılları Arasında Alınan Kurul Kararlarının Kurum Hizmet Birimlerine Göre Dağılımlı	5
Tablo 1.3: 2015-2019 Yılları Arasında Alınan Kurul Kararlarının Genel Dağılımlı	5
Şekil 1.2: 2015-2019 Yılları Arasında Alınan Kurul Kararlarının Dağılımlı.....	5
Tablo 2.1: Yıllar İtibarıyla Elektrik Piyasasında Serbest Tketicı Limitinin Değişimi(2003-2020)	25
Tablo 2.2: Yıllara Göre Doğal Gaz Tketicim Tahmini ve Gerçekleşme Verileri(2005-2019)	32
Tablo 2.3: Yıllar İtibarıyla Doğal Gaz Piyasasında Serbest Tketicı Limitinin Değişimi (2005-2019).....	34
Tablo 3.1: Elektrik Piyasasında 2019 Yılında Gerçekleştirilen Lisans İŞlemleri (Adet)	58
Tablo 3.2: Elektrik Piyasasında 2019 Yılında retim Faaliyeti Kapsamında Gerçekleştirilen Lisans İŞlemleri (MWe)	59
Tablo 3.3: Doğal Gaz Piyasasında 2019 Yılında Gerçekleştirilen Lisans İŞlemleri (Adet)	61
Tablo 3.4: Lisanslı Doğal Gaz Depolama Tesisi Bilgileri.....	61
Tablo 3.5: Doğal Gaz Piyasasında 2019 Yılında Gerçekleştirilen Sertifika İŞlemleri (Adet)	62
Tablo 3.6: Petrol Piyasasında 2019 Yılında Gerçekleştirilen Lisans İŞlemleri(Adet)	62
Tablo 3.7: 2019 Yılı Sonu İtibarıyla Lisanslı Rafineri Tesisi Bilgileri	63
Tablo 3.8: 2019 Yılı Sonu İtibarıyla Petrol Piyasası Depolama Lisansı Bilgileri	63
Tablo 3.9: Yıllar İtibarıyla Kullanılan Ulusal Marker ve İŞaretlenen Akaryakıt Miktarları	65
Tablo 3.10: LPG Piyasasında 2019 Yılında Gerçekleştirilen Lisans İŞlemleri(Adet)	67
Tablo 3.11: 2019 Yılı Sonu İtibarıyla LPG Piyasası Depolama Lisansı Bilgileri	67
Tablo 4.1: TEİAŞ'ın 2020 Yılı Sistem Kullanım Ve Sistem İŞletim Gelir Tavanları	69
Tablo 4.2: İletim Sistemi Sistem Kullanım ve Sistem İŞletim Tarifeleri	69
Tablo 4.3: Dağıtım ve Görevli Tedarik Şirketleri Tarife Tablolarına Dair Kurul Kararları.....	70
Tablo 4.4: Dağıtım Şirketlerinin 2016-2020 nc Uygulama Dönemi Sistem İŞletim Gelir Gereksinimlerinin ve İlgili Parametrelerin Revize Edilmesine İlişkin Kurul Kararları.....	70
Tablo 4.5: Dağıtım Şirketlerinin 2020 Yılı Sistem İŞletim Gelir Tavanlarının Onaylanmasına İlişkin Kurul Kararları	71
Tablo 4.6: Görevli Tedarik Şirketlerinin 2020 Yılı Perakende Satış Gelir Tavanlarının Onaylanmasına İlişkin Kurul Kararları.....	72
Tablo 4.7: 2016-2020 Yılları Yatırım Planlarının Revize Edilmesine Dair Kurul Kararları	73
Tablo 4.8: 2019 Yılında Dağıtım Bölgesi Bazında Gerçekleşen Yatırım Tutarları (Cari Fiyatlarla-TL).....	73
Tablo 4.9: Dağıtım Sistemi Bağlantı Bedelleri.....	74
Tablo 4.10: Kesme-Bağlama Bedelleri	75
Tablo 4.11: Güvence Bedelleri	75
Tablo 4.12: Sayaç Kontrol Bedeli.....	75
Tablo 4.13: Lisanssız retim Başvuru Bedeli.....	75

Tablo 4.14: Lisanssız Üretim İşletim Bedeli (Görevli Tedarik Şirketleri)	76
Tablo 4.15: Lisanssız Üretim İşletim Bedeli (Elektrik Dağıtım Şirketleri)	76
Tablo 4.16: EPIAŞ 2020 Yılı Piyasa İşletim Gelir Tavanı	76
Tablo 4.17: EÜAŞ Toptan Satış Tarifeleri (Dağıtım Şirketlerine Teknik ve Teknik Olmayan Kayıp Enerji Satışları İle Görevli Tedarik Şirketlerine Yapılan Satışlarda)	77
Tablo 4.18: TETAŞ/EÜAŞ Toptan Satış Tarifeleri (Dağıtım Şirketlerine Genel Aydınlatma Kapsamında Yapılan Satışlarda)	77
Tablo 4.19: İletim Kapasite Bedeli Üst Sınırları.....	80
Tablo 4.20: BOTAŞ'ın iletim hizmet bedeli üst sınırı	80
Tablo 4.21: BOTAŞ'ın üçüncü uygulama dönemi yatırım tavanı.....	80
Tablo 4.22: BOTAŞ'ın üçüncü uygulama dönemi gelir gereksinimi.....	80
Tablo 4.23: Dağıtım Şirketleri İçin Belirlenen Bağlantı Tarifeleri.....	81
Tablo 4.24: Kurum Tarafından Belirlenen İç Tesisat Proje Onay, Kontrol, Test ve İşletmeye Alma Üst Bedelleri.....	81
Tablo 4.25: 2019 Yılında Perakende Satış Tarifeleri Hakkında Kurul Kararı Alınan Doğal Gaz Dağıtım Şirketleri	82
Tablo 6.1: 2018 ve 2019 Yıllarında Denetim Kapsamında Protokolcü Kuruluşlara Ödenek Aktarımı	94
Tablo 6.2: 2017-2019 Yılları Ulusal Marker Saha Cihazı (XP) Analiz Sonuçları Karşılaştırması	94
Tablo 6.3: Petrol Piyasasında 2019 Yılında Uygulanan İdari Para Cezalarının Lisans Tipine Göre Dağılımı	95
Tablo 6.4: Petrol Piyasasında 2018-2019 Yıllarında Uygulanan İdari Para Cezalarının Lisans Tipine Göre Dağılımı.....	96
Tablo 6.5: Petrol Piyasasında 2019 Yılında Uygulanan İdari Para Cezalarının İdari Para Cezasına Konu Fiillere Göre Dağılımı	96
Tablo 6.6: LPG Piyasasında 2019 Yılında Uygulanan İdari Para Cezalarının Lisans Tipine Göre Dağılımı	97
Tablo 6.7: LPG Piyasasında 2018-2019 Yıllarında Uygulanan İdari Para Cezalarının Lisans Tipine Göre Dağılımı	97
Tablo 6.8: LPG Piyasasında 2019 Yılında Uygulanan İdari Para Cezalarının İdari Para Cezasına Konu Fiillere Göre Dağılımı	97
Şekil 7.1: 2019 Yılında Taşınmaz Teminine İlişkin Alınan Kurul Kararlarının Dağılımı.....	99
Şekil 7.2: 2019 Yılında Taşınmaz Teminine İlişkin Alınan Kurul Kararlarının Tesis Türlerine Göre Dağılımı	99
Tablo 8.1: 2019 yılı sonu itibariyle Kurumumuzun Taraf Olduğu Toplam Dava Sayısı	100
Tablo 8.2: 2019 yılı Sonu İtibariyle Kurumumuzun Taraf Olduğu Davaların Piyasalara Dağılımı.....	100
Tablo 8.3: 2019 Yılında Kurumumuzun Taraf Olduğu Davaların Dağılımı	100
Şekil 8.1: Yıllar İtibariyle Kurumumuza Açılan Davaların Piyasa Bazında Dağılımı	101
Tablo 8.4: 2019 Yılı Sonu İtibariyle Kurumumuzun Takip Ettiği Davaların Kesinleşme Durumu.....	101
Tablo 8.5: 2019 Yılı Sonu İtibariyle Kurumumuzun Taraf Olduğu Davalardan Kesinleştiği Tespit Edilen Davaların, Sonuçları Bakımından Dağılımı.....	101
Tablo 8.6: 2019 Yılı Sonu İtibariyle Kurumumuzun Taraf Olduğu Davalardan Sonuçlanan Davaların, Sonuçları Bakımından Dağılımı.....	102

Şekil 8.2: 2019 Yılı Sonu İtibariyle Kurumumuzun Taraf Olduğu Davaların Sonuçları Bakımından Dağılımı ...	102
Tablo 8.7: 2019 Yılı Sonu İtibariyle Hukuk Dairesi Başkanlığı Tarafından Verilen Görüşlerin Dağılımı	103
Tablo 8.8: Yıllar İtibariyle Hukuk Dairesi Başkanlığı Tarafından Verilen Görüşlerin Dağılımı.....	103
Şekil 8.3: Yıllar İtibariyle Hukuk Dairesi Başkanlığı Tarafından Verilen Görüşlerin Dağılımı	104
Şekil 9.1: . Şikâyet başlığı altında işlem gören bildirimlerin aylar itibariyle yüzdesel dağılımı	107
Şekil 9.2: Şikâyet Bildirimlerinin Şikâyet Kanallarına Göre Yüzdesel Dağılımı	107
Şekil 9.3: Şikâyet Bildirimlerinin Sektörel Dağılımı	108
Şekil 9.4: Şikâyet Bildirimlerinin Gönderildikleri Yerlere Göre Dağılımı	108
Şekil 9.5: Elektrik Sektörüne Ait Şikâyetlerin Alt Sınıflandırmasının Yüzdesel Dağılımı.....	109
Şekil 9.6: Elektrik Sektöründe İşlem Gören Bildirimlerin Aylara Göre Yüzdesel Dağılımı.....	109
Şekil 9.7: Doğal Gaz Sektörüne Ait Şikâyetlerin Alt Sınıflandırmasının Yüzdesel Dağılımı	110
Şekil 9.8: Doğal Gaz Sektöründe İşlem Gören Bildirimlerin Aylara Göre Yüzdesel Dağılımı	110
Şekil 9.9: Petrol Sektörüne Ait Şikâyetlerin Alt Sınıflandırmasının Yüzdesel Dağılımı	111
Şekil 9.10: LPG Sektörüne Ait Şikâyetlerin Alt Sınıflandırmasının Yüzdesel Dağılımı	111
Tablo 11.1: 2019 Yılında Gelen Soru Önergelerinin Konu Bazında Dağılımı	113
Şekil 11.1: 2019 Yılında Gelen Soru Önergelerinin Konu Bazında Yüzdesel Dağılımı.....	113
Tablo 13.1: 2019 Yılında Kurumda Göreve Başlayan Personele İlişkin Bilgiler	118
Tablo 13.2: 2019 Yılında Kurumdan Ayrılan Personele İlişkin Bilgiler	119
Tablo 13.3: Kurum Personeli Kadro Dağılımı.....	119
Tablo 13.4: Yıllara Göre Kurum Personel Sayısı	121
Tablo 13.5: 2019 Yılında Yapılan Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri.....	121
Tablo 13.6: 2019 Yılında Yapılan Yurt Dışı Eğitim Faaliyetleri	122
Tablo 13.7: 2019 Yılında Alınan Yabancı Dil Eğitim Faaliyetleri.....	122
Tablo 13.8: 2018 Yılında Kurumda Staj Yapan Kişi Bilgileri.....	123
Tablo 14.1: Yıllar İtibariyle T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına Aktarılan Gelir Fazlası (TL)	124

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

AG: Alçak Gerilim

Bakanlık/ETKB: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

BGYS: Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi

BOTAŞ: Boru Hatları İle Petrol Taşıma Anonim Şirketi

CİMER: Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi

CNG: Sıkıştırılmış Doğal Gaz

DTÖ: Dünya Ticaret Örgütü

EBİS: Elektronik Bildirim Sistemi

EBYS: Elektronik Belge Yönetim Sistemi

ECRB: Enerji Topluluğu Düzenleme Kurulu

EGE-PAL: Ege Üniversitesi - Petrol Araştırma Laboratuvarı

EİT: Ekonomik İş Birliği Teşkilatı

ENTSO-E: Avrupa Elektrik İletim Sistemi İşletmecileri

EPARS: Enerji Piyasası Analiz ve Raporlama Sistemi

EPİAŞ: Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi

EPVYS: Enerji Piyasası Veri Tabanı Yönetim Sistemi

ERRA: Enerji Düzenleyicileri Bölgesel Birliği

ICER: Uluslararası Enerji Düzenleyicileri Konfederasyonu

İNÖNÜ-PAL: İnönü Üniversitesi - Petrol Araştırma Laboratuvarı

IPA: AB-Türkiye Mali İşbirliği Katılım Öncesi Yardım Aracı

KEİ: Karadeniz Ekonomik İşbirliği

KEK: Karma Ekonomik Komisyon

KEP: Kayıtlı Elektronik Posta

KKP: Kurumsal Kaynak Planlama

KTÜ-YUAM: Karadeniz Teknik Üniversitesi - Yakıt Uygulama ve Araştırma Merkezi

Kurul: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu

Kurum/EPDK: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu

LNG: Sıvılaştırılmış Doğal Gaz

LPG: Sıvılaştırılmış Petrol Gazları

MEDREG: Akdeniz Elektrik ve Gaz Düzenleyicileri Birliği

OECD: Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü

OG: Orta Gerilim

OSB: Organize Sanayi Bölgesi

SOME: Siber Olaylara Müdahale Ekibi

TBMM: Türkiye Büyük Millet Meclisi

TEİAŞ: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi

TETAŞ: Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi

TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

TÜPRAŞ: Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

UEA: Uluslararası Enerji Ajansı

UGETAM: İstanbul Uygulamalı Gaz ve Enerji Teknolojileri Araştırma Mühendislik Sanayi Ticaret A.Ş.

UM: Ulusal Marker

1. BÖLÜM GENEL BİLGİLER

1. ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU

Kurumun görev, yetki ve sorumlulukları ile Kurumun yapısı hakkında bilgiler yer almaktadır.

1.1. Kurumun Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Kurum, 03.03.2001 tarihli ve 24335 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4628 sayılı eski “Elektrik Piyasası Kanunu” ile “Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu” adı altında kurulmuş olup 02.05.2001 tarihli ve 24390 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4646 sayılı “Doğal Gaz Piyasası Kanunu (Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması ve Doğal Gaz Piyasası Hakkında Kanun)” ile “Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu” adını almıştır.

4628 sayılı Kanunun adı, 30.03.2013 tarihli ve 28603 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 30 uncu maddesiyle “Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun” olarak değiştirilmiştir.

Kurum, kamu tüzel kişiliğini haiz olup idari ve mali özerkliğe sahiptir. İlişkili olduğu Bakanlık, ETKB'dir.

Kurumun merkezi Ankara'dadır; taşra teşkilatı yoktur. Kurum, dağıtım bölgelerinde müşteri ilişkilerini sağlamak amacıyla irtibat büroları kurabilmektedir. Bu kapsamda İstanbul'da bir irtibat bürosu bulunmaktadır.

Kurum;

- 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun,
- 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu,
- 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu,
- 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu

ile kendisine verilen görevleri yerine getirmekte ve yetkileri kullanmaktadır.

Anılan Kanunlar, elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG'nin; yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için, rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine tabi faaliyet gösterilebilecek, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir enerji piyasasının oluşturulmasını ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin sağlanmasını amaçlamaktadır.

Bu amacın yerine getirilmesinde Kurum;

- Elektrik piyasasında; tüzel kişilerin yetkili oldukları faaliyetlerden kaynaklanan hak ve yükümlülüklerini tanımlayan lisansların verilmesi ve ilgili diğer işlemlerin yapılması; piyasa performanslarının izlenip, performans standartlarının oluşturulması; ikincil mevzuatın oluşturulması, geliştirilmesi ve uygulanmasının sağlanması; lisans sahibi tüzel kişilerin denetlenmesi; düzenlemeye tabi tarifelerin hazırlanması, tadili ve uygulanmasının sağlanması; piyasada Elektrik Piyasası Kanununa uygun şekilde davranılmasının sağlanması,
- Doğal gaz piyasasında; doğal gazın ithalatı, iletimi, dağıtımı, depolanması, ticareti ve ihracatı ile bu faaliyetlere ilişkin tüm gerçek ve tüzel kişilerin hak ve yükümlülüklerini tanımlayan lisans ve sertifikaların verilmesi ve ilgili diğer işlemlerin yapılması; piyasa ve sistem işleyişinin incelenmesi; ikincil mevzuatın oluşturulması, geliştirilmesi, uygulanmasının sağlanması; lisans ve sertifika sahiplerinin, denetlenmesi, düzenlemeye tabi tarifelerin hazırlanması, tadili ve uygulanmasının sağlanması; piyasada Doğal Gaz Piyasası Kanununa uygun şekilde davranılmasının sağlanması,
- Petrol piyasasında; petrol ile ilgili rafinaj, işleme, madeni yağ üretimi, depolama, iletim, serbest kullanıcı ve ihrakiye faaliyetlerinin yapılması amacıyla tesis kurulması, işletilmesi, akaryakıt dağıtımı, taşınması ve

bayilik faaliyetleri için lisans verilmesi ve ilgili diğer işlemlerin yapılması; lisans gerektiren faaliyet ve işlemlerin kapsamı, lisans ile kazanılan hak ve üstlenilen yükümlülükler, lisans kapsamındaki faaliyetlerin kısıtlanması, faaliyetin yürütülmesine ilişkin olarak özel şartların belirlenmesi; ikincil mevzuatın oluşturulması, geliştirilmesi ve uygulanmasının sağlanması; tarifelerin onaylanması; piyasada oluşan fiyatların ve fiyat listelerinin takibi, piyasada Petrol Piyasası Kanununa uygun şekilde davranılmasının sağlanması,

- LPG piyasasında; LPG dağıtımı, taşınması, otogaz bayilik faaliyetleri, depolanması, LPG tüpü imalatı, muayenesi, tamiri ve bakımı amacıyla tesis kurulması ve işletilmesi için lisans verilmesi ve ilgili diğer işlemlerin yapılması; lisans gerektiren faaliyet ve/veya işlemlerin kapsamı, lisans ile kazanılan hak ve yükümlülükler, faaliyetin yürütülmesine ilişkin olarak özel koşulların belirlenmesi; ikincil mevzuatın oluşturulması, geliştirilmesi ve uygulanmasının sağlanması; piyasa faaliyetlerine ilişkin gerekli yönlendirme, gözetim ve denetim faaliyetlerinin yapılması; piyasada oluşan fiyatların takibi, piyasada 5307 sayılı Kanuna uygun şekilde davranılmasının sağlanması,

konularında yetkili ve sorumludur.

1.2. Kurumun Yapısı

Kurumun teşkilatı; Kurul, Başkanlık ve Hizmet Birimlerinden oluşmaktadır.

1.2.1. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu

Kurum, görevlerini yerine getirirken yetkilerini Kurul vasıtasıyla kullanmaktadır. Kurumun temsil ve karar organı Kuruldur. Kurulun ilk üyeleri, 02.11.2001 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 2001/3168 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile atanmıştır. Atanan üyelerin 19.11.2001 tarihinde Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu önünde yemin etmesiyle Kurul göreve başlamıştır. Kurul; biri Başkan, biri İkinci Başkan olmak üzere en az dört yıllık yükseköğrenim görmüş olanlar arasından Cumhurbaşkanı tarafından (4628 sayılı Kanunun beşinci maddesi ve 3 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2, 3 ve 7 nci maddeleri gereğince) atanan yedi üyeden oluşur.

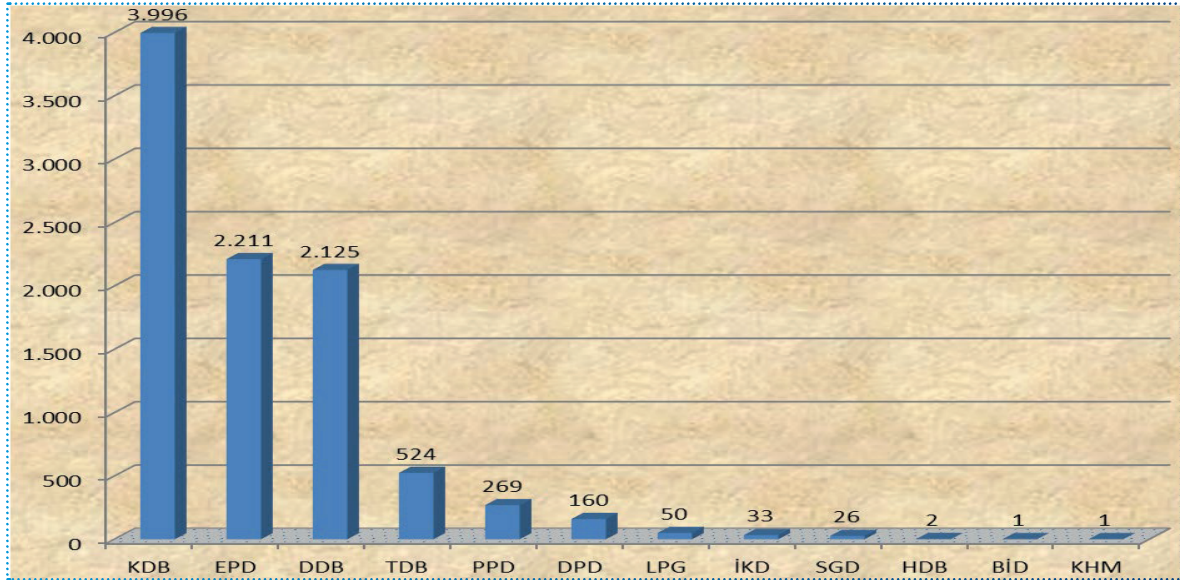
Kurul üyelerinin görevi atanma tarihi itibarıyla görevde dördüncü yılını doldurdukları tarih itibarıyla başka bir işleme gerek kalmaksızın sona erer. Kurul üyelerinin görev süreleri dolmadan görevlerine son verilemez. Ancak, 4628 sayılı Kurumun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 6 ncı maddesindeki yasakları ihlal ettiği veya 4628 sayılı Kanun ile kendilerine verilen görevler ile ilgili olarak işlediği suçlardan dolayı haklarında mahkûmiyet kararı kesinleşen Kurul Başkanı ve üyeleri, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu uyarınca devlet memuru olmak için aranan şartları kaybettikleri tespit edilen veya üç aydan fazla bir süre ile hastalık, kaza veya başka bir nedenle görevlerini yapamaz durumda olan veya görev süresinin kalan kısmında görevine devam edemeyeceği, üç aylık süre beklenmeksizin tam teşekküllü bir hastaneden alınacak heyet raporu ile tevsik edilen Kurul üyeleri, süreleri dolmadan Cumhurbaşkanı tarafından görevden alınır. Başkanlık veya üyelikler, görev süresi dolmadan herhangi bir sebeple boşaldığı takdirde, boşalan üyeliklere bir ay içinde atama yapılır. Görev süresi sona eren üyelerin tekrar atanabilmesi mümkündür.

Kurul, haftada en az bir defa olmak üzere, gerekli gördüğü sıklıkta toplanır. Toplantıyı Kurul Başkanı veya yokluğunda İkinci Başkan yönetir. Her bir toplantının gündemi toplantıdan önce Başkan ya da yokluğunda İkinci Başkan tarafından hazırlanarak Kurul üyelerine bildirilir.

Kurul, salt çoğunlukla toplanır ve kararları toplantıya katılanların çoğunluğunun oyuyla alır. Tablo 1.1'de 2019 yılında alınan Kurul Kararlarının, Kurum hizmet birimlerine dağılımı gösterilmektedir. Tablo 1.2'de ise 2015-2019 yıllarında alınan, Kurul Kararlarının Kurum hizmet birimlerine göre dağılımına yer verilmektedir. Tablo 1.3'te görüldüğü üzere 2019 yılında Kurul, haftada yaklaşık ortalama 181 karar almıştır. Söz konusu Kurul Kararlarının büyük çoğunluğu, kamulaştırma faaliyetleri ile ilgilidir. Diğer yandan 2019 yılında 53 adet Kurul toplantısı yapılmıştır. Dolayısıyla 2019 yılında Kurul, her toplantıda ortalama 177 karar almıştır.

Tablo 1.1: 2019 Yılında Alınan Kurul Kararlarının Kurum Hizmet Birimlerine Göre Dağılımı

Hizmet Biriminin Adı	Karar Sayısı	Oranı (%)
Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı(KDB)	3.996	42,52
Elektrik Piyasası Dairesi Başkanlığı(EPD)	2.211	23,53
Denetim Dairesi Başkanlığı(DDB)	2.125	22,61
Tarifeler Dairesi Başkanlığı(TDB)	524	5,58
Petrol Piyasası Dairesi Başkanlığı(PPD)	269	2,86
Doğal Gaz Piyasası Dairesi Başkanlığı(DPD)	160	1,70
LPG Piyasası Dairesi Başkanlığı(LPG)	50	0,53
İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı(İKD)	33	0,35
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı(SGD)	26	0,28
Hukuk Dairesi Başkanlığı(HDB)	2	0,02
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı(BİD)	1	0,01
Kurul Hizmetleri Müdürlüğü(KHM)	1	0,01
Toplam	9.398	100

Şekil 1.1: 2019 Yılı Hizmet Birimlerine Göre Alınan Kurul Kararları

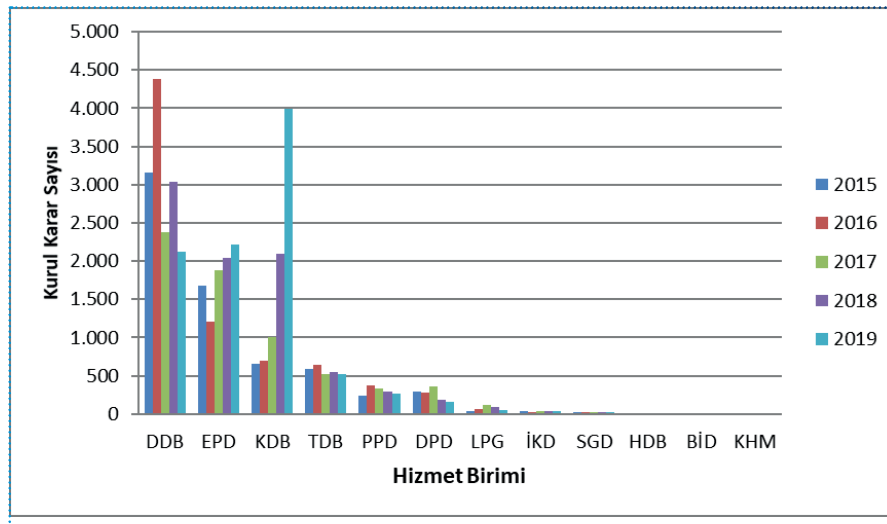
Tablo 1.2: 2015-2019 Yılları Arasında Alınan Kurul Kararlarının Kurum Hizmet Birimlerine Göre Dağılımı

Hizmet Biriminin Adı	2015	Payı (%)	2016	Payı (%)	2017	Payı (%)	2018	Payı (%)	2019	Payı (%)	Toplam	Payı %
DDB	3.163	47,01	4.377	56,90	2.382	35,70	3.044	36,39	2.125	22,61	15.091	38,835
EPD	1.676	24,91	1.214	15,78	1.878	28,14	2.049	24,49	2.211	23,53	9.028	23,233
KDB	658	9,78	698	9,07	1010	15,14	2.100	25,10	3.996	42,52	8.462	21,776
TDB	588	8,74	637	8,28	525	7,87	546	6,53	524	5,58	2.820	7,257
DPD	293	4,35	280	3,64	364	5,45	183	2,19	160	1,70	1.280	3,294
PPD	245	3,64	381	4,95	334	5,01	295	3,53	269	2,86	1.524	3,922
LPG	39	0,58	63	0,82	116	1,74	86	1,03	50	0,53	354	0,911
İKD	35	0,52	20	0,26	35	0,52	38	0,45	33	0,35	161	0,414
SGD	28	0,42	21	0,27	29	0,43	24	0,29	26	0,28	128	0,329
HDB	1	0,01	1	0,01	0	0,00	1	0,01	2	0,02	5	0,013
KHM	3	0,04	1	0,01	0	0,00	0	0,00	1	0,01	5	0,013
BİD	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,01	1	0,004
Toplam	6.729	100	7.693	100	6.673	100	8.366	100	9.398	100	38.859	100

Tablo 1.3: 2015-2019 Yılları Arasında Alınan Kurul Kararlarının Genel Dağılımı

Yıllar	2015	2016	2017	2018	2019	Toplam/Ortalama Değerler
Toplam Karar Sayısı	6.729	7693	6.673	8.366	9.398	7.772
Toplantı Sayısı	65	56	54	58	53	57
Toplantı Başına Ortalama Karar Sayısı	104	137	124	144	177	137
Haftalık Ortalama Karar Sayısı	130	147	128	161	181	149

Yukarıdaki tablolarda görüldüğü üzere Kurul, 2015-2019 yılları arasındaki dönemde yıllık ortalama 7.772 karar almıştır. Bahse konu dönemde toplantı başına ortalama 137 Kurul Kararı; haftada ise ortalama 149 Kurul Kararı alınmıştır. Aynı dönemde alınan Kurul Kararlarının yaklaşık %39'u denetim; yaklaşık %23'ü elektrik piyasası; yaklaşık %22'si ise kamulaştırma faaliyetleri ile ilgilidir.

Şekil 1.2: 2015-2019 Yılları Arasında Alınan Kurul Kararlarının Dağılımı

Kurulun idari yaptırım kararlarına karşı yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir. Kurul Kararlarına karşı açılan her türlü dava öncelikli işlerden sayılır.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu, 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ve 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un bazı maddelerinde Kurula çeşitli görev ve yetkiler verilmiştir. Ayrıca Kurulun görev ve yetkileri toplu bir şekilde 4628 sayılı Kanunun 5, 5/A, 5/B ve 5/C maddelerinde yer almaktadır.

1.2.2. Başkanlık

Kurul Başkanı, aynı zamanda Kurumun da başkanıdır. Hizmet birimlerinin uyumlu, verimli, disiplinli ve düzenli biçimde çalışması, hizmet birimleri ile Kurul arasında organizasyon ve koordinasyon Başkan tarafından sağlanır. Başkan, Kurul Kararlarının gereğinin yerine getirilmesinden ve Kurulun temsilinden sorumludur. Bu sorumluluk; Kurulun işleri ile ilgili olarak kamuoyuna bilgi verilmesi görevini de kapsar. Başkanlık tarafından Kurum personeline verilen yetkiler hariç olmak üzere, Kurumun tüm kararları Kurul tarafından alınır. Kurul, uygun bulunduğu konularda Başkanlığı görevlendirebilir veya yetkilendirebilir.

İkinci Başkan, Başkanın yokluğunda Başkanın görevlerini ve yetkilerini üstlenir.

Başkana, Kurum Başkanlığına ilişkin görevlerinde yardımcı olmak üzere Kurul Kararıyla iki başkan yardımcısı atanabilir. Başkan yardımcıları, Başkan tarafından verilen görev ve talimatların yerine getirilmesinden ve ilgili hizmet birimleri arasında koordinasyonun sağlanmasından sorumludur.

Başkanlığın görev ve yetkileri, 4628 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin sekizinci fıkrasında tanımlanmıştır.

1.2.3. Hizmet Birimleri

Kurumun hizmet birimleri ile bunların görev ve sorumlulukları, kadro unvanları ve sayıları, 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ve 18.05.2014 tarihli ve 29004 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat Yönetmeliğinde düzenlenmiştir.

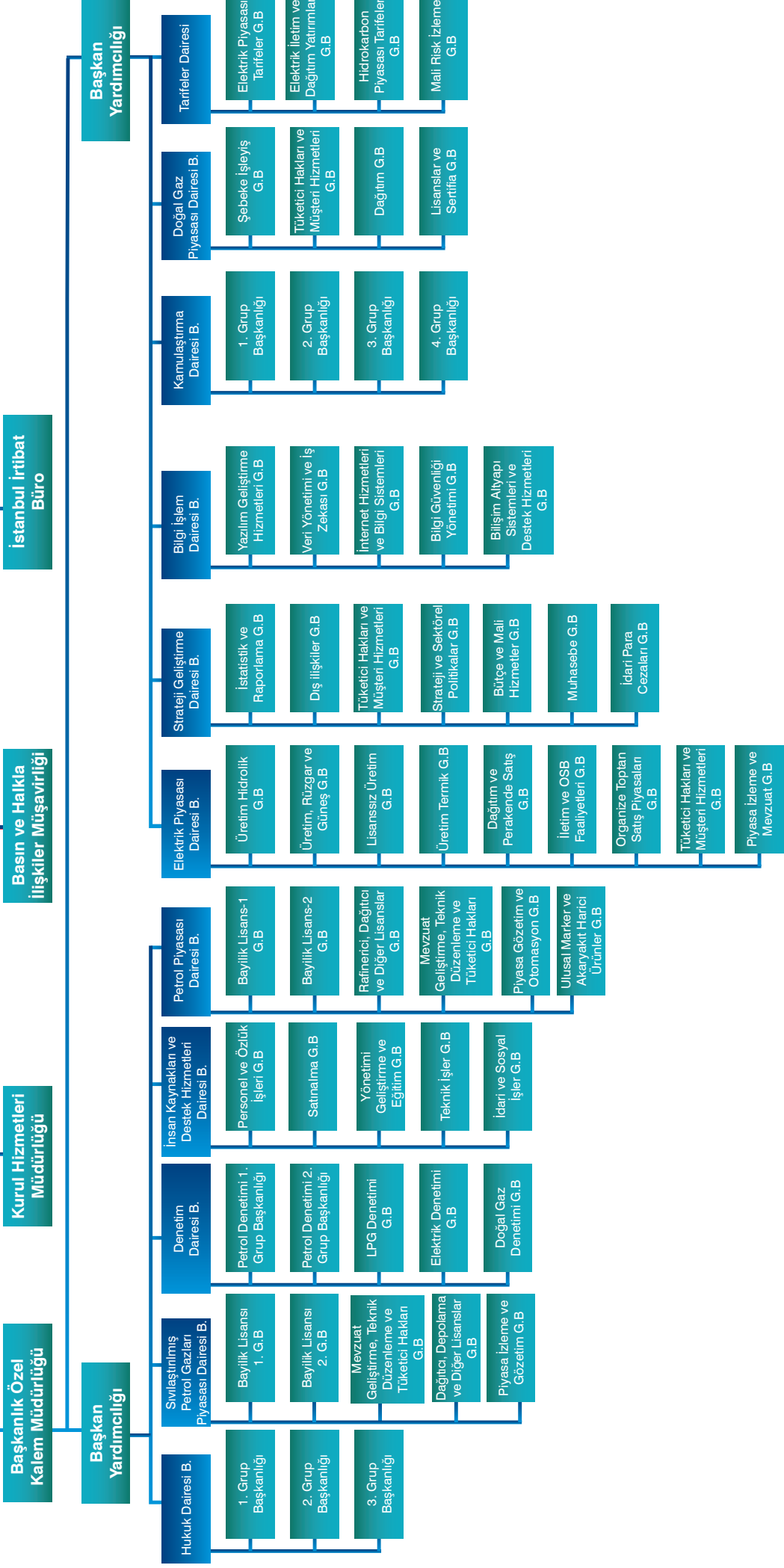
4628 sayılı Kanunda tanımlandığı üzere Kurum hizmet birimleri şunlardır¹:

- a) Elektrik Piyasası Dairesi Başkanlığı
- b) Doğal Gaz Piyasası Dairesi Başkanlığı
- c) Petrol Piyasası Dairesi Başkanlığı
- ç) Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Dairesi Başkanlığı
- d) Tarifeler Dairesi Başkanlığı
- e) Denetim Dairesi Başkanlığı
- f) Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı
- g) Hukuk Dairesi Başkanlığı
- ğ) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
- h) İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
- ı) Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı
- i) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
- j) Kurul Hizmetleri Müdürlüğü
- k) Başkanlık Özel Kalem Müdürlüğü

1- 28.02.2019 tarihli ve 30700 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7164 sayılı Maden Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 29 uncu maddesi ile 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'unun 9 uncu maddesine yeni bent eklenerek Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı kurulmuştur.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanlığı

1.3. Kurum Faaliyetlerinin Denetlenmesi

Kurum, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun sadece 3, 7, 8, 12, 15, 17, 18, 19, 25, 43, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 68 ve 76 ncı maddelerine tabidir. Bu çerçevede, 5018 sayılı Kanunun 68'inci maddesi uyarınca Kurumun dış denetimi Sayıştay tarafından yapılmaktadır.

Sayıştay tarafından yapılan harcama sonrası dış denetimin amacı, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, yönetimin mali faaliyet, karar ve işlemlerinin; kanunlara, kurumsal amaç, hedef ve planlara uygunluk yönünden incelenmesi ve sonuçlarının TBMM'ye raporlanmasıdır.

Diğer yandan 17.08.2011 ve 28028 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 649 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 45 inci maddesi ile değişik 3046 sayılı Kanunun 19/A maddesine göre Bakan, Kurumun her türlü faaliyet ve işlemlerini denetlemeye yetkilidir.

Ayrıca başvuru veya talep olması durumunda Kurum, Devlet Denetleme Kurulu tarafından da denetlenebilmektedir.

2. BÖLÜM FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİLER

2. MEVZUAT GELİŞTİRİLMESİ FAALİYETLERİ

Bu bölümde Elektrik, Doğal Gaz, Petrol ve LPG piyasalarına ilişkin 2019 yılı içerisinde mevzuat geliştirme kapsamında yapılan faaliyetler yer almaktadır.

2.1. Elektrik Piyasası Mevzuatı

2.1.1. Kanun

2019 yılı içerisinde, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununda aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır;

- 30.01.2019 tarihli ve 30671 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 18.01.2019 tarihli ve 7162 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 14 ve 15 inci maddeleri ile 6446 sayılı **Elektrik Piyasası Kanununun**

- *"Tanımlar ve kısaltmalar"* başlıklı 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (y) bendine *"gün içi piyasası"* ibaresinden sonra gelmek üzere *"ve ileri tarihli fiziksel teslimat gerektiren diğer elektrik piyasaları"* ibaresi eklenmiş ve (nn) bendinde yer alan *"teslimatı veya"* ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

- *"Piyasa işletim faaliyeti ve EPIAŞ'ın kuruluşu"* başlıklı 11 inci maddesine aşağıda yer alan fıkralar eklenmiştir.

"(14) EPIAŞ tarafından işletilen veya mali uzlaştırma ile diğer mali işlemleri yürütülen piyasalarda, risk yönetimine ilişkin usul ve esaslar, merkezî karşı taraf ve takas hizmetleri nedeniyle piyasa katılımcılarından alınacak teminatlara ilişkin usul ve esaslar ile piyasa katılımcılarının yükümlülüklerini yerine getirememesi nedeniyle uygulanacak temerrüt yönetimi ve oluşturulacak temerrüt garanti hesabına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

(15) EPIAŞ tarafından işletilen veya mali uzlaştırma ile diğer mali işlemleri yürütülen piyasalara ilişkin olarak EPIAŞ ve merkezî uzlaştırma kuruluşu nezdinde tutulan teminatlar ile oluşturulan temerrüt garanti hesabındaki varlıklar, amaçları dışında kullanılamaz, haczedilemez, rehnedilemez, idari mercilerin tasfiye kararlarından etkilenmez, iflas masasına dâhil edilemez ve üzerlerine ihtiyati tedbir konulamaz."

- 28.02.2019 tarihli ve 30700 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 14.02.2019 tarihli 7164 sayılı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 43 ve 44 üncü maddeleri ile 6446 sayılı **Elektrik Piyasası Kanununun;**

- *"Üretim faaliyeti"* başlıklı 7 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (b) bendinde ve yedinci fıkrasında değişiklik yapılmış ve maddeye fıkra eklenmiştir. Dördüncü fıkrada yapılan değişiklik rüzgâr ve güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisi kurulması için yapılan ön lisans başvurularının değerlendirilmesinin yapılmasında başvurularda kaynak bazında tesisin kurulacağı saha üzerinde ve/veya sahayı temsil edecek son beş yıl içerisinde elde edilmiş standardına uygun belirli süreli ölçüm verisi bulunur. Cümlesindeki *"beş"* ibaresinin *"sekiz"* olarak değiştirilmesine ilişkindir. Söz konusu ölçüm süresinin sekiz yıla çıkartılmasıyla, üç yıl daha fazla süreyle geçmişe yönelik ölçüm verilerinin yapılacak önlisans başvurularında kullanılabilmesinin önü açılmıştır. Yedinci fıkrada yapılan değişiklik *"Rüzgar enerjisine dayalı üretim tesisi kurmak amacıyla alınan lisanslar kapsamındaki tesisler için, TEİAŞ ve ilgili dağıtım şirketinden alınan tadil kapsamındaki bağlantı görüşünün olumlu olması halinde Kuruma yapılan ilk lisans başvurusundaki sahada başka lisans başvurusu olmaması ve kapasite artışı sonunda oluşacak yeni güç için mevcut iletim/dağıtım hattı ile mevcut bağlantı noktası ve gerilim seviyesinin kullanılması koşullarıyla kapasite artışı modernizasyon yenileme yatırımları ve tadilatlarına izin verilir"* ibaresinin kaldırılarak yerine *"(7) Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisi kurmak amacıyla alınan lisanslar ve/veya bu lisanslar kapsamındaki tesisler için lisanslarında belirlenen sahaların dışına çıkılmaması ve TEİAŞ ve/veya ilgili dağıtım şirketinden alınan tadil kapsamındaki bağlantı görüşünün olumlu olması hâlinde kapasite artışı, modernizasyon, yenileme yatırımları ve tadilatlarına izin verilir."* ibaresinin eklenmesinden ibarettir. Söz konusu değişiklik ile ilk lisans başvurusundaki sahada başka bir başvuru olan lisanslı şirketler tarafından

da kapasite artışı yatırımı yapılabilmesine olanak tanınmış, ayrıca kapasite artışı yapılabilmesi için mevcut iletim ve/veya dağıtım hattının kullanılması şartı da kaldırılmıştır. Maddeye eklenen fıkra ise "(8) Birden çok kaynaklı elektrik üretim tesisleri ile üretim faaliyetinde bulunacak tüzel kişilerin ön lisans ve lisanslarının verilmesi, tadili, sona erdirilmesi, iptali, süreleri, süre uzatımı, yenilenmesi ve lisans kapsamındaki hak ve yükümlülüklerin askıya alınması ile bu tüzel kişilerin piyasa faaliyetlerine ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir." şeklindedir. Yapılan bu düzenleme ile mevcut lisanslı elektrik üretim tesislerinin birden çok kaynaklı elektrik üretim tesislerine dönüştürülmesinin ve yeni birden çok kaynaklı elektrik üretim tesisleri kurulmasının önü açılmıştır.

- Kanuna ayrıca "(1) 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu kapsamındaki Devlet ormanları ile 9/8/1983 tarihli ve 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu kapsamındaki alanlarda yapılacak olan, enerji iletim/dağıtım tesislerinin emniyet alanları içinde kalan sahalara ile bu tesislerin yapımı, bakımı, onarımı ve ulaşımı için gerekli olan alanların ilgili mevzuata göre alınması gereken izin ve işlemleri, müracaat tarihinden itibaren, ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından altmış gün içinde sonuçlandırılır. Alınması gereken arazi izin bedeli başkaca bir indirim yoksa %50 indirimli uygulanır.

(2) Kırkdokuz yıllık kesin izin süresi sonunda, yükümlülüklerinin tamamını yerine getirmiş, taahhüt senetlerine uygunluk sağlamış enerji üretim/iletim/dağıtım tesislerine ait izin ve işlemleri, talep edilmesi hâlinde son ödenen arazi izin bedeli 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak sureti ile doksandokuz yıla kadar uzatılır.

(3) 1/1/2018 tarihinden önce orman vasfındaki sahalarda tesis edilmesine rağmen 6831 sayılı Kanun ve 2873 sayılı Kanun kapsamında orman izin işlemleri tamamlanmamış olan enerji üretim/iletim/dağıtım tesisleri, bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde ilgili mevzuat hükümleri kapsamında başvuru tarihindeki tüm bedeller ödenerek izinli hale getirilir. Bu izinler için geçmiş yıllara ait herhangi bir bedel alınmaz." Şeklinde ek madde 2 eklenmiştir.

2019 yılı içerisinde, 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunda aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır;

- 28.02.2019 tarihli ve 30700 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 14.02.2019 tarihli 7164 sayılı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 38 ve 39uncu maddeleri ile 5346 sayılı **Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunun;**

- 6 ncı maddesinin beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere "Tamamı yenilenebilir olmak üzere birden fazla enerji kaynağından elektrik üretmek amacı ile kurulan üretim tesislerinde üretilerek sisteme verilen net enerji miktarının YEK Destekleme Mekanizmasından faydalanmasına ilişkin usul ve esaslar EPDK tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir." fıkrası eklenmiştir. Bu değişiklik ile birden çok kaynaklı elektrik üretim tesislerinden enerji kaynaklarının tamamı yenilenebilir olanların YEK Destekleme Mekanizmasından faydalanabilmesinin önü açılmıştır.

-6/C maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere "Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim lisansları için bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten sonra 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 7 nci maddesi kapsamında yapılacak kapasite artışı lisans tadili EPDK tarafından uygun görülenler söz konusu kapasite artışı için YEK Destekleme Mekanizmasından yararlanamaz. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar EPDK tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir." fıkrası eklenmiştir. Bu değişiklik ile fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren kapasite artışı lisans tadil talepleri uygun bulunan lisans sahiplerinin kapasite artışı yatırımları kapsamındaki ilave elektriksel güçleri için YEK Destekleme Mekanizmasından yararlanamayacakları karara bağlanmıştır.

2.1.2. Cumhurbaşkanlığı Kararı

2019 yılında elektrik piyasasında aşağıda belirtilen Cumhurbaşkanlığı Kararları alınmıştır:

- 10 Mayıs 2019 tarihli ve 30770 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 30770 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı;
 - YEK Destekleme Mekanizmasına tabi üretim tesislerinden, kurulu gücü tüketim tesisinin bağlantı anlaşması sözleşme gücü ile sınırlı olmak koşuluyla;
 - Üretimi ile tüketimi aynı ölçüm noktasında olmak üzere, mesken aboneleri için 10 kW'a kadar (10 kW dâhil) ve sanayi, ticarethane ve aydınlatma aboneleri için kurulan çatı ve cephe uygulamalı güneş enerjisi kaynaklı üretim tesisleri ile diğer yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim tesislerinde,
 - Üretimi ile tüketimi aynı ölçüm noktasında olmak üzere, tarımsal sulama aboneleri ile içme suyu tesisleri ve atık su arıtma tesislerinin ihtiyaçları için ve kamu kurum ve kuruluşları tarafından kurulan çatı, cephe ve arazi uygulamalı yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim tesislerinde,
 - Üretimi ile tüketimi aynı ölçüm noktasında olma şartı aranmaksızın birden fazla tüketim tesisinin ihtiyacını karşılamak üzere, tüketim tesisi/tesislerinin bağlantı anlaşmalarındaki sözleşme gücü ile sınırlı olmak kaydıyla, kamu kurum ve kuruluşları tarafından çatı, cephe ve arazi uygulamalı yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim tesislerinde,

üretilen ihtiyaç fazlası elektrik enerjisi için Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından ilan edilen kendi abone grubuna ait perakende tek zamanlı aktif enerji bedeli, tesisin işletmeye giriş tarihinden itibaren on yıl süre ile uygulanacağına ilişkin karar alınmıştır.

- Lisanssız faaliyet yapabilecek yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesislerinin kurulu güç üst sınırı beş megavata çıkarılmıştır.

2.1.3. Yönetmelikler

2019 yılında elektrik piyasasında aşağıda belirtilen Yönetmelik çalışmaları yapılmıştır:

- 09.01.2019 tarihli ve 30650 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Piyasası Kapasite Mekanizması Yönetmeliği'nin**
 - "Tanımlar" başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının değişen maliyet bileşeni tanımını içeren (b) ve toplam maliyet bileşeni tanımını içeren (k) bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.
 - "Kapasite mekanizmasına ilişkin genel esaslar" başlıklı 5 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(2) Kapasite mekanizmasına dâhil olan üretim tesislerine yapılan kapasite ödemeleri, kapasite mekanizmasındaki santrallerin birim sabit maliyet bileşenleri ile kaynak bazında toplam kurulu güçlerinden hareketle belirlenir."

- "Kapasite mekanizmasına katılım şartları" başlıklı 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (g) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye aşağıdaki dördüncü fıkra eklenmiştir.

"g) Lisansında yer alan, mevcut ve işletmede olan, geçici kabul tarihi en eski ünitesinin geçici kabul tarihinden başlayarak hesaplanan santral yaşı 13 yıldan büyük olan yerli kaynaklara dayalı olmayan santraller,"

"(4) İthal ve yerli kömürü veya ithal ve yerli doğal gazı birlikte kullanarak üretim yapan santraller, oransal olarak yerli kömür veya yerli doğal gaz kullanarak yaptıkları üretimlerine tekabül eden kurulu güçleri bakımından ikinci fıkranın (f), (g) ve (ğ) bentlerindeki kriterleri taşıyıcılar dahi kapasite ödemesi almak üzere kapasite mekanizmasına katılabilirler."

- “Kapasite ödemelerine esas bütçe” başlıklı 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.
 - “(4) Bir takvim yılı için belirlenecek bütçe fatura dönemlerine pay edilir. Bir fatura dönemindeki kapasite ödemeleri için belirlenen bütçenin ilgili fatura döneminde dağıtılması esastır.”
 - “Kaynak türü bazında kapasite ödeme oranlarının ve santrallere yapılacak kapasite ödemelerinin hesaplanması” başlıklı 8 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.
- “(1) Kapasite ödemelerine esas bir fatura dönemindeki bütçe, her kaynak türü için belirlenen kapasite ödeme oranında kaynak türü bazında dağıtılır. i kaynak türü için f fatura dönemindeki kapasite ödeme oranı ($KAO_{i,f}$) aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$KAO_{i,f} = \frac{SMB_{i,f} \times KG_{i,f} \times ÖKO_i}{\sum_{i=1}^m SMB_{i,f} \times KG_{i,f} \times ÖKO_i}$$

Bu formülde geçen;

$KAO_{i,f}$: i kaynak türü için f fatura dönemindeki kapasite ödeme oranını (%),

$SMB_{i,f}$: i kaynak türü için f fatura dönemindeki sabit maliyet bileşeni (TL/MWh),

$KG_{i,f}$: i kaynak türündeki f fatura dönemindeki santrallerin kapasite mekanizması kapsamındaki toplam kurulu gücünü (MW),

$ÖKO_i$: i kaynak türü için belirlenmiş olan kapasite kullanım oranını,

m : Kapasite mekanizması kapsamındaki kaynak türü sayısını,

ifade eder.”

“(2) Kapasite mekanizması kapsamında i kaynak türündeki p santrale f fatura döneminde yapılacak ödeme aşağıdaki formül uyarınca hesaplanır:

$$KÖ_{i,p,f} = KAO_{i,f} \times BUTCE_f \times \frac{KG_{i,p,f}}{KG_{i,f}}$$

Bu formülde geçen;

$KÖ_{i,p,f}$: i kaynak türündeki p santrale f fatura döneminde yapılacak kapasite ödemesini (TL),

$KAO_{i,f}$: i kaynak türü için f fatura dönemindeki kapasite ödeme oranını (%),

$BUTCE_f$: f fatura dönemindeki kapasite mekanizmasına esas toplam bütçeyi (TL),

$KG_{i,p,f}$: i kaynak türündeki p santralinin f fatura dönemindeki kurulu gücünü (MW),

$KG_{i,f}$: i kaynak türündeki santrallerin f fatura dönemindeki toplam kurulu gücünü (MW),

ifade eder.

(3) Kapasite mekanizması kapsamındaki bir santralin fatura dönemi içerisinde kurulu gücünün değişmesi veya katılım şartlarını sağlayamaması durumunda; söz konusu santralin bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında kullanılacak kapasite ödemesine esas kurulu gücü; aşağıdaki formül ile hesaplanır:

$$KG_{p,f} = \frac{\sum_{d=1}^n KG_{p,f,d}}{n}$$

Bu formülde geçen;

$KG_{p,f}$: p santralinin f fatura dönemindeki kapasite ödemesine esas kurulu gücünü (MW),

$KG_{p,f,d}$: p santralinin f fatura döneminin d günündeki, kapasite mekanizması katılım şartlarını sağlayan kurulu gücünü (MW),

n : f fatura dönemindeki toplam gün sayısını,

ifade eder.

(4) Sistem kullanım anlaşmasını askıya alan santrallerin kurulu güçleri, sistem kullanım anlaşması askıda olduğu sürece 0 (sıfır) kabul edilir.”

- “Kapasite ödemelerinin gerçekleştirilmesi” başlıklı 9 uncu maddesinin kapasite ödemeleri formüllerine ilişkin ikinci ve üçüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmış, beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(5) İthal kömür veya doğal gaz yakıtlı santrallerde, bir fatura dönemi içerisinde yerli kömür veya yerli doğal gaz kullanılarak elektrik üretimi yapılması halinde, yerli kömür veya yerli doğal gaz kullanılarak yapılan üretim miktarı oranında kapasite ödemesi yapılır.”

“(6) İthal kömür santrallerine kapasite ödemeleri hesaplanırken, ilgili santral; santral üretiminin yerli kaynak kullanılarak yapılan kısmı ile orantılı kurulu güçte bir yerli kömür santrali olarak kabul edilir.”

- “Sabit ve değişken maliyet bileşenleri” başlıklı 10 uncu maddesinin başlığında yer alan “ve değişken” ibaresi ile birinci fıkrasında yer alan “sabit maliyet bileşeni” ibaresinden sonra gelen “değişken maliyet bileşeni” ibareleri ve değişken maliyet bileşenine ilişkin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış, dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(4) Sabit maliyet bileşeninin belirlendiği Kurul Kararında bu bedellerin güncellenmesine ilişkin hükümlere de yer verilir. Sabit maliyet bileşeninin güncellenmesinde döviz kuru, enflasyon ve kapasiteye bağlı iletim bedelleri parametrelerinde meydana gelen değişimler dikkate alınır. Güncelleme fatura dönemleri itibarıyla yapılır.”

- “2019 yılına ilişkin uygulamalar” başlıklı Geçici 2 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) 2019 yılı için kapasite mekanizmasından yararlanmak isteyen ve 6 ncı maddenin ikinci fıkrasının (g) bendi ve dördüncü fıkrası çerçevesinde katılım şartlarını sağlayan tüzel kişiler, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren 30 gün içerisinde Sistem İşletmecisine başvurur. Başvurusu uygun bulunan tüzel kişilerin santralleri, başvuru tarihi ayın ilk 15 günü içerisinde ise Sistem İşletmecisine başvurdukları tarihi takip eden aydan itibaren, değil ise Sistem İşletmecisine başvurdukları tarihi takip eden ikinci aydan itibaren kapasite mekanizmasından yararlanacak tesisler listesine eklenir ve internet sitesinde duyurulur.”

Değişiklik öncesinde sabit ve değişken maliyet üzerine yapılan kapasite ödemeleri, değişiklik sonrasında yalnızca sabit maliyet bileşeni üzerinden yapılmak üzere Yönetmelikte değişiklikler yapılmıştır. Bu kapsamda yapılan değişiklik sabit maliyet bileşenleri dikkate alınarak Kapasite Mekanizmasında yer alan santrallere kurulu güçleri oranında kapasite ödemesi yapılmasını içermektedir. Ayrıca, kapasite mekanizmasına katılım sağlayabilecek santrallere ilişkin düzenleme yapılmıştır. Bu kapsamda ithal doğal gaz veya ithal kömüre ilave olarak yerli doğal gaz veya yerli kömür kullanan santrallerin bu yakıtlarla birlikte yerli doğal gaz veya kömür kullanarak enerji üretmeleri halinde kullanılan yerli yakıtı tekabül eden kurulu güçleri oranında kapasite ödemesi alabilmelerini sağlayacak düzenleme yapılmıştır.

- 16.02.2019 tarihli ve 30688 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Piyasası Lisans** Yönetmeliği'nin “Pay devirleri” başlıklı 57 inci maddesinin birinci fıkrasına (k) bendi eklenmiştir. Söz konusu ekleme lisans alınıcaya kadar veraset ve iflas nedenleri dışında önlisans sahibi tüzel kişinin

ortaklık yapısının doğrudan veya dolaylı olarak değişmesi, paylarının devri veya payların devri sonucunu doğuracak iş ve işlemler yapılamayacağı hükmünün, YEKA için verilen önlisanslarda önlisans sahibi tüzel kişinin doğrudan ve/veya dolaylı ortaklık yapısı değişikliklerine uygulanmayacağı istisnasının eklenmesinden ibarettir.

- 12.05.2019 tarihli ve 30772 sayılı Resmi Gazetede amacı, elektrik piyasasında, tüketicilerin elektrik ihtiyaçlarını tüketim noktasına en yakın kendi üretim tesisinden karşılaması, arz güvenliğinin sağlanmasında küçük ölçekli üretim tesislerinin ülke ekonomisine kazandırılması ve küçük ölçekli üretim kaynaklarının etkin kullanımının sağlanması ile elektrik şebekesinde meydana gelen kayıp miktarlarının düşürülmesi amacıyla lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğü olmaksızın, elektrik enerjisi üretebilecek, gerçek veya tüzel kişilere uygulanacak usul ve esasların belirlenmesi olan **Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği** yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yayımlanan Yönetmelik ile lisanssız üretimin amaç maddesi doğrultusunda sadece üretim ve tüketim tesisinin aynı ölçüm noktasında yer aldığı kurulumlara izin verilmiştir. Böylelikle elektrik üretildiği yerde tüketileceği için kayıplar azaltılacak, bağlantı mevcut olduğu için yeni bağlantı yatırım maliyetleri oluşmayacak ve kurulacak sistemler en hızlı geri dönüşü tüketim miktarı kadar kurulduğunda vereceği için YEKDEM kapsamında ödemeler dolayısıyla sisteme maliyetler azaltılacaktır. Tüketici açısından bakıldığında ise tüketimi karşılayacak büyüklükte üretim tesisi kurulacağı ve aylık mahsuplaşma (aylık üretim ve aylık tüketim toplamının birbirinden düşülmesi suretiyle net üretim ya da net tüketim oluşması) uygulanacağı için tüketim faturası oluşmayacak ayrıca Kurul Kararı ile ayrıca belirlenen dağıtım sistem kullanım bedellerinde yapılan indirimler ile daha az dağıtım bedeli ödenecektir.
- 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 12 inci maddesi kapsamında hazırlanan Elektrik Piyasası İthalat ve İhracat Yönetmeliği (Yönetmelik) 17.05.2014 tarihli ve 29003 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. 15.06.2019 tarihli ve 30802 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile Elektrik Piyasası İthalat ve İhracat Yönetmeliği'nde değişiklik yapılmış olup söz konusu değişiklik kapsamında;
 - 703 Sayılı Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin (KHK) 9 uncu maddesi hükmü uyarınca TETAŞ ilga edilerek EÜAŞ bünyesine dâhil olmuş ve TETAŞ'a verilmiş tüm hak ve yükümlülükler EÜAŞ'a devredilmiştir. Bu kapsamda TETAŞ tarafından yürütülen faaliyetlerin bundan böyle EÜAŞ tarafından yürütülmesine yönelik olarak Yönetmelikte gerekli düzenleme yapılmış ve EÜAŞ'ın, hükümetler arası anlaşmalar kapsamında imzalanmış olan elektrik enerjisi ithalat veya ihracat anlaşmalarına uygun olarak elektrik enerjisi ithalat ve/veya ihracatı faaliyetlerini ve elektrik enerjisi mübadelesi kapsamında ithalat ve ihracat faaliyetlerini yürütebilecekleri hususu hüküm altına alınmıştır.
 - Senkron paralel bağlantılarda ithalat ve/veya ihracat faaliyeti için yapılacak başvuruları düzenleyen Yönetmeliğin 7 inci maddesinin 2 inci ve 3 üncü fıkralarında değişiklikler yapılarak; senkron paralel bağlantılar için, enterkonneksiyon hat kapasitesini kullanarak ithalat/ihracat yapılmasına yönelik faaliyette bulunmak isteyen tedarik lisansı sahibi şirketler ile ihracat yönünde faaliyette bulunmak isteyen üretim şirketlerinin, Sistem İşletmecisi tarafından açıklanan kapasite tahsislerine ilişkin ihalelere katılabilmeleri ve hat kapasite tahsisine hak kazanılması durumunda, tahsis edilen miktar ve süre kadar elektrik enerjisi ithalat ve/veya ihracatı faaliyetinde bulunulabilecekleri yönünde düzenleme yapılmıştır. Üretim lisansı sahibi şirketlere tahsis edilecek olan kapasitenin de, ilgili şirketin işletmedeki toplam kurulu güç değerini aşamayacağı hususu düzenlenmiştir.
 - Yönetmeliğin 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası ile senkron paralel bağlantılar için enterkonneksiyon hat kapasitesini kullanarak ithalat/ihracat yapmak isteyen ve bu hakka sahip olan lisans sahibi şirketlerin, belirlenen miktardaki teminat mektubunu Sistem İşletmecisine veya Kanunun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca taraf olunan uluslararası kuruluşlara sunacaklarına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

- *Yönetmeliğin 8 inci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendinde yapılan değişiklik ile "aynı hat için birden fazla başvuru olması" ibaresinin yanına "ve kısıt oluşması halinde" ibaresi eklenerek hem aynı hatta birden fazla başvuru hem de sistemde kısıt oluşması halinde, başvuruların Yönetmelik hükümleri doğrultusunda sonuçlandırılmak üzere Sistem İşletmecisine bildirilmesi hususu düzenlenmiştir.*
- Ayrıca 17.07.2011 tarihli ve 27997 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olan "*İthalat ve İhracata İlişkin Dengeleme ve Uzlaştırma Usul ve Esaslar*" yürürlükten kaldırılarak, yeni halinin kabul edilmesi ile komşu ülkeler ile yapılan ticaret uyumlaştırılmış ve senkron paralel olmayan bağlantılar için sayaç verisi yerine enterkoneksiyon anlaşmasında yer alan teslim noktalarının uzlaştırılmaya esas verişi çekiş değerleri olarak dikkate alınması hususu düzenlenmiştir.
- 09.07.2019 tarihli ve 30826 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin**
 - "*Tanımlar ve kısaltmalar*" başlıklı 4 üncü maddesine (ppp) ve (rrr) bentleri eklenmiştir. (ppp) bendinde "*Ulusal Elektronik Tebligat Sistemi (UETS): 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu uyarınca tebligat çıkarmaya yetkili makam ve merciler tarafından Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi (PTT) vasıtasıyla yapılacak elektronik tebligat sistemini ifade eder*" şeklinde, (rrr) bendinde ise "*EPDK Başvuru Sistemi: Kurum nezdinde yürütülen tüm önlisans ve lisans işlemlerine ilişkin başvuruların elektronik ortamda yapılmasını sağlayan sistemi ifade eder*" şeklinde tanımlanmıştır. 1/1/2019 tarihinde yürürlüğe giren Elektronik Tebligat Yönetmeliği ile kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılacak her türlü tebligatın elektronik yolla ilgisinin UETS adresine yapılması zorunlu kılınmıştır. Bu kapsamda, Ulusal Elektronik Tebligat Sistemi (UETS) tanımı Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği'ne eklenmiştir.
 - "*Önlisans başvuru usulü*" başlıklı 12 nci maddesinin birinci fıkrası, ikinci fıkrası, beşinci fıkrasının (a) bendi ve yedinci fıkrasının (c) bendi değiştirilmiş, aynı maddenin üçüncü fıkrasına bent eklenmiştir. Birinci ve ikinci fıkrada yapılan değişiklikler elektronik ortamda önlisans başvurusu yapılabilmesine ilişkindir. Bu değişiklik ile Kuruma yapılacak önlisans başvurularının EPDK Başvuru Sistemi üzerinden ilgili belgelerin sunulması suretiyle elektronik ortamdan alınacağı hususu düzenlenmiş ve iş/işlemler ile süreçlerde kolaylık ve zaman tasarrufu sağlanması amaçlanmıştır.

Beşinci fıkrada yapılan değişiklik önlisans başvurularında sunulması gereken teminatın banka teminat mektubu olarak sunulması halinde başvuru tarihinden itibaren beş işgünü içinde Kurum evrakına teslim edilmesinin zorunlu olduğuna ilişkindir. Yedinci fıkrada yapılan değişiklik ile YEKA için yapılacak başvurular hariç rüzgâr güneş enerjisine dayalı üretim tesisi kurmak amacıyla yapılacak önlisans başvurularında aranan bu Yönetmelik kapsamında son beş yıl içerisinde elde edilmiş standardına uygun rüzgâr veya güneş ölçümün yapılmış olması zorunluluğunda yer alan beş yıl sekiz yıla çıkartılmıştır. Bu değişiklik 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrasında yapılan değişikliğe uyum amacıyla yapılmış olup geçmişe dönük sekiz yıllık rüzgâr veya güneş ölçümlerinin Kuruma yapılacak önlisans başvurularında geçerli olacağına ilişkin bir düzenlemedir. Bu sayede, önlisans başvurularının alınacağı tarih itibarıyla son sekiz yıl içerisinde rüzgâr veya güneş ölçümü yapmış olan şirketler yeni bir ölçüm yapma zorunluluğu olmadan mevcut ölçüm verileri ile önlisans başvurusu yapabileceklerdir. Üçüncü fıkraya eklenen bent piyasada faaliyet göstermek üzere önlisans başvurusunda bulunacak özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişilerin UETS üzerinden tebligat adresi almaları ve bu adresi açık tutmalarına ilişkindir.

 - "*Önlisans başvurularının alınması ve incelenmesi*" başlıklı 13 üncü maddesinin birinci, ikinci ve beşinci fıkraları değiştirilmiştir. Yapılan değişiklikler önlisans başvurularının ve YEKA için yapılacak önlisans başvurularının elektronik ortamda yapılmasına uygun ifadelerle düzenlenmesine ve başvurunun yapılmamış sayılması ifadesinin madde metninden çıkartılmasına ilişkindir.

- “Önlisans süresi içinde tamamlanması gereken iş ve işlemler” başlıklı 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin (3) numaralı alt bendi değiştirilmiştir. Değişiklik önlisansa konu üretim tesisi ile ilgili olarak rüzgâr ve güneş enerjisine dayalı üretim tesisleri için TEİAŞ ile imzalanmış RES veya GES katkı payı anlaşmasının yapılmış olması metnine tesisleri için ibaresinden sonra “yükümlü olmaları halinde” ibaresinin eklenmesinden ibarettir.
 - “Önlisansın tadil edilmesi” başlıklı 18 inci maddesinin ikinci fıkrası değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik önlisans tadil işlemlerinin elektronik ortamda yapılmasına ilişkin metinlerin uygun ifadelerle düzenlenmesine ilişkindir.
 - “Önlisansın sona ermesi ve iptali” başlıklı 19 uncu maddesinin birinci ve üçüncü fıkrası değiştirilmiştir. Yapılan değişiklikler önlisansın sona erme ve iptal işlemlerinin elektronik ortamda yapılmasına ilişkin metinlerin uygun ifadelerle düzenlenmesine ilişkindir.
 - “Lisans başvurusu” başlıklı 20 nci maddesinin birinci fıkrası, ikinci fıkrası değiştirilmiş, üçüncü fıkrasına bent eklenmiş ve altıncı fıkrasında yer alan “başvuru dilekçesi ekinde” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır. Birinci ve ikinci fıkrada yapılan değişiklikler elektronik lisans başvurusuna ilişkin metinlerin düzenlenmesine ilişkindir. Üçüncü fıkraya eklenen bent ise piyasada faaliyet göstermek üzere lisans başvurusunda bulunacak özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişilerin UETS üzerinden tebligat adresi almaları ve bu adresi açık tutmalarına ilişkindir.
 - “Lisans başvurularının alınması ve incelenmesi” başlıklı 21, “Lisans tadil başvurularının incelenmesi, değerlendirilmesi ve sonuçlandırılması” başlıklı 24, “Lisansların sona ermesi” başlıklı 26 ncı maddesi, “Rüzgâr ve güneş ölçümlerine başlama” başlıklı 40 ıncı maddesi, “Pay devirleri” başlıklı 57 nci maddesi ve “Birleşme ve Bölünme” başlıklı 59 uncu maddesi değiştirilmiştir. Değişiklikler önlisans ve lisans başvurularının elektronik ortamda alınmasına dair metinlerin düzenlenmesine ilişkindir.
 - “Rüzgâr ve güneş ölçümlerine ilişkin yükümlülük” başlıklı 37 nci maddesinin birinci fıkrası değiştirilmiştir. Yapılan değişiklikle rüzgâr veya güneş enerjisine dayalı üretim tesisi kurmak üzere yapılan ölçümlerin geçerliliği üç yıldan sekiz yıla alınmıştır. Ayrıca ölçüm istasyonu kurulum raporu ve ölçüm sonuç raporunun MGM tarafından Kuruma sunulacağına ilişkin düzenleme de yapılmıştır.
 - “Lisans bedelleri” başlıklı 43 üncü maddesine fıkra eklenmiştir. Eklenen fıkra “Bir tüzel kişinin sahibi olduğu önlisanslarda ve/veya lisanslarda yer alan ortak hükümlere ilişkin tadil talepleri için aynı başvuruda olması kaydıyla tek lisans tadil bedeli alınır.” şeklindedir.
- 24.08.2019 tarihli ve 30868 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliğinin;**
- “Tanımlar” başlıklı 4 üncü maddesinde değişiklik yapılmıştır. Yapılan değişiklik ile blok alış teklifi, blok satış teklifi, esnek satış teklifi, gün öncesi piyasa teklifleri, gün öncesi sistem alış teklifleri, lot tanımları değiştirilmiştir. Maddeye yeni olarak esnek alış teklifi, teklif süresi, teklif zaman aralığı ve karşılığı olmayan piyasa işlemi tanımları eklenmiştir. Karşılığı olmayan piyasa işlemi tanımı 01.10.2019 tarihi itibarıyla diğer değişen ve eklenen tanımlar ise 01.09.2019 tarihi itibarıyla yürürlüktedir. Söz konusu değişen tanımlar ve eklenen tanımların son halleri aşağıda yer aldığı gibidir.
- “ğ) Blok alış teklifi: Gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcılarının, belirtilen teklife konu zaman aralığı boyunca tek fiyat ve uzlaştırma dönemi bazlı değişebilen miktar bilgilerini içeren aktif elektrik enerjisi alış tekliflerini,
- h) Blok satış teklifi: Gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcılarının, belirtilen teklife konu zaman aralığı boyunca tek fiyat ve uzlaştırma dönemi bazlı değişebilen miktar bilgilerini içeren aktif elektrik enerjisi satış tekliflerini,”
- “ü) Esnek satış teklifi: Gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcılarının, belirtilen teklif zaman

aralığı içerisinde geçerli, teklif süresi boyunca tek fiyat ve uzlaştırma dönemi bazlı değişebilen miktar bilgilerini içeren aktif elektrik enerjisi satış tekliflerini,”

“gg) Gün öncesi piyasası teklifleri: Gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcılarının sundukları saatlik alış-satış teklifleri, blok alış-satış teklifleri ve esnek alış-satış tekliflerini,”

“kk) Gün öncesi sistem alış teklifleri: Gün öncesi dengeleme faaliyetleri kapsamında sunulan saatlik, blok ve esnek alış tekliflerini,”

“jjjj) Lot: Uzlaştırmaya esas ikili anlaşmalar, gün öncesi piyasası ile gün içi piyasası kapsamında tekliflerin bildirilmesi amacıyla kullanılan ve 0,1 MWh'e eşdeğer enerji miktarını,”

“ppppp) Esnek alış teklifi: Gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcılarının, belirtilen teklif zaman aralığı içerisinde geçerli, teklif süresi boyunca tek fiyat ve uzlaştırma dönemi bazlı değişebilen miktar bilgilerini içeren aktif elektrik enerjisi alış tekliflerini,

rrrrr) Teklif süresi: Bir esnek teklifte belirtilen, teklif zaman aralığı içerisinde yer alan, aktif elektrik enerjisi alış-satışının gerçekleşeceği bir veya ardışık birden fazla uzlaştırma dönemi sayısını,

sssss) Teklif zaman aralığı: Blok ve esnek tekliflerin geçerli olduğu, başlangıç ve bitiş saatleri ile tanımlanan zaman dilimini,”

“şşşşş) Karşılığı olmayan piyasa işlemi: Piyasa işletmecisi tarafından hazırlanan Karşılığı Olmayan Piyasa İşlemlerine İlişkin Yöntemde düzenlenen hususlar çerçevesinde, piyasa katılımcılarının piyasa işlem miktarlarının; satış, alış, ithalat, ihracat miktarları ile üretimlerine ilişkin verilerin kullanılmasıyla hesaplanan miktarı aştığı tespit edilen işlemleri,”

- “Piyasa katılımcılarının kayıt zorunluluğu” başlıklı 17 nci maddesine fıkra eklenmiştir. Eklenen fıkra Nükleer güç santrallerinin kabul öncesi test döneminde üretilen elektrik enerjisinin dengeleme mekanizması ve uzlaştırma uygulamalarına katılması, söz konusu üretim tesisinin veya üretim tesisinin ünite veya ünitelerinin 18/1/2019 tarihli ve 30659 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Nükleer Güç Santrallerinin Proje ve Kabul Yönetmeliği hükümlerine göre yapılan ön kabul işlemlerinin tamamlanmasını müteakip gerçekleşir. Nükleer güç santrallerinde test döneminde olan ünite/üniteler ile ticari işletmeye girmiş ünite/ünitelerin uzlaştırma hesaplamalarının ayrı ayrı yapılmasını teminen söz konusu ünite/üniteler aynı tüzel kişilik altında farklı kategoriler olarak kaydedilir. Oluşturulan kategoriler için tüm uzlaştırma işlemleri ayrı ayrı gerçekleştirilir.” şeklindedir.
- “Uzlaşmaya esas veriş-çekiş birimleri ve kayıt kuralları” başlıklı 21 inci maddesinin altıncı fıkrası değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik fıkra metninde “İthalat ve İhracata İlişkin Dengeleme ve Uzlaştırma Usul ve Esaslarında” ibaresi yerine “usul ve esaslarda” ibaresinin eklenmesinden ibarettir.
- “Gün öncesi piyasa teklifleri” başlıklı 53 üncü maddesinin üçüncü fıkrası değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik madde metninde yer alan “en az” ibaresi yerine “asgari olarak” ibaresinin eklenmesi, (c) bendinde yer alan “esnek teklifler dışında, teklifin geçerli olduğu zaman dilimi” ibaresi yerine “teklif zaman aralığı” ibaresinin eklenmesi ve gün öncesi piyasasında verilen tekliflerde asgari olarak bulunması gereken bilgilere (f) bendi olarak “Esnek teklifler için teklif süresi”nin eklenmesinden ibarettir. Yapılan değişiklik 01.09.2019 tarihi itibarıyla yürürlükte dir.
- “Gün öncesi piyasa tekliflerinin bildirilmesi ve teyit edilmesi” başlıklı 57 nci maddesine fıkra eklenmiştir. Eklenen fıkra “(6) Piyasa katılımcıları tarafından gün öncesi piyasasına bildirilebilecek azami alış ve satış miktarları Piyasa İşletmecisi tarafından hazırlanan Karşılığı Olmayan Piyasa İşlemlerine İlişkin Yöntem uyarınca hesaplanır. Piyasa katılımcısının bu miktarları aşan teklif sunması durumunda, söz konusu Yöntem uyarınca piyasa katılımcısına ait tüm teklifler PYS aracılığıyla iptal edilir.” şeklindedir. Yapılan değişiklik 01.10.2019 tarihi itibarıyla yürürlükte dir.

- Yönetmeliğe 57 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki “*Karşılığı olmayan piyasa işlemleri*” başlıklı 57/A maddesi eklenmiştir. Eklenen madde aşağıdaki gibidir.

“MADDE 57/A – (1) Piyasa İşletmecisi tarafından karşılığı olmayan piyasa işlemi yaptığı tespit edilen piyasa katılımcıları hakkında uygulanacak avans alacağına bloke edilmesine ve diğer işlemlere ilişkin hususlar Karşılığı Olmayan Piyasa İşlemlerine İlişkin Yöntemde düzenlenir.

(2) *Karşılığı Olmayan Piyasa İşlemlerine İlişkin Yöntem, Piyasa İşletmecisi tarafından hazırlanır ve internet sitesinde yayımlanır. Piyasa İşletmecisi, Kurum tarafından anılan Yöntemde gerek görülen geliştirme ve değişiklikleri kendisine tanınan süre içerisinde tamamlar.* Yapılan değişiklik 01.10.2019 tarihi itibarıyla yürürlüktedir.

- “*Ticari işlem onayı*” başlıklı 63 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik “*geçerli olduğu*” ibaresinin “*kabul edildiği*” ibaresi ile değiştirilmesinden ibarettir. Bu değişiklik 01.09.2019 tarihi itibarıyla yürürlüktedir.
- “*Gün içi piyasası kapsamında PYS arıza ve bakım prosedürleri*” başlıklı 66/G maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “*yeni süreler belirler*” ibaresinden sonra gelmek üzere “*veya ilgili kontratları askıya alır*” ibaresi eklenmiştir.
- “*Dengeleme güç piyasasının işleyişine ilişkin genel esaslar*” başlıklı 67 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik fıkra metninden “*kapsamında sağlanması zorunlu olan*” ibaresi yerine “*kapsamındaki*” ibaresinin eklenmesi, “*primer frekans kontrolü*” ibaresinden sonra “*ve sekonder frekans kontrolü*” ibaresinin eklenmesi ve “*miktarına*” ibaresi yerine “*miktarlarına*” ibaresinin eklenmesinden ibarettir.
- “*Dengeleme güç piyasası kapsamında sunulan yük alma ve yük atma tekliflerinin yapısı ve içeriği*” başlıklı 70 inci maddesinin birinci fıkrası değiştirilmiştir. Değişiklik fıkra metninden “*kapsamında sağlanması zorunlu olan*” ibaresi yerine “*kapsamındaki*” ibaresinin eklenmesi, “*primer frekans kontrolü*” ibaresinden sonra “*ve sekonder frekans kontrolü*” ibaresinin eklenmesi ve “*miktarına*” ibaresi yerine “*miktarlarına*” ibaresinin eklenmesinden ibarettir.
- “*Dengeleme güç piyasası kapsamındaki bildirimler*” başlıklı 77 nci birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “*yük alma, yük atma tekliflerinin*” ibaresinden sonra gelmek üzere “*emreamade kapasitelerinin ve yan hizmet birimleri için minimum kararlı üretim düzeyi değerlerinin*” ibaresi eklenmiştir.
- “*Sistem işletmecisi tarafından uzlaştırma için sağlanacak bilgiler*” başlıklı 79 uncu maddesi değiştirilmiştir. Değişiklik maddede yer alan bazı ifadelerin değiştirilmesi ve netleştirilmesinden ibarettir. Maddenin son hali “*Sistem İşletmecisi, uzlaştırma için dengeleme güç piyasası kapsamındaki üretim tesisi niteliğindeki uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimi bazında, söz konusu bildirim zamanı içerisindeki her bir uzlaştırma dönemine ilişkin, kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programını, dengeleme güç piyasası kapsamında verilmiş ve mutabakat sağlanmış olan yük alma ve yük atma talimatlarını, bu talimatların etiket değerlerini, teklif fiyatlarını ve Sistem İşletmecisi tarafından hesaplanan dengeleme güç piyasası kapsamındaki sistem marjinal fiyatları ile YGSMF, KÜPST ve diğer hesaplarda kullanılmak üzere gerekli verileri Piyasa İşletmecisine iletir.*” şeklindedir.
- “*Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimlerinin değiştirilmesi*” başlıklı 89 uncu maddesine fıkra eklenmiştir. Eklenen fıkra “(2) *İthalat-ihracata ilişkin uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimleri, Sistem İşletmecisi ve ilgili piyasa katılımcısının Piyasa İşletmecisine ayrı ayrı yapacakları mutabık kalınmış ikili anlaşma bildirimlerini içeren değişiklik talepleri doğrultusunda güncellenebilir.*” şeklindedir.

- Yönetmeliğe 89 uncu maddeden sonra gelmek üzere **“İkili anlaşma bildirimleri kapsamında karşılığı olmayan piyasa işlemi”** başlıklı 89/A maddesi eklenmiştir. Eklenen fıkra aşağıdaki şekildedir. Madde 01.10.2019 tarihi itibarıyla yürürlüktedir.

MADDE 89/A - (1) Karşılığı olmayan piyasa işlemi niteliğindeki ikili anlaşma bildirimleri Karşılığı Olmayan Piyasa İşlemlerine İlişkin Yöntem hükümleri çerçevesinde iptal edilir.”

- “Gün öncesi dengeleme faaliyetlerinin uzlaştırılması için veri gereksinimleri” başlıklı 92 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) PYS'nin ilgili modülü aracılığıyla, bir fatura dönemi içerisindeki her bir saate ilişkin, gün öncesi dengeleme kapsamında piyasa katılımcılarının sisteme enerji satışı ya da sistemden enerji alımlarına ilişkin teklifleri dikkate alınarak her bir teklif bölgesi için hesaplanan gün öncesi fiyatları,”

- “Sistem satış fiyatlarının belirlenmesi” başlıklı 94 üncü maddesi değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik sistem satış fiyatının belirlenmesinde kullanılan formüllerin değiştirilmesine ilişkindir.

- “Sistem alış fiyatlarının belirlenmesi” başlıklı 96 nci maddesi değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik sistem alış fiyatının belirlenmesinde kullanılan formüllerin değiştirilmesine ilişkindir.

- “Avans ödeme bildirimleri” başlıklı 132 nci maddesinin birinci fıkrası değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik madde metninde yer alan “gün öncesi dengeleme faaliyetlerinin tamamlanmasını müteakiben” ibaresinin “her işgünü” ibaresi ile değiştirilmesi “ile” ibaresinin “aracılığı” ibaresi ile değiştirilmesi ile “bu bildirim, yayımlandığı günden bir önceki gün gerçekleştirilen gün içi piyasası faaliyetlerine ve yayımlandığı gün gerçekleştirilen gün öncesi dengeleme faaliyetlerine ilişkin alacak ve borçları kapsar” ibaresi yerine “Bu bildirim, yayımlandığı günden bir önceki güne ait gün içi piyasası ve gün öncesi dengeleme kapsamında yapılan alış ve satış miktarlarına ilişkin alacak ve borçları kapsar. Hafta sonu veya resmi tatil günleri için takip eden ilk işgünü avans ödeme bildirimini yapar.” ibaresi ile değiştirilmesine ilişkindir. Yapılan değişiklik 01.10.2019 tarihi itibarıyla yürürlüktedir.

- “Uzlaştırma bildirimleri” başlıklı 132/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan “fatura dönemini takip eden ayın onbeşinci günü,” ibaresinden sonra gelmek üzere “ayın onbeşinci gününün hafta sonu veya resmi tatile denk gelmesi durumunda hafta sonu veya resmi tatilin bitimini takip eden işgünü” ibaresi eklenmiştir.

- “Faturalama” başlıklı 132/C maddesinin birinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik fıkra metinlerinde yer alan “Bildirim yapıldığı ayın on beşinci gününden” ibaresi kaldırılmış yerine “nihai uzlaştırma bildirimlerinin PYS aracılığı ile ilgili piyasa katılımcılarına duyurulduğu günden” ibaresi eklenmiştir.

- “Ödemeler ve tahsilat” başlıklı 132/Ç maddesine “(15) Karşılığı Olmayan Piyasa İşlemlerine İlişkin Yöntem hükümleri uyarınca piyasa katılımcılarının avans alacaklarının bloke edilmesi durumunda, söz konusu net avans alacakları piyasa işletmecisi tarafından ilgili ayın fatura borçlarına takas ve mahsup edilir.” şeklinde fıkra eklenmiştir. Yapılan ekleme 01.10.2019 tarihi itibarıyla yürürlüktedir.

- “Avans ödemelerinin yapılması” başlıklı 132/D maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “sunması gereken toplam teminat tutarının üzerindeki nakit teminatın” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve/veya piyasa katılımcısının serbest cari hesabında bulunan paradan” ibaresi, üçüncü fıkrasında yer alan “ilgili tutarın katılımcının toplam teminatının üzerindeki nakit teminatından” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve/veya piyasa katılımcısının serbest cari hesabında bulunan paradan” ibaresi eklenmiştir.

- “Avans ödemelerinin yapılması” başlıklı 132/D maddesinin beşinci fıkrasının sonuna “Karşılığı Olmayan Piyasa İşlemlerine İlişkin Yöntem hükümlerine göre bloke edilen avans tutarları için bu fıkra hükümleri uygulanmaz.” şeklinde cümle eklenmiştir. Bu düzenleme 01.10.2019 tarihi itibarıyla yürürlüktedir.

- “Fatura ödemelerinin yapılmaması” başlıklı 132/E maddesi maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “sunması gereken toplam teminat tutarının üzerindeki nakit teminattan” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve/veya piyasa katılımcısının serbest cari hesabında bulunan paradan” ibaresi eklenmiş, dördüncü fıkrasının (c) bendi değiştirilmiş ve beşinci fıkrasının (h) bendi yürürlükten kaldırılmıştır. Dördüncü fıkrada yapılan değişiklik fıkraya metninden “planlama, gün öncesi” ibaresi ile “piyasası ve dengeleme güç” ibarelerinin kaldırılmasına ilişkindir. Yürürlükten kaldırılan beşinci fıkranın (h) bendi “Takip eden fatura döneminin son ödeme tarihi itibarıyla tüm muaccel borçlarını aşan teminat tutarının artan kısmının, nakit teminat olması ve ilgili katılımcının nakit teminat tutarına eşdeğer teminat mektubu sunması durumunda, mevcut nakit tutar katılımcıya iade edilir” şeklindedir.
- “İtirazlar” başlıklı 133 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırılmış, beşinci fıkrası değiştirilmiştir. Yürürlükten kaldırılan bent “Belirlenen süre içerisinde TEİAŞ’ın ilgili birimleri ya da ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından Piyasa İşletmecisine sonuçları bildirilmeyen başvuruların haklı olduğu varsayılarak Geçmişe Dönük Düzeltme Kalemi hesaplamalarında değerlendirilir.” şeklindedir. Beşinci fıkrada yapılan değişiklik “itibarıyla” ibaresinin “itibarıyla” ibaresi ile değiştirilmesi “ile üçüncü fıkrada yer alan (b) bendi uyarınca sonuçlandırılan itiraz başvurularının” ibaresinin kaldırılması ve fıkranın sonuna “Tüketimdeki farklar ile ilgili bu Yönetmelik hükümleri uyarınca yapılması mümkün olmayan düzeltmeler ise ilgili taraflar arasında kesilecek faturalar ile gerçekleştirilir.” ibaresinin eklenmesinden ibarettir.
- 23.08.2019 tarihli ve 30867 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Rüzgâr veya Güneş Enerjisine Dayalı Üretim Tesisi Kurmak Üzere Yapılan** Önlisans Başvurularına İlişkin Yarışma Yönetmeliği’nin “Yarışma ve kapasite tahsisi” başlıklı 4 üncü maddesinin yedinci fıkrası değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik fıkraya metninde yer alan “bağlantı kapasitesi tahsisine esas alınan Teklif Fiyatı, tesislerin” ibaresi kaldırılmış yerine “4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun mülga hükümleri uyarınca veya 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca ödenmesi taahhüt edilen Katkı Payı veya Katılım Bedeli, üretim tesislerinin” ibaresi getirilmiştir. Fıkranın son hali “(7) Yarışmada; 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun mülga hükümleri uyarınca veya 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca ödenmesi taahhüt edilen Katkı Payı veya Katılım Bedeli, üretim tesislerinin kapasite artışları için de geçerlidir.” şeklindedir.
- 23.08.2019 tarihli ve 30867 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmeliğin**
 - “Dayanak” başlıklı 2 nci maddesi değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik “5346 sayılı Kanun” ibaresinin önüne “10.05.2005 tarihli ve” ibaresinin eklenmesi ve Yönetmeliğin dayanağını oluşturan maddelere 5346 sayılı Kanunun 6/C maddesinin de eklenmesinden ibarettir.
 - “Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ı) ve (t) bentleri değiştirilmiş ve aynı fıkraya bent eklenmiştir. Değiştirilen (ı) bendi LÜY ibaresinin açılımının Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmeliğinden Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimi Yönetmeliği olarak değiştirilmesine ilişkindir. (t) bendinde yapılan değişiklik YEK toplam bedeli tanımında yer alan “kişilerin” ibaresinin “kişilere ait lisanslı üretim tesislerinin” ibaresi ile “biri tarafından” ibaresinin “birinde üretilerek 12 nci maddenin birinci fıkrası kapsamında” ibaresi ile değiştirilmesi ve “bedellerin” ibaresinin “bedeller ile LÜYTOP’un toplamının” ibaresi ile değiştirilmesinden ibarettir. Maddeye yeni eklenen bent ile lisanssız üreticilere ödenecek toplam bedel (LÜYTOP) tanımı yapılmıştır. Buna göre LÜYTOP: “Lisanssız üretime ilişkin ilgili mevzuat kapsamında; saatlik mahsuplaşma uygulanan tesisler açısından şebekeye verilen ihtiyaç fazlası enerjinin YEK Kanununun EK-I sayılı cetvelinde yer alan fiyatların çarpılması suretiyle enerjinin sisteme verildiği tarihteki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru üzerinden veya EPDK tarafından ilan edilen kendi abone grubuna ait perakende tek zamanlı aktif enerji bedeli ile bu kapsamda sisteme verilen enerjinin çarpılması suretiyle Türk Lirası olarak hesaplanan bedelin ya da aylık mahsuplaşma uygulanan tesisler açısından şebekeye verilen enerjinin EPDK tarafından ilan edilen kendi abone grubuna ait perakende tek zamanlı aktif enerji bedeli ile çar-

pılması suretiyle Türk Lirası olarak hesaplanan bedelin toplamını ifade eder.” şeklinde tanımlanmıştır. (12 Mayıs 2019 tarihli Resmî Gazetede yayınlanan Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği ile lisanssız üretim yapan kişilere ‘aylık mahsuplaşma’ imkânı tanınmış, bununla ilişkili olarak da 10 Mayıs 2019 tarihli Resmî Gazetede yayınlanan 1044 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile bu üretim tesislerinde üretilen ihtiyaç fazlası enerjinin aktif enerji bedeli üzerinden satın alınacağına dair düzenleme yapılmıştır. Tüm bunlar kapsamında YEKTOB tanımının sadece dolar kuru üzerinden desteklemeleri içeriyor olması dolayısıyla LÜYTOB ayrı bir başlık altında eklenerek; dolar kuru destekli, 21 Haziran 2018 tarihli Resmî Gazetede yayınlanan Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca saatlik mahsuplaşan TL destekli ve son olarak 10 Mayıs 2019 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan 1044 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı uyarınca aylık mahsuplaşan TL destekli tesisleri kapsayacak şekilde tanımlanmıştır.)

- *“YEKDEM’e kayıt başvuruları” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrası değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik fıkra metninde yer alan “başvuru” ibaresinin “8 inci maddenin birinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, başvuru,” ibaresi ile değiştirilmesinden ibarettir.*
- *“YEK destekleme mekanizması başvurularının sonuçlandırılması” başlıklı 7 nci maddesinin ikinci fıkrası değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik metninde yer alan “bilgiler” ibaresinin “bilgileri” olarak değiştirilmesi ve fıkranın sonuna “28/2/2019 tarihi ve sonrasında kapasite artış talepleri uygun bulunan ve bu kapsamda tadilleri gerçekleştirilen üretim tesislerinde 28/2/2019 tarihinden önce lisansına dercedilen yıllık elektrik enerjisi üretim kapasiteleri ve yıllık üretim programı bilgilerine nihai YEK listesinde yer verilir.” İbaresinin eklenmesinden ibarettir.*
- *“YEKDEM’den yararlanabilecekler” başlıklı 8 inci maddesinin birinci fıkrası değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik atıf yapılan ilgili Bakanlar Kurulu Kararının tarih ve sayısının “ilgili” ibaresi yerine “18.11.2013 tarihli ve 2013/5625 sayılı” ibaresinin eklenmesi ve fıkranın sonuna “Ancak, 28/2/2019 tarihi itibarıyla kurulu güç artış talepleri Kurum tarafından uygun bulunan ve bu kapsamda lisans tadilleri gerçekleştirilen tüzel kişiler, söz konusu kurulu güç artışı için YEKDEM’den yararlanamaz.” İbaresinin eklenmesinden ibarettir. Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim lisansları için yapılacak olan kapasite artışı lisans tadillerinde, söz konusu kapasite artışı için YEK Destekleme Mekanizmasından yararlanılamayacağına ilişkin 5346 sayılı Kanuna eklenen hüküm gereği düzenleme yapılmıştır.*
- *“YEK toplam bedelinin hesaplanması” başlıklı 12 nci maddesinin birinci fıkrası değiştirilmiş ve maddeye yeni fıkralar eklenmiştir. Yapılan değişiklik formül hesaplanmasında kullanılan terimlere ilişkin olup eklenen fıkralar da hesaplamanın yapılması için kullanılacak yeni formüllere ilişkindir.*
- *“YEKDEM gelirin hesaplanması ve paylaşılması” başlıklı 15 inci maddesinin ikinci fıkrası değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik formülde geçen terimlerde değişiklik yapılmasına ilişkindir.*
- *“YEK bedellerinin hesaplanması” başlıklı 18 inci maddesi değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik hesaplamada kullanılacak formülde değişikliğe ilişkindir.*
- 23.08.2019 tarihli ve 30867 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği’nin**
 - *“Tanımlar” başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ee) ve (ccc) bentleri değiştirilmiş ve aynı fıkraya bent eklenmiştir. Değiştirilen (ee) bendinde yer alan organize toptan elektrik piyasaları kapsamına “ve ileri tarihli fiziksel teslimat gerektiren diğer elektrik piyasaları” ibaresi ile bu piyasada eklenmiştir. Değiştirilen (ccc) bendinde türev piyasalar tanımından “teslimatı veya” ibaresi kaldırılmıştır. Türev piyasalar tanımının son hali “İleri bir tarihte nakit uzlaşması yapılmak üzere elektrik enerjisinin ve/veya kapasitesinin, bugünden alım satımının yapıldığı piyasaları ifade eder.” şeklindedir. Eklenen bent “(sss) Yerli maden: 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun 2 nci maddesinin ikinci fıkrasının IV. Grup madenler başlıklı bendinin (b) alt bendi kapsamında belirtilen ve yurt içinde çıkarılan madenleri ifade eder.” şeklindedir.*

- “Önlisans başvuru usulü” başlıklı 12 nci maddesinin beşinci fıkrasının (d) bendi ile altıncı fıkrası değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik 4 üncü maddede yapılan yerli maden tanımının uzantısı şeklindedir.
- “Önlisans süresi içerisinde tamamlanması gereken iş ve işlemler” başlıklı 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (e) bentleri, (g) bendinin (1) numaralı alt bendi değiştirilmiş, aynı fıkraya bent eklenmiş, ikinci fıkrasının (a) bendi değiştirilmiş ve aynı maddeye fıkra eklenmiştir. Yapılan değişikliklerden birinci fıkranın (a), (e) ve (g) bendi ile ikinci fıkranın (a) bendinde yapılan değişiklik yerli maden tanımı dolayısı ile metinde yapılan düzenlemelere ilişkindir. Birinci fıkranın (b) bendinde yapılan değişiklik ile “Kurulması planlanan üretim tesisine ilişkin imar planlarının onaylanması” metni “Kurulması planlanan üretim tesisine ilişkin nazım ve uygulama imar planı onaylarının kesinleşmesi.” metni ile değiştirilmiştir. Birinci fıkraya eklenen bent “ı) Rüzgâr enerjisine dayalı başvurulara ilişkin 17/1/1983 tarihli ve 83/5949 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Askeri Yasak Bölgeleri ve Güvenlik Bölgeleri Yönetmeliğine ve askeri atış alanları ile tatbikat bölgelerine ilişkin olumlu görüşlerin alınması.” şeklindedir. Maddeye eklenen fıkra ise “(4) İlgili diğer mevzuattaki yükümlülükler saklı kalmak kaydıyla, birinci fıkranın (f) bendi kapsamındaki yükümlülük, hidrolik kaynaklara dayalı üretim tesisleri için aranmaz.” şeklindedir.
- “Önlisansın tadil edilmesi” başlıklı 18 inci maddesinin dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci, sekizinci, dokuzuncu ve on birinci fıkraları değiştirilmiştir. Yapılan değişiklikler kapsamlı değişikliklerdir.
- “Lisans tadil başvurularının incelenmesi, değerlendirilmesi ve sonuçlandırılması” başlıklı 24 üncü maddesinin dördüncü, beşinci, altıncı ve dokuzuncu fıkraları değiştirilmiştir. Yapılan değişiklikler 18 inci maddede yapılan değişikliklerle ilişkili ve kapsamlı değişikliklerdir.
- “Üretim lisansı sahibinin hak ve yükümlülükleri” başlıklı 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendi değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik bentte yer alan “lisansla yazılı tesis tamamlama tarihine” ibaresinin “Üretim tesisinin tamamının geçici kabulünün yapıldığı tarihe” ibaresi ile değiştirilmesinden ibarettir. Bendin son hali “ç) Üretim tesisinin tamamının geçici kabulünün yapıldığı tarihe kadar, gerçekleştirilen faaliyetler hakkında her yılın Ocak ve Temmuz ayları içerisinde Kuruma, usulüne uygun olarak ilerleme raporu sunmak,” şeklindedir.
- “Piyasa işletim lisansı sahibinin hak ve yükümlülükleri” başlıklı 32 nci maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendi değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik ile EPIAŞ’a ileri tarihli fiziksel teslimat gerektiren organize toptan elektrik piyasalarının işletim ve mali uzlaştırma faaliyetlerini yürütmek görevi de verilmiştir.
- “Lisans bedelleri” başlıklı 43 üncü maddesinin dördüncü fıkrası, beşinci fıkrasının (a) bendi ve onuncu fıkrası değiştirilmiştir. Dördüncü fıkrada yapılan değişiklik “ilgili lisanslara derç edilen lisans tamamlanma tarihini izleyen” ibaresinin “üretim tesisinin ilk geçici kabulünün yapıldığı tarihten itibaren” ibaresi ile değiştirilmesinden ibarettir. Beşinci fıkranın (a) bendinde yapılan değişiklik “tesis tamamlanma tarihi” ibaresinin “üretim tesisinin ilk geçici kabulünün yapıldığı tarih” ibaresi ile değiştirilmesinden ibarettir. Onuncu fıkrada yapılan değişiklik fıkra metnine “önlisans ve” ibaresinin eklenmesinden ibarettir. Onuncu fıkranın son hali “(10) Değerlendirmeye alınmış olan önlisans ve lisans başvuruları ile anılan önlisans ve lisansların tadil başvurularının reddedilmesi veya söz konusu başvurulardan vazgeçilmesi halinde, Kuruma ödenmiş olan önlisans veya lisans alma bedelleri ile tadil bedelleri iade edilmez.” şeklindedir.
- “Pay devirleri” başlıklı 57 nci maddesinin ikinci fıkrası değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik rüçhan hakkına bağlı olarak ortaya çıkan ve kontrol yapısını değiştirmeyen doğrudan ve dolaylı pay değişikliklerinin onaya tabi olmadığına ve fıkra metninde yer alan rakamların kaldırılmasına ilişkindir.
- Yönetmeliğe “28.02.2019 öncesi uygun bulunmuş kapasite artışları” başlıklı geçici madde 29 eklenmiştir. Eklenen madde “Bu Yönetmeliğin 18 inci ve 24 üncü maddeleri kapsamındaki kurulu güç artış

taleplerinden 28/2/2019 tarihinden önce Kurum tarafından uygun bulunanlar için söz konusu uygun bulma kararında belirtilen yükümlülüklerin süresi içerisinde yerine getirilmesi halinde önlisans veya lisans tadil işlemleri gerçekleştirilir." şeklindedir.

- 07.11.2019 tarihli ve 30941 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Piyasası Kapasite Mekanizması Yönetmeliği'nin**
 - "Tanımlar" başlıklı 4 üncü maddesinin (ı) bendinde yer alan organize toptan elektrik piyasaları tanımına "organize edilip işletilen gün öncesi piyasası, gün içi piyasası" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve ileri tarihli fiziksel teslimat gerektiren diğer elektrik piyasaları" ibaresi eklenmiştir.
 - "Kapasite mekanizmasına katılım şartları" başlıklı 6 ncı maddesine "(5) EÜAŞ'a ait mobil treyler santraller ikinci fıkra kapsamındaki koşullardan bağımsız olarak kapasite mekanizmasına katılabilir." şeklinde fıkra eklenmiştir.
 - "Kapasite ödemelerine esas hesaplamalar" başlıklı 8 inci maddesine "(5) EÜAŞ'a ait mobil treyler santraller ile doğal gaz yakıtlı santrallerin kurulu güçleri, bu santrallerin sistem işletmecisi tarafından verilecek yük alma talimatları kapsamında devreye girememesi halinde, ilgili ay için 0 (sıfır) kabul edilir." şeklinde fıkra eklenmiştir.
 - "Kapasite ödemelerinin gerçekleştirilmesi" başlıklı 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının sonuna "EÜAŞ'a ait mobil treyler santraller ile doğal gaz yakıtlı santraller için kapasite kullanım oranı koşulu aranmaz." şeklinde cümle eklenmiştir.
 - Yönetmeliğe "2020 yılına ilişkin uygulamalar" başlıklı geçici madde 3 eklenmiştir. Madde metni "EÜAŞ'a ait mobil treyler santraller ile doğal gaz yakıtlı santrallere ilişkin olarak 2020 yılı için kapasite mekanizmasından yararlanmak amacıyla 15/12/2019 tarihine kadar başvuru yapılabilir." şeklindedir.

Bu Yönetmelik değişikliği ile EÜAŞ'a ait mobil treyler santrallerin kapasite mekanizmasına katılmasına imkân verilmesini sağlayacak düzenleme yapılmıştır. Ayrıca, doğal gaz santralleri için kapasite kullanım oranı koşulunun aranmayacağı düzenlenmiştir.

- 31.12.2019 tarihli ve 30995 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği "Ön proje onayı"** başlıklı geçici madde 26'da değişiklik yapılmıştır. Yapılan değişiklik maddede yer alan "31/12/2019" ibaresinin "31/12/2020" olarak değiştirilmesinden ibarettir.

2.1.4. Tebliğler

2019 yılında elektrik piyasasında aşağıda belirtilen Tebliğ çalışmaları yapılmıştır:

- 15.12.2019 tarihli ve 30979 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Tebliği ile **Piyasa İşletim Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ'in;**
 - "Amaç" başlıklı 1 inci maddesinde değişiklik yapılmıştır. Değişiklik ile tebliğin amacı, EPIAŞ'ın gelir düzenlemelerine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi olarak belirlenmiştir.
 - "Tanımlar" başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç), (e), (ğ), (h), (ı) ve (i) bentleri değiştirilmiş ve aynı fıkraya bentler eklenmiştir. Değiştirilen tanımlar (ç) bendinde fırsat maliyet oranı, (e) bendinde düzenlenmiş işletme gideri, (ğ) bendinde piyasa işletim gelir tavanı, (h) bendinde tarife teklifi, (ı) bendinde yatırılan sermaye, (i) bendinde yatırılan sermayenin fırsat maliyetidir. Eklenen fıkralar "(k) Piyasa işletim ücreti: Piyasa işletim faaliyetlerinin sürdürülebilmesi için gereken gelir ihtiyacının karşılanabilmesi kapsamında belirlenen bedeli" ve "(l) Yöntem bildiri: EPIAŞ tarafından sunulan ve ilgili tarife dönemi boyunca uygulanmak üzere Kurul onayıyla yürürlüğe giren düzenlemeyi" şeklindedir.

- “EPIAŞ’ın gelirleri” başlıklı 5 inci maddesi değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik piyasa işletim gelir tavanı(PİGT) hesaplamasında kullanılan formüle ilişkindir.
- “Tarife teklifinin hazırlanması ve sunulması” başlıklı 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Uygulanacak bedel ve komisyonlar ile bunların uygulanmasına ilişkin usul ve esasları kapsayan tarife teklifi” ibaresi “Tarife teklifi” olarak değiştirilmiş, ikinci fıkrasında yer alan “zorunlu” ibaresi “gerekli” olarak değiştirilmiş ve üçüncü fıkrası değiştirilmiştir. Üçüncü fıkra yapılan değişiklik EPIAŞ’ın tarife teklifine ilişkindir.
- “Tarife teklifinin değerlendirilmesi ve onaylanması” başlıklı 7 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “zorunlu” ibaresi “gerekli” olarak değiştirilmiştir.
- 31.12.2019 tarihli ve 30995 (4. Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 16 ncı maddesi uyarınca **2020 Yılında Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ** 01.01.2020 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

2.1.5. Kurul Kararları

2019 yılında elektrik piyasasında düzenleyici işlem niteliğinde aşağıdaki Kurul Kararları ihdas edilmiştir:

- 28.12.2019 tarihli ve 30992 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9019 sayılı Kurul Kararı ile 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin altıncı fıkrasının (b) bendi ve Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliğinin 25 inci maddesi hükümleri uyarınca 2020 yılı için serbest tüketici limitinin 1.400 kWh olarak uygulanmasına karar verilmiştir. Bu limite karşılık gelen teorik piyasa açıklık oranı ise %96,8 olarak hesaplanmıştır.

Yıllar itibarıyla elektrik piyasasında serbest tüketici limitinin değişimi Tablo 2.1’de yer almaktadır.

Tablo 2.1: Yıllar İtibarıyla Elektrik Piyasasında Serbest Tüketici Limitinin Değişimi(2003-2020)

Uygulanan Yıl	Serbest Tüketici Limiti (kWh)	Teorik Piyasa Açıklık Oranı (%)
2003	9.000.000	-
2004	7.800.000	27,8
2005	7.700.000	30
2006	6.000.000	32
2007	3.000.000	38,6
2008	1.200.000	41
2009	480.000	49,2
2010	100.000	63,3
2011	30.000	78
2012	25.000	83
2013	5.000	84
2014	4.500	85
2015	4.000	85,04
2016	3.600	85,8
2017	2.400	90
2018	2.000	92,6
2019	1.600	95,4
2020	1.400	96,8

14.03.2019 tarihli ve 30714 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 07.03.2019 tarihli ve 8468 sayılı Kurul Kararı ile Dağıtım Lisansı Sahibi Tüzel Kişiler ve Görevli Tedarik Şirketlerinin Tarife Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslarda değişiklik yapılmıştır. Değişiklik gerekli ölçü düzenini sağlamaları ve belgelemeleri halinde, çevre ve insan sağlığını korumak üzere içme suyu ve/veya alıcı ortama verilen sıvı, gaz ve katı zehirli ve zararlı atıkların arıtılması amacıyla kurulan her türlü arıtma tesisi sanayi abone grubu kapsamındadır. Bu tesislere entegre olan ve bağımsız olarak faaliyet göstermesi mümkün olmayan diğer tesisler de arıtma tesisleri ile aynı şekilde sanayi abone grubu kapsamında olacağına ve Tarım ve Orman Bakanlığı'nın ilgili birimlerinden alınan belge kapsamında faaliyette bulunan süt toplama merkezleri, büyükbaş besi işletmeleri, büyükbaş süt işletmeleri, küçükbaş işletmeleri, etlik tavuk kümesi, yumurtacı tavuk kümesi, damızlık kümesi, kuluçkahane işletmeleri ve seraların da tarımsal sulama abone grubuna dâhil olduğuna ilişkindir.

- 10.04.2019 tarihli ve 30741 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 27.03.2019 tarihli ve 8505 sayılı Kurul Kararı ile;
 - 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun'un (Kanun) 6 ncı maddesi kapsamında 2011 yılı YEKDEM uygulamasına ilişkin olarak; 01.11.2010 ile 21.08.2011 tarihleri arasında işletmeye giren ve '2011 yılı Nihai YEK Listesi'nde yer almayan tesislerin YEKDEM'den son yararlanma yılını takip eden ilk takvim yılında YEKDEM'den yararlanabileceğine,
 - Kanun'un Geçici 5 inci maddesi kapsamında 2011 yılı YEKDEM uygulamasına ilişkin olarak; 01.11.2010 ile 21.08.2011 tarihleri arasında işletmeye giren ve '2011 yılı Nihai YEK Listesi'nde yer alan tesislerin YEKDEM'den son yararlanma yılını takip eden ilk takvim yılının 11 ayında YEKDEM'den yararlanabileceğine, karar verilmiştir.
 - 01/11/2010 – 21/08/2011 tarihleri arasında işletmeye giren ve son yararlanma dönemi 2020 olarak belirlenen tesislerden; 2011 yılının sonunda sınırlı süreyle YEKDEM'den yararlanan tesislerin, 2021 yılında söz konusu sınırlı süreyi 1 tam yıla tamamlayacak süre kadar YEKDEM'den yararlandırılması amaçlanmıştır.
- 21.05.2019 tarihli ve 30780 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 16.05.2019 tarihli ve 8587 sayılı Kurul Kararı ile;
 - Lisanssız Üretim Başvurularında Sunulması Gereken Bilgi ve Belgeler Listesi,
 - Üretim Tesisi Devir Başvurularında Sunulması Gereken Bilgi ve Belgeler Listesi,
 - Birleşme, Bölünme, Unvan ve Nev'i Değişikliği ile Pay Devri Başvurularında Sunulması Gereken Bilgi ve Belgeler Listesi kabul edilmiştir.
 - Lisanssız elektrik üretim yönetmeliği gereği lisanssız elektrik üretim başvurularında ilgili şebeke işletmecilerine sunulması gereken bilgi ve belgeler listesi belirlenmiştir.
- 15.06.2019 tarihli ve 30802 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 23.05.2019 tarih ve 8601-2 sayılı Kurul Kararı ile amacı, ulusal enterkonneksiyon sistemi ile komşu ülke enterkonneksiyon sistemleri arasında ithalat ve ihracat faaliyetlerinde uygulanacak mali uzlaştırma süreçlerine ilişkin kuralların ve istisnaların belirlenmesi olan "*Elektrik Piyasasında İthalat ve İhracata İlişkin Uzlaştırma Usul ve Esasları*" kabul edilmiştir.
- 26.06.2019 tarihli ve 30813 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 20.06.2019 tarihli ve 8666 sayılı Kurul Kararı ile Dağıtım Lisansı Sahibi Tüzel Kişiler ve Görevli Tedarik Şirketlerinin Tarife Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esasların "*Üretim faaliyeti için tarifelerin uygulanması*" başlıklı 16 ncı maddeye fıkralar eklenmiştir. Eklenen fıkralar aşağıdaki şekildedir.

“(5) 12/5/2019 tarihli ve 30772 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki üretim tesislerinden, 12/5/2019 tarihi itibarıyla yapılacak başvurular neticesinde bağlantı anlaşmasına çağrı mektubu almaya hak kazanan ve üretimi ile tüketimi aynı ölçüm noktasında olan, YEK Destekleme Mekanizmasına tabi, kurulu gücü bağlantı anlaşması sözleşme gücü ile sınırlı, yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı lisanssız elektrik üretim tesislerinde üretilip bu tesislerle ilişkilendirilen tüketim tesislerinde tüketilen elektrik enerjisine ilişkin olarak, tüketim tesisinin ihtiyacını karşılayan üretim miktarı için tüketim tesisinin abone grubuna özgü tüketici dağıtım tarifesinde %50 oranında indirim yapılır ve tüketimin üretimi aşan kısmı için ilgili abone grubuna özgü tüketici dağıtım tarifesi uygulanır. Tüketimin üretime eşit veya tüketimin üretimden fazla veya az olduğu durumlarda veriş yönünde dağıtım bedeli üretim tesisinin işletmeye giriş tarihinden itibaren on yıl süre ile % 100 indirimli uygulanır.

(6) Beşinci fıkra hükmü 21/6/2018 tarihinden itibaren bağlantı anlaşmasına çağrı mektubu almaya hak kazanan ve tüketim tesisi ile aynı ölçüm noktasında olan, kurulu gücü bağlantı anlaşması sözleşme gücü ile sınırlı 10 kW’a kadar (10 kW dahil) yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı çatı ve cephe uygulamalı elektrik üretim tesisleri için de uygulanır.”

- 06.07.2019 tarihli ve 30823 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 27.06.2019 tarihli ve 8674 sayılı Kurul Kararı ile
 - 10.05.2018 tarihli ve 7828 sayılı Kurul Kararı ile onaylanan “Önlisans ve Lisans İşlemleri ile İlgili Başvurularda Sunulması Gereken Bilgi ve Belgeler Listesi”nin yürürlükten kaldırılmasına,
 - Amacı, önlisans ve lisanslara ilişkin elektrik piyasasına ilişkin ikincil mevzuatta düzenlenen başvuru, sona erdirme, tadil, tesis devri, tüzel kişi birleşme veya bölünme gibi işlemlerin elektronik ortamda veya yazılı olarak yapılmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemek olan “Önlisans ve Lisans İşlemleri ile İlgili Başvurularda İlişkin Usul ve Esaslar” kabul edilmiştir.
- 09.08.2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 11.07.2019 tarihli ve 8706 sayılı Kurul Kararı ile Gün Öncesi Piyasası Tekliflerinin Yapısı ve Tekliflerin Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslarda değişiklik yapılmıştır.
- 01.10.2019 tarihli ve 30905 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 30.09.2019 tarihli ve 8861 sayılı Kurul Kararı ile Son Kaynak Tedarik Tarifesinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ’in 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan limite ilişkin hususlar 2020 yılı için belirlenmiştir.
- 15.10.2019 tarihli ve 30919 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 10.10.2019 tarihli ve 8884-2 sayılı Kurul Kararı ile 04.10.2018 tarihli ve 8103-48 sayılı Kurul Kararı ile belirlenen YEK Listesi formatı yürürlükten kaldırılmış ve yeni YEK Listesi kabul edilmiştir. YEK listesi formatı 23.08.2019 tarihli ve 30867 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmelik ile uyumlu hale getirilmiştir.
- 24.12.2019 tarihli ve 30988 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 19.12.2019 tarihli ve 8994 sayılı Kurul Kararı ile 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun Geçici 7 nci maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki lisans sahibi bir tüzel kişinin bir takvim yılı içerisinde lisansına kayıtlı olan yıllık elektrik enerjisi üretim miktarının piyasada satılabileceği oranının 2020 yılı için %40 olarak uygulanmasına karar verilmiştir.
- 24.12.2019 tarihli ve 30988 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 19.12.2019 tarihli ve 9006 sayılı Kurul Kararı ile Dağıtım Lisansı Sahibi Tüzel Kişiler ve Görevli Tedarik Şirketlerinin Tarife Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslarda değişiklik yapılmıştır. Değişiklik ile “Tarım ve Orman Bakanlığı’nın ilgili birimlerinden alınan belge kapsamında faaliyette bulunan süt toplama merkezleri, büyükbaş besi işletmeleri, büyükbaş süt işletmeleri, küçükbaş işletmeleri, etlik tavuk kümesi, yumurtacı tavuk kümesi, damızlık kümesi, ticari hindi kümesi, ticari kaz kümesi, ticari bıldırcın kümesi, ticari ördek kümesi, su ürünleri yetiştiriciliği işletmeleri, kuluçkahane işletmeleri ve seralar da bu abone grubuna dâhildir.” şeklinde düzenleme yapılmıştır.

2.2. Doğal Gaz Piyasası Mevzuatı

2.2.1 Kanun

2019 yılı içerisinde, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununda değişiklik yapılmamıştır.

2.2.2 Yönetmelikler

2019 yılında doğal gaz piyasasında aşağıda belirtilen Yönetmelik değişiklikleri yapılmıştır:

- 06.04.2019 tarihli ve 30737 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Doğal Gaz Piyasası Sertifika** Yönetmeliği'nin
 - "*Sertifika ve yetki belgesi başvuruları*" başlıklı 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere fıkra eklenmiştir. Söz konusu fıkra sertifika başvurularının elektronik ortamda yapılabileceği ve talep edilecek bilgi ve belgelerin konuya ilişkin alınacak kurul kararında belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde elektronik ortamda Kuruma sunulacağına ilişkindir.
 - "*Sertifikanın verilmesi*" başlıklı 10 uncu maddesinin son fıkrası değiştirilmiştir. Değişiklik sertifika kayıtlarının elektronik ortamda tutulmasına ilişkindir.
 - "*Sertifikaların sona ermesi*" başlıklı 17 nci maddenin ilk fıkrası değiştirilmiştir. Söz konusu değişiklik "*sertifika*" ibaresinin "*sertifikalar*", "*sahibinin iflası*" ibaresinin de "*sahibi hakkındaki iflas kararının kesinleşmesi*" ibaresi ile değiştirilmesinden ibarettir.
- 06.04.2019 tarihli ve 30737 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Doğal Gaz Piyasası Lisans** Yönetmeliği'nin
 - "*Lisans ve lisans alma yükümlülüğü*" başlıklı 5 inci maddesinin altıncı fıkrası değiştirilmiştir. Değişiklik lisans kayıtlarının elektronik ortamda tutulmasına ilişkindir.
 - "*Lisans başvurusu*" başlıklı 8 inci maddesinin sonuna fıkra eklenmiştir. Eklenen fıkra lisans başvurusunun elektronik ortamda yapılabileceğine, hangi lisanslar için elektronik başvurunun mümkün olduğuna ve istenecek bilgi belge ve usullerin Kurul Kararı ile belirleneceğine ilişkindir.
 - "*İnceleme ve değerlendirmenin sonuçlandırılması*" başlıklı 11 inci maddesinin üçüncü fıkrası değiştirilmiştir. Değişiklik lisans sahibi tüzel kişinin ticaret unvanı ve aldığı lisans türünün Resmi Gazetede yayımlanmaksızın Kurum internet sayfasında duyurulacağı ancak boru hattı ile iletim, dağıtım ve depolama lisansı verilen tüzel kişinin ticaret unvanı ve aldığı lisans türünün ayrıca Resmi Gazete yayımlanacağına ilişkindir.
 - "*Lisansların yenilenmesi*" başlıklı 15 inci maddesinin dördüncü ve altıncı fıkrası değiştirilmiştir. Dördüncü fıkradaki değişiklik Kurum tarafından gerçekleştirilecek yenileme işlemlerine toptan satış (OTOLNG) lisanslarının eklenmesine, lisans yenileme başvurusunun kabul edilmesi halinde lisans yenileme bedelinin Kurum hesabına yatırıldığına dair belge ile birlikte lisans sahibinin cari yıla ait ilgili mevzuatta belirtilen tutarda asgari sermayeye sahip olduğunu gösterir belgenin de otuz gün değil doksan gün içerisinde Kuruma ibraz etmesi gerektiğine ilişkindir. Altıncı fıkradaki değişiklik ise lisansı yenilenen lisans sahibi tüzel kişinin ticaret unvanı ve aldığı lisans türünün lisansın yürürlüğe girdiği tarihte Resmi Gazetede yayımlanmaksızın Kurum internet sayfasında duyurulacağı ancak boru hattı ile iletim, dağıtım ve depolama lisansı yenilenen tüzel kişinin ticaret unvanı ve aldığı lisans türünün ayrıca Resmi Gazete yayımlanacağına ilişkindir.
 - "*Lisansların sona ermesi*" başlıklı 16 ncı maddesinin birinci fıkrası değiştirilmiştir. Değişiklik "*sahibinin iflası*" ibaresinin "*sahibi hakkındaki iflas kararının kesinleşmesi*" ibaresi ile değiştirilmesinden ibarettir.

- "İthalat lisansı sahibi şirketlerin hak ve yükümlülükleri" başlıklı 19 uncu maddesinin ikinci fıkrası değiştirilmiştir. İkinci fıkradaki değişiklik, ithalatçı şirketlerin ithal ettikleri veya yurt içinden temin ettikleri doğal gazı yurtiçinde satabilecekleri lisans sahiplerine OtoCNG şirketlerinin, toptan satış (OtoLNG) şirketlerinin eklenmesinden ibarettir.
- Bununla birlikte, 27/03/2018 tarih ve 30373 sayılı resmî gazete yayımlanarak yürürlüğe giren vergi kanunları ve bazı kanun hükmünde kararnamele değişiklik yapılması hakkında kanun ile 4646 sayılı doğal gaz piyasası kanununun geçici 2 nci maddesinde yapılan değişiklik ile spot boru gazı ithalatının gerçekleştirilmesine imkan tanınmıştır. Bu kapsamda yönetmeliğin 19 uncu maddesinin 8 inci fıkrası " *Spot sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG), spot boru gazı ve sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) ithalatı faaliyetinde bulunacak tüzel kişilerin ithalat (Spot) lisansı almaları şarttır. Spot sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG), spot boru gazı ve sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) ithalat faaliyetinde bulunacak şirketler yapacakları bu faaliyetlere konu ithalat bağlantıları için tek bir ithalat (Spot) lisansı alırlar. İthalat (Spot) lisansı kapsamında yurt dışından temin edilen CNG diğer lisans sahiplerine ve tüketicilere arz edilebilir. İthalat (Spot) lisansı sahipleri yurt içinde gerçekleştirecekleri CNG faaliyetlerini ilgili CNG lisanslarını alarak veya bu lisanslara sahip tüzel kişilerden hizmet alımı yoluyla yürütebilir. Spot boru gazı ithalatına ilişkin uygulama yöntemi ile CNG ithalatına ilişkin uygulama yöntemi Kurul tarafından çıkarılacak usul ve esaslarda belirlenir. İthalat (Spot) lisansı sahipleri gerçekleştirdikleri ithalat faaliyetine ilişkin miktar, kaynak (satıcı taraf olan şirket/ülke) ve teslimat noktası bilgilerini 27/5/2014 tarihli ve 29012 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Enerji Piyasası Bildirim Yönetmeliği hükümleri kapsamında Kuruma sunmakla yükümlüdür.*" şeklinde değiştirilmiştir.
- "Toptan satış lisansı sahibi şirketlerin hak ve yükümlülükleri" başlıklı 25 inci maddesinin ikinci fıkrası değiştirilmiştir. Değişiklik toptan satış lisansı sahibi şirketlerin satın aldıkları gazı yurt genelinde satabilecekleri lisans sahiplerine OtoCNG şirketleri ve toptan satış (OtoLNG) şirketlerinin eklenmesinden ibarettir.
- "İhracat lisansı sahibi şirketlerin hak ve yükümlülükleri" başlıklı 30 uncu maddesinin sonuna fıkra eklenmiştir. Eklenen fıkra "İhracat nedeniyle ülke ihtiyacının ve sistemin işleyişinin aksatılmaması esastır. Boru hattı vasıtasıyla yapılacak ihracat faaliyeti, iletim şebekesinin teknik kapasitesi dikkate alınarak, ihracat çıkış noktalarının kullanımına ve diğer hususlara yönelik Kurul tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde gerçekleştirilir." şeklindedir.
- "Lisans sahibi tüzel kişilerin diğer yükümlülükleri" başlıklı 31 inci maddesinin birinci fıkrasının (I) bendi değiştirilmiştir. Değişiklik lisansı sona eren veya iptal edilen tüzel kişilerin ticaret unvanları ve lisans türlerinin Resmi Gazetede yayımlanmaksızın Kurum internet sayfasında duyurulacağı ancak boru hattı ile iletim, dağıtım ve depolama lisansı sona erdirilen veya iptal edilen tüzel kişilerin ticaret unvanları ve lisans türlerinin ayrıca Resmi Gazete yayımlanacağına ilişkindir.
- "Hisse devri" başlıklı 42 nci maddesinin dokuzuncu fıkrası değiştirilmiştir. Değişiklik fıkra metninde yer alan "kişilerde" ibaresinin "kişiliklerde" olarak değiştirilmesine ve "ve yeni hissedarların lisans sahibi tüzel kişilikte yüzde on veya üzerinde pay sahibi olmaları durumunda bu kişilere ait Ek 3'ün 7 inci maddesinde belirtilen bilgi ve belgeler Kuruma sunulur" ibaresinin kaldırılmasına ilişkindir.
- Yönetmeliğe "Elektronik tebligat adresi" başlıklı Geçici Madde 11 eklenmiştir. Madde "Lisans sahibi tüzel kişiler, elektronik tebligat mevzuatına uygun olarak temin edecekleri Elektronik Tebligat Adreslerini bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde Kuruma bildirmekle yükümlüdür." şeklindedir. Ayrıca Yönetmeliğe "İthalat (Spot LNG) lisansı tadil işlemleri" başlıklı Geçici Madde 12 eklenmiştir. Madde "Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde İthalat (Spot LNG) lisansları resen İthalat (Spot) lisansı olarak tadil edilir." şeklindedir.
- Yönetmeliğin "Lisans Başvuru Dilekçesi" başlıklı Ek-1'i değiştirilmiştir.

- Yönetmeliğin "Tüzel Kişilerin Lisans Başvurusunda Sunması Gereken Bilgi ve Belgeler" başlıklı Ek-3 ünün 5 inci notu aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "5-İthalat (Spot) lisans başvurularında bu Ek'in 10 uncu maddesinin (a) bendinde öngörülen bilgi ve belgeler talep edilmez."
- 19.09.2019 tarihli ve 30893 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin**
 - "Lisansların yenilenmesi" başlıklı 15 inci maddesinin ikinci fıkrası değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik fıkranın sonuna "Ancak bu süreler; ithalat (Spot), toptan satış, toptan satış (OtoLNG), iletim (LNG) ve CNG lisansları için en erken bir yıl, en geç üç ay önce olacak şekilde uygulanır." İbaresinin eklenmesinden ibarettir. Fıkranın son hali "Lisans yenileme talebi, yürürlükteki lisans süresinin bitiminden en erken bir yıl, en geç dokuz ay önce, lisans sahibinin Kuruma yazılı olarak başvurusu suretiyle yapılabilir. Ancak bu süreler; ithalat (Spot), toptan satış, toptan satış (OtoLNG), iletim (LNG) ve CNG lisansları için en erken bir yıl, en geç üç ay önce olacak şekilde uygulanır." şeklindedir.
 - Yönetmeliğe "Lisans yenileme işlemleri" başlıklı geçici madde 13 eklenmiştir. Madde metni "Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Kuruma yapılan lisans yenileme taleplerinin sonuçlandırılmasında, bu Yönetmeliğin 15 inci maddesinde her bir lisans türü için uygulanacağı belirtilen süreler esas alınır." şeklindedir.
- 13.12.2019 tarihli ve 30977 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Doğal Gaz Piyasası Sertifika Yönetmeliği'nin;**
 - "Sertifika sahibinin hak ve yükümlülükleri" başlıklı 11 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki (ğ) bendi ile ikinci fıkrasına (i), (j), (k), (l) ve (m) bentleri eklenmiştir. Eklenen bentler "ğ) Sertifika sahibi, kendi şirketine ortak olacak kişilerden ve sertifika kapsamındaki faaliyetlerine ilişkin çalışan olarak istihdam edeceği personelden bu Yönetmeliğin 18 inci maddesi kapsamında sertifikalı firmada ortak olmaya ve/veya sertifika kapsamındaki faaliyetler ile ilgili kadrolarda istihdam edilmelerine bir engel olmadığına dair yazılı beyan alır."
 - "i) Sertifika sahibi, kendi şirketine ortak olacak kişilerden ve sertifika kapsamındaki faaliyetlerine ilişkin çalışan olarak istihdam edeceği personelden bu Yönetmeliğin 18 inci maddesi kapsamında sertifikalı firmada ortak olmaya ve/veya sertifika kapsamındaki faaliyetler ile ilgili kadrolarda istihdam edilmelerine bir engel olmadığına dair yazılı beyan alır.
 - j) Sertifika sahibi ve çalışanları, ilgili dağıtım şirketinin izni olmadan gazlı hatlara müdahale edemez.
 - k) Sertifika sahibi ve çalışanları, şebekeye/sayaca/tesisata müdahale ederek müşterinin kaçak doğal gaz kullanımına neden olamaz.
 - l) Sertifika sahibi, sertifikasız gerçek/tüzel kişilere iç tesisat proje ve yapım işi yaptıramaz ve/veya bu kişilerin gerçekleştirdiği işleri üstlenemez.
 - m) Sertifika sahibi ve çalışanları, iç tesisat imalatında standart dışı malzeme kullanamaz ve/veya standart dışı uygulamada bulunamaz." şeklindedir.
 - "Sertifikaların iptali" başlıklı 18 inci maddesine üçüncü fıkradan sonra gelmek üzere fıkralar eklenmiştir. Eklenen fıkralar "Kurul tarafından bu maddenin ikinci fıkrası kapsamında; sertifika sahibince ilgili dağıtım şirketinin izni olmadan gazlı hatlara müdahale edilmesi, şebekeye/sayaca/tesisata müdahale ederek müşterinin kaçak doğal gaz kullanımına neden olunması ya da standart dışı malzeme kullanılarak can güvenliğini tehlikeye atacak şekilde işlem tesis edilmesi gibi yapılan işlemler sonucu sertifikanın iptal edilmesi durumunda; sertifika sahibi kişiler ile gerçek kişi ortakları ve sertifika iptaline konu fiilden sorumlu olduğu tespit edilen çalışanları Kurum tarafından ilgili dağıtım şirketine ve diğer dağıtım şirketlerine yazılı olarak bildirilir.

Sertifika bu şekilde iptal edilen kişilere, bu kişilerin sahibi/ortağı olan gerçek kişilerin sahibi/ortağı/ çalışanı olduğu başka kişilere, sertifika iptaline konu fiilde sorumluluğu olan çalışanları istihdam eden kişilere veya bu çalışanların da sahibi/ortağı olduğu kişilere; sertifikanın iptal edildiği tarihten itibaren bir yıl süreyle yeni sertifika verilmez.

Sertifika bu şekilde iptal edilen kişilerin sahibi/ortağı olan gerçek kişiler ve/veya sertifika iptaline konu fiilde sorumluluğu olan çalışanlar, sertifikanın iptal edildiği tarihten itibaren bir yıl süreyle başka bir sertifika sahibi firmada, firma sahibi veya ortağı olamazlar, sertifika kapsamındaki faaliyetler ile ilgili kadrolarda istihdam edilemezler.

Sertifika iptaline konu fiilde sorumluluğu bulunan gerçek kişilerin, bu maddenin ikinci fıkrası kapsamında sertifikası iptal edilen kişi olmamakla birlikte ortağı/sahibi/çalışanı olmak bakımından hali hazırda sertifikalı bir firma ile ilişkili olması halinde, ilgili sertifika sahibi tarafından söz konusu kişilerin ortaklıktan ve/veya çalışan ise işten çıktığına dair gerekli bilgi ve belgeler ilgili dağıtım şirketine/ Kuruma ibraz edilene kadar bu kişiler sertifikalı firmadaki görevleri kapsamında faaliyette bulunamaz. Tüketici mağduriyetine sebebiyet verilmemesi bakımından mevcut yarım kalan işlerin tamamlanması ile sınırlı olmak üzere bu kişiler ilgili dağıtım şirketinin kontrol ve gözetiminde faaliyet gösterebilir.

Bu madde hükümleri, lisans sahipleri ve tüketicilere verdikleri hizmet kapsamında bu maddede belirtilen fiiller nedeniyle yapım ve hizmet sertifikasının Kurul tarafından iptal edilmesi ve sertifikasız kişilerin bu maddede sayılan fiilleri gerçekleştirilmesi nedeniyle haklarında işlem yapılması halinde de uygulanır." şeklindedir.

- Yönetmeliğin "Yapım ve Hizmet Sertifikası Başvurusunda Sunulması Gereken Bilgi ve Belgeler" başlıklı Ek-3, "Yapım ve Hizmet Sertifikası Tadil Başvuru Dilekçesi" başlıklı Ek-4, "Yapım ve Hizmet Sertifikası Vize Başvuru Dilekçesi" başlıklı Ek-5, "Yapım ve Hizmet Sertifikası Yenileme Başvuru Dilekçesi" başlıklı Ek-6 ve "İç Tesisat ve Servis Hatları Sertifikası Başvurusunda Sunulması Gereken Bilgi ve Belgeler" başlıklı Ek-9'u değiştirilmiştir.

2.2.3 Tebliğler

2019 yılında doğal gaz piyasasında aşağıda belirtilen Tebliğ çalışmaları yapılmıştır:

- 31.12.2019 tarihli ve 30995 (4. Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 9 uncu maddesi uyarınca **2020** Yılında Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ 01.01.2020 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

2.2.4 Kurul Kararları

2019 yılında doğal gaz piyasasında düzenleyici işlem niteliğinde aşağıdaki Kurul Kararları ihdas edilmiştir:

- 26.01.2019 tarihli ve 30667 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 24.01.2019 tarih ve 8391 sayılı Kurul Kararı ile 2019 yılı ulusal doğal gaz tüketim tahmini 9155 kcal/m³ üst ısıl değeri esas alınarak 52.133.229.503 Sm³(554.697.561.912 kWh) olarak belirlenmiştir. Yıllara göre Kurum tarafından yapılan ulusal doğal gaz tüketim tahmini ve ulusal doğal gaz tüketim gerçekleştirmeleri Tablo 2.2'de gösterilmektedir.

Tablo 2.2: Yıllara Göre Doğal Gaz Tüketim Tahmini ve Gerçekleşme Verileri(2005-2019)

Yıllar	Tahmin	Gerçekleşme	Tahmin ve Gerçekleşme Sapması
	(Sm ³)	(Sm ³)	(%)
2005	25.800.000.000	27.348.213.942	6
2006	30.100.000.000	30.982.063.980	2,93
2007	36.200.000.000	35.394.878.230	-2,22
2008	37.500.000.000	36.865.051.313	-1,69
2009	35.000.000.000	35.218.839.390	0,63
2010	37.000.000.000	37.411.118.370	1,11
2011	39.000.000.000	43.697.409.192	12,04
2012	48.500.000.000	45.241.762.899	-6,72
2013	47.600.000.000	45.582.044.872	-4,24
2014	46.500.000.000	48.717.179.257	4,77
2015	50.862.943.531	47.999.276.834	-5,63
2016	49.562.579.420	46.480.780.189	-6,22
2017	46.029.977.218	53.857.136.920	17
2018	54.523.999.692	49.328.933.112	-9,52
2019	52.133.229.503	45.577.826.190	-12,57

- 02.02.2019 tarihli ve 30674 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 31.01.2019 tarihli ve 8402 sayılı Kurul Kararı ile Doğal Gaz Piyasası İletim Şebekesi İşleyiş Yönetmeliğinin 5 inci maddesi dayanak ve BOTAŞ İletim Şebekesi İşleyiş Düzenlemelerine İlişkin Esaslar'ın 22 inci Bölüm hükümleri çerçevesinde ŞİD'de değişiklik yapılmıştır.
- 09.04.2019 tarihli ve 30740 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 04.04.2019 tarihli ve 8522 sayılı Kurul Kararı ile 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuat kapsamında doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren gösterecek gerçek ve tüzel kişiler tarafından Kuruma elektronik ortamda yapılabilecek başvurulara ilişkin olarak karar alınmıştır. Kararda elektronik ortamda yapılabilecek lisanslar, başvuru usulleri ve talep edilecek bilgi ve belgeler belirlenmiştir.
- 01.06.2019 tarihli ve 30791 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 30.05.2019 tarihli ve 8631-3 sayılı Kurul Kararı ile 2019 yılına mahsus olmak üzere,
 - İthalat lisansı sahibi tüzel kişiler için 03.11.2016 tarihli ve 6574-7 sayılı Kurul Kararı ile belirlenen depolama yükümlülük oranının %1 olarak uygulanmasına,
 - Dağıtım şirketlerine ve serbest tüketicilere satış yapan, toptan satış lisansı sahibi tüzel kişiler ile ithalat (Spot) lisansı sahibi tüzel kişiler için 03.11.2016 tarihli ve 6574-8 sayılı Kurul Kararı ile belirlenen depolama yükümlülük oranının %1 olarak uygulanmasına karar verilmiştir.
- 01.06.2019 Tarihli ve 30791 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 30.05.2019 tarihli ve 8647-2 sayılı Kurul Kararı ile 07.08.2014 tarihli ve 29081 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 10.07.2014 tarihli ve 5120-1 sayılı Kurul Kararında referans alınan %10 değerinin %7 olarak belirlenmesine karar verilmiştir.
- 06.08.2019 tarihli ve 30854 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 01.08.2019 tarihli ve 8764 sayılı Kurul Kararı ile ETKİ FSRU Temel Kullanım Usul ve Esasları'nda (ETKİ KUE) başta LNG depolama tarifelerinin taraflar arasında serbestçe belirlenmesine ilişkin ve gemi değişikliğine ilişkin hususlar olmak üzere ve yine 01.08.2019 tarihli ve 8765 sayılı Kurul Kararları ile EGEGAZ KUE'de başta LNG depolama tarifelerinin taraflar arasında serbestçe belirlenmesi ve başvuru tarihlerine ilişkin hususlar olmak üzere değişiklik yapılmıştır.

- 10.08.2019 tarihli ve 30858 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 08/08/2019 tarihli ve 8777 sayılı Kurul Kararı ile Doğal Gaz Dağıtım Şebekesinin Sıvılaştırılmış Doğal Gaz (LNG) veya Sıkıştırılmış Doğal Gaz (CNG) ile Beslenmesine İlişkin Usul ve Esaslarda değişiklik yapılmıştır.
- 19.09.2019 tarihli ve 30893 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 12.09.2019 tarihli ve 8828 sayılı Kurul Kararı ile 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un Ek 2 nci maddesi ve 18/04/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun Geçici 2 nci maddesine dayanılarak, amacı, bir takvim yılı içerisinde boru hattı vasıtasıyla yapılabilecek spot doğal gaz ithalat miktarının, giriş noktalarında şeffaf, eşit taraflar arasında ayırım gözetmeyecek, sistemin verimli kullanımını sağlayacak şekilde kapasite rezervasyonlarına konu edilmesine yönelik uygulama yöntemlerinin ve esaslarının belirlenmesi olan Spot Boru Gazı İthalat Miktarı ve Uygulama Yönteminin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- 23.10.2019 tarihli ve 30927 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 17.10.2019 tarihli ve 8889 sayılı Kurul Kararı ile Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin 19 uncu maddesinin sekizinci fıkrası uyarınca amacı, sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) ithalatına ilişkin uygulama yöntemini düzenlemek olan "Sıkıştırılmış Doğal Gaz (CNG) İthalatına İlişkin Usul ve Esaslar" kabul edilmiştir.
- 23.10.2019 tarihli ve 30927 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 17.10.2019 tarihli ve 8890 sayılı Kurul Kararı ile mekanik endeksi olan ve endeksi dışardan görünen ön ödemeli sayaç, ön ödeme kiti ile irtibatlı olan mekanik sayaç veya mekanik göstergesi görünmeyen/bulunmayan elektronik sayaçların arızalanması durumlarında gerçekleştirilecek geriye dönük tahakkuk işlemlerinde uygulanmak üzere Karar alınmıştır.
- 01.11.2019 tarihli ve 30935 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 31.10.2019 tarihli ve 8912 sayılı Kurul Kararı ile 2020 Gaz Yılı için iletim şebekesi Malkoçlar Giriş Noktası ile Kıyıköy Giriş Noktası bakımından belirsizlikler mevcut olması ve TANAP Seyitgazi Giriş Noktasının Maksimum Ayrılabilir Kapasite (MAK) değerinde gaz yılı içerisinde değişiklik öngörülmesi nedenleriyle, Spot Boru Gazı İthalat Miktarı ve Uygulama Yönteminin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar kapsamında yapılması gereken talep çağrılarına ilişkin olarak;
 - 2020 Gaz Yılına mahsus olmak üzere Yıllık talep çağrısı yapılmamasına,
 - Gaz yılı öncesinde en geç 1 Kasım tarihine kadar yapılması öngörülen ilk talep çağrısının 2020 Gaz Yılına mahsus olmak üzere Aralık ayı içerisinde yapılmasına,
 - 2020 Gaz Yılı için talep çağrılarına konu edilecek kapasite ürününün/ürünlerinin türünün (Çeyreklik ve/veya Aylık) ilgili talep çağrısına ilişkin Kurul Kararında belirlenmesine karar verilmiştir.
- 14.12.2019 tarihli ve 30978 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 12.12.2019 tarihli ve 8982 sayılı Kurul Kararı ile Spot Boru Gazı İthalat Miktarı ve Uygulama Yönteminin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar kapsamında BOTAŞ İletim Şebekesi İşleyiş Düzenlemelerine İlişkin Esaslar'da (ŞİD) yeni tanımların ilave edilmesi, çoklu giriş noktalarında tahsisat işlemlerine yönelik hükümlerin detaylandırılmasına ilişkin değişiklikler yapılmıştır.
- 17.12.2019 tarihli ve 30981 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 12.12.2019 tarihli ve 8981 sayılı Kurul Kararı ile Spot Boru Gazı İthalat Miktarı ve Uygulama Yönteminin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar (Usul ve Esaslar) kapsamında 2020 Gaz Yılı için yapılması gereken talep çağrılarına ilişkin olarak;
 - Usul ve Esaslar'ın 6.1 maddesinde yer alan sürenin 2020 Gaz Yılı ilk çeyreklik (Ç1) ve ilk aylık (A1) talep toplama/yarışmalar için uygulanmamasına,
 - Yapılacak ilk talep çağrısının (2020/1) Kurum internet sitesinde ilan edilmesini müteakip yapılacak ilk talep toplama/yarışmanın 20 Aralık 2019 tarihinde Kurum tarafından kurulup işletilen elektronik platformda gerçekleştirilmesine,

- Talep toplamaya katılım bedelinin aylık bazda 15.000,00-TL (Onbeş Bin Türk Lirası) olarak belirlenmesine,
 - Talep toplama aşamasından yarışma aşamasına geçilmesi halinde talep toplama aşamasında miktar bildiriminde bulunmuş olmasına rağmen yarışma aşamasına geçildiğinde talep toplamada bildirdiği miktar için fiyat teklifinde bulunmayan lisans sahiplerinin her birim kapasite için 1 TL teklif vermiş oldukları kabul edilerek bu doğrultuda işlem yapılmasına,
 - Bu Kararın ve Kararın eki olan talep çağrısı metninin onaylanmasına karar verilmiştir.
- 29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9024 sayılı Kurul Kararı ile 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuat kapsamında doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren/gösterecek gerçek ve tüzel kişiler tarafından Kuruma elektronik ortamda yapılabilecek başvurulara ilişkin olarak alınmış olan "04/04/2019 tarihli ve 8522 sayılı Kurul Kararında değişiklik yapılmıştır. Değişiklik ile 8522 sayılı Kurul Kararı'nın 2 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi "1 inci maddede belirtilen başvurular 31/12/2020 tarihine kadar yazılı olarak da alınmaya devam edilir." şeklinde değiştirilmiştir. Ayrıca Kararın eki olan "Ek-4 Yapım ve Hizmet Sertifikası Alma Başvurusunda Talep Edilen Bilgi ve Belgeler", "Ek-5 Yapım ve Hizmet Sertifikası Tadil Başvurusunda Talep Edilen Bilgi ve Belgeler", "Ek-6 Yapım ve Hizmet Sertifikası Vize Başvurusunda Talep Edilen Bilgi ve Belgeler" ve "Ek-7 Yapım ve Hizmet Sertifikası Yenileme Başvurusunda Talep Edilen Bilgi ve Belgeler" değiştirilmiştir.
 - 24.12.2019 tarihli ve 30988 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 19.12.2019 tarihli ve 8996 sayılı Kurul Kararı ile serbest tüketici olma sınırına ilişkin olarak 2015 yılı boyunca uygulanmak üzere alınan 18.12.2014 tarihli ve 5362 sayılı Kararın 2020 yılı boyunca aynen uygulanmaya devam edilmesine karar verilmiştir. Yıllar itibarıyla doğal gaz piyasasında serbest tüketici limitinin değişimi Tablo 2.3'te yer almaktadır.

Tablo 2.3: Yıllar İtibarıyla Doğal Gaz Piyasasında Serbest Tüketici Limitinin Değişimi (2005-2019)

Uygulanan Yıl	Kurul Karar Sayısı	Serbest Tüketici Limiti(m ³)	
		Mevcut şirketler ve lisans yürürlük tarihinden itibaren 5 senesi dolan ihaleli şirketler	İhale ile lisans alan diğer şirketler
2005	408	1.000.000	15.000.000
2006	629	1.000.000	15.000.000
2007	1032	1.000.000	15.000.000
2008	1438 ve 1808/1	1.000.000	15.000.000
2009	1896/1	1.000.000	15.000.000
2010	2378	800.000	15.000.000
2011	2966	700.000	15.000.000
2012	3600	300.000	15.000.000
2013	4168	Kullanımı 300.000 m ³ altında kalan konut tüketicileri(evsel tüketiciler) hariç olmak üzere, tüm tüketiciler serbest tüketici-dir.*	İhale ilanında ve lisansında belirtilmiştir.
2014	4793	Kullanımı 100.000 m ³ altında kalan konut tüketicileri(evsel tüketiciler) hariç olmak üzere, tüm tüketiciler serbest tüketici-dir.*	İhale ilanında ve lisansında belirtilmiştir.
2015	5362	Kullanımı 75.000 m ³ altında kalan konut tüketicileri(evsel tüketiciler) hariç olmak üzere, tüm tüketiciler serbest tüketici-dir.*	İhale ilanında ve lisansında belirtilmiştir.

Uygulanan Yıl	Kurul Karar Sayısı	Serbest Tüketici Limiti(m ³)	
		Mevcut şirketler ve lisans yürürlük tarihinden itibaren 5 senesi dolan ihaleli şirketler	İhale ile lisans alan diğer şirketler
2016	5920	Kullanımı 75.000 m ³ altında kalan konut tüketicileri(evsel tüketiciler) hariç olmak üzere, tüm tüketiciler serbest tüketici-dir.*	İhale ilanında ve lisansında belirtilmiştir.
2017	6778	Kullanımı 75.000 m ³ altında kalan konut tüketicileri(evsel tüketiciler) hariç olmak üzere, tüm tüketiciler serbest tüketici-dir.*	İhale ilanında ve lisansında belirtilmiştir.
2018	7537	Kullanımı 75.000 m ³ altında kalan konut tüketicileri(evsel tüketiciler) hariç olmak üzere, tüm tüketiciler serbest tüketici-dir.*	İhale ilanında ve lisansında belirtilmiştir.
2019	8265	Kullanımı 75.000 m ³ altında kalan konut tüketicileri(evsel tüketiciler) hariç olmak üzere, tüm tüketiciler serbest tüketici-dir.*	İhale ilanında ve lisansında belirtilmiştir.
2020	8996	Kullanımı 75.000 m ³ altında kalan konut tüketicileri(evsel tüketiciler) hariç olmak üzere, tüm tüketiciler serbest tüketici-dir.*	İhale ilanında ve lisansında belirtilmiştir.

* Konut tüketicileri için serbest tüketici limiti hesabında, tek sayaçtan ölçülen tüketim miktarı dikkate alınmaktadır.

- 13/06/2017 tarihli ve 30095 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olan Doğal Gaz Dağıtım Şebekesinin Sıvılaştırılmış Doğal Gaz (LNG) Veya Sıkıştırılmış Doğal Gaz (CNG) İle Beslenmesine İlişkin Usul Ve Esaslar'da 08/08/2019 tarihli ve 8777 sayılı kurul kararı ile değişikliğe gidilerek acil durumlarda doğrudan alım yöntemi süresi sektörün ihtiyacına göre altı aya çıkartılmış ve yapılacak alım ihalelerindeki yöntemlerdeki belirsizlikler giderilmiştir.
- Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinin 70 inci maddesi kapsamında, doğal gaz dağıtım şirketlerinin dağıtım bölgesine genişleme yoluyla dâhil edilen şehirlerin süreli yükümlülüklerinin incelenmesini teminen, 29/01/2009 tarihli ve 1955-1 sayılı Kurul Kararıyla yetkilendirilmiş/yetkilendirilecek şirketler tarafından aynı Kurul Kararı kapsamındaki hususlarda inceleme yapılması ve hazırlanacak denetim raporlarının Doğal Gaz Piyasası Dairesi Başkanlığı tarafından değerlendirilmesine ilişkin 24/10/2019 tarihli ve 8900 sayılı Kurul Kararı alınmıştır.

Doğal Gaz Dağıtım Lisansı İhalelerine İlişkin Bilgiler;

- 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun yayımlandığı 2001 yılından günümüze kadar geçen dönemde, Kanun ve ikincil mevzuat hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilen şehir içi doğal gaz dağıtım lisansı ihaleleri ile doğal gazın yaygınlaştırılması ve doğal gaz dağıtım faaliyetinin özel sektör tarafından yürütülmesi sağlanmıştır.
- Kanun gereği, şehir içi doğal gaz dağıtım hizmeti, EPDK tarafından açılan ihaleyi kazanarak dağıtım lisansı alan şirket tarafından yerine getirilmektedir. Şirketler tarafından verilen teklifler, ilgili mevzuatta belirtilen usul ve esaslara göre, bir kWh doğal gazın sunumu için tek bir bedel olarak verilen birim hizmet ve amortisman bedeli üzerinden değerlendirilmektedir.
- 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu kapsamında EPDK tarafından bugüne kadar yapılan ihaleler ve Kanun öncesi verilen dağıtım lisansları sonucunda 81 ilimizde ve 495 ilçemizde hâlihazırda fiilen doğal gaz kullanımına başlanmıştır. Doğal gaz kullanımının ülke geneline yaygınlaştırılması hedefi doğrultusunda daha önceki yıllarda ihalesine çıkılmasına rağmen başarısızlıkla sonuçlanan Artvin, Hakkâri ve Şırnak illerimize doğal gaz ulaştırılması amacıyla açılan ihaleler Mart 2017 içerisinde gerçekleştirilmiş ve başarıyla sonuçlandırılmıştır. Mevcut durumda lisanslama işlemleri tamamlanmış olup 2018 yılında bu illerimizde

doğal gaz arzı gerçekleştirilmiştir. Böylece, hâlihazırda 81 ilimizde Doğal Gaz kullanımına imkân sağlanmıştır.

- Doğal gaz kullanımının ülke genelinde yaygınlaştırılması hedefi doğrultusunda, mevcut doğal gaz dağıtım bölgesi lisans kapsamı dışında kalan merkez nüfusu 10 bin ve 20 bin üzerindeki ilçelerimize doğal gaz ulaştırılması amacıyla alınan Bakanlar Kurulu Kararları kapsamında gerekli çalışmalar yürütülmekte olup söz konusu ilçelerin doğal gaz dağıtım bölgeleri kapsamına alınması işlemleri ve yatırım süreçleri takip edilmektedir. 4646 sayılı Kanun'dan öncesi faaliyetlerini gerçekleştirmekte olan 7 dağıtım şirketi ve Kurumumuzca yapılan ihaleler neticesinde lisans verilen 65 dağıtım şirketi ile birlikte ilgili mevzuat çerçevesinde hâlihazırda toplam 72 adet "Doğal Gaz Dağıtım Lisansı" verilmiştir.
- İstanbul Gaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (İGDAŞ) haricindeki tüm dağıtım bölgelerinde doğal gaz dağıtımını özel sektör eliyle yapılmaktadır.

2.3. Petrol Piyasası Mevzuatı

2.3.1. Kanun

2019 Yılında 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununda aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

- 22.02.2019 tarihli ve 30694 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 21.02.2019 tarihli ve 7166 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 13 üncü maddesi ile 5015 sayılı **Petrol Piyasası Kanununun** "Petrol stokları" başlıklı 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış ve altıncı fıkrasında yer alan "lisansı sahipleri ile serbest kullanıcıların" ibaresi "lisansı sahiplerinin" şeklinde değiştirilmiştir. Yürürlükten kaldırılan cümle ile serbest kullanıcı lisansı sahiplerinin stok tutma yükümlülüğü kaldırılmıştır.
- 28.02.2019 tarihli ve 30700 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 14.02.2019 tarihli 7164 sayılı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 30 ila 34 üncü maddeleri ile 5015 sayılı **Petrol Piyasası Kanununun**;
 - "Lisansların tabi olacağı usul ve esaslar" başlıklı 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "baya sayısı, depolama kapasitesi (işletme stok kapasitesi hariç) konularında sayısal büyüklüklerle sınırlama yapılmaz" ibaresi madde metninden çıkarılmış ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Kurum, lisans sahiplerinden bu Kanun kapsamındaki mali yükümlülüklerinin tahsilinde kullanmak üzere Kurulca belirlenecek hususlarda teminat mektubu talep edebilir. Teminat mektubu alınacak lisans türleri, teminat mektubunun miktarı, türü, hangi şartlarda paraya çevrileceği ve diğer hususlar Kurumca yapılacak düzenlemeler ile belirlenir."

- "Fiyat oluşumu" başlıklı 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "yarısının" ibaresi "tamamının" şeklinde, "geçiş ücreti hariç" ibaresi "geçiş ücreti dâhil" şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan "Ras Gharib (21.5 API)" ibaresi "Arab Heavy (27.5 API)" şeklinde değiştirilmiştir. Yapılan değişiklikler piyasa fiyatının hesaplanmasında nakliye giderlerinin tamamının ve boru hattı geçiş ücretinin de ekleneceğine ve üretimi yapılan ham petrole emsal alınacak 26 API'dan daha ağır petrol için Ras Gharip (21.5 API) petrolünün değil Arab Heavy (27.5 API) petrolünün esas alınacağına ilişkindir.
- "İdari para cezaları" başlıklı 19 uncu maddesi değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik oldukça kapsamlı olup maddenin son hali aşağıdaki gibidir.

"MADDE 19 – Bu Kanuna veya ilgili mevzuata aykırı faaliyet gösterilmesi hâlinde sorumluları hakkında Kurulca aşağıdaki idari para cezaları uygulanır:

a) Aşağıdaki hallerde iki milyon Türk Lirasından az olmamak ve on milyon Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu petrol piyasası faaliyetinden elde edilen net satış hasılatının binde ondördü oranında idari para cezası uygulanır:

1) Rafinerici, dağıtıcı, taşıma, ihrakiye, işleme, depolama, iletim, madeni yağ üretimi ve serbest kullanıcı lisansı kapsamına giren faaliyetlerin lisans almaksızın yapılması.

2) 18 inci maddenin ihlali.

3) 4 üncü maddenin dördüncü fıkrasının (I) bendinin ihlali.

4) 8 inci maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinin ihlali.

b) Bayilik lisansı sahipleri yönünden (a) bendinde yer alan cezaların yarısı uygulanır.

c) Ulusal marker ekleme işlemlerine nezaret etmek üzere yetki verilen bağımsız gözetim firmalarına, yükümlülüklerini yerine getirmemeleri hâlinde ulusal markere ilişkin olarak lisans sahibine (a) bendi uyarınca uygulanan cezanın dörtte biri uygulanır.

ç) Aşağıdaki hallerde bayilik faaliyetinde bulunanlar hariç olmak üzere sorumlulara, bir milyon iki yüz elli bin Türk Lirasından az olmamak ve altı milyon iki yüz elli bin Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu petrol piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde onikisi oranında idari para cezası uygulanır:

1) 9 uncu maddede yer alan kısıtlamalara uyulmaması (yedinci fıkra hariç).

2) 5 inci, 6 ncı ve 7 nci maddelerin ihlali.

3) Kurumca, 10 uncu madde gereği yapılan uygulamaların dolaylı veya dolaysız olarak engellenmesi veya engellemeye teşebbüs edilmesi.

d) Aşağıdaki hallerde sorumlulara, beş yüz elli bin Türk Lirasından az olmamak ve iki milyon yedi yüz elli bin Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu petrol piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde onbiri oranında idari para cezası uygulanır:

1) 4 üncü maddenin üçüncü fıkrasının ihlali.

2) Bayilik faaliyetinde bulunanlar hariç olmak üzere 4 üncü maddenin üçüncü fıkrası ile dördüncü fıkrasının (d) ve (I) bendi dışındaki hükümlerinin ihlali.

3) Bayilik faaliyetinde bulunanlar hariç olmak üzere sahip olunan lisansın verdiği haklar dışında faaliyet gösterilmesi.

4) 12 nci maddede yer alan hükümler dahilinde iletim ve depolama tesislerine erişimin dolaylı veya dolaysız olarak engellenmesi.

5) 17 nci maddenin ihlali.

e) Serbest kullanıcı lisansı sahiplerince (d) bendinde yer alan fiillerin işlenmesi hâlinde, elli bin Türk Lirasından az olmamak ve yüz bin Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu petrol piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde beşi oranında idari para cezası uygulanır.

f) Aşağıdaki hallerde sorumlulara yüz yirmi beş bin Türk Lirasından az olmamak ve altı yüz yirmi beş bin Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu petrol piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde onu oranında idari para cezası uygulanır:

1) Lisans almaksızın bayilik faaliyeti yapılması.

2) 9 uncu maddenin yedinci fıkrasının ihlali.

3) 8 inci maddenin ihlali (8 inci maddenin ikinci fıkrasının (b) bendi hariç).

4) Bayilik lisansı sahiplerince lisansın verdiği haklar dışında faaliyet gösterilmesi.

5) 4 üncü maddenin üçüncü fıkrası ile dördüncü fıkrasının (d) ve (l) bendi dışındaki hükümlerinin bayilik lisansı sahiplerince ihlali.

6) Bayilik lisansı sahiplerince 10 uncu maddenin ihlali.

g) Kanunun 16 ncı maddesi uyarınca ulusal petrol stoğu tutma yükümlülüğü bulunan lisans sahiplerine, tespit tarihinde eksik tutulan her bir ton ürün için iki yüz elli Türk Lirası idari para cezası verilir. Eksik tutulan stok miktarının hesabında ton küsuratı dikkate alınmaz. Bu bent kapsamında uygulanan idari para cezası, ulusal petrol stoğunun tamamlayıcı kısmının finansmanı için kullanılır.

ğ) Kurum tarafından yapılan düzenlemeler uyarınca biodizel, etanol ve benzeri harmanlama yükümlülüğü bulunan lisans sahiplerine, eksik harmanlanan her bir metreküp ürün için iki yüz elli Türk Lirası idari para cezası uygulanır.

h) Yukarıda belirtilenlerin dışında kalan ancak bu Kanunun getirdiği yükümlülüklerle, ikincil mevzuat veya lisans hükümlerine, Kurul kararlarına uymayanlara Kurumca yüz on bin Türk Lirasından az olmamak ve beş yüz elli bin Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu petrol piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde sekizi oranında idari para cezası uygulanır.

Ceza uygulanan bir fiilin iki yıl geçmeden aynı kişi tarafından tekrar işlenmesi hâlinde, idari para cezaları iki kat olarak uygulanır.

Bu Kanunun 20 nci maddesi ve bu madde hükümlerine göre yürütülen idari işlemler, lisans sahibinin Kuruma bildirdiği elektronik tebligat adresine tebliğ edilir. Kuruma bildirilen elektronik tebligat adresine tebligatın zorunlu bir sebeple yapılamaması hâlinde Kuruma bildirilen adrese yapılan bildirim tebligat yerine geçer.

Bu Kanun kapsamında verilen idari para cezaları tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. Süresinde ödenmeyen idari para cezaları, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri gereğince tahsil edilmek üzere ilgili vergi dairesine gönderilir.

Bu Kanun kapsamında verilen idari para cezalarına karşı yargı yoluna başvurulması, ilgili vergi dairesine idari para cezasına ilişkin banka teminat mektubu verilmesi durumu hariç tahsil işlemlerini durdurmaz. Teminat mektubunun miktarı, türü, hangi şartlarda paraya çevrileceği ve diğer hususlar Kurumca yapılacak düzenlemeler ile belirlenir.

Kurul, bu maddede belirtilen fiillerin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu petrol piyasası faaliyetinden elde edilen net satış hasılatının olmaması veya tespitinin yapılamaması hâlinde, tespit edeceği akaryakıt ikmali veya satışı ve benzeri delillerden hareketle fiile ilişkin olarak bu maddenin ilgili bentlerinde belirlenmiş olan oranlar ve asgari azami had dâhilinde, hiçbir tespit yapılamaması hâlinde ise mevzuata aykırı fiili icra edenin petrol piyasası faaliyetinin emsali olabilecek petrol piyasası faaliyetinden elde edilen net satış hasılatını esas almak suretiyle fiile ilişkin olarak bu maddenin ilgili bentlerinde belirlenmiş olan oranlar ve asgari azami had dâhilinde ceza tayininde bulunur.”

- “İdari yaptırımlar” başlıklı 20 nci maddesi değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik oldukça kapsamlı olup maddenin son hali aşağıdaki gibidir.

“MADDE 20 – İdari yaptırımlar; tedbirler, lisans iptalleri ve idari para cezalarından oluşur. Bu Kanuna göre idari para cezaları, tedbirler ve lisans iptallerinin uygulanması bu Kanunun diğer hükümlerinin uygulanmasına engel oluşturmaz. Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları, alınan tedbirler ve lisans iptalleri diğer kanunlar gereği yapılacak işlemleri engellemez.

Bu Kanuna göre idari yaptırımlar aşağıdaki usulde yürütülür:

a) Lisans sahibi kişiler hakkında bu Kanuna, ikincil mevzuata veya lisans hükümlerine, Kurul kararlarına aykırı davranılması hâlinde; Kurul tarafından belirlenen niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olan fiiller için ilgisine Kurum veya Kurumca yetkilendirilen kuruluşlar tarafından, otuz gün içerisinde aykırılığın giderilmesi, aksi halde hakkında geçici durdurma yapılabileceği ihtar edilir. Verilen ihtar süresi sonunda mevzuata aykırı durumu devam ettirenlerin ilgili piyasa faaliyeti altmış gün süre ile geçici olarak durdurulur. Niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olan fiilin tespit tarihinden itibaren iki yıl içerisinde tekrar edilmesi hâlinde ise ihtar işlemi uygulanmaksızın ilgili piyasa faaliyeti altmış gün süre ile geçici olarak durdurulur. Geçici durdurma süresince, tehlikeli eylemin veya kötüninietin veya ürünlerde zarar oluşmasının önlenmesi ile faaliyetin durdurulmasına neden olan durumun ortadan kaldırılmasına ilişkin faaliyetler dışında hiçbir piyasa faaliyeti yapılamaz. Geçici durdurma süresi sonunda da tespit edilen aykırılıklar giderilmezse, faaliyetin durdurulmasına devam edilerek soruşturma başlatılır ve gerekli idari yaptırımlar uygulanır. Lisans iptalleri Kurumca yapılacak soruşturma neticesine göre karara bağlanır. Yapılan geçici durdurma sonrasında mevzuata aykırı durumun ortadan kalkması hâlinde geçici durdurma hali sona erdirilir.

b) Lisans sahibi kişiler hakkında, bu Kanuna, ikincil mevzuata veya lisans hükümlerine, Kurul kararlarına aykırı davranılması hâlinde, niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olmayan fiiller ile 5607 sayılı Kanunda belirtilen akaryakıt kaçakçılığına ilişkin fiiller için ilgilisi hakkında Kurum tarafından doğrudan idari soruşturma başlatılarak gerekli yaptırımlar uygulanır. Lisans sahibinin ilgili piyasa faaliyeti niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olmayan, kötüniniet veya tehlikeli eylem sonucunu doğuran fiilleri nedeniyle Kurumca geçici olarak durdurulabilir.

c) 5607 sayılı Kanunda belirtilen kaçakçılık fiillerinin işlendiği tespit edilen rafineri hariç her türlü tesiste lisansa tabi tüm faaliyetler kovuşturmaya yer olmadığına dair karar veya mahkeme kararı kesinleşinceye kadar Kurum tarafından geçici olarak durdurulur ve bu süre içinde söz konusu tesis için başka bir gerçek veya tüzel kişiye de lisans verilmez. Kesinleşmiş mahkeme kararına göre lisans sahiplerinin lisansı iptal edilir. Lisans sahibine verilen idari para cezası ödenmeden lisansa konu tesis için lisans verilmez.

ç) Kaçakçılık fiilinin sadece ulusal marker seviyesi ile ilgili olması durumunda, geçici durdurma kararı akredite laboratuvar analiz sonucuna göre verilir. Akredite laboratuvar analiz sonucunun bildirilmesine kadar kaçak akaryakıt satışını engelleyecek idari tedbirler Kurum tarafından alınır. Seyyar kontrol cihazı ile yapılan ulusal marker kontrol sonucunun geçersiz çıkması hâlinde, alınan numune en geç beş iş günü içinde laboratuvara teslim edilir. Laboratuvar, yapılması istenilen analizleri numune özellikleri değişime uğramadan onbeş gün içinde yapar ve sonucunu en geç üç iş günü içinde Kuruma ve ilgililerine bildirir.

d) Lisans almaksızın lisansa tabi bir faaliyet gösterildiğinin tespiti hâlinde, tesisler, lisans alınıncaya veya bu Kanuna göre lisans gerektirmeyen faaliyet gösterecek hale getirilinceye kadar mühürlenir ve ilgililer hakkında soruşturma başlatılır. Mühürlemeye ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

e) Bu Kanuna göre yapılan talep veya işlemlerde, kanuna karşı hile veya yalan beyanda bulunulduğunun tespiti hâlinde lisans iptal olunur.

f) Kaçak ürün ikmal edenlerin lisansı iptal edilir. Teknik düzenlemelere uygun olmayan ürün ikmal edenler zararını tazmin etmekle yükümlüdür. Teknik düzenlemelere uygun olmayan akaryakıt ikmal nedeniyle kullanıcıya verilen zarar ve hasarların tazmini hususu, lisans sahibi gerçek ve tüzel kişilerin lisanslarında ve sözleşmelerinde yer alır. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Mühürlemeye rağmen, faaliyetlerini sürdüren gerçek kişiler ile tüzel kişilerin suçun işlenişine iştirak eden yetkilileri hakkında, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 203 üncü maddesi hükümleri uygulanır.”

- Kanuna ayrıca aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 6 – Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Kurulca idari para cezası verilmemiş olan ve Kurul tarafından belirlenen niteliği itibarıyla düzeltme imkânı bulunan fiiller için, 20 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen ihtar yapıldıktan sonra sonucuna göre gerekirse idari soruşturma başlatılarak yaptırımlar uygulanır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce lisansı sonlandırılan veya iptal edilenler hakkında düzeltme imkânı bulunan fiiller için herhangi bir idari işlem tesis edilmez.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Kurul kararına bağlanmış ancak tahsilatı tamamlanmamış olan idari para cezaları, işlenen fiil için bu Kanunla birlikte daha düşük bir idari para cezası uygulanmasının öngörülmesi hâlinde, ilgili vergi dairesince 19 uncu maddenin ilgili bentlerinde belirlenmiş olan asgari maktu hadden tahsil edilir. Kısmen veya tamamen tahsil edilen idari para cezaları iade edilmez.

GEÇİCİ MADDE 7 – 20 nci maddenin ikinci fıkrasının (c) bendi, 11/4/2013 tarihinden önce kira sözleşmesi veya benzeri şekilde kullanım hakkı devredilmiş ve devralan adına lisanslandırılmış tesislerde, bu lisans süresince 5607 sayılı Kanunda belirtilen kaçakçılık fiillerinin işlenmesi durumunda, belirtilen tarihten önce kullanım hakkını devreden aynı hak sahiplerinin, söz konusu fiillerden dolayı şüpheli, sanık veya hükümlü olmaması kaydıyla ve bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren üç ay içinde Kuruma yeni lisans için başvurulması hâlinde, söz konusu tesis için uygulanmaz. Varsa mevcut geçici durdurma hali ancak yeni lisans verilmesi durumunda kaldırılır."

2.3.2. Yönetmelikler

2019 yılında petrol piyasasında aşağıda belirtilen Yönetmelik çalışmaları yapılmıştır:

- 21.06.2019 tarihli ve 30808 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Petrol Piyasasında Yapılacak Denetimler ile Ön Araştırma ve Soruşturmalarda Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin**
 - *"Tanımlar" başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının mevcut (d) ve (f) bentlerinden sonra gelmek üzere sırasıyla bentler eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir. Eklenen (e) bendinde "İhtara rağmen mevzuata aykırılığın giderilmemesi veya ihtara konu fiilin 2 yıl içerisinde tekrar edilmesi veya niteliği itibarıyla faaliyetin durdurulmasını gerektiren fiillerin tespiti durumunda, yürütülen faaliyetin durdurulmasını ifade eder" şeklinde geçici durdurma tanımı yapılmış, (ğ) bendinde ise "Kurul tarafından belirlenen niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olan mevzuata aykırılığın 30 gün içinde düzeltilmesinin veya tekrar edilmemesinin ilgisine tebliğini ifade eder" şeklinde ihtar kavramı tanımı yapılmıştır.*
 - *"Denetim yapan kurum personelinin yetkileri" başlıklı 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi değiştirilmiştir. Değişiklik ile kurum personeline değişiklik ile tanımı yapılan ihtar etme ve mühürleri kaldırma yetkisi verilmiş ve metinde önemli olmayan kelime düzeltmeleri yapılmıştır.*
 - *"Mühürleme" başlıklı 17 nci maddesinin dokuzuncu fıkrası değiştirilmiştir. Değişiklik "Akaryakıt istasyonu kapsamında sürdürülen bayilik faaliyetlerinin ilgili mevzuata aykırılığının tespit edilmesi halinde, anılan istasyonda yapılan akaryakıt ikmali geçici olarak mühürleme suretiyle durdurulur" metninin kaldırılarak yerine "Lisans sahibinin ilgili piyasa faaliyeti niteliği itibarıyla faaliyetin durdurulmasını gerektiren ya da kötü niyet veya tehlikeli eylem sonucunu doğuran fiilleri nedeniyle Kurumca veya Kurumca yetkilendirilen kuruluşlarca geçici olarak durdurulabilir." metninin eklenmesinden ibarettir.*
 - *Yönetmeliğin dördüncü bölüm başlığı değiştirilmiştir. Değişiklik bölüm başlığına ihtar ve geçici durdurma ibarelerinin eklenmesi suretiyle yapılmıştır. Yeni bölüm başlığı "İhtar, Geçici Durdurma, Ön Araştırma ve Soruşturmalara İlişkin Usul ve Esaslar" şeklindedir.*

- “Ön Araştırma ve Soruşturma” başlıklı 19 uncu maddesi başlığı ile birlikte değiştirilmiştir. Yeni başlık “ihtar, geçici durdurma ve lisans iptali” şeklindedir. Maddede yapılan değişiklik ise düzeltme imkânı bulunan fiillere ilişkin ihtar mekanizmasının getirilmesi ve buna ilişkin geçici durdurmanın usulün nasıl olacağına ilişkindir.
- Yönetmeliğe “Ön araştırma ve soruşturma” başlıklı 19/A maddesi eklenmiştir. Madde metni “(1) Kurul, resen veya kendisine intikal eden ihbar veya şikâyetler üzerine, petrol piyasasında faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişilerin Kanuna, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda belirtilen akaryakıt kaçakçılığına ilişkin hükümlere, ikincil mevzuata, lisans hükümlerine, Kurul kararlarına aykırı hareket etmesi veya niteliği itibarıyla düzeltme imkanı olmayan fiiller ile 19 uncu madde kapsamında yapılan geçici durdurma işlemine rağmen düzeltmedikleri faaliyet ve işlemler nedeniyle ilgilisi hakkında, doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için ön araştırma yapılmasına karar verebilir. Kurul ön araştırma veya soruşturma açılması hususundaki yetkilerini Başkanlığa veya Daire Başkanlığına devredebilir.

(2) Ön araştırma yapılmasına karar verilmesi halinde, ön araştırma, Daire Başkanı tarafından görevlendirilen Uzman ve/veya Uzman Yardımcıları eliyle veya Uzman koordinesinde Yönetim Hizmetleri Uzmanları vasıtasıyla Daire Başkanlığı koordinasyonunda yürütülür. Gerekliğinde Daire Başkanı veya Grup Başkanı vasıtasıyla da ön araştırma yürütülebilir. İhtiyaç duyulması halinde Kurumun diğer hizmet birimlerinden de Başkan onayıyla Uzman ve/veya Uzman Yardımcıları ile Yönetim Hizmetleri Uzmanları görevlendirilebilir. Daire Başkanı, gerekirse konu hakkında ilgili hizmet birimlerinden yazılı görüş talep edebilir.

(3) Ön araştırma yapmakla görevlendirilen Kurum personeli, görevlendirildiği tarihten itibaren en geç otuz gün içinde elde ettiği bilgileri, delilleri ve konu hakkındaki görüşlerini içeren ön araştırma raporunu, Daire Başkanlığına iletir.” şeklindedir.
- “Soruşturmaya başlama, ihbar ve geçici durdurma” başlıklı 21 inci maddenin başlığı değiştirilmiş, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır. Yeni madde başlığı “Soruşturmaya başlama” şeklindedir. Yürürlükten kaldırılan fıkralar da başlıktan kaldırılan ihbar ve geçici durdurma ile ilişkin düzenlemelere ilişkindir.
- “Kurul Kararı” başlıklı 24 üncü maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır. Yürürlükten kaldırılan fıkra “İdari para cezaları, ön araştırma veya soruşturma aşamasının tamamlanmasından sonra Kurul tarafından en geç üç ay içinde karara bağlanır.” düzenlemesidir.
- “Soruşturmaya doğrudan yazılı olarak başlanması” başlıklı 25 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.
- “Kararların tebliği ve para cezalarının tahsili” başlıklı 27 nci maddesinin ikinci ve dördüncü fıkrası değiştirilmiştir. İkinci fıkrada yapılan değişiklik, fıkra metninde sadeleştirme yapılmasına ilişkindir. Dördüncü fıkrada yapılan değişiklik ise Kanun kapsamında verilen idari para cezalarına karşı kanun yoluna başvurulmasının tahsil işlemlerinin ilgili vergi dairesine idari para cezasına ilişkin banka teminat mektubu verilmesi hariç durmayacağına ilişkindir.
- “Tebliğat” başlıklı 29 uncu maddesi değiştirilmiştir. Değişiklik lisansı yürürlükte olan şirketlere tebligatın öncelikle elektronik olarak yapılmasını elektronik tebligatın yapılamaması durumunda şirketin Kuruma bildirmiş olduğu adrese yapılacağına ilişkindir. Lisansı olmayan, lisansı sonlandırılmış veya iptal edilmiş kişilere yapılacak tebligatın 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri çerçevesinde yapılacağına ilişkindir. Ancak ilanen yapılacak tebligatların Resmi Gazetede yayımlanacağı da hüküm altına alınmıştır.
- Yönetmeliğe “İhtar Tutanağı” başlıklı Ek-6 eklenmiştir.

- 09.07.2019 tarihli ve 30826 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliğinin;**
 - “Tanımlar” başlıklı 4 üncü maddesinin (29), (30), (31) ve (34) numaralı bentleri değiştirilmiştir. 29 uncu bentte yer alan ulusal marker tanımı “Akaryakıtta; rafineri çıkışında, gümrük girişinde, sanayide yan ürün olarak veya diğer şekillerde üretilen veya tasfiye edilmiş kaçak akaryakıttan teknik düzenlemelere uygun olan akaryakıtta veya benzin türlerine harmanlanacak etanole ticari faaliyete konu edilmeden önce eklenecek ve akaryakıtın özelliklerini bozmayacak niteliği haiz kimyasal ürünü ifade eder.” şeklinde genişletilmiştir. 30 uncu bentte yer alan üretim tanımı “Üretim sondajı ve geliştirme faaliyetlerini, petrolün çıkarılmasını, ön işlenmesini, saha dâhilinde veya civarında depolanmasını, bu depolara, iletim hattına veya rafineriye boru hattı ve diğer vasıtalarla taşınmasını ifade eder.” şeklinde değiştirilmiştir. 31 inci bentte yer alan üretici 30/5/2013 tarihli ve 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu kapsamında Türkiye’de petrol üretimi yapan tüzel kişi olarak tanımlanmıştır. 34 üncü bentte yer alan bayilik teşkilatı ise sayısal sınırlama kaldırılarak “Dağıtım faaliyetinin sürdürülmesi için gerekli asgari sayıdaki bayiden oluşan yapıyı ifade eder.” şeklinde tanımlanmıştır.
 - “Lisans” başlıklı 5 inci maddesinin sonuna fıkra eklenmiştir. Eklenen fıkra “Lisans sahipleri bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinin yedinci fıkrasının (a) bendinde belirlenen asgari ödenmiş sermaye miktarını sağlamak ve korumakla yükümlüdür.” şeklindedir.
 - “Lisans başvurusu” başlıklı 7 nci maddesinin yedinci fıkrasının (a), (b) ve (g) bentleri ve sekizinci fıkrası değiştirilmiştir. (a) bendinde yapılan değişiklik; rafinerici, iletim, depolama, işleme, dağıtıcı ve ihrakiye teslimi lisansı almak isteyen şirketler için asgari ödenmiş sermaye miktarının değiştirilmesine ilişkindir. (b) bendinde yapılan değişiklik, madeni yağ lisansı başvurusu için istenen %50 üretim yetkinlik puanının, atık madeni yağdan baz yağ üretimi faaliyeti için %55 olması gerektiğine ilişkindir. (Bu değişiklikler 01.07.2020 tarihi itibarıyla yürürlüğe girecektir.) (g) bendinde yapılan değişiklik ise bent metninden “bu kapsamda, dağıtıcı ve ihrakiye teslimi lisansı başvurularında, tüzel kişi ve tüzel kişilikte yüzde on ve üzerinde (halka açık şirketlerde yüzde beş ve üzerinde) doğrudan veya dolaylı pay sahibi olan” ibaresinin kaldırılarak metnin son halinin “Dağıtıcı ve ihrakiye teslimi lisansı sahiplerinin Kurulca belirlenecek yeterli teknik ve ekonomik güce sahip olması” şeklinde olmasına ilişkindir. Sekizinci fıkrada yapılan değişiklik ise denizyolu demiryolu ayırımının kaldırılarak “Taşıma lisansı başvurularında en az bir taşıma aracının mülkiyetine sahip olunması veya finansal kiralama yoluyla edinilmesi veya taşıma aracına ilişkin olarak ilgililerle yapılmış kira veya hizmet sözleşmesinin bulunması gereklidir.” şeklinde düzenlemenin yapılmasından ibarettir.
 - “Lisans başvurularının inceleme ve değerlendirmeye alınması” başlıklı 8 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yazılı” ibaresi elektronik ortamda lisans başvurusu ve inceleme değerlendirmenin yapılması sebebiyle kaldırılmıştır.
 - “İnceleme ve değerlendirmenin sonuçlandırılması” başlıklı 10 uncu maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan “yazılı olarak” ibareleri elektronik ortamda lisans başvurusu ve inceleme değerlendirmenin yapılmasının mümkün hale gelmesi sebebiyle kaldırılmıştır. Ayrıca aynı maddenin üçüncü fıkrasında yer alan “sahibi gerçek veya tüzel kişiye” ibaresi “sahibine” olarak değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik sadeleştirmeye ilişkindir.
 - “Lisansların sona ermesi ve iptali” başlıklı 17 nci maddesinin birinci fıkrası değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik madde metninin daha anlaşılır hale getirilmesine, lisansın sona ermesinde iflas kararının verilmesi değil iflas kararının kesinleşmesinin aranacağına, Bayilik lisanslarında, bayilik sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesinden veya lisansa kayıtlı dağıtım şirketine ait dağıtıcı lisansının iptali veya sona ermesinden itibaren iki ay içerisinde dağıtıcı tadili başvurusu yapılmaması veya Kuruma yeni bayilik sözleşmesi ibraz edilmemesi halinde sona erdirilir. Metninde yer alan “iki ay” ibaresi “altmış gün” ibaresi ile değiştirilmiştir. Ayrıca maddeye yeni bent eklenmiş ve “Dağıtıcı lisansı sahiplerinin bu Yönetmeliğin 34/A maddesi ile belirlenen bayilik teşkilatını süresi içinde oluşturma-

- ması veya koruyamaması halinde” de lisansın sona erdirileceği düzenlenmiştir.
- “*Lisans sahiplerinin temel hak ve yükümlülükleri*” başlıklı 18 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “iki ay” ibaresi “altmış gün” olarak değiştirilmiş ve onikinci fıkrası “*Lisans sahipleri, 6/12/2018 tarihli ve 30617 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Elektronik Tebligat Yönetmeliğinde tanımlanan kendi namlarına ait elektronik tebligat adresi almak ve geçerliliğini korumak ile yükümlüdür.*” şeklinde değiştirilmiştir. (Değiştirilen onikinci fıkra 01.01.2020 tarihi itibarıyla yürürlüktedir.)
 - “*Rafinerici lisansı sahiplerinin yükümlülükleri*” başlıklı 20 nci maddesinin birinci fıkrasına bent eklenmiştir. Eklenen bent ile rafinerici lisansı sahiplerinin yükümlülüklerine ek olarak Yerli ham petrol alımlarında, ham petrol işleme kapasiteleri dikkate alınarak, Kurul tarafından belirlenen usul ve esaslara uymak yükümlülüğü getirilmiştir.
 - “*Madeni yağ lisansı sahiplerinin yükümlülükleri*” başlıklı 24 üncü maddesi kapsamlı bir şekilde değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik ile “*Madeni yağ lisansı sahipleri, üretim ve ithalatta standartlara ve teknik düzenlemelere uymakla yükümlüdür.*” ibaresinin kaldırılarak yerine “*Madeni yağ lisansı sahipleri;*
a) *Madeni yağ üretim ve ithalatında standartlara ve teknik düzenlemelere uymak,*
b) *Kapasite raporunda yer almayan ürünleri üretmemek,*
c) *Kapasite raporunda yer almayan ürünleri üretimde kullanmamak,*
ç) *Atık madeni yağdan baz yağ üretimi yapılan tesislerde, TS 13541 İş Yerleri - Atık Yağ Rafinasyon ve Rejenerasyon Tesisleri İçin Kurallar standardına uygun olduğunu gösteren TSE Hizmet Yeterlilik Belgesine sahip olmak ile yükümlüdür.*” ibaresini getirilmiştir.
 - “*Serbest kullanıcı lisansı sahibinin yükümlülükleri*” başlıklı 30 uncu maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.
 - “*İhrakiye teslimi lisansı kapsamında yürütülebilecek faaliyetler*” başlıklı 31 inci maddesinin birinci fıkrası değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik sonrası madde metni “*İhrakiye teslimi lisansı sahipleri piyasa-*
a) *İhrakiyenin, rafinerici, dağıtıcı ve diğer ihrakiye teslimi lisansı sahiplerinden veya yurtdışından temini ile transit rejime tabi olan veya serbest dolaşıma girmiş ihrakiyenin deniz veya hava taşıtlarına ikmal edilmesi ile diğer ihrakiye teslimi lisansı sahibi tüzel kişilere ikmal,*
b) *Antrepo sahasıyla sınırlı olmak kaydıyla transit rejime tabi ihrakiye kapsamındaki denizcilik yakıtlarının hazırlanmasında, nihai ürünün denizcilik yakıtı olması kaydıyla ürünlerin birbiriyle karıştırılması,*
c) *İhrakiye teslim tesisi işletilmesi,*
ile iştigal edebilir.” şeklini almıştır. Maddede önceden yer almayan (b) bendi yukarıdaki şekilde eklenmiştir.
 - “*İhrakiye teslimi lisansı sahiplerinin yükümlülükleri*” başlıklı 32 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi yürürlükten kaldırılmıştır. Yürürlükten kaldırılan düzenleme ile artık ihrakiye teslim lisansı sahipleri “*ihrakiye amaçlı olmak kaydıyla fuel oil inceltme işlemleri haricinde, ihrakiye türlerinin, kullanım amacının, niteliğinin ve niceliğinin değiştirilmemesi*” ile yükümlü değildir.
 - “*Dağıtıcı lisansı sahiplerinin hak ve yükümlülükleri*” başlıklı 34 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) ve (l) bentleri değiştirilmiş, (h) ve (r) bentleri yürürlükten kaldırılmıştır. Değiştirilen (c) bendi ile “*Yurtiçinde pazarlayacakları akaryakıtta, Kurumun belirleyeceği şart ve özellikte ulusal marker eklenmesi*” metni kaldırılmış yerine “*(c) İthal ettiği akaryakıtta gümrük girişinde, sanayide yan ürün olarak veya diğer şekillerde üretilen veya tasfiye edilmiş kaçak akaryakıttan teknik düzenlemelere uygun olan akaryakıtta veya benzin türlerine harmanlanacak etanole ticari faaliyete konu edilmeden önce Kurumun belirleyeceği şart ve özellikte ulusal marker eklemekle,*” metni eklenmiştir. Değiştirilen (l) bendi

ile “Kendi ticaret unvanı altında aldığı istasyonlu kategorili bayilik lisansları kapsamında yaptığı satışlarda, kendi yurtiçi pazar payının %15’inin geçilmemesi” metni kaldırılmış yerine “I) Bayilik lisansı kapsamında kendi işlettiği istasyonlar aracılığı ile yaptığı satışın, kendi yurt içi pazar payının yüzde on beşinden fazla olmaması,” metni eklenmiştir. Yürürlükten kaldırılan (h) bendi “Akaryakıtın başka dağıtıcıdan temin edilmek istenmesi halinde, Akaryakıt Temin İzin başvurusunda bulunulması” şeklindedir. Yürürlükten kaldırılan (r) bendi ise “Lisansının yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 6 ay içerisinde bayilik teşkilatı oluşturulması” şeklindedir.

- Yönetmeliğe “Bayilik Teşkilatı Kurulması” başlıklı 34/A maddesi eklenmiştir. Eklenen madde, “Dağıtıcı lisansı sahipleri lisansının yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde en az on, altı ay içinde en az yirmi beş ve bir yıl içinde en az elli istasyonlu bayinin bulunduğu bayilik teşkilatını oluşturur.

Dağıtıcı lisansı sahipleri bayilik teşkilatını korumakla yükümlüdür. Bayilik teşkilatı kapsamındaki istasyonlu bayi sayısının bu maddede yer alan sayıların altına düşmesi durumunda, dağıtıcı lisansı sahibinin otuz gün içerisinde gerekli sayıya ulaşması zorunludur.

Dağıtıcı lisansı sahiplerinin ulusal marker taleplerinin değerlendirmeye alınabilmesi için lisans sahibinin lisans aldığı tarihten itibaren;

a) İlk altı ay içerisinde en az on,

b) Yedinci aydan birinci yılın sonuna kadar en az yirmi beş,

c) Birinci yıldan sonra en az elli,

istasyonlu bayiden oluşan bayilik teşkilatına sahip olması gereklidir. Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihte dağıtıcı lisansı bulunan kişiler, ulusal marker taleplerinin değerlendirilmesi kapsamında, fıkranın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla yeni lisans almış olarak kabul edilir.” şeklindedir.

- Yönetmeliğe aşağıda yer alan geçici maddeler de eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 24 – Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte dağıtıcı lisansı sahibi olan kişiler, 1/1/2020 tarihinden itibaren, 34/A maddesinin birinci fıkrasında belirtilen bayilik teşkilatını fıkrada belirtilen süreler içinde oluşturmakla yükümlüdür.

GEÇİCİ MADDE 25 – Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, istasyonsuz bayi kategorisinde bayilik lisansı verilmez, yürürlükte olan lisansların süre uzatımı talepleri değerlendirmeye alınmaz.

GEÇİCİ MADDE 26 – Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte atık madeni yağdan baz yağ üretim faaliyetinde bulunan madeni yağ lisansı sahibi olan kişiler 1/1/2020 tarihine kadar üretim yetkinlik puanı en az % 55 olan kapasite raporunu kuruma ibraz etmekte yükümlüdür.”

2.3.3. Tebliğler

2019 yılında petrol piyasasında aşağıda belirtilen Tebliğ çalışmaları yapılmıştır:

- 29.3.2019 tarihli ve 30729 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Motorin Türlerine Biodizel Harmanlanması Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile harmanlama yükümlülüğünün devri mümkün kılınmıştır.
- 21.6.2019 tarihli ve 30808 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Madeni Yağların Ambalajlanması Ve Piyasaya Sunumu Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ, yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.
- 31.12.2019 tarihli ve 30995 (4. Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 19 uncu maddesi uyarınca **2020** Yılında Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ 01.01.2020 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

- 27.12.2019 tarihli ve 30991 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan **Akaryakıt Haricinde Kalan Petrol Ürünlerinin Yurt İçi ve Yurt Dışı Kaynaklardan Teminine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ'in** Akaryakıt Haricinde Kalan Petrol Ürünleri-1 başlıklı EK 1'i değiştirilmiştir.

2.3.4. Kurul Kararları

2019 yılında petrol piyasasında düzenleyici işlem niteliğinde aşağıdaki Kurul Kararları ihdas edilmiştir:

- 21.05.2019 tarihli ve 30780 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 16.05.2019 tarihli ve 8589 sayılı Kurul Kararı ile 27.06.2007 tarih ve 1240 sayılı Petrol Piyasasında Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Bayi Denetim Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkındaki Kararın Eki olan *"Otomasyon Sistemi Kılavuzu"* değiştirilmiştir.
- 01.06.2019 tarihli ve 30791 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 30.05.2019 tarihli ve 8634 sayılı Kurul Kararı ile 14.03.2018 tarihli ve 7742 sayılı Dağıtıcılar Arası Akaryakıt Ticareti Hakkında Kararın
 - *"Sınırlamalar"* başlıklı 5 inci maddesine *"İzin sahibi tarafından bir faaliyet dönemi içinde dağıtıcılar arası akaryakıt ticareti kapsamında yapılabilecek toplam teslim miktarı, izin sahibinin aynı dönem içinde ithalat yoluyla ve/veya rafinericiden temin ettiği akaryakıt miktarının toplamından fazla olmaz."* şeklinde üçüncü ve *"Bu maddenin üçüncü fıkrasında yer alan kısıtlamaya uymadığı tespit edilen izin sahibine 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun ilgili maddelerince uygulanacak idari yaptırımın yanı sıra, bir sonraki dönem için izin verilmez, varsa mevcut izni Kurul tarafından sona erdirilir."* şeklinde dördüncü fıkra eklenmiştir.
 - Karara aynı zamanda *"01 Nisan 2019 – 31 Mart 2020 faaliyet dönemi için bu Kararın 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan kısıtlamanın değerlendirilmesinde 01 Ağustos 2019 – 31 Mart 2020 tarihleri arası esas alınır."* şeklinde geçici madde 3 eklenmiştir.
- 26.06.2019 tarihli ve 30813 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 20.06.2019 tarihli ve 8663 sayılı Kurul Kararı ile dağıtıcı ve ihrakiye teslim lisansı sahiplerinin sahip olması gereken teknik ve ekonomik güce ilişkin olarak alınmış olan 10.12.2014 tarihli ve 5352 sayılı Kurul Kararında Değişiklik yapılmıştır. Değişiklik dağıtıcı lisansı almak isteyenler için Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliğinde sayılanlara ek olarak (a) lisans başvurusunda bulunan tüzel kişinin aktif toplamının dağıtıcı lisansı için minimum 37.500.000 TL olması, (b) Dağıtıcı lisansı sahiplerinin bir önceki yıla ilişkin Kurumlar Vergisi Beyannamesinde yer alan bilançolarında bu maddenin (a) bendinde belirtilen tutarda aktif toplamına sahip olmasına ve mevcut dağıtıcı lisansı sahipleri için bu Kararın birinci maddesinin (b) bendinde belirtilen şartlar, ilk defa 2017 yılı Kurumlar Vergisi Beyannamesinde yer alan bilançolarına bakmak suretiyle 2018 yılından itibaren aranacağına ilişkindir.
- 24.07.2019 tarihli ve 30841 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 18.07.2019 tarihli ve 8730 sayılı Kurul Kararı ile amacı, farklılaştırılmış akaryakıtın tanımlanmasına ve piyasaya sunumuna ilişkin usul ve esasların belirlenmesi olan *"Farklılaştırılmış Akaryakıtlara İlişkin Kurul Kararı"* kabul edilmiştir.
- 24.07.2019 tarihli ve 30841 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 18.07.2019 tarihli ve 8729 sayılı Kurul Kararı ile Ham Petrol, Akaryakıt, İhrakiye, Madeni Yağ, Baz Yağ ve Petrolle İlişkili Maddelere Dair Karar'da değişiklik yapılmıştır.
- 07.09.2019 tarihli ve 30881 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 05.09.2019 tarihli ve 8816 sayılı Kurul Kararı ile 31.05.2011 tarihli ve 3242-2 sayılı Petrol Piyasasında Lisans Başvuru Açıklamalarına İlişkin Kurul Kararında değişiklik yapılmıştır. Değişiklik 3 üncü maddeden teknik ve ekonomik yeterlilik dosyası tanımı yürürlükten kaldırılmış, 9 uncu maddede yer alan *"teknik ve ekonomik yeterlilik dosyası"* kavramı yerine *"mali tablolar"* kavramı kullanılmış, 10 uncu maddede yer alan teknik ve ekonomik yeterlilik dosyası ibaresi de kaldırılmıştır. 14 üncü maddenin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında yer alan *"istasyonlu kategori"* ibareleri madde metninden çıkartılmış ve istasyonsuz kategorili bayilik ile ilgili beşinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır. Kararın ekinde yer alan *"Lisans başvuru dilekçesi"* de değiştirilmiştir.

- 07.09.2019 tarihli ve 30881 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 05.09.2019 tarihli ve 8817 sayılı Kurul Kararı ile 31.05.2011 tarihli ve 3242-3 sayılı Petrol Piyasasında Lisans Tadili Başvurularında Aranacak Bilgi ve Belgelere İlişkin Kurul Kararında değişiklik yapılmıştır. Yapılan değişiklik "*kategori tadili*" başlıklı 12 nci maddenin yürürlükten kaldırılması ile Kararın eki olan "*Lisans tadili başvuru dilekçesi formu*" ve "*Bayilik lisansı tadil talebi formu*"nun değiştirilmesine ilişkindir.
- 07.09.2019 tarihli ve 30881 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 05.09.2019 tarihli ve 8818 sayılı Kurul Kararı ile 31.05.2011 tarihli ve 3242-4 sayılı Petrol Piyasasında Lisans Süre Uzatımı Başvurularında Aranacak Bilgi ve Belgelere İlişkin Kurul Kararında değişiklik yapılmıştır. Yapılan değişiklik "*ortak hükümler*" başlıklı 4 üncü maddeye ilişkindir. Ayrıca Kararın eki olan "*Lisans süre uzatımı başvuru formu*" değiştirilmiştir.
- 01.10.2019 tarihli ve 30905 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.09.2019 tarih ve 8851 sayılı Kurul Kararı ile amacı, petrol piyasasında faaliyette bulunan dağıtıcı ve bayilik lisansı sahiplerinin piyasa faaliyetlerini güvenli ve ekonomik olarak, rekabet ortamı içerisinde eşitlikçi ve istikrarlı biçimde sürdürebilmelerini teminen toplam marjın şeffaf bir şekilde tespit edilmesine ve tespit edilen bu marjın paylaşımına ilişkin asgari kuralları belirlemek, dağıtıcı ve bayiler arasındaki faturalara ve taraflarca yansıtılan maliyetlere konu hususlarla ilgili belirsizlikleri gidermek, piyasa faaliyetlerinin sürdürülebilirliğini temin etmek ve uzun vadede tüketici faydası da dâhil olmak üzere toplam faydayı arttırmak olan Dağıtıcı ve Bayi Marjlarının Paylaşımına İlişkin Kurul Kararı kabul edilmiştir. Bu Karar dağıtıcı ile bayi arasında yapılacak yeni sözleşmelerde uygulanmak üzere yayımı tarihinden itibaren yürürlüktedir.
- 15.10.2019 tarihli ve 30919 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 10.10.2019 tarihli ve 8878 sayılı Kurul Kararı ile 04/10/2017 tarihli ve 7319 sayılı Kurul Kararı ile alınan "*Zorunlu Petrol Stoku Kupon Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Karar*" ile "*Zorunlu Petrol Stoku ve Gelir Payı Yükümlülüklerine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Karar*"da değişiklik yapılmıştır.
- 22.11.2019 tarihli ve 30956 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 14.11.2019 tarihli ve 8934 sayılı Kurul Kararı ile amacı, piyasaya arz edilmek üzere stok izleme sistemi kapsamında izlenen tanklarda yer alan akaryakıtların kalite ve miktarına ilişkin aykırılıkların belirlenebilmesi olan "*Depolardaki Akaryakıt Kalitesinin İzlenmesi Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar*" kabul edilmiştir. Bu karar 01.01.2020 tarihi itibarıyla yürürlüktedir.
- 19.12.2019 tarihli ve 30983 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 12.12.2019 tarihli ve 8984 sayılı Kurul Kararı ile 07.12.2016 tarihli ve 6648 sayılı Ham Petrol, Akaryakıt, İhrakiye, Madeni Yağ, Baz Yağ ve Petrolle İlişkili Maddelere Dair Kararda değişiklik yapılmıştır. Yapılan değişiklik G.T.İ.P. numaralarının değiştirilmesine ilişkindir.
- 29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9026 sayılı Kurul Kararı ile 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 16 ncı ve Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği 50 nci maddesi uyarınca 2020 yılında uygulanacak olan ulusal petrol stokunun tamamlayıcı kısmın edinilmesi nedeniyle oluşabilecek kaynak ihtiyacı, finansman giderleri ve bu kısım stokların depolama ve idame maliyeti için kullanılacak gelir payı bedelleri belirlenmiştir. Kararda belirlenen 2020 yılında uygulanacak gelir payı bedelleri;
 - Benzin türleri (ihrakiye amaçlı kullanılanlar dâhil) ve benzin türleri ile harmanlanmak üzere temin edilen etanol için; 4,82 TL/m³
 - Motorin (ihrakiye amaçlı kullanılanlar dâhil) ve biodizel türleri için; 4,82 TL/ m³
 - Gazyağı için; 4,82 TL/ m³
 - Havacılık yakıtları için; 4,82 TL/ m³
 - Yakıt nafta için; 4,82 TL/ m³
 - Damıtık denizcilik yakıtları için; 4,82 TL/ m³
 - Artık denizcilik yakıtları için; 5,12 TL/ton
 - Fuel oil (ihrakiye amaçlı kullanılanlar dâhil) türleri için; 5,12 TL/ton'dur.

2.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Mevzuatı

2.4.1. Kanun

2019 Yılında 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

- 30.01.2019 tarihli ve 30671 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 18.01.2019 tarihli ve 7162 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 9 uncu maddesi ile 5307 sayılı **Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun;**
 - “Üretim ve dağıtım” başlıklı 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi ile yedinci fıkrasının üçüncü cümlesi yürürlükten kaldırılmış ve dördüncü fıkrasının birinci cümlesi değiştirilmiştir. İkinci fıkrada yapılan değişiklik “*Dağıtıcılar, otogaz faaliyetine başlayabilmek için öncelikle bu Kanun ile istenen kriterleri sağlayarak tüplü LPG faaliyetini başlatmak ve en az bir dolum tesisini işletmeye almak zorundadır. Dağıtıcılar, başka LPG dağıtıcılarının bayilerine dağıtım yapamazlar.*” ibaresinin yürürlükten kaldırılmasına ilişkindir. Yürürlükten kaldırılan yedinci fıkranın üçüncü cümlesi “*Dağıtıcı, bir adet LPG dolum ve depolama tesisine sahip ise sadece tesislerinin bulunduğu il ve komşu illerde otogaz dağıtım faaliyeti yapabilir.*” ibaresidir. Dördüncü fıkrada yapılan değişiklik dağıtıcıların depolama, dolum tesisi ve LPG tüplerine sahip olması zorunluluğunun, sadece depolama ve/veya dolum tesisine sahip olması zorunluluğu olarak değiştirilmesinden ibarettir.
- 28.02.2019 tarihli ve 30700 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 14.02.2019 tarihli 7164 sayılı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 35 ila 37 inci maddeleri ile 5307 sayılı **Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun;**
 - “İdari para cezaları” başlıklı 16 ncı maddesi değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik oldukça kapsamlı olup maddenin son hali aşağıdaki gibidir.

“MADDE 16 – Bu Kanuna veya ilgili mevzuata aykırı faaliyet gösterilmesi hâlinde sorumluları hakkında Kurulca aşağıdaki idari para cezaları uygulanır:

a) Aşağıdaki hallerde otogaz bayilik faaliyetinde bulunanlar hariç olmak üzere sorumlulara, beşyüzbin Türk Lirasından az olmamak ve onmilyon Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu LPG piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde ondördü oranında idari para cezası uygulanır:

1) Lisansa tabi faaliyetlerin lisans alınmaksızın yapılması.

2) 4 üncü maddenin son fıkrasının ihlali.

b) Aşağıdaki hallerde sorumlulara ikiyüzellibin Türk Lirasından az olmamak ve ikimilyonyediyüzellibin Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu LPG piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde onikisi oranında idari para cezası uygulanır:

1) Dördüncü fıkrasının (ç), (h) ve (ı) bentleri ile son fıkrası hariç 4 üncü madde hükümlerinin ihlali.

2) Otogaz bayilik faaliyetinde bulunanlar hariç olmak üzere sahip olunan lisansın verdiği haklar dışında faaliyet gösterilmesi.

3) Dokuzuncu fıkrasının (c) bendinin (4), (5) ve (6) numaralı alt bentleri hariç 5 inci ve 6 ncı maddenin ihlali.

4) 10 uncu madde gereği Kurum tarafından yapılan uygulamaların dolaylı veya dolaysız olarak engellenmesi veya engellemeye teşebbüs edilmesi.

c) Aşağıdaki hallerde sorumlulara yüzbin Türk Lirasından az olmamak ve beşyüzbin Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu LPG piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde onbiri oranında idari para cezası uygulanır:

1) Lisans alınmaksızın bayilik faaliyetinin yapılması.

2) Otogaz bayilik lisansı sahiplerince lisansın verdiği haklar dışında faaliyet gösterilmesi.

3) İkinci fıkrasının (4) numaralı bendi hariç 7 nci maddenin ihlali.

4) Otogaz bayilik lisansı sahiplerince 10 uncu maddenin ihlali.

5) 13 üncü, 14 üncü ve 15 inci madde hükümlerinin ihlali.

6) Dördüncü fıkrasının (ç), (h) ve (ı) bentleri ile son fıkrası hariç 4 üncü madde hükümlerinin otogaz bayilik lisansı sahiplerince ihlali.

ç) 7 nci maddenin ikinci fıkrasının (4) numaralı bendinin ihlali hâlinde otogaz bayilik lisansı sahiplerine yüzbin Türk Lirasından az olmamak ve beşyüzbin Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu LPG piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde onu oranında idari para cezası uygulanır.

d) 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 16 ncı maddesi uyarınca ulusal petrol stoğu tutma yükümlülüğü bulunan lisans sahiplerine, tespit tarihinde eksik tutulan her bir ton ürün için ikiyüzelli Türk Lirası idari para cezası verilir. Eksik tutulan stok miktarının hesabında ton küsuratı dikkate alınmaz. Bu bent kapsamında uygulanan idari para cezası, ulusal petrol stoğunun tamamlayıcı kısmının finansmanı için kullanılır.

Yukarıda belirtilenlerin dışında kalan ancak bu Kanunun getirdiği yükümlülüklerle, ikincil mevzuat veya lisans hükümlerine, Kurul kararlarına uymayanlara Kurumca onbin Türk Lirasından az olmamak ve ellibin Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu LPG piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde sekizi oranında idari para cezası uygulanır.

Ancak, 5 inci maddenin dokuzuncu fıkrasının (c) bendinin (4), (5) ve (6) numaralı alt bentlerinin ihlali veya LPG tesislerinin ve tüplerinin teknik düzenlemelere aykırılığının tespiti hâlinde bu Kanun hükümleri uygulanmaz. 5 inci maddenin dokuzuncu fıkrasının (c) bendinin (4), (5) ve (6) numaralı alt bentlerinin ihlali veya LPG tesislerinin ve tüplerinin teknik düzenlemelere aykırılığının tespiti hâlinde konu ile ilgili diğer kanun hükümleri yetkili idareler tarafından uygulanır.

Lisansa tabi olmayan faaliyetleri yürüten ve bu Kanunun getirdiği yükümlülüklerle, ikincil mevzuata, Kurul kararlarına uymayanlar hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz. Söz konusu kişiler hakkında diğer mevzuat hükümleri kapsamında yetkili idareler tarafından gerekli yaptırımlar uygulanır.

Ceza uygulanan bir fiilin iki yıl geçmeden aynı kişi tarafından tekrar işlenmesi hâlinde idari para cezaları iki kat olarak uygulanır.

Bu Kanunun 17 nci maddesi ve bu madde hükümlerine göre yürütülen idari işlemler, lisans sahibinin Kuruma bildirdiği elektronik tebligat adresine tebliğ edilir. Kuruma bildirilen elektronik tebligat adresine tebligatın zorunlu bir sebeple yapılamaması hâlinde Kuruma bildirilen adrese yapılan bildirim tebligat yerine geçer.

Bu Kanun kapsamında verilen idari para cezaları tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. Süresinde ödenmeyen idari para cezaları, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri gereğince tahsil edilmek üzere ilgili vergi dairesine gönderilir.

Bu Kanun kapsamında verilen idari para cezalarına karşı yargı yoluna başvurulması, ilgili vergi dairesine idari para cezasına ilişkin banka teminat mektubu verilmesi durumu hariç tahsil işlemlerini durdurmaz. Teminat mektubunun miktarı, türü, hangi şartlarda paraya çevrileceği ve diğer hususlar Kurumca yapılacak düzenlemeler ile belirlenir.

Kurul, bu maddede belirtilen fiillerin icra edildiği tesiste bir önceki yılda lisansa konu LPG piyasası faaliyetinden elde edilen net satış hasılatının olmaması veya tespitinin yapılamaması hâlinde, tespit edeceği LPG ikmali veya satışı ve benzeri delillerden hareketle fiile ilişkin olarak bu maddenin ilgili fıkralarında belirlenmiş olan oranlar ve asgari azami had dâhilinde, hiçbir tespit yapılamaması hâlinde ise mevzuata aykırı fiili icra edenin LPG piyasası faaliyetinin emsali olabilecek LPG piyasası faaliyetinden elde edilen net satış hasılatını esas almak suretiyle fiile ilişkin olarak bu maddenin ilgili yerlerinde belirlenmiş olan oranlar ve asgari azami had dâhilinde ceza tayininde bulunur.”

- “İdari yaptırımlar” başlıklı 17 nci maddesi değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik oldukça kapsamlı olup maddenin son hali aşağıdaki gibidir.

“MADDE 17 – İdari yaptırımlar; tedbirler, lisans iptalleri ve idari para cezalarından oluşur. Bu Kanuna göre idari para cezaları, tedbirler ve lisans iptallerinin uygulanması bu Kanunun diğer hükümlerinin uygulanmasına engel oluşturmaz. Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları, alınan tedbirler ve lisans iptalleri diğer kanunlar gereği yapılacak işlemleri engellemez.

Bu Kanuna göre idari yaptırımlar aşağıdaki usulde yürütülür:

a) Lisans sahibi kişiler hakkında bu Kanuna, ikincil mevzuata veya lisans hükümlerine, Kurul kararlarına aykırı davranılması hâlinde; Kurul tarafından belirlenen niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olan fiiller için ilgisine Kurum veya Kurumca yetkilendirilen kuruluşlar tarafından, otuz gün içerisinde aykırılığın giderilmesi, aksi halde hakkında geçici durdurma yapılabileceği ihtar edilir. Verilen ihtar süresi sonunda mevzuata aykırı durumu devam ettirenlerin ilgili piyasa faaliyeti altmış gün süre ile geçici olarak durdurulur. Niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olan fiilin tespit tarihinden itibaren iki yıl içerisinde tekrar edilmesi hâlinde ise ihtar işlemi uygulanmaksızın ilgili piyasa faaliyeti altmış gün süre ile geçici olarak durdurulur. Geçici durdurma süresince, tehlikeli eylemin veya kötüniyetin veya ürünlerde zarar oluşmasının önlenmesi ile faaliyetin durdurulmasına neden olan durumun ortadan kaldırılmasına ilişkin faaliyetler dışında hiçbir piyasa faaliyeti yapılamaz. Geçici durdurma süresi sonunda da tespit edilen aykırılıklar giderilmezse, faaliyetin durdurulmasına devam edilerek soruşturma başlatılır ve gerekli idari yaptırımlar uygulanır. Lisans iptalleri Kurumca yapılacak soruşturma neticesine göre karara bağlanır. Yapılan geçici durdurma sonrasında mevzuata aykırı durumun ortadan kalkması hâlinde geçici durdurma hali sona erdirilir.

b) Lisans sahibi kişiler hakkında, bu Kanuna, ikincil mevzuata veya lisans hükümlerine, Kurul kararlarına aykırı davranılması hâlinde; niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olmayan fiiller ile 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda belirtilen akaryakıt kaçakçılığına ilişkin fiiller için ilgilisi hakkında Kurum tarafından doğrudan idari soruşturma başlatılarak gerekli yaptırımlar uygulanır. Lisans sahibinin ilgili piyasa faaliyeti, niteliği itibarıyla düzeltme imkanı olmayan, kötüniyet veya tehlikeli eylem sonucunu doğuran fiilleri nedeniyle Kurumca geçici olarak durdurulabilir.

c) Lisans almaksızın lisansa tabi bir faaliyet gösterildiğinin tespiti hâlinde, tesisler, lisans alınincaya veya bu Kanuna göre lisans gerektirmeyen faaliyet gösterecek hale getirilinceye kadar mühürlenir ve ilgililer hakkında soruşturma başlatılır. Mühürlemeye ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

ç) Bu Kanuna göre yapılan talep veya işlemlerde, kanuna karşı hile veya yalan beyanda bulunulduğunun tespiti hâlinde lisans iptal olunur.

d) Kaçak LPG ile piyasa faaliyetinde bulunan lisans sahiplerinin lisansı iptal edilir. Teknik düzenlemelere uygun olmayan LPG'yi piyasa faaliyetine konu etme fiilini, lisans süresince, aynı lisansla beş defa işleyen lisans sahiplerinin lisansı iptal edilir. Teknik düzenlemelere uygun olmayan LPG ikmali nedeniyle kullanıcıya verilen zarar ve hasarların tazmini hususu, kullanıcıların muhatap olduğu lisans sahibi gerçek veya tüzel kişilerin lisanslarında ve sözleşmelerinde yer alır. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Mühürlemeye rağmen, faaliyetlerini sürdüren gerçek kişiler ile tüzel kişilerin suçun işlenişine iştirak eden

yetkilileri hakkında, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 203 üncü maddesi hükümleri uygulanır.”

- Ayrıca yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde 8 eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 8 – Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Kurulca idari para cezası verilmemiş olan ve Kurul tarafından belirlenen niteliği itibarıyla düzeltme imkânı bulunan fiiller için, 17 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen ihtar yapıldıktan sonra sonucuna göre gerekirse idari soruşturma başlatılarak yaptırımlar uygulanır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce lisansı sonlandırılan veya iptal edilenler hakkında düzeltme imkânı bulunan fiiller için herhangi bir idari işlem tesis edilmez.”

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Kurul kararına bağlanmış ancak tahsilatı tamamlanmamış olan idari para cezaları, işlenen fiil için bu Kanunla birlikte daha düşük bir idari para cezası uygulanmasının öngörülmesi hâlinde, ilgili vergi dairesince 16 ncı maddenin ilgili bentlerinde belirlenmiş olan asgari maktu haddeden tahsil edilir. Kısmen veya tamamen tahsil edilen idari para cezaları iade edilmez.”

2.4.2. Yönetmelikler

2019 yılında LPG piyasasında aşağıda belirtilen Yönetmelik çalışmaları yapılmıştır:

- 17.01.2019 tarihli ve 30658 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin**
 - “Tanımlar” başlıklı 4 üncü maddesinde yer alan tehlikeli eylem tanımı değiştirilmiştir. Değişiklik tanımında yer alan “sakatlanmasına” ibaresinin “engelli hale gelmesine” şeklinde değiştirilmesinden ibarettir.
 - “Lisans” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrası değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik madde metnine “Lisans işlemlerinin ne şekilde yapılacağına ilişkin yöntemin Kurul Kararı ile belirlenir.” cümlesinin eklenmesinden ibarettir.
 - “Lisans başvurusu” başlıklı 7 nci maddesinin beşinci ve altıncı fıkraları değiştirilmiştir. Beşinci fıkrada yapılan değişiklik başvuru sırasında gerçek veya tüzel kişilerden istenen belgelerin ilgili mevzuata uygun olup olmadığı hakkındaki değerlendirmenin, sunulan belgelerin Kurum evrak sistemine giriş tarihini izleyen on beş iş günü içerisinde değil de on iş günü içerisinde tamamlanacağına ilişkindir. Altıncı fıkrada yapılan değişiklik ise lisans başvurularının ilgili mevzuata uygun olarak yapılmadığının tespiti hâlinde, söz konusu aykırılıkların on beş iş günü içerisinde değil de on iş günü içerisinde giderilmesi, aksi takdirde başvuru kapsamında sunulan belgelerin iade edilmeyeceği bunun yerine başvurunun yapılmamış sayılacağına ilişkindir.
 - “Lisans başvurularının incelenmesi ve değerlendirmeye alınması” başlıklı 8 inci maddesinin birinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış üçüncü fıkrası değiştirilmiştir. Yürürlükten kaldırılan birinci fıkra LPG dağıtıcı ve depolama lisans başvurularının incelenmesine ilişkindir. Değiştirilen üçüncü fıkra ise usulüne uygun olarak yapıldığı tespit edilen lisans başvurularının incelenmesine ilişkindir. Değişiklikler birlikte incelendiğinde tüm lisanslar için başvurularının incelenmesi ve değerlendirilmesi yeknesak hale getirilmiştir.
 - “İnceleme ve değerlendirmenin sonuçlandırılması” başlıklı 10 uncu maddenin üçüncü ve beşinci fıkraları yürürlükten kaldırılmış, altıncı fıkrası ise değiştirilmiştir. Yapılan değişiklikler LPG dağıtıcı ve depolama lisansına ilişkin olarak ayrıca öngörülmüş lisans başvurusunun sonuçlandırılması düzenlemelerin kaldırılmasına ilişkindir.
 - “Lisans bedelleri” başlıklı 13 üncü maddenin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış, birinci, ikinci ve beşinci fıkraları değiştirilmiştir. Yapılan değişiklikler tüm lisanslar için düzenlemelerin yeknesak hale getirilmesine, belgelerin iade edilmesi uygulamasının kaldırılması ve yerine lisans başvurusunun

- yapılmamış sayılacağına, lisans başvurusunda uygulanan lisans alma bedelinin %1'lik kısmının Kurum hesabına yatırılmasını öngören düzenlemenin kaldırılması dolayısı ile buna ilişkin hükümlerin yürürlükten kaldırılmasına ilişkindir.
- *“Lisans tadili”* başlıklı 15 inci maddenin ikinci, dördüncü ve beşinci fıkraları değiştirilmiştir. İkinci fıkrada yapılan değişiklik lisans tadil başvurularının mevzuata uygun olarak yapılmaması halinde aykırılığın giderilmesi için verilecek sürenin on beş iş gününden on iş gününe değiştirilmesine ve aykırılıkların verilecek on iş günü içerisinde giderilmemesi halinde başvuru kapsamında sunulan belgelerin iade edilerek başvurunun reddi uygulaması yerine başvurunun yapılmamış sayılacağına düzenlemesine ilişkindir. Dördüncü fıkrada yapılan değişiklik lisans tadiline ilişkin hükümlerin tüm lisans sahipleri için yeknesak hale getirilmesine ilişkindir. Beşinci fıkrada yapılan değişiklik, lisans sahibinin, lisans tadilinden doğacak yeni ve/veya ilâve yükümlülükleri yerine getirebilmesi için belirli bir süreye ihtiyaç duyması hâlinde bu sürenin Kurum tarafından değil Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Dairesi Başkanlığına belirleneceğine ilişkindir.
 - *“Süre uzatımı”* başlıklı 16 ncı maddenin beşinci ve altıncı fıkraları değiştirilmiştir. Yapılan değişiklikler süre uzatım talebinin mevzuata uygun olup olmaması incelemesinin on iş günü içerisinde yapılacağı ve süre uzatımı başvurularının Kurum mu yoksa Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Dairesi Başkanlığına mı sonuçlandırılacağına ilişkindir.
 - *“Lisansların sona ermesi ve iptali”* başlıklı 17 nci maddenin birinci fıkrasının (ç), (d) ve (e) bentleri değiştirilmiş, dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve beşinci fıkrası değiştirilmiştir. Maddede yapılan değişiklikler LPG dağıtıcı ve depolama lisanslarına ilişkin sona erme ve iptal işlemlerinin Kurul Kararı ile gerçekleştirilmesine karşın LPG Otogaz Bayilik, LPG Tüpü Muayenesi, Tamiri ve Bakımı, LPG Tüpü İmalatı ve LPG Taşıma Lisansına ilişkin sona erme ve iptal işlemlerinin Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Dairesi Başkanlığına sonuçlandırılacağına, LPG Otogaz Bayilik Lisansı sahiplerinin LPG Dağıtıcı lisansı ile yaptıkları sözleşmelerin herhangi bir nedenle sona ermesinden itibaren üç ay içerisinde herhangi bir dağıtıcı ile sözleşme imzalaması gerektiğine ilişkin düzenleme de süre üç aydan iki aya çekilmiştir. Ayrıca sadece iptal edilen lisansların değil sona erdirilen lisansların da Resmi Gazetede yayımlanmasına ilişkin düzenleme yapılmıştır.
 - *“Lisans sahiplerinin temel hak ve yükümlülükleri”* başlıklı 18 inci maddenin dördüncü fıkrası değiştirilmiştir. Söz konusu değişiklik LPG Otogaz Bayilik lisansına kayıtlı dağıtım şirketinin değişmesi halinde uygulanacak üç aylık sürenin kaldırılmasına ve buna ilişkin bildirimde 60 gün içerisinde yapılmasına ilişkindir.
 - *“LPG Dağıtıcı lisansı sahiplerinin yükümlülükleri”* başlıklı 20 nci maddenin birinci fıkrasına bent eklenmiştir. Eklenen bent ile LPG Dağıtıcı lisansı sahiplerine sözleşme imzaladığı otogaz bayileri adına elektronik ortamda lisans işlemi yapma yükümlülüğü yüklenmiştir.
 - *“Gelir payı”* başlıklı 40 inci maddenin birinci fıkrası değiştirilmiştir. Değişiklik rafinerici lisansı sahiplerinin LPG satışlarından gelir payı elde etmekle yükümlü olması düzenlemesinin, ürettikleri ve/veya ithal ettikleri LPG yurtiçi satışlarından gelir payı elde etmekle yükümlü olduğu şeklindeki değişiklikten ibarettir.
 - *“Katılma payı”* başlıklı 41 inci maddenin dokuzuncu fıkrası değiştirilmiştir. Değişiklik geçmiş dönemlere ait katılma payı yükümlülüğünü yerine getirmeyen gerçek ve tüzel kişilerin lisans, tadil ve süre uzatım başvuruları; yükümlülüğün, Kurumca yapılacak bildirimden itibaren 10 iş günü içerisinde yerine getirilmemesi halinde değerlendirmeye alınmayarak iade edileceği yerine yapılmamış sayılacağına ilişkindir.
- 27.04.2019 tarihli ve 30757 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin**

- “*Lisans Başvurusu*” başlıklı 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinin ikinci cümlesi değiştirilmiştir. Değişiklik “*Ayrıca, dağıtıcı lisansı başvuru sahiplerinin teknik düzenlemelere uygun depolama ve/veya dolum tesisine sahip olması zorunludur. Dağıtıcı lisansı başvuru sahibinin varsa LPG depolama lisansı kapsamındaki depolama tesisi de dikkate alınır. Tüplü LPG faaliyeti yapacak dağıtıcıların en az bir adet dolum tesisine ve LPG tüplerine sahip olması zorunludur.*” şeklindedir.
- “*LPG dağıtıcı lisansı kapsamında yürütülebilecek faaliyetler*” başlıklı 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır. Yürürlükten kaldırılan fıkra “*LPG Dağıtıcı Lisansı sahipleri, bir adet LPG dolum ve depolama tesisine sahip ise sadece tesisin bulunduğu il ve komşu illerde otogaz dağıtım faaliyeti yapabilirler.*” şeklindedir.
- “*LPG dağıtıcı lisansı sahibinin yükümlülükleri*” başlıklı 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi değiştirilmiş ve (g) bendi yürürlükten kaldırılmıştır. (a) bendi değişikliği “*Teknik düzenlemelere uygun depolama, dolum tesisi ve LPG tüplerine sahip olmak*” şeklindeki ifadenin “*Teknik düzenlemelere uygun depolama ve/veya dolum tesisine sahip olmak*” şeklinde değiştirilmesinden ibarettir. Yürürlükten kaldırılan (g) bendi ile LPG dağıtıcı lisansı sahiplerinin tescilli markası altında yapılan faaliyetlere ilişkin kalite kontrol izlemesine ilişkin etkin kontrol yapmak yükümlülüğü kaldırılmıştır.
- “*LPG taşıma lisansı kapsamında yürütülebilecek faaliyetler*” başlıklı 21 nci maddenin üçüncü fıkrası değiştirilmiştir. Değişiklik madde metninde yer alan Karayolu Taşıma Yönetmeliği'nin Resmi Gazete tarih ve sayısının değiştirilmesinden ibarettir.
- 21.06.2019 tarihli ve 30808 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Sivilaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Yapılacak Denetimler ile Ön Araştırma ve Soruşturmalarda Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin;**
 - “*Dayanak*” başlıklı 2 inci maddesinde yer alan 4628 sayılı Kanunun eski ismi yenisi ile değiştirilmiştir.
 - “*Tanımlar*” başlıklı 3 üncü maddesine (ç) bendinden sonra gelmek üzere (d) ve (e) bendi eklenmiştir. (d) bendi ile “*Geçici durdurma: İhtara rağmen mevzuata aykırılığın giderilmemesi veya ihtara konu fiilin 2 yıl içerisinde tekrar edilmesi veya niteliği itibarıyla faaliyetin durdurulmasını gerektiren fiillerin tespiti durumunda, yürütülen faaliyetin durdurulmasını ifade eder.*” şeklinde tanımlanmış, (e) bendi ile “*İhtar: Kurul tarafından belirlenen niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olan mevzuata aykırılığın 30 gün içinde düzeltilmesinin veya tekrar edilmemesinin ilgisine tebliğini ifade eder.*” şeklinde tanımlanmıştır.
 - “*Denetim*” başlıklı 4 üncü maddesi değiştirilmiştir. Değişiklik maddede tanımı yapılan “*denetim*” ibaresinin maddenin başlangıcına eklenmesi ve “*LPG tüpleri ve LPG ile ilgili her türlü emtianın*” ibaresi yerine LPG ibaresine “*nin*” ekinin eklenmesinden ibarettir.
 - “*Denetim yapan Kurum personelinin yetkileri*” başlıklı 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi değiştirilmiştir. Değişiklik ile kurum personeline yeni tanımlanan geçici durdurma ve ihtar işlemlerini yapabilme yetkisi ile mühürleri kaldırma yetkisi verilmiştir. Aynı zamanda madde metninde kelimelerin anlaşılır olmasına yönelik değişiklikler yapılmıştır.
 - “*İhbar ve Şikâyetler*” başlıklı 14 üncü maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkrası değiştirilmiştir. Birinci fıkrada yapılan değişiklik “*LPG ile ilgili her türlü emtianın*” ibaresinin kaldırılarak “*piyasaya arz edilen LPG'nin*” ibaresinin eklenmesi ile Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un tarih ve sayısının güncellenmesinden ibarettir. İkinci fıkrada yapılan değişiklik esas itibarıyla “*denetlemek ve otogaz bayilikleri ile tüplü LPG bayiliğinin iptal edilmesi halinde gerekçeleriyle birlikte 30 gün içinde Kuruma bildirmekle*” ibaresi “*Ayrıca teknik düzenlemelere aykırılık ve güvenlik ihlali nedeniyle feshedilen dökme gaz sözleşmeleri de Kuruma 30 gün içerisinde bildirilir*” ibaresinin madde metninden çıkarılması ile ilgilidir. Üçüncü fıkrada yapılan değişiklik piyasa faaliyetleri ile piyasa faaliyeti sayılmayan ancak lisans gerektiren faaliyetlere ilişkin ihbar ve şikâyetlerin doğrudan Kuruma yapılabileceği

- yanına Kurum adına yetkilendirilen kamu kurum ve kuruluşlarına da yapılabileceği düzenlemesine ilişkindir.
- “Numune alma, test ve analiz” başlıklı 15 inci maddenin altıncı fıkrası değiştirilmiştir. Yeni fıkra metni “Teknik düzenlemelere uygun olmayan LPG ikmali nedeniyle kullanıcıya verilen zarar ve hasarlar lisans sahibi gerçek veya tüzel kişilerin lisanslarında ve sözleşmelerinde yer alan hususlar uyarınca tazmin edilir.” şeklindedir.
 - “Mühürleme” başlıklı 16 ncı maddenin üçüncü fıkrası değiştirilmiştir. Değişiklik “Otogaz istasyonu kapsamında sürdürülen otogaz bayilik faaliyetlerinin ilgili mevzuata aykırılığının tespit edilmesi halinde, anılan istasyonda yapılan LPG ikmali geçici olara mühürleme suretiyle durdurulur ve yapılan işlem Kurul gündemine öncelikle alınır” metni yerine “Lisans sahibinin ilgili piyasa faaliyeti, niteliği itibarıyla faaliyetin durdurulmasını gerektiren ya da kötü niyet veya tehlikeli eylem sonucunu doğuran fiilleri nedeniyle Kurumca veya Kurumca yetkilendirilen kuruluşlarca geçici olarak durdurulabilir.” metninin eklenmesinden ibarettir.
 - Yönetmeliğin dördüncü bölüm başlığı değiştirilmiştir. Değişiklik ihtar ve geçici durdurma kavramları ile alakalıdır. Yeni bölüm başlığı “İhtar, Geçici Durdurma, Ön Araştırma ve Soruşturmalara İlişkin Usul ve Esaslar” şeklindedir.
 - “Ön Araştırma ve Soruşturma” başlıklı 18 inci maddesi başlığı ile birlikte değiştirilmiştir. Yeni başlık “ihtar, geçici durdurma ve lisans iptali” şeklindedir. Maddede yapılan değişiklik ise düzeltme imkanı bulunan fiilere ilişkin ihtar mekanizmasının getirilmesi ve buna ilişkin geçici durdurmanın usulün nasıl olacağına ilişkindir.
 - Yönetmeliğe “Ön araştırma ve soruşturma” başlıklı 18/A maddesi eklenmiştir. Madde metni “(1) Kurul, resen veya kendisine intikal eden ihbar veya şikâyetler üzerine, LPG piyasasında faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişilerin Kanuna, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda belirtilen akaryakıt kaçakçılığına ilişkin hükümlere, ikincil mevzuata, lisans hükümlerine, Kurul kararlarına aykırı hareket etmesi veya niteliği itibarıyla düzeltme imkanı olmayan fiiller ile 18 inci madde kapsamında yapılan geçici durdurma işlemine rağmen düzeltmedikleri faaliyet ve işlemler nedeniyle, ilgili hakkında doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için ön araştırma yapılmasına karar verebilir. Kurul ön araştırma veya soruşturma açılması hususundaki yetkilerini Başkanlığa veya Daire Başkanlığına devredebilir.
 - (2) Ön araştırma yapılmasına karar verilmesi halinde, ön araştırma, Daire Başkanı tarafından görevlendirilen uzman ve/veya uzman yardımcılar eliyle veya uzman koordinesinde yönetim hizmetleri uzmanları vasıtasıyla Daire Başkanlığı koordinasyonunda yürütülür. Gerektiğinde Daire Başkanı veya Grup Başkanı vasıtasıyla da ön araştırma yürütülebilir. İhtiyaç duyulması halinde Kurumun diğer hizmet birimlerinden de Başkan onayıyla uzman ve/veya uzman yardımcılar ile yönetim hizmetleri uzmanları görevlendirilebilir. Daire Başkanı, gerekirse konu hakkında ilgili hizmet birimlerinden yazılı görüş talep edebilir.
 - (3) Ön araştırma yapmakla görevlendirilen Kurum personeli, görevlendirildiği tarihten itibaren en geç otuz gün içinde elde ettiği bilgileri, delilleri ve konu hakkındaki görüşlerini içeren ön araştırma raporunu, Daire Başkanlığına iletir.” şeklindedir.
 - “Soruşturmaya başlama, ihbar ve geçici durdurma” başlıklı 20 nci maddenin başlığı değiştirilmiş, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır. Yeni madde başlığı “Soruşturmaya başlama” şeklindedir. Yürürlükten kaldırılan fıkralar da başlıktan kaldırılan ihbar ve geçici durdurma ile ilişkin düzenlemelere ilişkindir.
 - “Soruşturmaya doğrudan yazılı savunma alınarak başlanması” başlıklı 24 üncü madde yürürlükten kaldırılmıştır.

- “Kararların tebliği ve para cezalarının tahsili” başlıklı 27 nci maddesine fıkra eklenmiştir. Eklenen fıkra “Kanun kapsamında verilen idari para cezalarına karşı yargı yoluna başvurulması, ilgili vergi dairesine idari para cezasına ilişkin banka teminat mektubu verilmesi hariç tahsil işlemlerini durdurmaz.” şeklindedir.
- “Tebliğat” başlıklı 29 uncu maddesi değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik lisansı yürürlükte olan şirketlere tebligatın öncelikle elektronik olarak yapılmasını elektronik tebligatın yapılamaması durumunda şirketin Kuruma bildirmiş olduğu adrese yapılacağına ilişkindir. Lisansı olmayan, lisansı sonlandırılmış veya iptal edilmiş kişilere yapılacak tebligatın 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri çerçevesinde yapılacağına ilişkindir. Ancak ilan edilen yapılacak tebligatların Resmi Gazetede yayımlanacağı da hüküm altına alınmıştır.
- “Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller” başlıklı 31 inci madde yürürlükten kaldırılmıştır.
- Yönetmeliğe “İhtar Tutanağı” başlıklı Ek-5 eklenmiştir.

2.4.3. Tebliğler

2019 yılında LPG piyasasında aşağıda belirtilen Tebliğ çalışmaları yapılmıştır:

- 31.12.2019 tarihli ve 30995(4. Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Tebliği ile **Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Tüplerinin Piyasada Takip Edilmesine İlişkin Tebliği’nin;**
 - “Dayanak” başlıklı 3 üncü maddesinde değişiklik yapılmıştır. Yapılan değişiklik ile “03.06.2011 tarihli ve 635 sayılı Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 inci maddesine” ibaresi kaldırılmış yerine, “10.07.2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 385 inci ve 392 nci maddeleri” ibaresi eklenmiştir.
 - “Tanımlar” başlıklı 4 üncü maddesinde yer alan Bakanlık tanımı değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik ile “Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını” ibaresi “Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını” ibaresi ile değiştirilmiştir.
 - “Uygulama” başlıklı 6 ncı maddesinin beşinci fıkrasının (f) bendi yürürlükten kaldırılmıştır. Kaldırılan fıkra “01.07.2015 tarihinden sonra imal edilen tüpler için onaylanmış kuruluş numarası” şeklindedir.
 - Tebliğin “Takip sisteminin devreye alınması” başlıklı geçici 1 inci maddesi değiştirilmiştir. Değişiklik ile takip sisteminin kurulacağı son tarih 31.12.2019’dan 31.12.2023’e alınmıştır.
 - Tebliğin “Yürütme” başlıklı 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Bilim,” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.
 - Tebliğin karekod şablonunu içeren Ek-1 değiştirilmiştir.
- 31.12.2019 tarihli ve 30995 (4. Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16 ncı maddesi uyarınca **2020 Yılında Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ** 01.01.2020 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

2.4.4. Kurul Kararları

2019 yılında LPG piyasasında düzenleyici işlem niteliğinde aşağıdaki Kurul kararları ihdas edilmiştir:

- 24.04.2019 tarihli ve 30754 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 18.04.2019 tarihli ve 8546 sayılı Değişiklik Kurul Kararı ile **Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Lisans Başvurusuna İlişkin Kurul Kararı’nın;**

- “Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinde yer alan “LPG Tüplerini Takip Sistemine İlişkin Beyan” tanımı “Tüplü LPG faaliyeti yapmak isteyen şirketlerin, LPG dağıtıcı lisans başvurularında, başvuru sahibinin LPG tüplerinin dolun aşamasından son kullanıcıya kadar izlenmesini sağlayacak takip sistemini ilgili mevzuata uygun olarak kurup uygulayacaklarına dair yazılı beyanını” şeklinde değiştirilmiştir.
- “Ortak Hükümler” başlıklı 4 üncü maddesinin on beşinci fıkrası değiştirilmiştir. Değişiklik “LPG Dağıtıcı Lisansı sahipleri diğer lisans türleri için de lisans başvurusunda bulunurlarsa. LPG dağıtıcı lisans dosyasında mevcut Ortaklar, Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri ile Yetkililer Beyanı ve yetki belgesini Kuruma ibraz ettikleri yazının tarih ve sayısı ile beraber bu belgelerin halen doğru ve geçerli olduğunu beyan etmeleri durumunda, bu belgeleri Kuruma tekrar ibraz etmeleri gerekmez.” şeklindedir. Bu metinde yer alan yetkililer beyanından sonra gelen “adli sicil belgeleri veya” ibaresi kaldırılmıştır.
- “LPG Dağıtıcı Lisansı” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrası (a) bendi değiştirilmiştir. Değişiklik LPG dağıtıcı lisansı başvurusunda sunulacak bilgi ve belgelere ilişkin olarak tüplü LPG faaliyetinde bulunmak isteyen şirketler için sahip olunan LPG tüplerine ait bilgi ve faturaların yer aldığı tesis dosyasının da sunulması gerektiğidir. Önceki halinde tüm şirketler LPG tüplerine ait bilgi ve belgeleri sunmaktaydı.
- 24.04.2019 tarihli ve 30754 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 18.04.2019 tarihli ve 8547 sayılı Değişiklik Kurul Kararı ile Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Lisans Tadili Süre Uzatımı ve Sona Erdirme Başvurularında Aranacak Bilgi ve Belgelere İlişkin Kurul Kararının; “Lisans Süre Uzatımı ve Sona Erdirme Başvurularında Aranacak Bilgi ve Belgeler” başlıklı 11 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmış ve birinci, dördüncü ve beşinci fıkraları değiştirilmiştir. Değişiklikler ve yürürlükten kaldırımlar lisans süre uzatımlarının elektronik ortamda dağıtıcılar aracılığı ile yapılacak olmasına ilişkindir.
- 29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9027 sayılı Kurul Kararı ile 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 16 ncı maddesi ve Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 40 inci maddesi uyarınca LPG Piyasasında 2020 yılı gelir payı bedelinin 10,82 TL/ Ton olarak belirlenmesine karar verilmiştir.

2.5. Diğer Mevzuat Faaliyetleri

Bu kısımda, yukarıda belirtilen sektörel ayırmadan bağımsız olarak Kurum tarafından 2019 yılında yapılmış mevzuat çalışmaları yer almaktadır.

2.5.1. Enerji Piyasası Bildirimleri ile İlgili Mevzuat Değişiklikleri

Dairelerin talebi ve yapılan mevzuat değişiklikleri çerçevesinde, sektörün görüşleri de alınarak alınan verilerin niteliği ve veri alma süreleri vb. nedenlerle değişiklik yapılması ihtiyacı oluşmuş bu doğrultuda aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

- 06.02.2019 tarihli ve 30678 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 31.01.2019 tarihli ve 8409 sayılı Kurul Kararı ile 20/11/2014 tarihli ve 5313-1 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilen ve 24/12/2014 tarihli ve 29215 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Enerji Piyasası Bildirim Sistemi Kullanım Talimatı”nın eki olan Ek-1 Elektrik Piyasası Bildirim Yükümlülük Tablosunun değiştirilmesine karar verilmiştir.
- 06.02.2019 tarihli ve 30678 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 31.01.2019 tarihli ve 8410 sayılı Kurul Kararı ile 20/11/2014 tarihli ve 5313-1 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilen ve 24/12/2014 tarihli ve 29215 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Enerji Piyasası Bildirim Sistemi Kullanım Talimatı”nın eki olan Ek-2 Doğal Gaz Piyasası Bildirim Yükümlülük Tablosunun değiştirilmesine karar verilmiştir.
- 06.02.2019 tarihli ve 30678 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 31.01.2019 tarihli ve 8411 sayılı Kurul Kararı ile 20/11/2014 tarihli ve 5313-1 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilen ve 24/12/2014 tarihli ve 29215 sayılı Resmi

Gazetede yayımlanan “Enerji Piyasası Bildirim Sistemi Kullanım Talimatı”nın eki olan Ek-3 Petrol Piyasası Bildirim Yükümlülük Tablosunun değiştirilmesine karar verilmiştir.

- 06.02.2019 tarihli ve 30678 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 31.01.2019 tarihli ve 8412 sayılı Kurul Kararı ile 20/11/2014 tarihli ve 5313-1 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilen ve 24/12/2014 tarihli ve 29215 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Enerji Piyasası Bildirim Sistemi Kullanım Talimatı”nın eki olan Ek-4 Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Bildirim Yükümlülük Tablosunun değiştirilmesine karar verilmiştir.
- 27.04.2019 tarihli ve 30757 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 25.04.2019 tarihli ve 8559 sayılı Kurul Kararı ile 20/11/2014 tarihli ve 5313-1 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilen ve 24/12/2014 tarihli ve 29215 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Enerji Piyasası Bildirim Sistemi Kullanım Talimatı”nın eki olan Ek-2 Doğal Gaz Piyasası Bildirim Yükümlülük Tablosu, Ek-3 Petrol Piyasası Bildirim Yükümlülük Tablosu ve Ek-4 Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Bildirim Yükümlülük Tablosu değiştirilmiştir.

2.5.2. Diğer Değişiklikler

- 28.02.2019 tarihli ve 30700 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7164 sayılı Maden Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un 29 uncu maddesi ile 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun’unun 9 uncu maddesine yeni bent eklenerek Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı kurulmuştur.
- 03.05.2019 tarihli ve 30763 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 25.04.2019 tarih ve 8560 sayılı Kurul Kararı ile amacı, enerji sektöründe kullanılan endüstriyel kontrol sistemlerinde (EKS) yetkisiz erişim elde edilmesine veya hassas bilgilere ulaşılmasına ve sistem sürekliliğinin aksamasına neden olabilecek güvenlik açıklıklarının sömürülmeden önce tespit edilip giderilmesinin sağlanması olan **Enerji Sektöründe Kullanılan Endüstriyel Kontrol Sistemleri İçin Güvenlik Analiz ve Test Usul ve Esasları** kabul edilerek yayımı ile birlikte yürürlüğe girmiştir.
- 01.10.2019 tarihli ve 30905 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.09.2019 tarih ve 8845 sayılı Kurul Kararı ile amacı, petrol ve sıvılaştırılmış petrol gazları (LPG) piyasalarında gerçekleştirilen promosyonlara ilişkin usul ve esasların belirlenmesi olan **Petrol ve LPG Piyasalarında Uygulanan Promosyonlar Hakkında Kurul Kararı** kabul edilmiştir.
- 01.10.2019 tarihli ve 30905 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.09.2019 tarih ve 8857 sayılı Kurul Kararı ile 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanunun 5 inci maddesinin yedinci fıkrasının (j) bendi ve 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, Enerji Piyasasında Faaliyet Gösteren Gerçek ve Tüzel Kişilerin Faaliyetlerini Bağımsız Denetim Kuruluşlarına Denetletmesi Hakkında alınmış olan 03/03/2015 tarihli ve 5507 sayılı Kurul Kararında değişiklik yapılmıştır. Yapılan değişiklik ile bağımsız denetim yaptırma yükümlüsü olan şirketlerinin kapsamı daraltılmıştır.

3. LİSANSLAMA, SERTİFİKA VE İZİN VERME FAALİYETLERİ

Bu bölümde elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG piyasalarına dair lisanslama, sertifika ve izin verme faaliyetleri yer almaktadır.

3.1. Elektrik Piyasası Lisanslama ve İzin Faaliyetleri

3.1.1. Lisanslama Faaliyetleri

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında, elektrik piyasasında Kanun hükümleri uyarınca lisans alma koşulu ile yerine getirilebilecek faaliyetler üretim, iletim, dağıtım, toptan satış, perakende satış, piyasa işletim, ithalat ve ihracat faaliyetleri olarak sayılmış; aynı maddenin üçüncü fıkrasında piyasada faaliyet gösterebilecek tüzel kişiler tanımlanmıştır. Bu kapsamda, elektrik piyasasında faaliyette bulunmak isteyen tüzel kişilerin Kurumdan lisans almaları gerekmektedir. Kurum tarafından verilecek lisanslara ilişkin usul ve esaslar Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinde düzenlenmiştir.

Elektrik piyasasında istisnalar hariç olmak kaydıyla piyasa faaliyetleri, Kurumdan alınan lisanslar kapsamında yürütülmektedir. Her bir piyasa faaliyeti ve faaliyetin yürütüldüğü her bir tesis için ayrı lisans alınması zorunludur. Lisans sahipleri, sahip oldukları her bir lisansa konu faaliyet için ve tarifesi düzenlemeye tabi her faaliyet ve bu faaliyetin lisansı kapsamında sınırlandığı her bölge için ayrı hesap ve kayıt tutmakla yükümlüdür.

Lisanslar, devredilememekte; ancak lisans sahibinin hisseleri devredilebilmektedir. Lisans sahibi tüzel kişilerden tarifesi düzenlemeye tabi olanların hisselerinin devredilmesi Kurul onayına tabi olup diğer lisans sahiplerinin hisse devirleri Elektrik Piyasası Dairesi Başkanlığı tarafından onaylanmaktadır. Ayrıca bir lisans sahibinin; bir başka lisans sahibi ile veya lisans sahibi olmayan bir tüzel kişiyle, kendi veya lisans sahibi bir başka tüzel kişi bünyesinde tüm aktif ve pasifleriyle bir bütün olarak birleşmek istemesi halinde, Kuruldan izin alınması zorunludur.

Lisanslar; üretim, iletim ve dağıtım lisanslarında asgari süre on yıl olmak üzere en çok kırk dokuz yıl için verilebilmektedir. Lisans sahibi tüzel kişiler, lisansları kapsamındaki faaliyetlerini lisansta belirlenen çerçevede yerine getirmekle; ayrıca gerçekleştirdikleri faaliyet ile ilgili tesis varlıklarını faaliyet türlerine göre muhtemel risklere karşı korumak amacıyla teminat altına almakla yükümlüdür. Bu kapsamda lisans sahibi tüzel kişilerin üretim, iletim ve dağıtım tesislerini; doğal afetler, yangın, kaza, hırsızlık, üçüncü şahıslara karşı mali sorumluluk, terör ve sabotaj tehlikelerine karşı teminat altına almaları zorunludur.

Kurumun, elektrik piyasasında faaliyette bulunulması için verdiği lisanslar; Üretim Lisansı, İletim Lisansı, Dağıtım Lisansı, Tedarik Lisansı, OSB Dağıtım Lisansı, OSB Üretim Lisansı ve Piyasa İşletim Lisansıdır.

Tablo 3.1: Elektrik Piyasasında 2019 Yılında Gerçekleştirilen Lisans İşlemleri (Adet)

Lisans Tipi	Lisans Başvurusu	Lisansın Verilmesi	Lisansın Sona Ermesi/ Erdirilmesi	Lisans İptali	Tadil Sayısı	Genel Toplam	Dönem Sonu Yürürlükteki Lisans Sayısı
Dağıtım Lisansı	0	0	0	0		0	21
İletim Lisansı	0	0	0	0		0	1
OSB Dağıtım Lisansı	6	6	0	0	1	13	176
OSB Üretim Lisansı	1	1	0	0	1	3	3
Üretim Önlisans*	103	82	79	1	31	296	322
Piyasa İşletim Lisansı	0	0	0	0		0	2
Tedarik Lisansı	12	12	9	1	7	41	214
Üretim Lisansı	95	144	72	4	67	382	1.648
Toplam	217	245	160	6	107	735	2.387

*Üretim lisansı başvurusunda bulunan tüzel kişiye, üretim tesisi yatırımına başlaması için mevzuattan kaynaklanan izin, onay, ruhsat ve benzeri belgeleri edinebilmesi ve üretim tesisinin kurulacağı sahanın mülkiyet veya kullanım hakkını elde edebilmesi için Kurum tarafından belirli süre ile verilen izindir.

Üretim faaliyeti kapsamında Kurum tarafından gerçekleştirilen lisans işlemleri ve 2019 yılı sonu itibarıyla lisanslı üretim kapasitesinin, yakıt/kaynak türü ve kurulu güç bazında dağılımı Tablo 3.2'de gösterilmektedir.

Tablo 3.2: Elektrik Piyasasında 2019 Yılında Üretim Faaliyeti Kapsamında Gerçekleştirilen Lisans İşlemleri (MWe)

Lisans Tipi	Kaynak/ Yakıt Türü	Lisans Başvurusu	Lisans Verilmesi	Lisansın Sona Ermesi/ Erdirilmesi	Lisans İptali	Dönem Sonu Yürürlükteki Lisans Kurulu Gücü	Dönem Sonu Yürürlükteki Lisans Sayısı(Adet)
OSB Üretim Lisansı	Doğal Gaz	2,57	2,57	0	0	156,682	3
	Toplam	2,57	2,57	0	0	156,682	3
Önlisans	Biyokütle	731,629	587,651	274,695	0	752,211	74
	Diğer	0	2,57	0	0	2,57	1
	Doğal Gaz	11,283	5,893	70,19	2,028	809,893	4
	Güneş	33,124	33,124	48,99	0	1219,464	12
	Hidrolik	110,557	137,032	225,371	0	3949,218	108
	İthal Kömür	0	0	0	0	800	1
	Jeotermal	105,3	20	18,62	0	317,33	16
	Kömür	0	0	0	0	55	1
	Motorin	0	0	0	0	0	0
	Proses Atık Isısı	0	0	0	0	0	0
	Rüzgar	406	292,45	152,6	0	3721,794	102
	Uranyum	0	0	0	0	0	0
	Yerli Kömür	0	4,83	700	0	519,83	3
	Toplam	1.397,89	1.083,55	1.490,47	2,028	12.147,31	322
Üretim Lisansı	Biyokütle	270,318	271,706	15,182	0	969,218	158
	Dalga	0	0	0	0	0	0
	Diğer	0	0	48,24	0	86,95	10
	Doğal Gaz	1147,38	6004,112	6272,07	0	30.018,41	290
	Fuel-oil	18,73	43,13	141,96	0	1.054,97	24
	Güneş	93,13	168,25	41,51	0	249,35	25
	Hidrolik	250,484	682,964	415,346	24,04	32256,55	755
	İthal Kömür	1308	1308	1310	0	12946,8	14
	Jeotermal	154,27	154,27	58,17	0	1644,933	55
	Kömür	0	0	0	0	2.779,56	19
	LNG	0	0	0	0	10	1
	LPG	0	0	0	0	11	1
	Motorin	175	175	0	0	209,864	9
	Nafta	0	0	0	0	16,872	2
	Prolitik Oil & Prolitik Gaz	0	0	0	0	0	0
	Proses Atık Isısı	0	9	0	0	156,125	15
	Rüzgar	468,753	777,25	574,25	15	10207,501	244
	Uranyum	0	0	0	0	4.800,00	1
Yerli Asfaltit	0	0	0	0	540	2	
Yerli Kömür	700	700	0	0	11.334,29	23	
Toplam	4.586,07	10.293,68	8.876,73	39,04	109.292,39	1.648	
Genel Toplam	5.986,53	11.379,80	10.367,19	41,068	121.596,38	1.973	

3.1.2. İthalat ve İhracat İzinleri

Tedarik lisansı sahibi tüzel kişiler ithalat ve/veya ihracat; üretim lisansı sahibi tüzel kişiler de ihracat faaliyetinde bulunabilmektedirler. Bu çerçevede;

- 11.06.2013 tarihli ve 28674 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Türkiye Cumhuriyeti ve Gürcistan Arasında Ahıska-Borçka Enterkonneksiyon Hattı Yoluyla Sınır Ötesi Elektrik Ticaretine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair 6490 Sayılı Kanun” ve Türkiye ve Gürcistan Enerji Bakanlıkları arasında imzalanmış olan 20.01.2012 tarihli Türkiye-Gürcistan Sınır Ötesi Elektrik Ticareti Anlaşması'nın “Kullanıma Açık Kapasite (KAK) ve Kapasitenin Tahsisi” başlıklı 6 ncı maddesinin (b) bendinde yer alan “Her halükarda, KAK'ın tahsis edileceği şirket, ihracatçı ülke tarafından belirlenecektir.” hükmü gereği ve TEİAŞ Yönetim Kurulu'nun 11.09.2013 tarihli ve 31-429 sayılı Kararı ile yürürlüğe giren, TEİAŞ Genel Müdürlüğü ve Gürcistan Elektrik Şirketi (GSE) arasında imzalanan 19.09.2013 tarihli Enterkonneksiyon İşletme Anlaşmasının “Kapasite Tahsisi” başlıklı 4 üncü maddesinin 4. bendinde yer alan “kapasite tahsisini elektrik ihracatı yapan Taraf yapacaktır” hükmü gereği; Türkiye-Gürcistan arasında mevcut Borçka-Akhaltsikhe enerji iletim hattı üzerinden asenkron paralel işletme yöntemi ile elektrik enerjisi ithalatına ilişkin Kurum tarafından yapılacak lisans tadil işlemleri, bu kapsamda tesis edilmektedir.
- Ayrıca, Türkiye elektrik sisteminin ENTSO-E Avrupa Kıtası Senkron Bölgesi sistemi ile 18.09.2010 tarihinde başlatılan senkron paralel bağlantısı neticesinde, Bulgaristan, Yunanistan ve Türkiye arasında AB kuralları ve ENTSO-E uygulamaları doğrultusunda, Türkiye elektrik sistemi ve ENTSO-E Avrupa Kıtası Senkron Bölgesi arasında ticari elektrik enerjisi alışverişi için sınırlı miktarda kapasite tahsisine izin verilmiştir. Bu çerçevede, ENTSO-E bölgesi ile olan ticarete temel oluşturacak olan kapasite tahsisleri iki şekilde gerçekleştirilmektedir. İlk olarak Türkiye-Yunanistan hattı için Güneydoğu Avrupa Koordineli İhale Ofisi (SEE CAO) kapsamında ihale yapılmakta ve kapasite talebi olan katılımcılar bu ihaleye katılmaktadır. Buna ilişkin Yönetmelik değişikliği 28.12.2014 tarihinde yapılmış ve SEE CAO tarafından uygulanacak olan ihale kuralları da 08.01.2015 tarihli Kurul Kararı ile kabul edilerek onaylanmıştır. ENTSO-E bölgesi ile olan diğer senkron paralel hat olan Türkiye-Bulgaristan enterkonneksiyon hattı kapasite tahsisi ise Yönetmelik ve onaylanan usul ve esaslar doğrultusunda Türkiye ve Bulgaristan iletim istem işletmecileri tarafından yapılmaya devam edilmektedir. Söz konusu Hat kapasite tahsisine ilişkin güncel bilgiler <https://tcat.teias.gov.tr/> adresinde yayımlanmaktadır. 2019 yılı itibarıyla izin uygulanması devam etmektedir.

3.2. Doğal Gaz Piyasası Lisanslama ve Sertifika Faaliyetleri

3.2.1. Lisans İşlemleri

4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 4 üncü maddesinde piyasa faaliyetleri tanımlanmış ve piyasa faaliyetlerinde bulunacak tüzel kişilerin gerekli lisansları almaları şart koşulmuştur. Doğal gazın üretimi piyasa faaliyeti olarak öngörülmemiş olup 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu kapsamında alınan ruhsatlar çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Ancak, doğal gaz üretimi yapan şirketlerin ürettikleri doğal gazı satabilmeleri için 4646 sayılı Kanun çerçevesinde toptan satış ve/veya ihracat lisansı almaları gerekmektedir.

Doğal gaz piyasası faaliyetlerine yönelik verilecek lisanslara ilişkin usul ve esaslar, Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliğinde düzenlenmiştir. Lisanslar bir defada en az on, en fazla otuz yıllık süre ile verilir.

Faaliyet konularına göre Kurum tarafından verilen lisanslar; İthalat Lisansı, İhracat Lisansı, Toptan Satış Lisansı, Depolama Lisansı, İletim Lisansı, Sıkıştırılmış Doğal Gaz (CNG) Lisansı, Dağıtım Lisansıdır.

Tablo 3.3: Doğal Gaz Piyasasında 2019 Yılında Gerçekleştirilen Lisans İşlemleri (Adet)

Lisans Tipi	Lisans Başvurusu	Lisansın Verilmesi	Lisansın Sona Ermesi/ Erdirilmesi	Lisans İptali	Tadil Sayısı	Genel Toplam	Dönem Sonu Yürürlükteki Lisans Sayısı
Dağıtım Lisansı	0	0	0	0	14	14	72
Depolama Lisansı	0	0	0	0		0	8
İhracat Lisansı	2	6	0	0	1	9	17
İletim Lisansı	1	1	0	0		2	16
İthalat Lisansı	8	10	7	0	3	28	67
Sıkıştırılmış Doğalgaz Lisansı	3	1	3	0	1	8	93
Toptan Satış Lisansı	2	1	3	0	1	7	51
Toplam	16	19	13	0	20	68	324

* CNG lisansının kapsamı altında CNG Satış, CNG İletim-dağıtım ve OtoCNG olmak üzere üç tane CNG alt lisans türü bulunmaktadır. Tablo 3.3'deki CNG lisans sayıları, piyasadaki yılsonu itibarıyla mevcut üç CNG lisansı alt türü sayısının toplamından oluşmaktadır.

** Üretim yapan toptan satış lisansı sahibi şirket sayısı 10 olup 2019 yılı sonu itibarıyla Toptan Satış (Oto LNG) Lisansı sahibi bulunmamaktadır.

Tablo 3.4: Lisanslı Doğal Gaz Depolama Tesisi Bilgileri

Lisans Sahibi	Tesis İli	Depolama Tipi	Lisanslara Kayıtlı Depolama Toplam Kapasitesi*** (m ³)
TOREN DOĞALGAZ DEPOLAMA VE MADENCİLİK ANONİM ŞİRKETİ*	MERSİN	Yeraltı	3.000.000.000
BOTAŞ (BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA ANONİM ŞİRKETİ)	İSTANBUL	Yeraltı	2.841.000.000
BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA ANONİM ŞİRKETİ	AKSARAY	Yeraltı	550.000.000
GAZ DEPO VE MADENCİLİK ANONİM ŞİRKETİ*	MERSİN	Yeraltı	1.000.000.000
ETKİ LİMAN İŞLETMELERİ DOĞALGAZ İTHALAT VE TİCARİT ANONİM ŞİRKETİ	İZMİR	LNG	166.631**
EGE GAZ ANONİM ŞİRKETİ	İZMİR	LNG	280.000**
BOTAŞ (BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA ANONİM ŞİRKETİ)	HATAY	LNG	263.000**
BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA ANONİM ŞİRKETİ	TEKİRDAĞ	LNG	255.000**

*Tesisler henüz faaliyete geçmemiştir.

** Sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG)

*** Miktarlar, faaliyette olan tesisler için lisanslarında kayıtlı 2019 yılına ait kapasite; faaliyette olmayan tesisler için ise faaliyete başlayacakları dönemde sahip olacakları depolama kapasite miktarlarıdır. Kurumumuz tarafından dördü yeraltı dördü de LNG terminali olarak verilmiş olan sekiz adet depolama lisansı bulunmaktadır. Verilmiş olan yer altı depolama lisansları kapsamında 2019 yılı itibarıyla fiili yer altı depolama kapasitesi 3,391 milyar m³'e ulaşmıştır.

3.2.2. Sertifika İşlemleri

Doğal gaz piyasasında iç tesisat ve servis hatları ile yapım ve hizmet faaliyetlerini yürüten gerçek veya tüzel kişilere verilecek sertifikalara ilişkin usul ve esaslar, Doğal Gaz Piyasası Sertifika Yönetmeliğinde belirlenmiştir.

Doğal gazla ilgili herhangi bir yapım ve hizmet faaliyeti, sertifika sahibi olmayan kişiler tarafından gerçekleştirilemez. Sistemle ilgili; fizibilite, etüt, proje, müşavirlik, kontrol ve denetleme, yapım, servis, bakım ve onarım gibi hizmetleri yapacak olanlar da yapacakları faaliyetler için Kurumdan sertifika almak zorundadır.

Sertifikalar bir defada en az on, en fazla otuz yıllık süre için verilmektedir. Sertifikalar ayrıca vize işlemine tabidir. Sertifika sahibi, vize yaptırıcaya kadar faaliyetine devam edemez. Vize süresi, sertifika yürürlük ve yapılan her yeni vize başlangıç tarihinden itibaren yapım ve hizmet sertifikası için iki yıl, iç tesisat ve servis hatları sertifikası için bir yıldır.

Sertifika verilmesini müteakip her sertifika sahibi için ayrı bir sicil dosyası açılmakta ve ilgili mevzuat hükümlerine göre sicil kayıtları tutulmaktadır. Yapım ve hizmet sertifikası alan gerçek ve tüzel kişiler Kurumun internet sayfasında, iç tesisat ve servis hatları sertifikası alan gerçek ve tüzel kişiler, sertifika aldığı dağıtım şirketinin internet sayfasında ilan edilmektedir.

Tablo 3.5: Doğal Gaz Piyasasında 2019 Yılında Gerçekleştirilen Sertifika İşlemleri (Adet)

Sertifika Tipi	Sertifika İşlem Türü					Genel Toplam	Dönem Sonu Yürürlükteki Sertifika Sayısı
	Sertifika Başvurusu	Sertifikanın Verilmesi	Sertifikanın Sona Ermesi/ Erdirilmesi	Sertifika Vizesi	Tadil Edilen Sertifika Sayısı		
Yapım ve Hizmet Sertifikası	98	96	69	83	28	374	963

3.3. Petrol Piyasası Lisanslama Faaliyetleri

Petrol ile ilgili; rafinaj, işleme, madeni yağ üretimi, depolama, iletim, serbest kullanıcı ve ihrakiye faaliyetlerinin yapılması ve bu amaçla tesis kurulması ve/veya işletilmesi; akaryakıt dağıtımı, taşınması ve bayilik faaliyetlerinin yapılması için lisans alınması zorunludur. Bu husustaki lisanslara ilişkin usul ve esaslar, Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliğinde düzenlenmiştir. Faaliyet konularına göre Kurum tarafından verilen lisanslar; Rafinerici Lisansı, İşletme Lisansı, Madeni Yağ Lisansı, Depolama Lisansı, İletim Lisansı, Serbest Kullanıcı Lisansı, İhrakiye Teslimi Lisansı, Dağıtıcı Lisansı, Taşıma Lisansı, Bayilik Lisansı'dır.

Tablo 3.6: Petrol Piyasasında 2019 Yılında Gerçekleştirilen Lisans İşlemleri(Adet)

Lisans Tipi	Lisans Başvurusu	Lisansın Verilmesi	Lisansın Sona Ermesi/Erdirilmesi	Lisans İptali	Tadil Sayısı	Genel Toplam	Dönem Sonu Yürürlükteki Lisans Sayısı
Bayilik Lisansı	1.643	1.613	1.564	2	2.264	7.086	13.002
Dağıtıcı Lisansı	23	5	7	1	29	65	93
Depolama Lisansı	3	2	5	1	38	49	95
İhrakiye Teslimi Lisansı	11	7	1	0	7	26	69
İletim Lisansı	4	2	1	0	5	12	34

Lisans Tipi	Lisans Başvurusu	Lisansın Verilmesi	Lisansın Sona Ermesi/Erdirilmesi	Lisans İptali	Tadil Sayısı	Genel Toplam	Dönem Sonu Yürürlükteki Lisans Sayısı
İşleme Lisansı	0	0	2	0	5	7	13
Madeni Yağ Lisansı	33	23	28	0	101	185	126
Rafinerici Lisansı	0	0	0	0	5	5	6
Serbest Kullanıcı Lisansı	11	11	9	0	3	34	38
Taşıma Lisansı	13	14	21	0	14	62	74
Toplam	1.741	1.677	1.638	4	2.471	7.531	13.550

Tablo 3.7: 2019 Yılı Sonu İtibariyle Lisanslı Rafineri Tesisi Bilgileri

Lisans Sahibi	Tesis İli	Ham Petrol İşleme Kapasitesi (Ton/Yıl)	Depolama Kapasitesi(ton)
ERSAN PETROL SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ*	KAHRAMANMARAŞ	1.400.000*	-
STAR RAFİNERİ ANONİM ŞİRKETİ	İZMİR	10.000.000	2.036.051
TÜPRAŞ, TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ ANONİM ŞİRKETİ	İZMİR	1.190.000	2.508.219
TÜPRAŞ, TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ ANONİM ŞİRKETİ	KOCAELİ	11.300.000	2.995.411
TÜPRAŞ, TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ ANONİM ŞİRKETİ	KIRIKKALE	5.400.000	1.265.609
TÜPRAŞ, TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ ANONİM ŞİRKETİ	BATMAN	1.400.000	268.265

*Tesisler henüz faaliyete geçmemiştir.

Tablo 3.8: 2019 Yılı Sonu İtibariyle Petrol Piyasası Depolama Lisansı Bilgileri

Tesis İli	Toplam Kapasite (m³)	Toplam Depolama Kapasitesindeki Payı (%)
ADANA	2.568	0,04
ANKARA	73.924	1,14
ANTALYA	440.380	6,80
ARTVİN	24.500	0,38
BALIKESİR	13.000	0,20
BURSA	2.000	0,03
ÇANAKKALE	8.581	0,13
DENİZLİ	122	0,00
DİYARBAKIR	9.744	0,15
ELAZIĞ	1.972	0,03
ERZURUM	781	0,01
GAZİANTEP	9.339	0,14

Tesis İli	Toplam Kapasite (m ³)	Toplam Depolama Kapasitesindeki Payı (%)
GİRESUN	43.130	0,67
HATAY	354.147	5,47
ISPARTA	728	0,01
MERSİN	1.904.828	29,40
İSTANBUL	480.886	7,42
İZMİR	806.718	12,45
KAYSERİ	789	0,01
KOCAELİ	861.568	13,30
KONYA	121	0,00
MARDİN	3.931	0,06
MUĞLA	17.315	0,27
NEVŞEHİR	1.091	0,02
SAMSUN	195.890	3,02
TEKİRDAĞ	849.969	13,12
TRABZON	143.915	2,22
ŞANLIURFA	60	0,00
VAN	1.304	0,02
KIRIKKALE	200.669	3,10
BATMAN	16.763	0,26
BARTIN	9.326	0,14
Toplam	6.480.059	100

*Dağıtıcı ve ihrakiye teslim lisansı alt başlığındaki depo kapasiteleri de dâhil edilmiştir.

3.3.1. Akaryakıt Harici Ürün İzinlerine Dair İşlemler

Akaryakıt haricinde kalan petrol ürünlerinin yurt içi ve yurt dışı kaynaklardan temininde uygunluk yazısı düzenlenmesine ilişkin usul ve esasların düzenlendiği "Akaryakıt Haricinde Kalan Petrol Ürünlerinin Yurt İçi ve Yurt Dışı Kaynaklardan Teminine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" 24.04.2013 tarihli ve 28627 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu kapsamda; Kurumumuzdan uygunluk yazısı alınması şartıyla akaryakıt haricinde kalan petrol ürünlerinin yurt içinden temini sanayiciler, yurt dışından ithali doğrudan sanayiciler ya da sanayiciler adına ithalatçılar tarafından yapılabilmektedir. Tebliğ kapsamında 2019 yılında 999 adet Uygunluk Belgesi düzenlenmiştir.

3.3.2. Lisans Sahiplerine Yönelik Otomasyon Çalışmaları

3.3.2.1. Ulusal Marker

Ülkemiz petrol piyasasında dolaşımda olan akaryakıtın, piyasaya yasal yollardan girip girmediğinin tespit edilerek, kaçak ve standart dışı ürün satışının önlenmesi amacıyla 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 18 inci maddesi ile Petrol Piyasasında Ulusal Marker Uygulamasına İlişkin Yönetmelik uyarınca, UM uygulaması 01.01.2007 tarihinde başlamıştır.

Uygulama kapsamında 2019 yılında ilgili lisans sahiplerine teslim edilen ve kullanılan UM ile işaretlenen akaryakıt miktarları yıllar bazında aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Tablo 3.9: Yıllar İtibariyle Kullanılan Ulusal Marker ve İşaretlenen Akaryakıt Miktarları

Yıllar	Lisans Türü	Teslim Edilen UM Miktarı(lt)	Kullanılan UM Miktarı(lt)	İşaretlenen Benzin Miktarı(m ³)	İşaretlenen Motorin Miktarı(m ³)	İşaretlenen Biyodizel/ Etanol-Gazyağı Miktarı(m ³)	Toplam İşaretlenen Akaryakıt Miktarı(m ³)
2007	Rafineri	105.502,64	100.936,65	2.550.960,00	9.813.110,00	0,00	12.364.070,00
	Dağıtıcılar	63.270,89	56.522,89	751.636,00	6.247.129,00	26.719,00	7.025.484,00
	Toplam	168.773,53	157.459,54	3.302.596,00	16.060.239,00	26.719,00	19.389.554,00
2008	Rafineri	99.646,23	97.632,10	2.632.398,00	9.527.443,00	0,00	12.159.841,00
	Dağıtıcılar	58.378,19	58.724,41	394.211,00	6.843.603,00	18.568,00	7.256.382,00
	Toplam	158.024,42	156.356,51	3.026.609,00	16.371.046,00	18.568,00	19.416.223,00
2009	Rafineri	87.617,32	88.218,87	2.675.966,00	8.320.760,00	0,00	10.996.726,00
	Dağıtıcılar	66.726,45	66.141,29	276.821,00	7.975.514,00	12.231,00	8.264.566,00
	Toplam	154.343,77	154.360,16	2.952.787,00	16.296.274,00	12.231,00	19.261.292,00
2010	Rafineri	79.641,87	79.614,98	2.380.445,00	7.571.627,00	0,00	9.952.072,00
	Dağıtıcılar	80.050,80	78.335,93	367.442,00	9.405.426,00	18.591,00	9.791.459,00
	Toplam	159.692,67	157.950,90	2.747.888,00	16.977.053,00	18.591,00	19.743.532,00
2011	Rafineri	91.993,00	92.304,00	2.413.099,00	9.124.916,00	0,00	11.538.015,00
	Dağıtıcılar	72.401,00	72.963,00	193.624,00	8.903.953,00	22.982,00	9.120.559,00
	Toplam	164.394,00	165.267,00	2.606.723,00	18.028.869,00	22.982,00	20.658.574,00
2012	Rafineri	99.958,02	98.531,33	2.398.835,00	9.917.338,00	237,00	12.316.410,00
	Dağıtıcılar	74.187,38	74.738,16	66.004,00	9.245.186,00	30.915,00	9.342.105,00
	Toplam	174.145,40	173.269,49	2.464.839,00	19.162.524,00	31.152,00	21.658.515,00
2013	Rafineri	94.351,72	94.683,00	2.438.404,00	9.361.800,00	7.140,00	11.807.344,00
	Dağıtıcılar	95.664,74	90.253,68	17.806,00	11.180.726,00	68.796,00	11.267.328,00
	Toplam	190.016,47	184.936,69	2.456.210,00	20.542.526,00	75.936,00	23.074.672,00
2014	Rafineri	83.288,36	82.046,06	2.464.564,00	7.731.514,00	59.754,00	10.255.832,00
	Dağıtıcılar	110.635,56	109.330,47	2.051,00	13.558.513,00	105.822,00	13.666.386,00
	Toplam	193.923,93	191.376,54	2.466.616,00	21.290.027,00	165.577,00	23.922.220,00
2015	Rafineri	108.111,46	108.536,59	2.823.176,00	10.664.398,00	79.484,00	13.567.058,00
	Dağıtıcılar	108.758,10	109.350,88	0,00	13.516.467,00	152.793,00	13.669.260,00
	Toplam	216.869,56	217.887,47	2.823.176,00	24.180.865,00	232.277,00	27.236.318,00
2016	Rafineri	124.068,39	126.088,45	2.918.536,74	12.814.129,71	28.389,19	15.761.055,64
	Dağıtıcılar	111.493,34	108.872,34	0,00	13.455.607,96	153.577,87	13.609.185,83
	Toplam	235.561,73	234.960,79	2.918.536,74	26.269.737,67	181.967,06	29.370.241,47
2017	Rafineri	133.762,01	130.937,80	2.982.718,02	13.369.035,61	15.473,43	16.367.227,06
	Dağıtıcılar	119.137,46	117.971,15	0,00	14.588.287,66	158.433,03	14.746.720,69
	Toplam	252.899,47	248.908,95	2.982.718,02	27.957.323,26	173.906,46	31.113.947,74
2018	Rafineri	137.217,16	136.097,38	3.033.684,35	13.966.248,42	12.237,88	17.012.170,64
	Dağıtıcılar	107.606,46	108.945,34	0,00	13.412.442,25	205.871,57	13.618.313,81
	Toplam	244.823,61	245.042,72	3.033.684,35	27.378.690,66	218.109,44	30.630.484,46
2019	Rafineri	139.047,49	138.857,97	3.138.062,08	14.205.698,60	13.483,34	17.357.244,02
	Dağıtıcılar	98.834,02	101.826,72	0,00	12.508.538,44	219.817,70	12.728.356,14
	Toplam	237.881,51	240.684,69	3.138.062,08	26.714.237,04	233.301,04	30.085.600,17
Genel Toplam		2.551.350,07	2.528.461,45	36.920.445,19	277.229.411,63	1.411.317,00	315.561.173,84

Kurumca belirlenen şart ve seviyede UM, ilgili lisans sahipleri tarafından akaryakıtta eklenmekte ve ardından piyasaya arz edilmeden önce TÜBİTAK tarafından geliştirilen “*basitleştirilmiş kontrol cihazı*” ile kontrol edilmektedir. Piyasaya arz edilen akaryakıtın denetimlerinde yine TÜBİTAK tarafından üretilen “*Ulusal Marker Saha Kontrol Cihazı*” kullanılmaktadır. Petrol piyasasında serbest dolaşımda bulunan akaryakıtın denetimleri Kurumumuz ile İçişleri Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı arasında imzalanan işbirliği protokolleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

UM uygulaması neticesinde, ülke içerisinde yasal olarak serbest dolaşıma giren akaryakıt ile yasal olmayan akaryakıt ayrıştırılarak, ürün ikmal zincirinin her aşamasında ürün kalite denetimi yapılabilmekte ve kaçak akaryakıtın yurt içinde piyasaya arzı ve standart dışı akaryakıtın diğer akaryakıt ile karıştırılarak piyasaya sunulması engellenmektedir. Böylece piyasaya arz edilen akaryakıtın dolaylı olarak standartlara uygun olması da sağlanabilmektedir.

3.3.2.2. Akaryakıt Bayileri Otomasyon Sistemi

Petrol Piyasası Kanununun 7 nci maddesinin yedinci fıkrasında yer alan “*Dağıtıcı lisansı sahipleri, Kurum tarafından belirlenen esaslara uygun olarak bayilerinde kaçak petrol satışının yapılmasını önleyen teknolojik yöntemleri de içeren bir denetim sistemi kurar ve uygular.*” hükmü çerçevesinde Kurumca gerekli çalışmalar yapılmış ve 06.07.2007 tarihli ve 26574 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 27.06.2007 tarihli ve 1240 sayılı Kurul Kararı alınmıştır. Söz konusu Kurul Kararının 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde bulunan “*Akaryakıt istasyonlarında stok hareketleri ve akaryakıt alım satım işlemlerinin elektronik ortamda, günlük olarak izlenebilmesine yönelik bir istasyon otomasyon sistemi kurar. Merkez bağlantısı olan istasyon otomasyon sistemi ile bayilerindeki akaryakıt alım satım hareketlerini izler ve raporlar. Kayıt dışı ikmal ve satış tespit edilmesi halinde Kurumu derhal bilgilendirir.*” hükmü gereği otomasyon sistemleri kurma ve uygulama yükümlülüğü dağıtıcı lisansı sahiplerine verilmiştir. Söz konusu yükümlülük akaryakıt istasyonları için 30.06.2011 sabit köy pompaları ve tarımsal amaçlı satış tankerleri için 30.09.2011 tarihinde başlamıştır.

1240 sayılı Bayi Denetim Sistemi’ne ilişkin Kurul Kararı kapsamında dağıtıcı lisansı sahiplerinin, kurdukları denetim sistemi vasıtasıyla topladıkları verileri günlük ve aylık olarak Kurumumuza bildirme yükümlülükleri bulunmaktadır. Söz konusu verilerin bir kısmı EBİS kapsamında elektronik imzalı bildirim olarak alınmakta olup bir kısmı ise Kurumumuz web servisleri aracılığıyla Kurumumuza ulaştırılmaktadır. Kurumumuza ulaşan istasyon otomasyon sistemi verileri, Petrol Piyasası Kanunu kapsamında kaçak akaryakıt ile mücadelede görevli kurum ve kuruluşlar ile görevlerinin gerektirdiği ölçüde paylaşılmaktadır. Ayrıca, söz konusu veriler doğrultusunda oluşturulan istatistikî bilgiler haftalık olarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile paylaşılmaktadır.

3.3.2.3. Petrol Depo Stok Takip Sistemi

Petrol piyasasında ulusal stok kapsamına giren depolama tesislerinde bulunan tanklardaki petrol miktarını ve seviyelerinin saatlik olarak elektronik ortamda izlenmesi ve bu sistemlerde oluşan verilerin, Kurumumuz tarafından da doğrudan takip edebilmesi için tank takip sisteminin kurulması çalışmaları tamamlanmıştır. Petrol Depo Stok Takip sistemine Kupon sistemi de eklenerek 01.01.2018 tarihi itibarı ile sistem hizmete sunulmuştur.

3.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisanslama Faaliyetleri

LPG ile ilgili; LPG Dağıtıcı, LPG Taşıma, LPG Depolama, LPG Otogaz Bayilik, LPG Tüpü İmalatı, LPG Tüpü Muayenesi, Tamiri ve Bakımı faaliyetlerinin yapılması için lisans alınması zorunludur. LPG lisansları kapsamında yapılacak faaliyetler ve lisans sahiplerinin yükümlülükleri, Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisans Yönetmeliğinde belirtilmiştir.

2019 yılı içerisinde LPG piyasasında gerçekleştirilen lisans işlemleri Tablo 3.10’da yer almaktadır.

Tablo 3.10: LPG Piyasasında 2019 Yılında Gerçekleştirilen Lisans İşlemleri (Adet)

Lisans Türü	Lisans İşlem Türü										Genel Toplam	Dönem Sonu Yürürlükteki Lisans Sayısı
	Lisans Başvurusu	Lisansın Verilmesi	Lisansın Sona Ermesi/ Erdirilmesi	Lisans İptali	Tadil Sayısı	Lisans İptalinin Geri Alınması	Lisans Sona Erdirme Geri Alınması	Geçici Faaliyet Durdurma	Geçici Faaliyet Durdurma Geri Alması	Lisans Süresi Uzatma		
LPG Dağıtıcı Lisansı	14	11	7	2	34	-	1				61	98
LPG Depolama Lisansı	3	3	7	0	21	-	-				34	105
LPG Otogaz Bayilik Lisansı	1.193	1.187	1.069	4	430	2	10	29	34	480	4.438	10.760
LPG Taşıma Lisansı	1	1	2	0	7	-	-			1	12	58
LPG Tüpü İmalatı Lisansı	0	0	0	0	0	-	-				0	11
LPG Tüpü Muayenesi Tamiri Bakımı Lisansı	1	1	8	0	2	-	-				12	83
Toplam	1.212	1.203	1.093	6	494	2	11	29	34	481	4.557	11.115

3.4.1. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kupon İzni Verme Faaliyetleri

Ulusal Petrol Stok Komisyonunun 2017/1 sayılı Kararı ve LPG Piyasasında Zorunlu Petrol Stoku ve Zorunlu Petrol Stokunun Kupon Sistemi Kapsamında LPG Olarak Tutulabilmesine Dair Karar kapsamında, 2019 yılı için 1 adet dağıtıcı lisansı 1 adet Rafinerici lisansı sahibi şirkete kupon izni verilmiştir.

Tablo 3.11: 2019 Yılı Sonu İtibariyle LPG Piyasası Depolama Lisansı Bilgileri

Tesis ili	Toplam Kapasite (m3)		Toplam Kapasite (m ³)	Toplam Depolama Kapasitesindeki Payı
	LPG Dağıtıcı Lisansı	LPG Depolama Lisansı		
HATAY	540,000	225.260,000	225.800,000	28,72
KOCAELİ	330,000	194.553,720	194.883,720	24,79
İZMİR	140,000	126.722,980	126.862,980	16,14
TEKİRDAĞ	190,000	53.674,000	53.864,000	6,85
ANTALYA	460,000	37.139,000	37.599,000	4,78
SAMSUN	-	26.711,000	26.711,000	3,40
TRABZON	792,000	20.821,000	21.613,000	2,75
ANKARA	462,000	15.775,000	16.237,000	2,06
İSTANBUL	-	15.180,000	15.180,000	1,93
KIRIKKALE	5.838,000	5.154,000	10.992,000	1,40
MERSİN	5.280,000	1.000,000	6.280,000	0,80
GİRESUN	-	6.139,000	6.139,000	0,78

Tesis ili	Toplam Kapasite (m3)		Toplam Kapasite (m ³)	Toplam Depolama Kapasitesindeki Payı
	LPG Dağıtıcı Lisansı	LPG Depolama Lisansı		
OSMANİYE	1.512,000	3.224,000	4.736,000	0,60
KONYA	3.123,000	1.053,000	4.176,000	0,53
ERZURUM	-	4.035,000	4.035,000	0,51
MARDİN	2.012,000	1.295,000	3.307,000	0,42
DİYARBAKIR	-	2.595,000	2.595,000	0,33
MALATYA	345,000	1.640,000	1.985,000	0,25
KAYSERİ	1.893,000	-	1.893,000	0,24
ISPARTA	-	1.755,000	1.755,000	0,22
ADYAMAN	1.475,000	-	1.475,000	0,19
GAZİANTEP	115,000	1.315,000	1.430,000	0,18
NİĞDE	1.203,000	165,000	1.368,000	0,17
KAHRAMANMARAŞ	1.065,000	215,000	1.280,000	0,16
ÇORUM	1.275,000	-	1.275,000	0,16
TOKAT	360,000	790,000	1.150,000	0,15
AMASYA	1.020,000	-	1.020,000	0,13
ADANA	704,000	246,000	950,000	0,12
MANİSA	945,000	-	945,000	0,12
AYDIN	-	870,000	870,000	0,11
BATMAN	676,000	50,000	726,000	0,09
ELAZIĞ	687,000	-	687,000	0,09
YOZGAT	645,000	-	645,000	0,08
BURDUR	-	640,000	640,000	0,08
ZONGULDAK	264,000	365,000	629,000	0,08
VAN	-	575,000	575,000	0,07
BURSA	-	552,000	552,000	0,07
ESKİŞEHİR	-	476,000	476,000	0,06
KARABÜK	230,000	230,000	460,000	0,05
ARTVİN	-	420,000	420,000	0,05
ÇANKIRI	360,000	-	360,000	0,05
ORDU	-	345,000	345,000	0,04
SİVAS	345,000	-	345,000	0,04
SİİRT	295,000	-	295,000	0,04
AKSARAY	254,000	-	254,000	0,03
İÇDIR	-	230,000	230,000	0,03
NEVŞEHİR	230,000	-	230,000	0,03
BALIKESİR	200,000	-	200,000	0,03
KİLİS	165,000	-	165,000	0,02
AĞRI	70,000	-	70,000	0,01
KARAMAN	70,000	-	70,000	0,01
Genel Toplam	35.570,00	751.210,70	786.780,70	100

4. FİYAT OLUŞUMU ve TARİFELENDİRME FAALİYETLERİ

Bu bölümde elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG piyasalarına ilişkin 2019 yılı içerisinde yürütülen tarifelendirme ile fiyat oluşumuna ilişkin faaliyetler yer almaktadır.

4.1. Elektrik Piyasası Tarifeleri

Elektrik piyasasında düzenlemeye tabi tarifelerin hazırlanmasına, incelenmesine, değerlendirilmesine, değiştirilmesine ve onaylanmasına ilişkin usul ve esaslar Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği ve ilgili tebliğlerinde düzenlenmiştir. 2019 yılında tarife uygulamalarına dair alınan Kurul Kararları ve yapılan işlemlere dair önemli bilgiler aşağıda verilmektedir.

4.1.1. İletim Tarifesi

29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9033 sayılı Kurul Kararı ile TEİAŞ'ın 2020 yılı sistem kullanım ve sistem işletim gelir tavanları Tablo 4.1'de yer aldığı şekliyle onaylanmıştır.

Tablo 4.1: TEİAŞ'ın 2020 Yılı Sistem Kullanım ve Sistem İşletim Gelir Tavanları

	Sistem Kullanım	Sistem İşletim
2020 Gelir Tavanı (TÜFE=435,59 TL)	13.445.933.259	1.563.939.153

29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9033 sayılı Kurul Kararı ile 01.01.2020 tarihinden itibaren TEİAŞ iletim sistemi sistem kullanım ve sistem işletim tarifeleri, 14 bölge bazında üreticiler ve tüketiciler için Sistem Kullanım ve Sistem İşletim Tarifelerini Hesaplama ve Uygulama Yöntem Bildirimi çerçevesinde Tablo 4.2'deki gibi belirlenmiştir.

Tablo 4.2: İletim Sistemi Sistem Kullanım ve Sistem İşletim Tarifeleri

Tarife Bölgesi	Üretim ⁽¹⁾			Tüketim ⁽¹⁾		
	Sistem Kullanım ⁽²⁾		Sistem İşletim	Sistem Kullanım ⁽²⁾		Sistem İşletim
	(TL/MW-Yıl)	(TL/MWh)	(TL/MWh)	(TL/MW-Yıl)	(TL/MWh)	(TL/MWh)
1	42.584,67	9,93	3,10	77.273,93	8,75	3,08
2	46.426,15	9,93	3,10	75.075,78	8,75	3,08
3	46.580,18	9,93	3,10	75.232,63	8,75	3,08
4	47.456,55	9,93	3,10	74.447,85	8,75	3,08
5	49.520,20	9,93	3,10	73.278,88	8,75	3,08
6	52.038,40	9,93	3,10	71.322,42	8,75	3,08
7	52.337,00	9,93	3,10	69.586,73	8,75	3,08
8	57.648,50	9,93	3,10	67.503,45	8,75	3,08
9	59.913,41	9,93	3,10	65.224,28	8,75	3,08
10	66.528,63	9,93	3,10	62.136,74	8,75	3,08
11	70.072,82	9,93	3,10	59.794,51	8,75	3,08
12	73.067,59	9,93	3,10	57.677,28	8,75	3,08
13	76.199,53	9,93	3,10	56.198,84	8,75	3,08
14	81.736,38	9,93	3,10	51.788,78	8,75	3,08

1) İletim ek ücreti dâhil edilmemiştir.

2) 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun Geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki üretim tesislerine %50 indirim uygulanır.

4.1.1.1. İletim Ek Ücreti

- 01.10.2019 tarihli ve 30905 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.09.2019 tarihli ve 8854 sayılı Kurul Kararıyla, 4628 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin yedinci fıkrasının (h) bendi ve aynı Kanunun 10 uncu maddesinin (1-A) fıkrasının (e) bendi uyarınca 2020 yılında uygulanacak iletim ek ücreti, TEİAŞ'ın iletim tarifesinin % 0,5 (binde beş)'i oranında belirlenmiştir.

4.1.2. Dağıtım ve Perakende Satış Tarifeleri

27.07.2019 tarihli ve 30844 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 25.07.2019 tarih ve 8750 sayılı Kurul Kararı ile Elektrik piyasasında faaliyet gösteren dağıtım şirketleri ve görevli tedarik şirketlerinin gelir/tarife düzenlemelerine esas parametrelerin geçerli olacağı dördüncü uygulama dönemi 01.01.2021(dâhil)-31.12.2025(dâhil) olarak belirlenmiştir.

Dağıtım şirketleri tarafından, dağıtım sistemi kullanıcılarına ve genel aydınlatma alt abone grubundaki tüketicilere; görevli tedarik şirketleri tarafından, serbest olmayan tüketiciler ile serbest tüketici olmasına rağmen tedarikçisini seçmeyen ve 20.01.2018 tarihli ve 30307 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Son Kaynak Tedarik Tarifesinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ kapsamında tanımlanan düşük tüketimli tüketicilere 2019 yılının her tarife dönemi ile 2020 yılının ilk tarife dönemi için uygulanan tarife tablolarının onaylanmasına dair alınan Kurul Kararları Tablo 4.3'te gösterilmektedir.

Tablo 4.3: Dağıtım ve Görevli Tedarik Şirketleri Tarife Tablolarına Dair Kurul Kararları

Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı	Yürürlük Tarihi	Yayımlandığı Resmi Gazetenin Tarih ve Sayısı
27.12.2018	8358	01.01.2019	29.12.2018-30640
27.03.2019	8518	01.04.2019	01.04.2019-30732
27.06.2019	8689	01.07.2019	29.06.2019-30816
30.09.2019	8864	01.10.2019	01.10.2019-30905
26.12.2019	9102	01.01.2020	28.12.2019-30992

Dağıtım şirketlerinin 2016-2020 üçüncü uygulama dönemi sistem işletim gelir gereksinimleri ve ilgili parametreleri aşağıda yer alan tabloda belirtilen Kurul Kararları ile revize edilmiştir.

Tablo 4.4: Dağıtım Şirketlerinin 2016-2020 Üçüncü Uygulama Dönemi Sistem İşletim Gelir Gereksinimlerinin ve İlgili Parametrelerin Revize Edilmesine İlişkin Kurul Kararları

Dağıtım Şirketi Unvanı	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı
ADM Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9053-1
Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9055-1
Akedaş Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9054-1
Aras Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9056-1
Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9057-1
Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9058-1
Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9059-1
Çoruh Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9060-1
Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9061-1
Fırat Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9062-1
GDZ Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9063-1
İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9064-1

Dağıtım Şirketi Unvanı	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı
Kayseri ve Civarı Elektrik Türk A.Ş.	26.12.2019	9065-1
Meram Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9066-1
Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9067-1
Sakarya Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9068-1
Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9069-1
Trakya Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9070-1
Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9071-1
Vangözü Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9072-1
Yeşilirmak Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9073-1

Aşağıda yer alan tabloda belirtilen Kurul Kararları ile dağıtım şirketlerinin 2020 yılı sistem işletim gelir tavanları onaylanmıştır.

Tablo 4.5: Dağıtım Şirketlerinin 2020 Yılı Sistem İşletim Gelir Tavanlarının Onaylanmasına İlişkin Kurul Kararları

Dağıtım Şirketi Unvanı	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı
ADM Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9053-2
Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9055-2
Akedaş Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9054-2
Aras Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9056-2
Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9057-2
Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9058-2
Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9059-2
Çoruh Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9060-2
Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9061-2
Fırat Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9062-2
GDZ Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9063-2
İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9064-2
Kayseri ve Civarı Elektrik Türk A.Ş.	26.12.2019	9065-2
Meram Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9066-2
Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9067-2
Sakarya Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9068-2
Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9069-2
Trakya Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9070-2
Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9071-2
Vangözü Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9072-2
Yeşilirmak Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9073-2

Aşağıda yer alan tabloda belirtilen Kurul Kararları ile görevli tedarik şirketlerinin 2020 yılı perakende satış gelir tavanları onaylanmıştır.

Tablo 4.6: Görevli Tedarik Şirketlerinin 2020 Yılı Perakende Satış Gelir Tavanlarının Onaylanmasına İlişkin Kurul Kararları

Görevli Tedarik Şirketi Unvanı	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı
Akedaş Elektrik Perakende Satış A.Ş.	26.12.2019	9074
Aras Elektrik Perakende Satış A.Ş.	26.12.2019	9076
Aydem Elektrik Perakende Satış A.Ş.	26.12.2019	9077
CK Akdeniz Elektrik Perakende Satış A.Ş.	26.12.2019	9075
CK Boğaziçi Elektrik Perakende Satış A.Ş.	26.12.2019	9079
CK Çamlıbel Elektrik Perakende Satış A.Ş.	26.12.2019	9080
Çoruh Elektrik Perakende Satış A.Ş.	26.12.2019	9081
Dicle Elektrik Perakende Satış A.Ş.	26.12.2019	9082
Enerjisa Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş.	26.12.2019	9078
Enerjisa İstanbul Anadolu Elektrik Perakende Satış A.Ş.	26.12.2019	9085
Enerjisa Toroslar Elektrik Perakende Satış A.Ş.	26.12.2019	9091
Fırat Elektrik Perakende Satış A.Ş.	26.12.2019	9083
Gediz Elektrik Perakende Satış A.Ş.	26.12.2019	9084
Kayseri Elektrik Perakende Satış A.Ş.	26.12.2019	9086
Limak Uludağ Elektrik Perakende Satış A.Ş.	26.12.2019	9087
Meram Elektrik Perakende Satış A.Ş.	26.12.2019	9088
Osmangazi Elektrik Perakende Satış A.Ş.	26.12.2019	9089
Sakarya Elektrik Perakende Satış A.Ş.	26.12.2019	9090
Trakya Elektrik Perakende Satış A.Ş.	26.12.2019	9092
Türkerler Vangölü Elektrik Perakende Satış A.Ş.	26.12.2019	9093
Yeşilirmak Elektrik Perakende Satış A.Ş.	26.12.2019	9094

Ayrıca; Tablo 4.7’de gösterildiği üzere 23/12/2015 tarihli ve 5965-1 ila 21 sayılı Kurul Kararları ile elektrik dağıtım şirketlerinin 01/01/2016 tarihinde başlayacak üçüncü uygulama dönemine ilişkin 2016-2020 yılları yatırım planları onaylanmış ve daha sonra alınan Kurul Kararlarıyla bazı elektrik dağıtım şirketlerinin 2016-2020 yılları yatırım planları revize edilmiştir.

Tablo 4.7: 2016-2020 Yılları Yatırım Planlarının Revize Edilmesine Dair Kurul Kararları

Dağıtım Şirketi Unvanı	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı
Trakya Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9031
Vangözü Elektrik Dağıtım A.Ş.	09.05.2019	8578
Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş.	19.12.2019	9001
Yeşilirmak Elektrik Dağıtım A.Ş.	10.10.2019	8880
Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş.	12.04.2018	7790
Sakarya Elektrik Dağıtım A.Ş.	20.12.2018	8269
Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş.	08.08.2019	8783
Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.05.2019	8645
AKEDAŞ Elektrik Dağıtım A.Ş.	02.05.2019	8568
ADM Elektrik Dağıtım A.Ş.	19.12.2019	9002
Aras Elektrik Dağıtım A.Ş.	18.10.2018	8134
Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş.	07.11.2019	8922
Meram Elektrik Dağıtım A.Ş.	05.12.2019	8968-1
Kayseri ve Civarı Elektrik Türk A.Ş.	09.05.2019	8577
İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım A.Ş.	07.11.2019	8924
GDZ Elektrik Dağıtım A.Ş.	25.07.2019	8749
Fırat Elektrik Dağıtım A.Ş.	05.12.2019	8969
Çoruh Elektrik Dağıtım A.Ş.	16.08.2018	8016
Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.	05.09.2019	8820
Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.05.2019	8642
Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş.	19.12.2019	9000

Tablo 4.8: 2019 Yılında Dağıtım Bölgesi Bazında Gerçekleşen Yatırım Tutarları (Cari Fiyatlarla-TL)

Dağıtım Bölgesi	2019 Yatırım Tutarı
TOROSLAR	643.477.166
BAŞKENT	582.311.139
OSMANGAZİ	1.252.068.972
DİCLE	632.366.280
BOĞAZIÇI	720.423.512
GDZ	500.475.448
YEŞİLIRMAK	143.150.460
MERAM	459.284.288
ADM	315.802.929
İSTANBUL A.Y.EDAŞ	248.108.063
ULUDAĞ	156.898.784
AKDENİZ	262.188.366
ARAS	199.480.724
ÇORUH	148.238.015
KAYSERİ	121.591.701
FIRAT	105.039.285

Dağıtım Bölgesi	2019 Yatırım Tutarı
VANGÖLÜ	127.429.700
TRAKYA	288.083.283
AKEDAŞ	93.583.089
SAKARYA	111.080.290
ÇAMLİBEL	130.209.070
TOPLAM	7.241.290.563

Not: EDAŞ'lar tarafından, 31/12/2019 tarihi itibarıyla EBİS üzerinden bildirilen 2019 yılı yatırım tahmin bildirim beyanları dikkate alınarak hazırlanmıştır.

4.1.2.1. Dağıtım Sistemi Bağlantı Bedeli

29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9040-13 sayılı Kurul Kararı ile

- Bağlantı hattında hem havai hem de yeraltı kablolarının kullanılması durumunda, birim bedel hesaplanırken havai ve yer altı hatlarının her birinin uzunluğunun ayrı ayrı dikkate alınarak hesaplanmasına,
- 100 kW üzeri hatlar için bağlantı bedeli hesaplanırken, 100 kW'ya kadar olan 110,69 TL/metre fiyatına, 100 kW üzerindeki her kW'nın 0,6 TL/m ile çarpılması ile bulunan bedelin ilave edilerek hesaplanmasına,
- Şirket tarafından bağlantı hizmeti alan tüketiciye aşağıda yer alan TL/metre bazlı bedeller dışında başka bir ad altında herhangi bir bedel uygulanmamasına,
- Bağlantı bedeline esas güç olarak Dağıtım Sistemine Bağlantı Anlaşmasının 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan ilgili mevzuat kapsamında belirtilen gücün esas alınmasına,
- Bu kapsamda aşağıdaki tablo 4.9'da yer alan bedellerin Kararın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 2020 yılı için Dağıtım Bağlantı Bedeli olarak uygulanmasına karar verilmiştir.

Tablo 4.9: Dağıtım Sistemi Bağlantı Bedelleri

Bağlantı Bedeli	TL/metre
AG	
0-15 kW (dâhil)	
Yer altı	59,89
Havai	27,84
15-50 kW	
Yer altı	81,06
Havai	47,25
50-100 kW	
Yer altı	110,69
Havai	58,86
100 kW üzeri	
Yer altı	110,69+0,6×(Güç-100)
OG	
Yer altı	282,98
Havai	75,65

4.1.2.2. Kesme-Bağlama Bedeli

29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9040-2 sayılı Kurul Kararı ile 01.01.2020 tarihinden itibaren Tablo 4.10'da yer alan kesme-bağlama bedellerinin uygulanmasına karar verilmiştir.

Tablo 4.10: Kesme-Bağlama Bedelleri

Bağlantı Seviyesi	Kesme-Bağlama Bedeli (TL)
AG	37,3
OG	189,8

4.1.2.3. Güvence Bedeli

29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9040-1 sayılı Kurul Kararı ile 01.01.2020 tarihinden itibaren Tablo 4.11'de yer alan güvence bedellerinin uygulanmasına karar verilmiştir.

Tablo 4.11: Güvence Bedelleri

Abone Grupları	Güvence Birim Bedeli (TL/kW)
Sanayi ve Ticarethane	93,7
Mesken	33,0
Şehit Aileleri ve Muharip Gaziler	16,5
Tarımsal Sulama, Aydınlatma ve Diğer	44,5

4.1.2.4. Sayaç Kontrol Bedeli

29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9040-3 sayılı Kurul Kararı ile 01.01.2020 tarihinden itibaren Tablo 4.12'de yer alan sayaç kontrol bedellerinin uygulanmasına karar verilmiştir.

Tablo 4.12: Sayaç Kontrol Bedeli

Sayaç Tipi	Sayaç Kontrol Bedeli (TL)
Direkt bağlı tek fazlı aktif veya üç fazlı aktif ve/veya reaktif sayaçlar	24,4
Akım trafolu ve/veya gerilim trafolu aktif ve/veya reaktif sayaçlar	30,9

Bahsi geçen düzenlemelerin yanı sıra;

- 29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9040-7 sayılı Kurul Kararı ile ilgili şebeke işletmecisi tarafından Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmeliğin 36 ncı maddesinin ikinci fıkrası gereğince 2020 yılı için tahsil edilebilecek başvuru bedeli aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

Tablo 4.13: Lisanssız Üretim Başvuru Bedeli

Kurulu Güç	Başvuru Bedeli (TL)
0-250 kW (dâhil)	0
250 kW üzeri	830,9

- 29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9040-8 sayılı Kurul Kararı ile görevli tedarik şirketlerinin Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmeliğin 36 ncı maddesinin ikinci fıkrası gereğince 2020 yılı için tahsil edilebileceği yıllık işletim bedeli aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

Tablo 4.14: Lisanssız Üretim İşletim Bedeli (Görevli Tedarik Şirketleri)

Kurulu Güç	İşletim Bedeli (TL/yıl)
0-250 kW (dâhil)	0
250 kW üzeri	1.661,9

- 29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9040-9 sayılı Kurul Kararı ile elektrik dağıtım şirketlerinin Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmeliğin 36 ncı maddesinin ikinci fıkrası gereğince 2020 yılı için tahsil edebileceği yıllık işletim bedeli aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

Tablo 4.15: Lisanssız Üretim İşletim Bedeli (Elektrik Dağıtım Şirketleri)

Kurulu Güç	İşletim Bedeli (TL/yıl)
0-10 kW (dâhil)	0
10-250 kW (dahil)	1.661,8
250 kW üzeri	2.323,6

4.1.3. Piyasa İşletim Tarifesi

29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9095 sayılı Kurul Kararıyla, EPIAŞ'ın 2020 yılı piyasa işletim gelir tavanı Tablo 4.16'daki gibi belirlenmiş ve 9097 sayılı Kurul Kararıyla Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası İşletim Gelir Tavanının Karşılınması İçin Uygulanacak Bedel ve Komisyonlar ile Uygulamaya İlişkin Yöntem Bildirimi kabul edilmiştir.

Tablo 4.16: EPIAŞ 2020 Yılı Piyasa İşletim Gelir Tavanı

2020 Yılı Piyasa İşletim Gelir Tavanı - Elektrik Piyasası Payı (TL - TÜFE=461,98)	157.578.141
2020 Yılı Piyasa İşletim Gelir Tavanı - Doğal Gaz Piyasası Payı (TL - TÜFE=461,98)	7.821.031

4.1.4. OSB Dağıtım Bedeli

Dağıtım lisansı sahibi Organize Sanayi Bölgelerinin 2020 yılında onaylı sınırları içerisindeki katılımcılarına uygulayacağı dağıtım bedelleri, 11/12/2019 tarihli ve 30975 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 28/11/2019 tarihli ve 8959-1 ila 8959-174 sayılı Kurul Kararları ile onaylanmıştır.

OSB yönetimleri Organize Sanayi Bölgelerinin Elektrik Piyasası Faaliyetlerine İlişkin Yönetmelik çerçevesinde dağıtım bedeli tekliflerini Sanayi veya Sanayi Harici tüketicileri ile Üreticiler için AG, OG, tek terimli ve çift terimli olarak sunabilmektedirler. Dağıtım bedeli değerlendirmeleri OSB'lerin birim enerji maliyet tahminleri, yatırım giderleri, işletme giderleri, kayıp enerji giderleri ve içinde buldukları dağıtım bölgeleri için öngörülen dağıtım tarife öngörülerini göz önüne alınarak "kıyaslama modeli" çerçevesinde yapılmaktadır.

4.1.5. EÜAŞ Toptan Satış Tarifesi

TETAŞ ve EÜAŞ'ın 2019 yılının tamamı ve 2020 yılının ilk tarife dönemi için onaylanan toptan satış tarifeleri Tablo 4.17 ve 4.18'de yer almaktadır.

Tablo 4.17: EÜAŞ Toptan Satış Tarifeleri (Dağıtım Şirketlerine teknik ve teknik olmayan kayıp enerji satışları ile Görevli Tedarik Şirketlerine yapılan satışlarda)

Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı	Yürürlük Tarihi	Yayımlandığı Resmi Gazete Tarih ve Sayısı	Aktif Elektrik Enerjisi Bedeli (Krş/kWh)
27.12.2018	8357	01.01.2019	29.12.2018-30640	12,6335
27.03.2019	8517	01.04.2019	01.04.2019 -30732	17,2700
27.06.2019	8688	01.07.2019	29.06.2019-30816	20,5159
30.09.2019	8863	01.10.2019	01.10.2019-30905	34,8654
26.12.2019	9101	01.01.2020	28.12.2019-30992	27,5683

Tablo 4.18:TETAŞ/EÜAŞ Toptan Satış Tarifeleri (Dağıtım Şirketlerine Genel Aydınlatma kapsamında yapılan satışlarda)

Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı	Yürürlük Tarihi	Yayımlandığı Resmi Gazete Tarih ve Sayısı	Aktif Elektrik Enerjisi Bedeli (Krş/kWh)
27.12.2018	8357	01.01.2019	29.12.2018-30640	25,4600
27.03.2019	8517	01.04.2019	01.04.2019 -30732	25,4600
27.06.2019	8688	01.07.2019	29.06.2019-30816	25,4600
30.09.2019	8863	01.10.2019	01.10.2019-30905	29,4772
26.12.2019	9101	01.01.2020	28.12.2019-30992	27,5683

4.1.6. Türkiye Ortalama Elektrik Toptan Satış Fiyatı

29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9040-4 sayılı Kurul Kararı ile 5346 sayılı "Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun" kapsamında; 2020 yılında geçerli olmak üzere, Türkiye Ortalama Elektrik Toptan Satış Fiyatı 26,63 Krş/kWh olarak belirlenmiştir.

Elektrik Piyasası ile İlgili Alınan Diğer Tarife Kurul Kararları

- 26.06.2019 tarihli ve 30813 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 20.06.2019 tarihli ve 8667-1 sayılı Kurul Kararı ile "Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği kapsamında 10 kW ve altı çatı ve cephe uygulamalı güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisleri için elektrik dağıtım şirketleri tarafından yapılacak proje onay ve kabul işlemleri hakkında 2019 yılı için aşağıda yer alan bedellerin belirlenmesine, söz konusu bedellerin gelir farkı düzeltme bileşeni işlemleri kapsamı dışında tutulmasına, elektrik dağıtım şirketleri tarafından ilgili başvuru sahiplerine tahakkuk ettirilen bedellerin Elektrik Dağıtım Şirketleri Düzenleyici Hesap Planında 602 Diğer Gelirler hesabında ayrı bir alt başlıkta kayıt edilmesine

İşlem	İşlem Bedeli
10 kW ve altı çatı ve cephe uygulamalı güneş enerjisine dayalı üretim tesisleri için proje onayı	120 TL
10 kW ve altı çatı ve cephe uygulamalı güneş enerjisine dayalı üretim tesisleri için proje kabulü	159 TL

karar verilmiştir."

- 26.06.2019 tarihli ve 30813 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 20.06.2019 tarihli ve 8667-1 sayılı Kurul Kararı ile "Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliğininin 36 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi gereğince tahsil edilebilecek işlem bedelinin 2019 yılı için aşağıda yer aldığı şekilde belirlenmesine

İşlem	İşlem Bedeli
Pay devri	0 TL
Diğer işlemler	500 TL

karar verilmiştir."

- 28.12.2019 tarihli ve 30992 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9021 sayılı Kurul Kararı ile Gün Öncesi Piyasasında ve Dengeleme Güç Piyasasında Asgari ve Azami Güç Limitlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslarda değişiklik yapılmıştır. Yapılan değişiklik 01.01.2020 ila 01.03.2020 tarihleri arasında ilgili piyasalarda asgari fiyat limitlerinin 0TL/MWh, azami fiyat limitlerinin ise 600TL/MWh olarak uygulanmasına, usul ve esasların 4 üncü maddesi ikinci fıkrası hükmünün bu tarihler arasında uygulanmamasına ilişkindir.
- 29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9030 sayılı Kurul Kararı ile 2020 yılı için tedarik edilen birim enerji miktarı başına öngörülen YEKDEM maliyetinin Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmeliğin 14 üncü maddesi kapsamında aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

Aylar	2020 Öngörülen YEKDEM Maliyeti (TL/MWh)
Ocak	67,78
Şubat	78,56
Mart	96,83
Nisan	110,66
Mayıs	109,99
Haziran	98,41
Temmuz	93,96
Ağustos	94,96
Eylül	81,93
Ekim	87,89
Kasım	79,27
Aralık	73,75
Yıl Ortalama	89,5

- 29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9040-10 sayılı Kurul Kararı ile "Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliğinin 36 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi gereğince tahsil edilebilecek işlem bedelinin 2020 yılı için aşağıda yer aldığı şekilde belirlenmesine

İşlem	İşlem Bedeli
Pay devri	0 TL
Diğer işlemler	528,6 TL

karar verilmiştir."

- 29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9040-11 sayılı Kurul Kararı ile "Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği kapsamında 10 kW ve altı çatı ve cephe uygulamalı güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisleri için elektrik dağıtım şirketleri tarafından yapılacak proje onay ve kabul işlemleri hakkında 2020 yılı için aşağıda yer alan bedellerin belirlenmesine, söz konusu bedellerin gelir farkı düzeltme bileşeni işlemleri kapsamı dışında tutulmasına, elektrik dağıtım şirketleri tarafından ilgili başvuru sahiplerine tahakkuk ettirilen bedellerin Elektrik Dağıtım Şirketleri Düzenleyici Hesap Planında 602 Diğer Gelirler hesabında ayrı bir alt başlıkta kayıt edilmesine

İşlem	İşlem Bedeli
10 kW ve altı çatı ve cephe uygulamalı güneş enerjisine dayalı üretim tesisleri için proje onayı	126,9 TL
10 kW ve altı çatı ve cephe uygulamalı güneş enerjisine dayalı üretim tesisleri için proje kabulü	168,1 TL

karar verilmiştir."

- 29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9040-5 sayılı Kurul Kararı ile 26.12.2013 tarihli ve 4799 sayılı Kurul Kararı ile belirlenen Güç Kalitesi Ölçüm Hizmet Bedelinin 2020 yılı aşağıdaki şekilde belirlenmesine karar verilmiştir.

Güç Kalitesi Ölçüm Hizmet Bedeli (2020)	
AG (TL)	122,2
OG (TL)	325,9

- 29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9040-6 sayılı Kurul Kararı ile görevli tedarik şirketlerinin dağıtım şirketlerinden aldıkları ödeme bildirim ve ikinci ihbar bırakma hizmetleri ile ilgili olarak 01.01.2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere aşağıdaki bedeller belirlenmiştir.

2020	Orta Gerilimden Bağlı Tüketiciler İçin	Alçak Gerilimden Bağlı Tüketiciler İçin
Ödeme Bildirimi Bırakma Bedeli (TL/İşlem)	0,52	0,052
İkinci İhbar Bırakma Bedeli (TL/İşlem)	10,46	1,04

- 29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9040-12 sayılı Kurul Kararı ile Dağıtım Sistemi Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ ile 5/10/2016 tarihli ve 6520 sayılı Kurul Kararının 4 üncü maddesi uyarınca belirlenen Otomatik Sayaç Okuma Sistemi kapsamında ilave veri talep edilmesi halinde tahsil edilecek bedelin 01/01/2020 tarihinden itibaren aşağıdaki şekilde uygulanmasına karar verilmiştir.

2020	Sayaç/Ay
OSOS İLAVE VERİ TALEBİ BEDELİ	7,8 TL

4.1.7. Lisans Bedelleri

29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9043 sayılı Kurul Kararı ile Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 43 üncü maddesi uyarınca 2020 yılında uygulanacak olan önlisans ve lisans alma, yıllık lisans, lisans yenileme, önlisans ve lisans tadili, önlisans ve lisans sureti çıkartma bedelleri belirlenmiştir.

4.2. Doğal Gaz Piyasası Tarifeleri

Doğal gaz piyasası tarifelerine ilişkin düzenlemeler, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak hazırlanan Doğal Gaz Piyasası Tarifeler Yönetmeliği kapsamında yapılmaktadır.

4.2.1. İletim ve Sevkiyat Kontrol Tarifeleri

03.10.2013 tarihli ve 4638-1 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilen "Doğal Gaz İletim Lisansı Sahibi Şirketlerin Tarifelerine Esas Gelir Tavanlarının Belirlenmesine İlişkin Usul Ve Esaslar" çerçevesinde BOTAŞ'ın 2020 yılı iletim ve sevkiyat kontrol bedellerinin belirlenmesine yönelik 26.12.2019 tarihli ve 9038 sayılı Kurul Kararı, 29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış ve 01.01.2020 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Kararla belirlenen iletim kapasite bedeli üst sınırları Tablo 4.19'da gösterilmektedir.

Tablo 4.19: İletim Kapasite Bedeli Üst Sınırları

Noktalar	(TL/Sm ³ -Gün)	(TL/kWh-Gün)
Giriş Noktaları	0,000424	0,00003985
Çıkış Noktası	0,029253	0,00274934
İhracat Çıkış Noktası (Yunanistan)	0,054424	0,00511504

BOTAŞ'ın iletim hizmet bedeli üst sınırı ise aynı Kurul Kararı ile aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

Tablo 4.20: BOTAŞ'ın iletim hizmet bedeli üst sınırı

	(TL/Sm ³)	(TL/kWh)
İletim Hizmet Bedeli	0,034185	0,00321288

29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, 26.12.2019 tarihli ve 9036 sayılı Kurul Kararı ile 03.10.2013 tarihli ve 4638-1 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilen "Doğal Gaz İletim Lisansı Sahibi Şirketlerin Tarifelerine Esas Gelir Tavanlarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar" çerçevesinde 23.05.2003 tarihli ve DİL/148-17/021 numaralı iletim lisansı sahibi BOTAŞ'ın üçüncü uygulama dönemine ilişkin iletim ve sevkiyat kontrol tarifelerine esas yıllık gelir gereksinimlerinin belirlenmesine yönelik Karar alınmıştır. Söz konusu Kararla BOTAŞ'ın iletim ve sevkiyat kontrol tarifelerine ilişkin üçüncü uygulama dönemi 2020 - 2022 olarak, iletim ve sevkiyat kontrol tarifelerine ilişkin reel makul getiri oranı %11,52 (vergi öncesi), net reel makul getiri oranı % 10,893 (vergi öncesi) olarak belirlenmiştir. BOTAŞ'ın üçüncü uygulama dönemine ilişkin yıllık yatırım tavanı ve gelir gereksinimleri sırasıyla Tablo 4.21 ve 4.22'de yer almaktadır.

Tablo 4.21: BOTAŞ'ın üçüncü uygulama dönemi yatırım tavanı

	2020	2021	2022
Yatırım Tavanı (TL) ¹	754.116.406	1.152.083.349	640.263.000

¹Bu tutarlar Yİ-ÜFE =449,96 fiyatlarıdır.

Tablo 4.22: BOTAŞ'ın üçüncü uygulama dönemi gelir gereksinimi

	2020	2021	2022
Gelir Gereksinimi (TL) ¹	3.148.131.989	3.226.998.030	3.270.274.834

¹Bu tutarlar Yİ-ÜFE =449,96 fiyatlarıdır.

4.2.2. Bağlantı Tarifeleri

29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9039 sayılı Kurul Kararı ile Doğal Gaz Dağıtım Sektörü Bağlantı ve Hizmet Bedellerine İlişkin Usul ve Esaslarda yer verilen bedellerin belirlenmesine yönelik karar alınmıştır. 2020 yılına ilişkin güncellenmiş bedeller Tablo 4.23'de yer almaktadır.

Tablo 4.23: Dağıtım Şirketleri İçin Belirlenen Bağlantı Tarifeleri

BAĞLANTI BEDELLERİ	2019 Yılı	2020 Yılı
Abone Bağlantı Bedeli (TL)	594	656,7
İlave Abone Bağlantı Bedeli (TL/100 m2)	516	570,5
Bağlantı Kontrol ve Onay Bedeli (İlk 100 metre için) (TL)	516	570,5
Bağlantı Kontrol ve Onay Bedeli (İlave her 1 metre için) (TL)	3,2	3,5
Güvence Bedeli Kombi (TL/Adet)	510	563,9
Güvence Bedeli Soba (TL/Konut)	455	503
Güvence Bedeli Merkezi Sistem (TL/BBS)	455	503
Güvence Bedeli Ocak (TL)	27	29,8
Güvence Bedeli Şofben (TL)	55	60,8
Ön Ödemeli Sayaç Değişim Bedeli (TL)	243	268,7
Sayaç Açma Kapama Bedeli (TL)	24	26,5
Servis Kutusu Söküm Bedeli (TL)	206	227,8

4.2.3. İç Tesisat Proje Onay, Kontrolörlük, Test ve İşletmeye Alma İşlemleri Bedelleri

Doğal gaz dağıtım şirketlerinin iç tesisat proje onay, kontrolörlük, test ve işletmeye alma işlemleri bedelleri üst sınırlarına ilişkin alınan 26.12.2019 tarihli ve 9039 sayılı Kurul Kararı 29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. 2020 yılına ilişkin güncellenmiş bedeller Tablo 4.24'de gösterilmektedir.

Tablo 4.24: Kurum Tarafından Belirlenen İç Tesisat Proje Onay, Kontrol, Test ve İşletmeye Alma Üst Bedelleri

İÇ TESİSAT İŞLEM BEDELLERİ	2019 Yılı	2020 Yılı
SAYAÇ TİPİ		
G4, G6 (TL/Adet)	41	45,3
G10, G16, G25 (TL/Adet)	77	85,1
G40, G65, G100 (TL/Adet)	154	170,3
G160, G250, G400 (TL/Adet)	234	258,7
G400'den büyük (TL/Adet)	315	348,3
Kolon Hattı (TL/Proje)	41	45,3

4.2.4. Toptan Satış Tarifeleri

22.12.2011 tarihli ve 3577 sayılı Kurul Kararı ile 01.01.2012 tarihinden itibaren bu konuda yeni bir düzenleme yapılmaya kadar uygulanmak üzere, doğal gaz toptan satış fiyatlarının taraflar arasında serbestçe belirlenmesi kararlaştırılmış olup söz konusu uygulama halen devam etmektedir.

4.2.5. Perakende Satış Tarifeleri

01.07.2017 tarihli ve 30111 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 22.06.2017 tarihli ve 7139 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilmiş olan Doğal Gaz Dağıtım Şirketleri İçin Tarife Hesaplama Usul ve Esasları (Metodoloji), 30.05.2019 tarihli ve 8647-2 sayılı Kurul Kararı ile değişik 10/07/2014 tarihli ve 5120-1 sayılı Kurul Kararı ve 27.12.2018 tarihli ve 8305-1 sayılı Kurul Kararı çerçevesinde 2017-2021 tarife uygulama dönemi perakende satış tarifelerine yönelik olarak aşağıda belirtilen Kurul Kararları alınmıştır.

Tablo 4.25: 2019 Yılında Perakende Satış Tarifeleri Hakkında Kurul Kararı Alınan Doğal Gaz Dağıtım Şirketleri

Doğal Gaz Dağıtım Şirketi Unvanı	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı	Kapsamı
Aksa Afyon Doğal Gaz Dağıtım AŞ	23.05.2019	8603	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Aksa Balıkesir Doğal Gaz Dağıtım AŞ	23.05.2019	8604	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Aksa Bandırma Doğal Gaz Dağıtım AŞ	23.05.2019	8605	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ile Yıllık Lisans ve Katılım Payı Hesaplaması Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Aksa Düzce Ereğli Doğal Gaz Dağıtım AŞ	23.05.2019	8606	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Aksa Gemlik Doğal Gaz Dağıtım AŞ	23.05.2019	8607	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Aksa Malatya Doğal Gaz Dağıtım AŞ	23.05.2019	8608	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Aksa Mustafakemalpaşa Susurluk Karacabey Doğal Gaz Dağıtım AŞ	23.05.2019	8609	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Aksa Tokat Amasya Doğal Gaz Dağıtım AŞ	23.05.2019	8610	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Armadaş Arsan Maraş Doğal Gaz Dağıtım AŞ	23.05.2019	8620	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Bursa Şehirçi Doğal Gaz Dağıtım Ticaret ve Taah. AŞ	23.05.2019	8611	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Çordaş Çorlu Doğalgaz Dağıtım AŞ	23.05.2019	8612	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Enerya Ereğli Gaz Dağıtım AŞ	23.05.2019	8613	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Enerya Kapadokya Gaz Dağıtım AŞ	23.05.2019	8614	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
İnegöl Gaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret AŞ	23.05.2019	8616	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
İzgaz İzmit Gaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret AŞ	23.05.2019	8617	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Kızılcahamam Doğal Gaz Dağıtım AŞ	23.05.2019	8618	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Palgaz Doğalgaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret AŞ	23.05.2019	8619	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Diyarbakır Doğal Gaz Dağıtım AŞ	30.05.2019	8640	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Enerya Karaman Gaz Dağıtım AŞ	30.05.2019	8604	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve LNG Fiyat Farkı Hesaplaması Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Enerya Karaman Gaz Dağıtım AŞ	30.05.2019	8646	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve LNG Fiyat Farkı Hesaplaması Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu

Doğal Gaz Dağıtım Şirketi Unvanı	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı	Kapsamı
İzmir Doğalgaz Dağıtım Ticaret ve Taahhüt Anonim AŞ	30.05.2019	8639	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ile Yıllık Lisans ve Katılım Payı Hesaplaması Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Kayserigaz Kayseri Doğalgaz Dağıtım Pazarlama ve Ticaret AŞ	30.05.2019	8635	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Palen Enerji Doğalgaz Dağıtım Endüstri ve Ticaret AŞ	30.05.2019	8637	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Aksa Siirt Batman Doğal Gaz Dağıtım AŞ	20.06.2019	8665	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Tüketim Tahmini Revizyonu Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Aksa Çanakkale Doğal Gaz Dağıtım AŞ	27.06.2019	8680	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Genişleme Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Aksa Manisa Doğal Gaz Dağıtım AŞ	27.06.2019	8601	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi, Genişleme ile Yıllık Lisans ve Katılım Payı Hesaplaması Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Aksa Van Doğal Gaz Dağıtım AŞ	27.06.2019	8682	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Tüketim Tahmini Revizyonu Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Samgaz Doğal Gaz Dağıtım AŞ	27.06.2019	8683	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Tüketim Tahmini Revizyonu Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Aksa Gümüşhane Bayburt Doğal Gaz Dağıtım AŞ	11.07.2019	8714	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Tüketim Tahmini Revizyonu Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Aksa Karadeniz Doğal Gaz Dağıtım AŞ	11.07.2019	8715	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Tüketim Tahmini Revizyonu Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Gazdaş Gaziantep Doğal Gaz Dağıtım AŞ	11.07.2019	8717	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Tüketim Tahmini Revizyonu Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Kargaz Doğal Gaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret AŞ	11.07.2019	8718	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Tüketim Tahmini Revizyonu Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Akmercan Adıyaman Doğal Gaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret AŞ	18.07.2019	8731	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Tüketim Tahmini Revizyonu Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Armagaz Arsan Marmara Doğalgaz Dağıtım AŞ	18.07.2019	8734	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Tüketim Tahmini Revizyonu Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Enerya Erzincan Gaz Dağıtım AŞ	18.07.2019	8737	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Tüketim Tahmini Revizyonu Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Esgaz Eskişehir Şehiriçi Doğal Gaz Dağıtım Ticaret ve Taahhüt AŞ	18.07.2019	8732	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Tüketim Tahmini Revizyonu Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Polgaz Polatlı Doğal Gaz Dağıtım AŞ	18.07.2019	8738	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Tüketim Tahmini Revizyonu Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Aksa Çukurova Doğal Gaz Dağıtım AŞ	25.07.2019	8752	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Tüketim Tahmini Revizyonu Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Aksa Elazığ Doğalgaz Dağıtım AŞ	25.07.2019	8744	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Aksa Sivas Doğal Gaz Dağıtım AŞ	25.07.2019	8745	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Tüketim Tahmini Revizyonu Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Çorum Doğal Gaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret	25.07.2019	8753	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Tüketim Tahmini Revizyonu Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Enerya Aksaray Gaz Dağıtım AŞ	25.07.2019	8754	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Tüketim Tahmini Revizyonu Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu

Doğal Gaz Dağıtım Şirketi Unvanı	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı	Kapsamı
Enerya Aydın Gaz Dağıtım AŞ	25.07.2019	8755	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Tüketim Tahmini Revizyonu Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Kargaz Kars Ardahan Doğal Gaz Dağ. Paz. Taah. San. ve Tic. Ltd. Şti.	25.07.2019	8746	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Tüketim Tahmini Revizyonu Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Sürmeli Doğal Gaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret AŞ	25.07.2019	8756	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Tüketim Tahmini Revizyonu Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Udaş Uşak Doğalgaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret AŞ	25.07.2019	8747	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Tüketim Tahmini Revizyonu Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Agdaş Adapazarı Gaz Dağıtım AŞ	01.08.2019	8769	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Tüketim Tahmini Revizyonu Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Enerya Konya Gaz Dağıtım AŞ	01.08.2019	8768	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi, Tüketim Tahmini Revizyonu ile LNG Fiyat Farkı Hesaplaması Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Torosgaz Isparta Burdur Doğalgaz Dağıtım AŞ	08.08.2019	8782	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi, Tüketim Tahmini Revizyonu ile CNG Fiyat Farkı Hesaplaması Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Aksa Şanlıurfa Doğal Gaz Dağıtım AŞ	18.08.2019	8735	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Tüketim Tahmini Revizyonu Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Aksa Ordu Giresun Doğal Gaz Dağıtım AŞ	22.08.2019	8800	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Tüketim Tahmini Revizyonu Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Enerya Denizli Gaz Dağıtım AŞ	29.08.2019	8804	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Tüketim Tahmini Revizyonu Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Trakya Bölgesi Doğal Gaz Dağıtım AŞ	29.08.2019	8805	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Kırgaz Kırıkkale Kırşehir Doğal Gaz Dağıtım Paz. Tic. AŞ	11.09.2019	8719	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Tüketim Tahmini Revizyonu Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Selçuk Doğal Gaz Dağıtım AŞ	11.09.2019	8720	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Tüketim Tahmini Revizyonu Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Aksa Bilecik Bolu Doğal Gaz Dağıtım AŞ	25.07.2019	8751	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Tüketim Tahmini Revizyonu Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Çinigaz Doğal Gaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret AŞ	18.07.2019 28.11.2019	8736 8957	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Genişleme Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu
Enerya Antalya Gaz Dağıtım AŞ	30.05.2019 05.09.2019	8638 8825	Reel Makul Getiri Oranının Güncellenmesi ve Gelir Farkı Hesaplaması Sebebiyle Birim Bedel Revizyonu

4.2.6. Doğal Gaz Piyasası ile İlgili Alınan Diğer Tarife Kurul Kararları

- 29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9098 sayılı Kurul Kararı ile "Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası İşletim Gelir Tavanının Karşılama İçin Uygulanacak Bedel ve Komisyonlar ile Uygulamaya İlişkin Yöntem Bildirimi"nde ifade edilen ücretlerin belirlenmesine yönelik karar alınmıştır. Karar 01.01.2020 tarihi itibarıyla yürürlüktedir. Kararda yer alan 2020 yılında Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasasında geçerli olacak KDV dâhil birim ücretler aşağıda yer aldığı gibidir.

Ücret Adı	Birim Fiyat
Birim İşletim Ücreti	0,0012TL/Sm ³
Birim Dengesizlik Uzlaştırma İşletim Ücreti	0,0035 TL/Sm ³
Yıllık Katılım Ücreti	17.380 TL
Kabul Edilmeyen İtiraz Ücreti	200 TL/adet

4.2.7. Lisans Bedelleri

29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9046 sayılı Kurul Kararı ile 4628 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin 4646 sayılı Kanun ile değişik (B) fıkrasının (a) bendi uyarınca doğal gaz piyasasında 2020 yılında uygulanacak katılma payı belirlenmiştir.

29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9044 sayılı Kurul Kararı ile Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliği uyarınca 2020 yılında uygulanacak olan lisans alma, yıllık lisans, lisans yenileme, lisans tadili ve lisans sureti çıkartma bedelleri belirlenmiştir.

29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9045 sayılı Kurul Kararı ile Doğal Gaz Piyasası Sertifika Yönetmeliği uyarınca 2020 yılında uygulanacak olan sertifika alma, sertifika yenileme, sertifika tadili, sertifika sureti çıkartma, sertifika vize bedelleri ile iç tesisat ve servis hatları sertifikası vermekle yükümlü dağıtım şirketlerinin alacağı hizmet bedelleri belirlenmiştir.

4.3. Petrol Piyasası Tarifeleri

5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun yürürlüğe girmesini müteakiben 01.01.2005 tarihinden itibaren serbest fiyat uygulamasına geçilmiştir. Petrol alım satımında fiyatların en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa koşulları dikkate alınarak oluşturulacağı kabul edilmiştir. Yerli ham petrol için, teslim yeri olan en yakın liman veya rafineride teşekkül eden "Piyasa Fiyatı" fiyat olarak kabul edilmiştir.

Petrol piyasasında tarifeler tabi olduğu işlem açısından dört kategoride ele alınabilir. Bunlar;

- Onaya Tabi Tarifeler: İletim lisansı kapsamında yürütülen taşıma faaliyetine ilişkin iletim tarifesi ile iletim hatlarıyla bağlantılı depolama tesislerindeki lisanslı depolama faaliyetlerine ilişkin tarifeleri ifade eder.
- Bildirime Tabi Tarifeler: Kuruma bildirildikten sonra uygulanmaya başlanan, işleme ve iletim hatları ile bağlantılı olmayan lisanslı depolama faaliyetlerine ilişkin tarifeler ile rafinerici ve dağıtıcı lisans sahiplerinin tavan fiyat tarifelerindeki değişiklikleri ifade eder.
- Fiyat İlanı: Onay ve bildirim gerektirmeyen, bayilik lisansı sahipleri tarafından akaryakıt istasyonlarında görünür şekilde yerleştirilmiş panolarda, akaryakıt tavan fiyatları olarak ilan edilen fiyatları ifade eder.
- Fiyat Listesi: İşleme lisansı sahipleri tarafından lisansları kapsamındaki ürünlere ilişkin Kuruma bildiri yapılan ve uygulamaya girmesi sağlanan fiyat listelerindeki değişiklikleri ifade eder.

Dağıtıcıların akaryakıt "depo fiyatları" ile bayilere "tavsiye ettikleri" veya bayiler adına belirledikleri "tavan fiyat"ların elektronik ortamda bildiri ve izlenmesine ilişkin veri tabanı oluşturulmuştur. Veri tabanı, dağıtım şirketlerinin elektronik bildirimleri ile güncellenmektedir. Veri tabanındaki verilerin derlenmesi neticesinde kamuoyuna illere göre bayi tavan fiyatları ve Kamu İhale Mevzuatı kapsamında, akaryakıt fiyat farkı hesaplamalarında kullanılmak üzere, en yüksek işlem hacimli sekiz şirketin İstanbul Avrupa Yakası ortalama akaryakıt fiyatları ilan edilmektedir.

5015 sayılı Kanunun fiyat oluşumuna ilişkin 10 uncu maddesinde rafineri ve dağıtıcı lisansı sahibi şirketler ile ilgili olarak, "Rafinerici ve dağıtıcı lisansı kapsamında yapılan piyasa faaliyetlerine ilişkin fiyatlar, en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa oluşumu dikkate alınarak, lisans sahipleri tarafından hazırlanan tavan fiyatlar olarak Kuruma

bildirilir." hükmü yer almaktadır. Bu hüküm çerçevesinde; piyasa payları piyasanın yaklaşık %90'nına sahip olan piyasa aktörlerinden rafinerici lisansı sahibi TÜPRAŞ ve dağıtıcı lisansı sahiplerinin piyasa payları itibarıyla fiyatlandırma uygulamaları;

- Fiyat oluşumu,
- Ülkemizdeki akaryakıt fiyatları,
- Bu fiyatların yıllar itibarıyla değişimi,
- Türkiye dağıtım ve bayi paylarının değişimi,
- Fiyat hareketlerinin tüketicilere yansıtılması,
- En yakın erişilebilir dünya serbest piyasasında oluşan fiyatlar ile Türkiye-AB karşılaştırmaları

çerçevesinde incelenmektedir. Bu incelemeler neticesinde elde edilen bulgular, 2019 yılında muhtelif zamanlarda piyasa katılımcıları ve ilgili Bakanlıklarla bir araya gelinerek değerlendirilmiştir.

Dağıtıcı, iletim ve depolama lisansı almak üzere Kuruma başvuruda bulunan şirketlerin tarife dosyalarına ilişkin görüş verilmiştir. Ayrıca depolama ve iletim tarifelerinin tadil edilmesine ilişkin işlemler sonuçlandırılmıştır.

Petrol Piyasası Fiyatlandırma Sistemi Yönetmeliğinin 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında "*Tarife dosyası uygun bulunmayan lisans başvurularının*" reddedileceği belirtilmektedir. Bu kapsamda, Petrol Piyasası Dairesi Başkanlığına yapılan lisans başvuruları ekindeki tarife dosyaları incelenerek ilgili daireye görüş bildirilmiştir.

Enerji Piyasası Bildirim Yönetmeliği kapsamında bildirim sisteminin fiyatlara ilişkin bölümünün yönetilmesi işlemleri yapılmakta, fiyat bildirimleri takip edilmekte, gerekli düzeltmelerin yapılması sağlanmaktadır.

- Bildirim sistemi üzerinden yurtiçi fiyatların takibinin yapılmasının yanı sıra, Platts aboneliği kapsamında Akdeniz piyasası başta olmak üzere ham petrol (Brent-dated) ve benzin, motorin, fueloil türleri, gazyağı, jet yakıtı gibi ürün fiyatlarının FOB ve CIF fiyatları, AB ülkelerinin vergili ve vergisiz akaryakıt bayi satış fiyatları gibi yurt dışı fiyat hareketleri de takip edilmektedir. Elde edilen verilerden raporlar üretilmekte, tavan fiyat belirlenmesi sürecinde olduğu gibi dağıtıcı ve rafinerici lisansı sahiplerinin en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa fiyat oluşumu kapsamında fiyat hareketlerini izlemek üzere analizlerde kullanılmaktadır. Bu çerçevede, 2014 yılında aylık olarak yayımlanmasına başlanan *Petrol Piyasası Fiyatlandırma Raporlarının* 2019 yılında da Kurumun internet sitesinde yayımlanmasına devam edilmiştir.

4.3.1. Lisans Bedelleri

29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9047 sayılı Kurul Kararı ile petrol piyasasında 2020 yılında uygulanacak olan lisans alma, lisans tadili, süre uzatımı (vize), lisans sureti çıkartma, tarife onayı, akaryakıt ticaret izni ve kupon hizmeti izin bedelleri belirlenmiştir.

29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9048 sayılı Kurul Kararı ile 4628 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin 5015 sayılı Kanunun 27 nci maddesi ile değişik (C) bendinin (a) alt bendi uyarınca petrol piyasasında faaliyet gösterecek lisans sahibi gerçek ve tüzel kişilerin ödemekle yükümlü oldukları 2020 yılı için uygulanacak katılma payı oranları belirlenmiştir.

4.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Fiyatlar

5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, LPG alım satımında fiyatların, erişilebilir dünya serbest piyasa koşullarına göre oluşmasını öngörmektedir. Kanuna göre, rafinericiler ve dağıtıcılar, lisansları kapsamında yaptıkları piyasa faaliyetlerine ilişkin fiyatları, erişilebilir dünya serbest piyasalarındaki fiyat oluşumunu dikkate alarak, tavan fiyatlar olarak Kuruma bildirmektedirler.

Bu kapsamda rafinericiler ve dağıtıcıların, lisansları kapsamında yaptıkları piyasa faaliyetlerine ilişkin vermiş oldukları tavan fiyat bildirimleri dikkate alınarak yurtiçi LPG fiyatlarındaki gelişmeler düzenli olarak izlenmiştir. Düzenli olarak Kuruma verilen bildirimlerin yanı sıra otogaz fiyatları üzerine kapsamlı çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Ülkemiz LPG piyasasındaki fiyatlardaki gelişmeler AB ülkelerindeki fiyat hareketleri ile karşılaştırılmıştır.

4.4.1. Lisans Bedelleri

29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9049 sayılı Kurul Kararı ile 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisans Yönetmeliği uyarınca sıvılaştırılmış LPG piyasasında 2020 yılı için uygulanacak olan lisans alma, lisans tadili, süre uzatımı (vize) ve lisans sureti çıkartma bedelleri belirlenmiştir.

29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9050 sayılı Kurul Kararı ile 4628 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin 5015 sayılı Kanunun 27 nci maddesi ile değişik (D) bendinin (a) alt bendi ve LPG Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 41 inci maddesi uyarınca LPG piyasasında 2020 yılı için uygulanacak katılma payı oranları belirlenmiştir.

19.02.2019 tarihli ve 30691 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 14.02.2019 tarihli ve 8433 sayılı Kurul Kararı ile 23.12.2018 tarihli ve 30634 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 20.12.2018 tarihli ve 8275 sayılı Kurul Kararı 2019 yılında Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında uygulanacak olan lisans bedellerine ilişkin değişiklik yapılmıştır.

5. BİLİŞİM SİSTEMLERİ VE OTOMASYON FAALİYETLERİ

Bu bölümde Kurum bünyesinde bilişim hizmetleri kapsamında 2019 yılında yürütülen faaliyetler anlatılmaktadır.

Bilişim sistemleri kapsamında EPVYS, EBİS, EPARS, EBYS, VEPS ve KKP'nın Kurum bünyesinde kurulumu yapılmış olup, söz konusu sistemlerin geliştirilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir. BGYS kurulması, işletilmesi ve Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve Eylem Planı 2016-2019 kapsamında ciddi mesafeler kat edilmiştir. Kurum yeni hizmet binası bilişim altyapısı oluşturulması çalışmaları tamamlanmıştır.

5.1. Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı'nın Kurulması

28.02.2019 tarihli ve 30700 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Kurumda Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı kurulmuştur. Daha öncesinde Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı altında Bilişim Hizmetleri Grup Başkanlığı tarafından yürütülmekte olan bilişim hizmetleri faaliyetleri yeni kurulan daire başkanlığında yer alan;

- Bilgi Güvenliği Yönetimi Grup Başkanlığı,
- Bilişim Altyapı Sistemleri ve Destek Hizmetleri Grup Başkanlığı,
- İnternet Hizmetleri ve Bilgi Sistemleri Grup Başkanlığı,
- Veri Yönetimi ve İş Zekâsı Grup Başkanlığı,
- Yazılım Geliştirme Grup Başkanlığı,

tarafından devam ettirilmektedir.

5.2. Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi (BGYS)

Kurumda işletilen BGYS ile alınmış olan TS ISO/IEC 27001:2013 sertifikası kapsamında belge yenileme çalışmaları başarıyla tamamlanmıştır.

Sektörel SOME'lerin Kurumsal SOME'ler üstünde etkin bir denetim ve yaptırım gücüne sahip olması için gereken mevzuat düzenlemelerinin yapılması ve ardından denetimlerin gerçekleştirilmesi çalışmaları kapsamında 13.07.2017 tarihli ve 30123 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "*Enerji Sektöründe Kullanılan Endüstriyel Kontrol Sistemlerinde Bilişim Güvenliği Yönetmeliği*" uyarınca elektrik ve doğal gaz piyasalarında faaliyet gösteren 1 lisans sahibinin siber güvenlik faaliyetleri yerinde denetlenmiştir.

Enerji Sektöründe Kullanılan Endüstriyel Kontrol Sistemlerinde Güvenlik Analiz ve Test Usul ve Esasları 3 Mayıs 2019 tarihli ve 30763 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayi Başkanlığı ile gerçekleştirilen ortak bir toplantıda enerji sektöründe yer alan kritik altyapı işletmecilerinin bilgi güvenliğinde çözüm üreten yerli firmalarla buluşmaları sağlanmıştır. Bununla birlikte yabancı menşeli EKS ürün bağımlılığı yüksek olan enerji sektöründe EKS bileşeni üreten yerli üreticiler, yürürlükteki mevzuat kapsamında ihtiyaç duyulan hizmetlerle ilgili öncelikli olarak bilgilendirilmişlerdir.

Proje aşamasında olan bir diğer çalışma sektörde siber güvenlik olgunluk modelinin oluşturularak, sektör oyuncularının değişen siber tehditlere karşı önlem almaları hususunda sürekli geliştirmeyi sağlamaktır. Bu konuda bilişim güvenliği sektörünün önde gelen firmaları ile görüşülmüş olup ortak hazırlanacak bir taslak çalışma için ilk adım atılmıştır.

5.3. Bilişim Altyapı Sistemleri ve Destek Hizmetleri

Kurum yeni hizmet binası bilişim altyapısı oluşturulması çalışmaları kapsamında veri merkezi oluşturulması, aktif ağ cihazlarının temini, sunucu ve sanallaştırma sistemlerinin temini amacı ile hazırlanan şartnameler doğrultusunda ihale süreçleri tamamlanmıştır.

Veri merkezi oluşturulması ihalesi kapsamında 18 adet kabinetten oluşan soğuk hava koridoru imalatı tamamlanmıştır. Aynı ihale kapsamında temini sağlanan 2 adet UPS sistemi için uygun alanlar oluşturulmuş ve cihazlar devreye alınmıştır. Ortam izleme sistemleri ilgili ihale kapsamında devreye alınmıştır.

Aktif ağ bileşenleri ihalesi kapsamında temini sağlanan ağ cihazları ilgili lokasyonlarına yerleştirilmiş ve yeni hizmet binası ağ altyapısı oluşturulmuştur. Ağ yönetim sistemi kurulumu yapılarak gerekli tanımlamalar gerçekleştirilmiştir.

Alımı gerçekleştirilen 2 adet güvenlik duvarı cihazı ve 2 adet yük dengeleme cihazı oluşturulan ağ topolojisi doğrultusunda konumlandırılmış, eski sistemler üzerinden uygun kurallar taşınmış ve yeni yapıya uygun kurallar tanımlanarak devreye alınmıştır. Ekonomik ömrü dolan 2 adet SSL VPN cihazı yerine yenileri temin edilmiş ve devreye alınmıştır.

Sanallaştırma sistemi ve sunucu alımı ihalesi kapsamında 20 adet sunucu alımı gerçekleştirilmiştir. Söz konusu sunucuların montajlarının tamamlanmasının ardından gerekli kurulum ve konfigürasyonlar gerçekleştirilerek sanallaştırma altyapısı devreye alınmıştır.

Kurum tarafından kullanılmakta olan işletim sistemlerinin desteğinin sona erecek olması sebebi ile tüm personel bilgisayarları işletim sistemleri son sürümüne yükseltilmiştir. Taşınma için sunucu göçü gerçekleştirilmeden önce tüm sistem sunucularının işletim sistemleri son sürümüne yükseltilmiştir.

Kurumun mevcut sanal altyapısında çalışmakta olan tüm sunucuların göçü gerçekleştirilmiş ve yeni ağ topolojisinde işlerliklerinin sağlanabilmesi amacı ile gerekli konfigürasyonlar sağlanmıştır.

Siber güvenlik olayları izleme hizmeti yenilenmiş ve SIEM sunucuları daha kapasiteli olanlarla değiştirilerek yeni hizmet binasında gerekli altyapı hazırlanmıştır. Eski sistemlerde mevcut konfigürasyonlar yeni sisteme taşınmış ve uyarlamaları sağlanmıştır.

5.4. Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS)

EBYS; Kalkınma Bakanlığı E-Yazışma Paketine (EYP), TS 13298 standardına, Başbakanlık Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Esas ve Usuller Hakkındaki Yönetmeliğe, Standart Dosya Planı konulu 2005/7 sayılı Başbakanlık Genelgesine, 5070 Sayılı Elektronik İmza Kanununa ve Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) entegrasyonlarına uyumlu hale getirilmiştir. Bu sayede 2016 yılının Ocak ayından bu yana elektrik ve doğal gaz dağıtım şirketleri ile kamu kurum ve kuruluşlarıyla e-yazışma yapılabilmektedir. EBYS'de kamu kurum ve kuruluşu, özellikle de Bakanlıklar arasında yapılan yazışmalarda KEP adresi belli olanlarla zorunlu olarak e-yazışma yapılmaktadır.

EBYS, ihtiyaç duyulan gereksinimleri aktarılan yeni sürümler ile hali hazırda güncel olarak 02.01.2013 tarihinden bu yana kullanılmaya devam etmektedir.

5.5. Ulusal Elektronik Tebligat Sistemi (UETS) Entegrasyon Çalışmaları

15.03.2018 tarih ve 30361 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7101 sayılı kanun ile PTT A.Ş'ne Ulusal Elektronik Tebligat Sistemi'ni (UETS) kurma ve işletme görevi verilmiş olup 06.12.2018 tarih ve 30617 sayılı Resmi Gazetede "Elektronik Tebligat Yönetmeliği" ve söz konusu kanun kapsamında 6 Aralık 2018 tarihinde Adalet Bakanlığı'nca "Elektronik Tebligat Yönetmeliği" yayınlanmıştır. Buna göre, 1 Ocak 2019'dan itibaren elektronik tebligat gönderimi UETS sisteminden yapılacak tebligat gönderici ve alıcı adresleri de söz konusu sistem üzerinden verilecektir.

PTT tarafından Kurumumuza verilen entegrasyon rehberine göre UETS sistemini EBYS sistemimize entegre etme çalışmaları, 19 Aralık 2018 tarihinde başlamıştır. 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren entegrasyon çalışmaları tamamlanana kadar eskiden kullanılan fiziksel tebligat sistemi kullanılmaya devam edilmiştir. 24.12.2019 tarihinde e-Tebligat evraklarını EBYS'den gönderme işlemi için test çalışmalarına başlanmıştır.

5.6. Kurum İnternet Sitesi

Kurum internet sitesi geliştirmeleri, Daire Başkanlıklarından ve kullanıcılardan gelen istekler doğrultusunda devam etmektedir.

Ayrıca Kurum İnternet sitesi de yeniden tasarlanarak 01.11.2019 tarihinde yayınına açılmıştır ve geliştirmeleri devam etmektedir.

5.7. Kurumsal Kaynak Planlama (KKP)

EPDK Bilişim Sistemi Geliştirilmesi Projesi kapsamında Kurumsal Kaynak Planlama (KKP), tüm kurumsal kaynak iş ve işlemlerinin (izin, maaş, tahakkuk, satın alma vb.) elektronik ortamda ve birbiriyle entegre olarak çalışmasını sağlamaktadır. Bu çerçevede, 2019 yılı içerisinde modül kullanıcılarından gelen geri dönüşler istek, hata, geliştirme ve destek-sorun giderme şeklinde değerlendirmeye alınmış, yıl içerisinde projenin tüm modüllerinde geliştirme ve idame çalışmaları sürdürülmüştür.

5.8. Elektronik İmza

Başbakanlık 03.09.2014 tarihinde Kamu Sertifikasyon Merkezi (KSM) oluşturulması hakkında bir genelge yayınlamış olup, bu genelgede kamu kurum ve kuruluşlarının elektronik ortamlarda yürütecekleri iş ve işlemlerde uyumlu, birlikte işler ve güvenilir bir yapıda çalışmasını sağlamak amacıyla tüm kamu kurum ve kuruluşlarının elektronik sertifika ihtiyaçlarının tek merkezden sağlanması kararlaştırılmıştır.

Elektronik imza temin ve tedarik sürecini işletmek ve koordine etmek birimizin görevleri arasında olup, Kurumumuzda elektronik ortamlarda yürütülecek iş ve işlemlerde kullanılmak üzere yeni başlayan personele e-imza temini ve süresi dolmuş e-imzaların yenilenmesi işlemleri 2004/21, 2006/13 genelgeleri gereğince TÜBİTAK Bilişim Ve Bilgi Güvenliliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi Başkanlığı Kamu Sertifika Merkezinden (KSM), üç yıl geçerliliği olan Nitelikli Elektronik Sertifika, VPN/Logon ve Mini Kart Okuyucu olarak yapılmaktadır.

Nitelikli elektronik sertifikalar, adlarına nitelikli elektronik sertifika talep edilen personel tarafından doldurulup imzalanmış olarak elektronik ortamda KSM'ne iletilerek yapılmaktadır.

Kurumumuzda 01.01.2019-31.12.2019 tarihleri arasında toplamda 38 adet Nitelikli Elektronik Sertifika talebi olmuş ve KSM tarafından karşılanmıştır.

5.9. Enerji Piyasası Analiz ve Raporlama Sistemi (EPARS)

Kurumumuz personeline hizmet vermekte olan Enerji Piyasası Analiz ve Raporlama Sistemi (EPARS), Kurumumuzda ihtiyaç duyulan enerji piyasası bilgilerinin analizi ve raporlanması için kurulmuş olan bir sistemdir. Kurumda kullanılan tüm sistemler üzerinde yer alan, analiz ve raporlama için anlamlı olabilecek veriler EPARS veri ambarlarına aktarılmış olup, gelen talepler doğrultusunda diğer anlamlı olan veriler de bu veri ambarlarına aktarılmaya devam etmektedir. EPARS ile bu veri ambarlarındaki veriler sorgulanabilmekte, üzerinde analizler yapılarak raporlar oluşturulabilmektedir.

EPARS kapsamında yetkili Kurum personelimiz dinamik olarak kendi raporlarını üretebildikleri gibi, birden fazla parametreye bağlı olarak hızlıca sorgulanabilen veriler ve bu verilerle hazırlanmış sabit raporları da kullanabilmektedirler. Raporlarda; petrol, LPG, elektrik, doğal gaz piyasalarına ait lisans verileri ve bahse konu sektörlerde faaliyet gösteren şirketler tarafından Kurumumuza gönderilen bildirimlerden elde edilen veriler yer almaktadır. Şirketlerin gönderdiği verilerin, şirketler arası doğruluk kontrolleri de EPARS çapraz kontrol raporları ile yapılmaktadır.

2019 yılında, Daire Başkanlıklarından gelen rapor talepleri doğrultusunda 76 adet yeni rapor oluşturularak ve 109 adet mevcut raporda güncelleme yapılarak yetkili Kurum personelinin kullanımına sunulmuştur. Diğer kamu kurumlarından gelen veri taleplerinin karşılanmasına yönelik ise, gerekli web servis sorguları hazırlanmıştır.

Yıl içerisinde veri yönetimi ve iş zekâsı sunucularında bakım, güvenlik, test ve performans çalışmaları rutin olarak sürdürülmüştür. Kurumumuz hizmet binasının 2019 yılı Aralık ayında taşınmasının akabinde ise, veri yönetimi ve iş zekâsı sunucularımızın tamamında işletim sistemi yükseltme ve kapasite artırımı çalışmaları tamamlanmıştır. Hizmet sürekliliğinin artırılmasına yönelik bazı sistemler devreye alınmıştır.

5.10. Enerji Piyasası Veri Tabanı Yönetim Sistemi (EPVYS)

Kuruma mevzuatla verilen görevlerin; verimlilik ve performans artışı sağlayarak, hızlı ve güvenli bir biçimde elektronik ortamda gerçekleştirilmesi ve gerek Kurum içinde gerekse diğer kurum ve kuruluşlarla birlikte çalışılabilirliğinin de sağlandığı bir bilişim sistemi kurulmuş ve devreye alınmıştır. Bu kapsamda, elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG piyasalarında faaliyet gösteren şirketlere ilişkin Lisans, Muhatap, Tarife, Dava, Denetim ve İdari Para Cezaları bilgilerine ilişkin ihtiyaçlar doğrultusunda geliştirmeler ve güncellemeler yapılmaktadır. Bu kapsamda 2019 yılında yapılan çalışmalar şunlardır:

- EPVYS yazılım geliştirmesi birimlerden gelen talepler doğrultusunda Kurum personeli tarafından yapılmıştır.
- YEKDEM Başvuruları online alınmıştır.
- Bürokrasinin azaltılması ve Dijital Türkiye çalışmaları kapsamında Elektrik, Doğal Gaz, Petrol ve LPG piyasası Yeni Lisans Başvurusu, Tadil, Süre Uzatma, Sona Erdirme ve Suret Çıkarma işlemlerinin tamamı elektronik ortamda EPDK Başvuru Sistemi üzerinden alınmaya başlanmıştır.
- Bürokrasinin azaltılması ve Dijital Türkiye çalışmaları kapsamında Elektrik ve Doğal Gaz abonelerinin Abonelik Başvuru, Fesih Başvuru ve Borç Sorgulama işlemlerinin e-devlet üzerinden yapılması sağlanmıştır.
- Kurum adına yapılan denetim işlemlerinin Saha Denetim Sistemi (SDS) üzerinden online olarak yapılmasına başlanmıştır. Denetim süreçlerinin yeni mevzuat kapsamında güncellenerek SDS ve Soruşturma Yönetim Sistemi (SYS) üzerinden elektronik ortamda yönetilmesine başlanmıştır.
- Doğal Gaz Piyasası Spot Boru Gazı Kapasite Talep Toplama ve Yarışmaları elektronik ortamda EPDK Başvuru Sistemi üzerinden online olarak yapılmaya başlanmıştır.
- Kamulaştırma başvurularının EPDK Başvuru Sistemi üzerinden elektronik ortamda alınması için gerekli geliştirmeler tamamlanmış ve online kamulaştırma başvurularının test çalışmalarına başlanmıştır.
- Petrol Piyasası Ulusal Marker alım süreci uçtan uca online olarak EPDK Başvuru Sistemi üzerinden yönetilmeye başlanmıştır.
- Elektrik Piyasası Lisans süreçlerinde kullanılan yazı şablonlarının EPVYS üzerinden oluşturulması ve süreç yönetiminin EPVYS üzerinden yapılması için gerekli analiz ve tasarım çalışmaları tamamlanmış, yazılım geliştirme işlemlerine başlanmıştır.
- LPG Piyasası Depo Takip Sistemi verilerinin EPDK Başvuru Sistemi üzerinden girilebilmesi için yazılım geliştirme çalışmalarına başlanmıştır.
- Cumhurbaşkanlığı Ulusal Veri Sözlüğü (UVS) projesi kapsamında Ulusal Veri Sözlüğü çalışmalarına başlanmıştır.
- Lisans ve lisans tadil başvurularının, sertifika, izin, YEKDEM ve kamulaştırma işlemlerinin elektronik ortamda alınarak işlemlerin hızlandırılması, işlemlerde istenen belgelerin sadeleştirilmesi/azaltılması ve elektronik ortamda temin edilebilecek belgelerin fiziki olarak alınmaması yönündeki çalışmalara devam edilmektedir.

- Kuruma personel alım başvurularının online alınması için çalışmalar yapılmıştır. 2019 yılı Mühendis ve Yönetim Görevlisi iş başvuruları online iş başvurusu modülü üzerinden alınmıştır.

5.11. Diğer Kurum ve Kuruluşlar İle Veri Paylaşımı (Veri Erişim ve Paylaşım Sistemi (VEPS))

- Cumhurbaşkanlığı Performans Takip Sistemi ile entegrasyon sağlanmıştır.
- LPG Piyasası Depo Takip Sistemi verilerinin web servis üzerinden alınması için yazılım geliştirme çalışmalarına başlanmıştır.
- Elektrik Piyasası Rüzgar ve Güneş yeni lisans başvurularında istasyon bilgilerinin ve ölçüm sonuç raporunun Meteoroloji Genel Müdürlüğünden (MGM) online olarak alınması sağlanmıştır.
- Elektrik Piyasası Rüzgâr ve Güneş yeni lisans başvuruları ile tadil başvurularında talep bilgilerinin Enerji İşleri Genel Müdürlüğü (EİGM) ile web servis üzerinden paylaşılmasına başlanmıştır.
- Doğal Gaz Piyasası Spot Boru Gazı Kapasite Yarışma sonuçları web servis olarak yayınlanmaya başlanmıştır.
- Akaryakıt Bayileri Otomasyon Sistemi formlarında yapılan güncellemeye uygun olarak veri paylaşımı yapılan Kurumlarla web servis paylaşılan veriler güncellenmiştir.
- TEİAŞ Yük Tevzi Bilgilerinin VEPS aracılığıyla alınmasına başlanmıştır.
- Diğer Kurumlardan gelen web servis ile veri talepleri ve Kurum içi uygulamaların web servis üzerinden haberleşmesi için gerekli güncellemeler yapılmıştır.

5.12. Elektronik Bildirim Sistemi (EBİS)

EBİS yazılım geliştirmesi birimlerden gelen talepler doğrultusunda Kurum personeli tarafından yapılmıştır. Bildirim sistemi üzerinden alınan veriler Kurum tarafından yayımlanan yıllık ve aylık sektör raporlarının hazırlanmasında kullanılmakta ve söz konusu raporlar, Kurum internet sitesinde yayımlanmaktadır. Akaryakıt Bayileri Otomasyon Sistemi üzerindeki formların güncellenerek verilerin güncel formatta alınmasına başlanmıştır.

6. DENETİM

Kurum, 4628, 4646, 5015, 5307 ve 6446 sayılı Kanunlar kapsamında enerji piyasalarında denetim yapmaya yetkilidir. Bu çerçevede elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG piyasalarında yapılacak denetimler ile ön araştırma ve soruşturmalarda izlenecek usul ve esaslar hakkında çıkarılan dört ayrı yönetmelikle denetim ve soruşturmaların nasıl yapılacağı belirlenmiştir.

Kurul, re'sen veya kendisine intikal eden ihbar veya şikâyetler üzerine, piyasada faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişilerin ilgili mevzuat hükümlerine aykırı faaliyet ve işlemleri nedeniyle, doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için ön araştırma yapılmasına karar verebilmektedir. Bu doğrultuda elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG piyasalarında yürütülecek denetim, ön araştırma ve soruşturma faaliyetlerinin icrasına ilişkin yönetmeliklerde 6719 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun sonrasında gerekli değişiklikler yapılmış ve bahse konu yönetmelikler 04.01.2017 tarihli ve 29938 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yapılan değişikliklerle, Kurul ön araştırma ve soruşturma açma yetkisini Başkanlık Makamına veya Daire Başkanlığına devretmiştir.

Kurum, piyasa faaliyetlerini kendi personeli veya kamu kurum ve kuruluşları ile özel denetim kuruluşlarından hizmet alımı yoluyla denetime tâbi tutmaktadır.

Petrol Piyasası ve LPG Piyasasında Yapılacak Denetimlere İlişkin İşbirliği Protokolleri kapsamında ilgili kuruluşlar tarafından Kurum adına yürütülen denetim çalışmaları 2019 yılında da yoğun bir şekilde devam etmiştir.

6.1. Elektrik Piyasası Denetim Faaliyetleri

Elektrik piyasasında gerçekleştirilen denetimler ve soruşturmalar neticesinde 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 16 ncı maddesi kapsamındaki yaptırım ve cezalar uygulanmaktadır.

2019 yılı içerisinde elektrik piyasasında mevzuata aykırı faaliyette bulunduğu tespit edilen lisans sahibi firmalar hakkında 80 adet yeni soruşturma başlatılmıştır. Devam eden soruşturmalar kapsamında 2019 yılı içerisinde 311 adet ihbar yaptırımı; 45 farklı lisans sahibi hakkında toplam 26.067.134,TL tutarında 52 adet idari para cezası yaptırımı uygulanmıştır. Yıl içerisinde 1 adet lisans sahibi firmanın lisansı da iptal edilmiştir.

6.2. Doğal Gaz Piyasası İnceleme ve Denetim Faaliyetleri

6.2.1. Doğal Gaz Dağıtım Şirketlerinin 5 Yıllık Yatırım Yükümlülükleri İncelemeleri

Kurum tarafından her bir dağıtım bölgesi için ayrı ayrı yapılan "Doğal Gaz Dağıtım Lisansı İhalesi" neticesinde lisans almaya hak kazanan tüm dağıtım şirketlerinin, dağıtım lisansı, lisansın mütemmim cüzü olan ihale şartnamesi ve ilgili mevzuat kapsamında 5 (beş) yıllık yatırım yükümlülükleri bulunmaktadır.

4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (g) bendinin beşinci paragrafı, Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinin 30 uncu maddesi ve lisans sahibi dağıtım şirketlerinin lisanslarının "Genel Hükümler" bölümünün ilgili maddesi çerçevesinde, 5 (beş) yıllık yatırım yükümlülüklerinin yerine getirilip getirilmediğinin tespiti için 29.01.2009 tarihli ve 1955 sayılı Kurul Kararı alınmıştır. İlgili Kurul Kararları çerçevesinde, doğal gaz dağıtım şirketlerinin 5 yıllık yatırım yükümlülüklerinin Kurum adına izlenmesi ve incelenmesine yönelik olarak, İstanbul Uygulamalı Gaz ve Enerji Teknolojileri Araştırma Mühendislik Sanayi Ticaret A.Ş. (UGETAM) ve S&Q Mart Kalite Güvenlik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (S&Q MART) yetkilendirilmiştir.

05.07.2011 tarih ve 3303-4 sayılı ve 18.04.2012 tarih ve 3783-2 sayılı Kurul Kararları ile doğal gaz dağıtım şirketlerinin 5 yıllık yatırım yükümlülükleri kapsamında kendilerinden kaynaklanmayan mücbir sebeplerle yapılamayan yatırımların incelenmesine ilişkin düzenleme, ayrıca 08.01.2015 tarihli ve 5409-5 sayılı Kurul Kararı çerçevesinde de 5 yıllık yatırım yükümlülüğü raporlarında mücbir sebep olarak görünen yatırımların mevcut durumlarının tespiti amacıyla düzenleme yapılmıştır.

Söz konusu çalışmalara yönelik olarak belirlenen kapsam ve raporlama konusunda yapılan yetkilendirme çerçevesinde; 2018 yılında yetkili firma S&Q MART tarafından 5 yıllık yatırım yükümlülüğüne ilişkin 2 dağıtım bölgesinde yerinde incelemeler yapılarak Kuruma raporlar sunulmuştur. Bahse konu raporlar Kurum bünyesinde kurulan Komisyon tarafından incelenmekte ve Komisyon incelemeleri neticesinde mevzuata aykırılık olarak değerlendirilen hususlar Denetim Dairesi Başkanlığına intikal ettirilmektedir.

Diğer taraftan Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinin 70 inci maddesi kapsamında, doğal gaz dağıtım şirketlerinin dağıtım bölgesine genişleme yoluyla dâhil edilen şehirlerin süreli yükümlülüklerinin incelenmesini teminen, 29/01/2009 tarihli ve 1955-1 sayılı Kurul Kararıyla yetkilendirilmiş/etkilendirilecek şirketler tarafından aynı Kurul Kararı kapsamındaki hususlarda inceleme yapılması ve hazırlanacak denetim raporlarının Doğal Gaz Piyasası Dairesi Başkanlığı tarafından değerlendirilmesine ilişkin 24/10/2019 tarihli ve 8900 sayılı Kurul Kararı alınmıştır.

Anılan Kurul Kararı gereğince, yetkili firmalar UGETAM ve S&Q MART tarafından genişleme bölgelerindeki incelemeler devam etmekte ve tamamlanan inceleme raporları Kuruma sunulmaktadır.

6.2.2. Doğal Gaz Piyasası Denetim Faaliyetleri

Doğal gaz piyasasında, 2019 yılında mevzuata aykırı faaliyet gösteren 180 adet lisans ve sertifika sahibi firma hakkında yeni soruşturma başlatılmış olup bu yıl içinde tamamlanan soruşturmalardan 12 adedi idari yaptırım uygulanmaksızın sonlandırılmış, 135 adedi ihtar cezası uygulanarak sonlandırılmış, 25 adedinde ise firmanın sahibi olduğu sertifika iptal edilmiştir.

6.3. Petrol Piyasası Denetim Faaliyetleri

Petrol piyasası denetimleri, piyasada faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişilerin piyasaya ilişkin faaliyetlerinin ve hesaplarının ilgili mevzuat hükümlerine uygunluğunun incelenmesi ve bu kişilerce piyasaya arz edilen petrol ve madeni yağın teknik düzenlemelere uygunluğunun araştırılması, hata, aykırılık, usulsüzlük ve suiistimallerin tespit edilmesi halinde ilgili kanunlarda öngörülen gerekli yaptırımların uygulanması suretiyle yapılan çalışmalardır. Petrol piyasası faaliyetlerine yönelik olarak gerçekleştirilen inceleme ve denetim faaliyetleri neticesinde, idari para cezaları ve idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

Petrol Piyasası ve LPG Piyasasında Yapılacak Denetimlere İlişkin İşbirliği Protokolleri kapsamındaki denetimler Kurumun koordinasyonunda yürütülmektedir. Bu kapsamda, denetim yapılacak piyasa faaliyetleri, denetim tarihi ve denetimin gerçekleştirileceği bölgeler Kurum tarafından belirlenmekte, bu konuda alınan Kurul Kararından tarihten itibaren 1 (bir) yıl içerisinde denetim ilgili paydaşlarla müştereken planlanmakta veya denetimle yetkilendirilen kamu kurum ve kuruluşlarının kendi sorumluluk bölgelerinde bu kuruluşlarca planlanarak, lisans sahiplerinin yılda en az bir kez olmak üzere UM'de dâhil olmak üzere denetimleri gerçekleştirilmektedir.

Gerek tespitler neticesinde gerekse yapılan şikâyet ve ihbarlar çerçevesinde Kurum adına denetim yapmakla yetkilendirilen kurum ve kuruluşlar tarafından denetimlerin yapılmasına devam edilmiştir. Özellikle yerleşim planı dışında gizli tank ve düzeneklerle kaçak akaryakıt satışının yapıldığı tesislere yönelik olarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ve Savcılık nezaretinde İl Jandarma Komutanlıkları ve İl Emniyet Müdürlüklerince denetimler yapılarak kaçak akaryakıt satışına yönelik tespitler yapılmıştır.

Protokol yapılan kuruluşlara 2018-2019 yılları arasında yapılan ödenek aktarımları Tablo 6.1'de gösterilmektedir.

Tablo 6.1: 2018 ve 2019 Yıllarında Denetim Kapsamında Protokolcü Kuruluşlara Ödenek Aktarımı

Protokol Kapsamındaki Kuruluşlar	Aktarılan Ödenek Tutarı (TL)		Değişim (%)
	2018 Yılı	2019 Yılı	2018→2019
Jandarma Genel Komutanlığı	1.500.000	1.500.000	0,00
Emniyet Genel Müdürlüğü	1.250.000	1.250.000	0,00
Sahil Güvenlik Komutanlığı	3.500.000	3.500.000	0,00
Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	4.000.000	4.000.000	0,00
Ticaret Bakanlığı	2.000.000	2.000.000	0,00
TÜBİTAK	34.500.000	34.500.000	0,00
TOPLAM	46.750.000	46.750.000	0,00

Ayrıca lisans sahiplerinin 5015 sayılı Kanun ve ilgili mevzuata uygun faaliyet gösterip göstermedikleri de incelenmiştir.

Petrol piyasası denetimleri kapsamında ilgili lisans sahipleri tarafından piyasa faaliyetine konu edilen akaryakıtın yeterli şart ve seviyede UM içerip içermediğinin tespit edilmesi amacıyla Emniyet Genel Müdürlüğü, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin katılımıyla yapılan denetimler kapsamında UM ölçüm sonucu geçersiz çıkan numuneler, TÜBİTAK, EGE-PAL, ODTÜ PAM, İNÖNÜ-PAL ve KTÜ-YUAM'a intikal ettirilmiştir. Söz konusu denetimler sonucunda standart dışı veya kaçak akaryakıt şüphesi ile alınan ve yapılan analizler neticesinde teknik düzenlemelere aykırı olduğu tespit edilen ve/veya UM ölçüm sonucu geçersiz çıkan tesislere ilişkin yasal işlemler gerçekleştirilmiştir.

Tablo 6.2: 2017-2019 Yılları Ulusal Marker Saha Cihazı (XP) Analiz Sonuçları Karşılaştırması

Ölçüm Sayıları	2017 Yılı		2018 Yılı		Değişim (%)	2019 Yılı		Değişim (%)
	Adet	Oran (%)	Adet	Oran (%)	2017→2018	Adet	Oran (%)	2018→2019
Geçerli Ölçüm Sayısı	88.395	95,13	99.315	98,05	12,35	101.109	98,81	1,81
Geçersiz Ölçüm Sayısı	4.521	4,87	1.975	1,95	-56,31	1.218	1,19	-38,33
Toplam Ölçüm Sayısı	92.916	100,00	101.290	100,00	9,01	102.327	100,00	1,02

Petrol piyasasında 2019 yılında yapılan denetim ve soruşturmalar sonucunda; niteliği itibarıyla düzeltme imkanı olan fiiller kapsamında yapılan denetimlerde **238** adet ihtar işlemi tesis edilmiş olup, Kurumca uygulanan idari para cezaları ise Tablo 6.3 ve Tablo 6.4'te gösterilmektedir.

Tablo 6.3: Petrol Piyasasında 2019 Yılında Uygulanan İdari Para Cezalarının Lisans Tipine Göre Dağılımı

Lisans Tipi	Uygulanan İdari Para Cezası Adedi	Oran (%)	İdari Para Cezası Tutarı (TL)	Oran (%)
Dağıtıcı	285	34,84	317.588.193	76,84
Bayilik	497	60,76	77.101.826	18,66
Madeni Yağ	33	4,04	17.784.463	4,30
İhrakiye	2	0,24	747.269	0,18
Depolama	1	0,12	70.000	0,02
Toplam	818	100	413.291.751	100

Tablo 6.4: Petrol Piyasasında 2018-2019 Yıllarında Uygulanan İdari Para Cezalarının Lisans Tipine Göre Dağılımı

Lisans Tipi	2018 Yılı		2019 Yılı	
	İdari Para Cezası Tutarı (TL)	Oran (%)	İdari Para Cezası Tutarı (TL)	Oran (%)
Dağıtıcı	449.302.361	74,68	317.588.193	76,84
Bayilik	132.239.613	21,98	77.101.826	18,66
Madeni Yağ	14.644.181	2,43	17.784.463	4,30
Depolama	3.948.243	0,66	70.000	0,02
İhrakiye	363.755	0,06	747.269	0,18
Serbest Kullanıcı	422.879	0,07	-	-
Kurumca Yetki Verilen Gözetim Firmaları	695.789	0,12	-	-
Toplam	601.616.821	100,00	413.291.751	100,00

Petrol piyasasında 2019 yılında uygulanan idari para cezalarının fiillerine göre dağılımı Tablo 6.5'te gösterilmektedir.

Tablo 6.5: Petrol Piyasasında 2019 Yılında Uygulanan İdari Para Cezalarının İdari Para Cezasına Konu Fiillere Göre Dağılımı

İdari Para Cezasına Konu Fiil	Uygulanan İdari Para Cezası Adedi	Oran (%)	İdari Para Cezası Tutarı (TL)	Oran (%)
Otomasyon Yükümlülüğü ve lisans kapsamı dışında faaliyet	539	65,89	277.711.150	67,19
Ulusal Petrol Stok Yükümlülüğüne Aykırılık	48	5,87	68.297.250	16,53
Lisansın Tabi olacağı Usul ve Esaslara Aykırılık	74	9,05	17.897.299	4,33
Ulusal Markerin Yeterli Şart ve Seviyede Olmaması	3	0,37	2.120.000	0,51
Dağıtıcı Dışında ve Menşei Belli Olmayan Akaryakıt İkmali	5	0,61	681.521	0,16
Diğer*	149	18,22	46.584.531	11,27
Toplam	818	100,00	413.291.751	100,00

* Petrol piyasası mevzuatının kötü niyet ve tehlikeli eylem sonucunu doğuracak işlemlerden özenle kaçınma yükümlülüğünü ihlal, ulusal marker ekleme işleminde meydana gelen usulsüzlük gibi muhtelif maddelerine muhalefetten kesilen cezaları kapsamaktadır.

6.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Denetim Faaliyetleri

LPG piyasası denetimleri, piyasada faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişilerin piyasaya ilişkin faaliyetlerinin ve hesaplarının ilgili mevzuata uygunluğunun incelenmesi ve değerlendirilmesi şeklinde gerçekleştirilmektedir. LPG piyasasında yapılan faaliyetlere yönelik inceleme – denetim faaliyetleri ve neticesinde uygulanacak yaptırımlar ve cezalar, 5307 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi çerçevesinde uygulanmaktadır. Bu Kanun hükümlerine dayanılarak çıkartılan ikincil mevzuat kapsamında da işlemler yürütülmektedir. Petrol Piyasası ve LPG Piyasasında Yapılacak Denetimlere İlişkin İşbirliği Protokolleri kapsamında piyasanın tamamı denetlenmiş olup lisanssız olarak faaliyet gösteren gerçek veya tüzel kişilerin faaliyetleri mühürleme suretiyle durdurulmuştur.

5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunu, Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Yapılacak Denetimler ile Ön Araştırma ve Soruşturmalarda Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, Petrol Piyasası ve LPG Piyasasında Yapılacak

Denetimlere İlişin İşbirliği Protokolleri kapsamında denetimler yapılmış olup; 5307 Sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu'nun (Kanun) 17 nci maddesinin değiştirilmesine ilişkin 14/02/2019 tarihli ve 7164 sayılı Maden Kanunu İle Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 36 ncı maddesi uyarınca Kurul tarafından belirlenen niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olan fiiller kapsamında yapılan denetimlerde **169** otogaz istasyonuna ihtar işlemleri tesis edilmiştir.

Tablo 6.6: LPG Piyasasında 2019 Yılında Uygulanan İdari Para Cezalarının Lisans Tipine Göre Dağılımı

Lisans Tipi	Uygulanan İdari Para Cezası Adedi	Oran (%)	İdari Para Cezası Tutarı (TL)	Oran (%)
Bayi	252	96,92	34.451.977	92,18
Dağıtıcı	8	3,08	2.922.033	7,82
Toplam	260	100,00	37.374.010	100,00

Tablo 6.7: LPG Piyasasında 2018-2019 Yıllarında Uygulanan İdari Para Cezalarının Lisans Tipine Göre Dağılımı

Lisans Tipi	2018 Yılı		2019 Yılı	
	İdari Para Cezası Tutarı (TL)	Oran (%)	İdari Para Cezası Tutarı (TL)	Oran (%)
Bayi	106.625.778	96,85	34.451.977	92,18
Dağıtıcı	3.026.683	2,75	2.922.033	7,82
Depo-lama	442.592	0,40	0	0,00
Toplam	110.095.053	100,00	37.374.010	100,00

LPG piyasasında idari yaptırımlar ve idari para cezaları, lisanssız faaliyette bulunmak, teknik düzenlemelere aykırı ürün ikmal etmek, lisansın verdiği hak ve yükümlülüklerle aykırı davranmak, tesiste sorumlu müdür ve yetkili personel istihdam etmemek, başka dağıtıcıya ait tüp bulundurmamak, dağıtıcının bayisi olmayan istasyona LPG ikmal etmesi, oto gaz istasyonunda tüp dolumuna yarayan aparat bulundurmamak ve/veya tüp dolumu yapmak fiillerinden dolayı uygulanmaktadır.

Tablo 6.8: LPG Piyasasında 2019 Yılında Uygulanan İdari Para Cezalarının İdari Para Cezasına Konu Fiillere Göre Dağılımı

İdari Para Cezasına Konu Fiil	Uygulanan İdari Para Cezası Adedi	Oran (%)	İdari Para Cezası Tutarı (TL)	Oran (%)
Otogaz istasyonlarında LPG tüpü dolumu ve satışı yapmak	56	21.5	16.778.256	44.9
Lisans Sahibinin Hak ve Yükümlülüklerine aykırı davranması	18	7.0	5.446.984	14.5
İstasyonlarda Sorumlu Müdür Bulundurulmaması	63	24.2	4.551.090	12.2
Sertifikasız Personel Çalıştırılması	104	40.0	7.317.165	19.6
Piyasa faaliyetlerinde, teknik düzenlemelere uygun olmayan LPG sunmak	2	0,8	679.628	1.8
Dağıtıcının bayisi olmayan istasyona LPG ikmali yapması	3	1.2	1.152.143	3.1
Diğer	14	5.3	1.448.744	3.9
Toplam	260	100,00	37.374.010	100,00

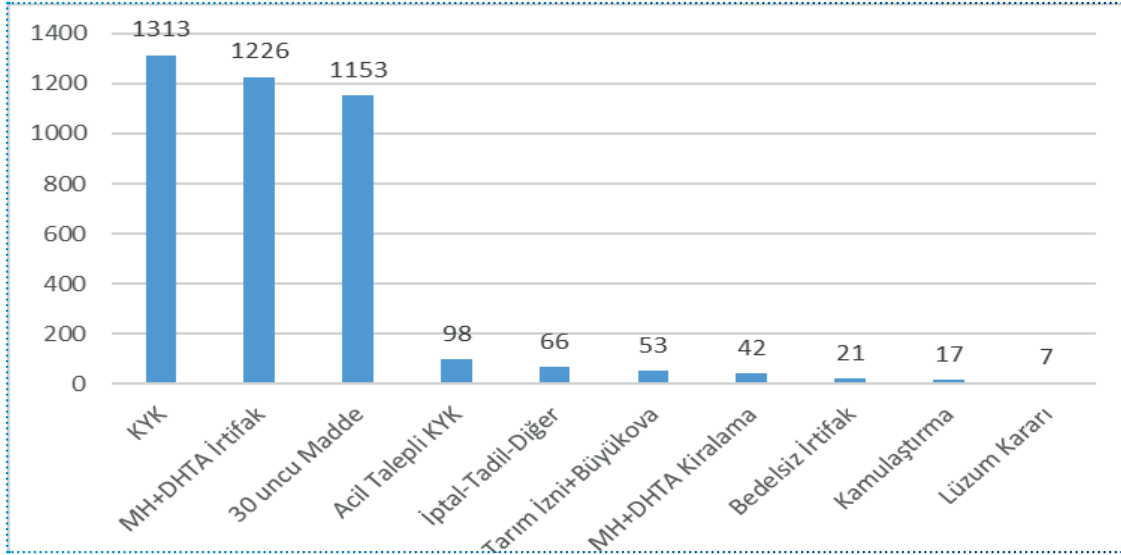
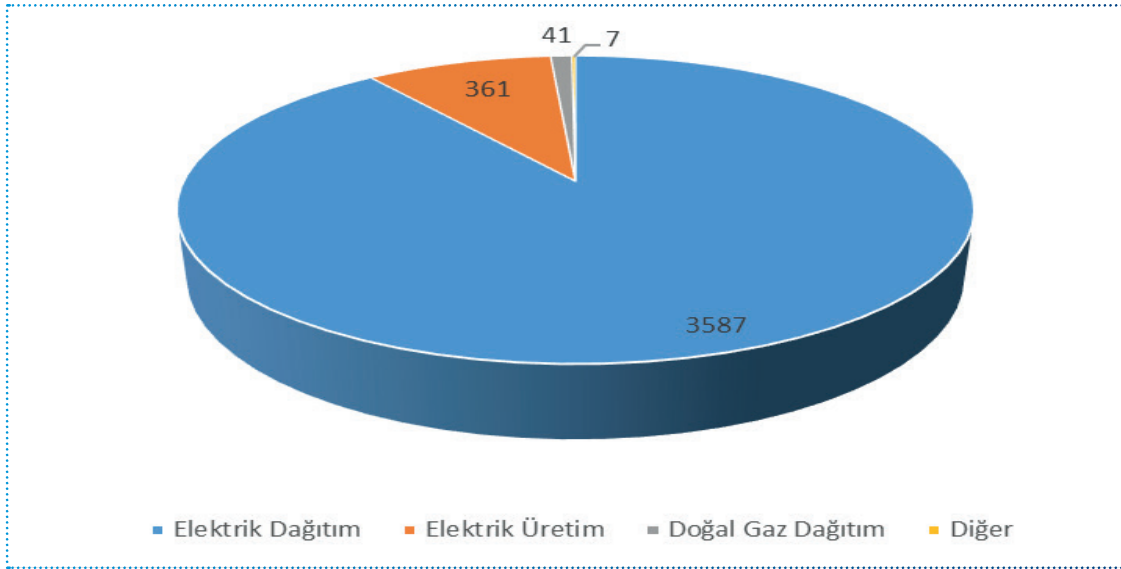
7. KAMULAŞTIRMA, KİRALAMA ve İRTİFAK HAKKI TESİSİ

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 19 uncu maddesi gereğince elektrik üretim ve dağıtım tesislerinin, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 12 nci maddesinin (a) ve (b) fıkraları gereğince doğal gaz iletim, dağıtım ve depolama tesislerinin ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 11 inci maddesinin (a) ve (b) fıkraları gereğince petrol rafinerileri, lisanslı depolama tesisleri, iletim hatları ve işleme tesislerinin kurulabilmesi için gerekli olan taşınmazların temin edilmesi işlemleri Kurum tarafından yürütülmektedir. Ayrıca, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun Geçici 16 ncı maddesi gereğince devam eden iş ve işlemler de Kurum tarafından yürütülmektedir.

Bu çerçevede, özel mülkiyetteki taşınmazlar için "kamulaştırma", Maliye Hazinesinin mülkiyetindeki ya da Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlar için "irtifak hakkı tesisi veya kiralama", diğer kamu kurum ve kuruluşlarının mülkiyetindeki taşınmazlarda 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 30 uncu maddesinin uygulanması yoluyla "devir" işlemlerine ilişkin olarak 2019 yılında yürütülen faaliyetler aşağıda belirtilmektedir:

2019 yılı içerisinde, enerji tesislerinin kurulabilmesi için gerekli olan 23.260 adet (enerji nakil hattı güzergahı kapsamındaki özel mülkiyete ait taşınmazlar hariç) taşınmazın teminine ilişkin olarak toplam 3.996 adet Kurul Kararı alınmıştır:

- Maliye Hazinesinin mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki 5.759 adet taşınmazda irtifak hakkı tesis edilmesine ilişkin olarak 1.226 adet Kurul Kararı alınmıştır.
- Maliye Hazinesinin mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki 298 adet taşınmazda kiralama işlemi tesis edilmesine ilişkin olarak 42 adet Kurul Kararı alınmıştır.
- Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının mülkiyetindeki 9.514 adet taşınmazda 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 30 uncu maddesinin uygulanmasına ilişkin olarak 1.153 adet Kurul Kararı alınmıştır.
- 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 19 uncu maddesinin birinci fıkrası gereğince, 98 adedi acele kamulaştırma talepli olmak üzere toplam 1.411 adet Kamu Yararı Kararı alınmıştır.
- 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 12 nci maddesi gereğince, doğal gaz dağıtım tesislerine ilişkin olarak 7 adet Lüzum Kararı ve 17 adet Kamulaştırma Kararı alınmıştır.
- 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanılmasına İlişkin Kanun kapsamında yer alan hidroelektrik üretim tesislerinin rezervuar alanında bulunan Hazinesinin özel mülkiyetinde ve/veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki bulunan toplam 809 adet taşınmazın bedelsiz kullanımına ilişkin olarak 21 adet Kurul Kararı alınmıştır.
- 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 13 üncü ve 14 üncü maddeleri kapsamında tarım arazilerinin ve büyük ovalarda bulunan tarım arazilerinin amacı dışında kullanımı için karar alınması uygulaması kapsamında toplam 53 adet Kurul Kararı alınmıştır.
- Ayrıca; mahkeme kararının uygulanması, vazgeçme, iptal veya tadil vb. konulara ilişkin olarak toplam 66 adet Kurul Kararı alınmıştır.

Şekil 7.1: 2019 Yılında Taşınmaz Teminine İlişkin Alınan Kurul Kararlarının Dağılımı**Şekil 7.2: 2019 Yılında Taşınmaz Teminine İlişkin Alınan Kurul Kararlarının Tesis Türlerine Göre Dağılımı**

Lisans sahibi tüzel kişilerin proje çalışmalarında kullanılmak üzere, harita temini ve hava fotoğrafı çekim izni talepleri hakkında Harita Genel Müdürlüğü nezdinde çalışmalara devam edilmiştir.

Taşınmaz teminine ilişkin başvuruların elektronik ortamda alınmasına yönelik çalışmalar başlatılmıştır. Bu amaçla, Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı ile Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı koordinesinde, taşınmaz teminine yönelik e-başvuru uygulamasına ilişkin detaylar belirlenmiş, test aşamasına geçilmiştir.

8. HUKUK İŞLERİ

8.1. Dava Takip İşlemleri

Kurumumuzun taraf olduğu dava ve takiplere ilişkin iş ve işlemler, 11.09.2003 tarihli ve 207-51 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilerek yürürlüğe konulan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Taraf Olduğu Davaların Takibine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir.

Tablo 8.1: 2019 yılı sonu itibariyle Kurumumuzun Taraf Olduğu Toplam Dava Sayısı

Dava Türü	Dava Sayısı	Oran(%)
Ceza Davaları	31.309	55,19
İdari Davalar	19.597	34,54
Hukuk Davaları	5.824	10,27
TOPLAM	56.730	100

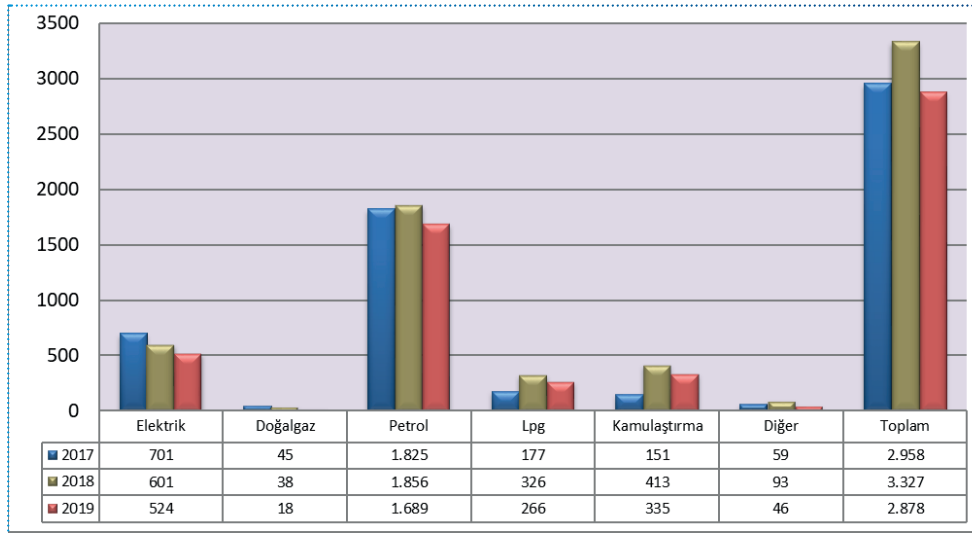
Tablo 8.2: 2019 yılı Sonu İtibariyle Kurumumuzun Taraf Olduğu Davaların Piyasalara Dağılımı

Piyasa	Dava Sayısı	Oran(%)
Elektrik	7.729	13,62
Doğal Gaz	493	0,87
Petrol	44.783	78,94
LPG	2.105	3,71
Kamulaştırma	921	1,62
Diğer	699	1,24
TOPLAM	56.730	100

Tablo 8.3: 2019 Yılında Kurumumuzun Taraf Olduğu Davaların Dağılımı

Dava Türü	Dava Sayısı	Oran(%)
Ceza Davaları	794	27,59
İdari Davalar	1.459	50,69
Hukuk Davaları	625	21,72
TOPLAM	2.878	100

Tablolardan anlaşılacağı üzere Kurumumuzun taraf olduğu davaların büyük kısmı, petrol piyasası ile ilgilidir. Bu durumun Petrol piyasasında, lisanslı aktör sayısının fazla olmasından kaynaklandığı değerlendirilmektedir.

Şekil 8.1: Yıllar İtibariyle Kurumumuza Açılan Davaların Piyasa Bazında Dağılımı

2019 yılında;

- Kurumumuz tarafından 2.878 adet davaya taraf olunmuştur.
- Kurumumuzun taraf olduğu 2.878 adet davadan; 794 adedi ceza davası, 1.459 adedi idari dava, 625 adedi hukuk davasıdır.
- 2.251 adet dava dışı dosyanın (takipsizlik, haciz ihbarnamesi, görevsizlik vs.) takibi yapılmıştır.

Tablo 8.4: 2019 yılı sonu itibariyle Kurumumuzun Takip Ettiği Davaların Kesinleşme Durumu

Dava Türü	Dava Sayısı	Kesinleşenler	Derdestler
Ceza Davaları	31.309	190	31.119
İdari Davalar	19.597	5.631	13.966
Hukuk Davaları	5.824	27	5.797
Toplam	56.730	5.848	50.882

- 31.12.2019 tarihi itibariyle; Kurumumuz tarafından 56.730 adet davaya taraf olunmuş olup bahse konu davaların 50.882 adedi halen derdesttir.
- Kurumumuzun taraf olduğu 56.730 adet davadan; 31.309 adedi ceza davası, 19.597 adedi idari dava, 5.824 adedi hukuk davasıdır.
- Taraf olunan bu davalardan; 190 adedi ceza davası, 5.631 adedi idari dava, 27 adedi hukuk davası olmak üzere toplam 5.848 adedi kesinleşmiştir.
- Taraf olunan davaların 31.119 adedi ceza davası 13.966 adedi idari dava, 5.797 adedi hukuk davası olmak üzere toplam 50.882 adedi derdesttir.
- 15.472 adet dava dışı dosyanın (takipsizlik, haciz ihbarnamesi, görevsizlik vs.) takibi yapılmıştır.

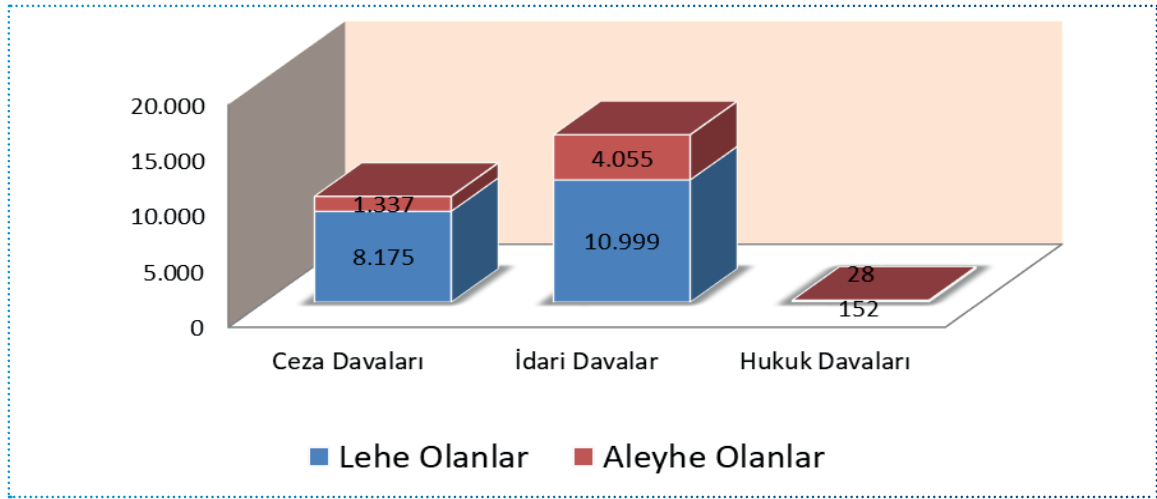
Tablo 8.5: 2019 Yılı Sonu İtibariyle Kurumumuzun Taraf Olduğu Davalardan Kesinleştiği Tespit Edilen Davaların, Sonuçları Bakımından Dağılımı

Dava Türü	Lehe Olanlar		Aleyhe Olanlar	
	Dava Sayısı	Oran (%)	Dava Sayısı	Oran (%)
Ceza Davaları	156	82,11	34	17,89
İdari Davalar	4.253	75,53	1.378	24,47
Hukuk Davaları	17	62,96	10	37,04
Toplam	4.426	75,68	1.422	24,32

Tablo 8.6: 2019 Yılı Sonu İtibariyle Kurumumuzun Taraf Olduğu Davalardan Sonuçlanan Davaların, Sonuçları Bakımından Dağılımı

Dava Türü	Lehe Olanlar		Aleyhe Olanlar	
	Dava Sayısı	Oran (%)	Dava Sayısı	Oran (%)
Ceza Davaları	8.175	85,94	1.337	14,06
İdari Davalar	10.999	73,06	4.055	26,94
Hukuk Davaları	152	84,44	28	15,56
Toplam	19.326	78,10	5.420	21,90

Şekil 8.2: 2019 Yılı Sonu İtibariyle Kurumumuzun Taraf Olduğu Davaların Sonuçları Bakımından Dağılımı

8.2. Görüş Verme

Kurumumuzun hizmet birimlerine, çalışmalarını yürüttükleri mevzuat hazırlama gibi düzenleyici işlemler ile Kurumumuzu bağlayacak, Kurumumuza yükümlülük getirecek ya da Kurumumuzun veya mensuplarının taraf olabileceği ihtilaflara yol açabilecek nitelikteki işlemleri tesis etmeden önce veya hukuki bir konuyla ilgili görüş verilmektedir. Ayrıca Kurumumuz hizmet birimleri dışında, Cumhurbaşkanlığı, Bakanlıklar ve diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarına da görüş verilmektedir.

Bu kapsamda;

- 2019 yılında 140 adet hukuki görüş verilmiştir.
- 31.12.2019 tarihi itibariyle toplam 2.742 adet hukuki görüş verilmiştir.

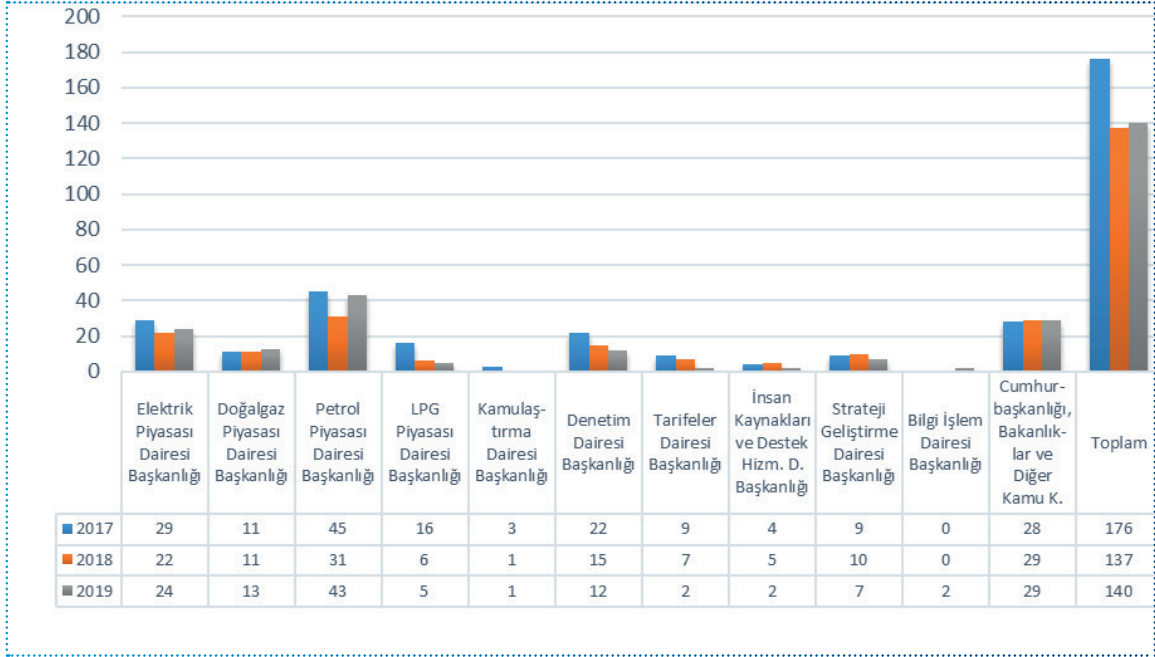
Tablo 8.7: 2019 Yılı Sonu İtibariyle Hukuk Dairesi Başkanlığı Tarafından Verilen Görüşlerin Dağılımı

Görüş Verilen Yerler	Görüş Sayısı	Oran(%)
Elektrik Piyasası Dairesi Başkanlığı	818	29,83
Doğal Gaz Piyasası Dairesi Başkanlığı	436	15,90
Petrol Piyasası Dairesi Başkanlığı	559	20,39
Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Dairesi Başkanlığı	205	7,48
Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı	24	0,88
Denetim Dairesi Başkanlığı	210	7,66
Tarifeler Dairesi Başkanlığı	92	3,36
İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	107	3,90
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı	119	4,34
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı	2	0,07
Kurul Hizmetleri Müdürlüğü	4	0,14
Cumhurbaşkanlığı, Bakanlıklar ve Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları	166	6,05
TOPLAM	2.742	100

Tablo 8.8: Yıllar İtibariyle Hukuk Dairesi Başkanlığı Tarafından Verilen Görüşlerin Dağılımı

Görüş Verilen Yerler	2017 Yılı		2018 Yılı		2019 Yılı	
	Görüş Sayısı	Oran(%)	Görüş Sayısı	Oran(%)	Görüş Sayısı	Oran(%)
Elektrik Piyasası Dairesi Başkanlığı	29	16,48	22	16,06	24	17,14
Doğal Gaz Piyasası Dairesi Başkanlığı	11	6,25	11	8,03	13	9,29
Petrol Piyasası Dairesi Başkanlığı	45	25,57	31	22,63	43	30,71
Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Dairesi Başkanlığı	16	9,09	6	4,38	5	3,57
Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı	3	1,70	1	0,73	1	0,71
Denetim Dairesi Başkanlığı	22	12,50	15	10,95	12	8,57
Tarifeler Dairesi Başkanlığı	9	5,11	7	5,11	2	1,43
İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	4	2,27	5	3,65	2	1,43
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı	9	5,11	10	7,3	7	5,00
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı*		-		-	2	1,43
Cumhurbaşkanlığı, Bakanlıklar ve Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları	28	15,92	29	21,16	29	20,72
TOPLAM	176	100	137	100	140	100

*Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı 2019 yılında kurulduğundan, anılan Daire Başkanlığı görüş verilerinde 2019 yılından itibaren gösterilmeye başlanmıştır.

Şekil 8.3: Yıllar İtibariyle Hukuk Dairesi Başkanlığı Tarafından Verilen Görüşlerin Dağılımı

9. TÜKETİCİ HAKLARININ KORUNMASI

Tüketici haklarının korunmasını teminen; şikâyet ve başvuruları inceleyerek sonuçlandırma, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin tüketicilerine sundukları hizmetlerde uygulayacakları standart, usul ve esasları belirleme, enerji piyasasına ilişkin düzenlemeler ve uygulamalar konusunda kamuoyunu bilgilendirme ve tüketici bilinci oluşturmaya yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda, tüketicilerin enerji alanında sahip olduğu hakları ve sorumlulukları daha iyi öğrenebilmesi amacıyla enerjide en temel hakları içeren konularda EPDK uzmanları ve Enerji Uzmanları Derneği işbirliği ile hazırlanan kısa videolar olarak yayınlanan Kurumun resmi internet sitesinin "Enerji Rehberi" bölümüne Tüketiciler İçin yeni içerikler eklenmiştir.

Kuruma gelen şikâyetlerin istatistiklerinin daha sağlıklı bir şekilde yapılabilmesi için EBYS'de bazı iyileştirmeler yapılmıştır. Böylelikle, Kuruma gelen şikâyetlere ilişkin çeşitli istatistiki veriler anlık olarak raporlanmaktadır.

Kurum internet sayfasında güncellemeler yapılmış olup, Tüketici Köşesine daha rahat erişim imkanı sağlanmıştır. Tüketici Köşesine, elektrik dağıtım ve görevli tedarik şirketleri ile doğalgaz dağıtım şirketlerine ait olan internet adresleri, çağrı merkezi telefonları gibi bilgiler de eklenmiştir.

Tüketiciler; Kurumumuza Bilgi Edinme, Şikâyet ve Görüş/Öneri başvurularını Web tabanlı CİMER yapısına uyumlu Tüketici Şikâyet Portal Modülünden cep telefonlarına gelen SMS şifresiyle giriş yaparak iletebilmekte ve takip edebilmektedirler. Kuruma gelen şikâyetlerin sayısının her geçen gün artması ve bu şikâyetlerin muhatabı olan Elektrik Dağıtım ve Görevli Tedarik Şirketleri ve Doğalgaz Dağıtım Şirketlerine şikâyetlerin daha kolay ve hızlı iletilmesini sağlamak amacıyla muhatap şirketlere KEP adresi zorunluluğu getirilmiş, şikâyetlerin bir Elektronik Yazışma Paketi(EYP) olarak lisans sahiplerine intikali sağlanmıştır. Tüketiciler, Kurumumuz portalından yapmış olduğu başvuruların yanı sıra ayrıca CİMER aracılığıyla Kurumumuza ulaşan başvurularının durumunu ve verilen cevapları da yine bu portaldan takip edebilmektedirler. Dağıtım şirketlerinden gelen cevapların internet sayfasında müracaatçı tarafından görülmesi sağlanmıştır. Dağıtım şirketleri tarafından zamanında cevaplanmayan müracaatlar için şirketlere sistem üzerinden uyarı mesajı gönderilmeye başlanmıştır. Ayrıca EPDK - CİMER Süreçleri entegrasyonu çalışmaları 9 Kasım 2018 tarihinde başlamış olup 2019 yılı başında entegrasyon sorunsuz bir şekilde tamamlanmıştır.

9.1. Tüketici Bilincinin Oluşturulması ve Geliştirilmesi

Enerji piyasasına ilişkin düzenlemeler ve uygulamalar ile tüketicinin hak ve sorumlulukları konusunda tüketici bilinci oluşturmaya yönelik çalışmalar kapsamında; Kurumun internet sayfasında tüketici bölümüne yer verilmiştir.

Tüketici Köşesi, sektör bazında aşağıda belirtilen başlıkların tamamını ya da bir kısmını içerecek şekilde oluşturulmuştur:

- Mevzuat (İlgili piyasaya ilişkin tüketicileri doğrudan ilgilendiren mevzuata yer verilmiştir)
- Piyasa ve Tüketici Hakları (Piyasa yapısı ve bu piyasada temel tüketici haklarının ne olduğuna ilişkin tanıtıma sunu şeklinde yer verilmiştir)
- Tüketici Kılavuzu ve Sıkça Sorulan Sorular (Tüketicilerin sıkça sordukları sorulara ilişkin verilen yanıtlar ve tüketici haklarının kullanımına ilişkin açıklamaları içermektedir)
- Geçmiş Dönem Uygulanan Ulusal Tarifeler ve Diğer Ülke Uygulamaları (Elektrik piyasasında serbest olamayan tüketicilere uygulanan fiyatlar ile diğer ülkelerde uygulan fiyatlar verilmiştir, doğal gaz dağıtım şirketlerinin uyguladıkları fiyatlara doğrudan erişim sağlanmıştır)
- Fatura Hesaplama Modülü (Elektrik tüketicilerinin fatura kontrollerini yapmasına imkan tanıyan fiyat modülüne yer verilmiştir)

- Dağıtım Şirketlerinin İletişim Adresleri (Elektrik ve Doğal Gaz Dağıtım Şirketlerinin Web Adresi, Çağrı Merkezi, İstek/Şikâyet ve e-posta adreslerini içermektedir)
- Görevli Tedarik Şirketlerinin İletişim Adresleri (Elektrik Görevli Tedarik Şirketlerinin Web Adresi, Çağrı Merkezi, İstek/Şikâyet ve e-posta adresleri içermektedir)
- Şikâyet ve Bilgi Edinme (Tüketicilerin şikâyet ve bilgi edinme taleplerine yanıt verecek aktif bir modüle yer verilmiştir)

Tüketici şikâyetlerine ilişkin internet sayfası üzerinden müracaat modülü yenilenmiş, T.C kimlik üzerinden yapılan müracaatlarda, müracaatın alınması ve şirketlere gönderilmesi aşamalarında müracaatçıya SMS gönderilmesi ve müracaatçının internet sayfası üzerinden takibini yapabilmesi sağlanmıştır.

9.2. Tüketici Şikâyetlerinin Değerlendirilmesi

Lisansı sahibi tüzel kişiler, tüketiciler ve kullanıcılarla olan ilişkilerinde mevzuat çerçevesinde belirlenen yükümlülüklerini yerine getirirken faaliyet konularına ilişkin ihbar ve şikâyetleri hızlı bir şekilde değerlendirerek çözmek ve/veya çözüme yönelik düzenlemelerin yapılmasını sağlamak zorundadır.

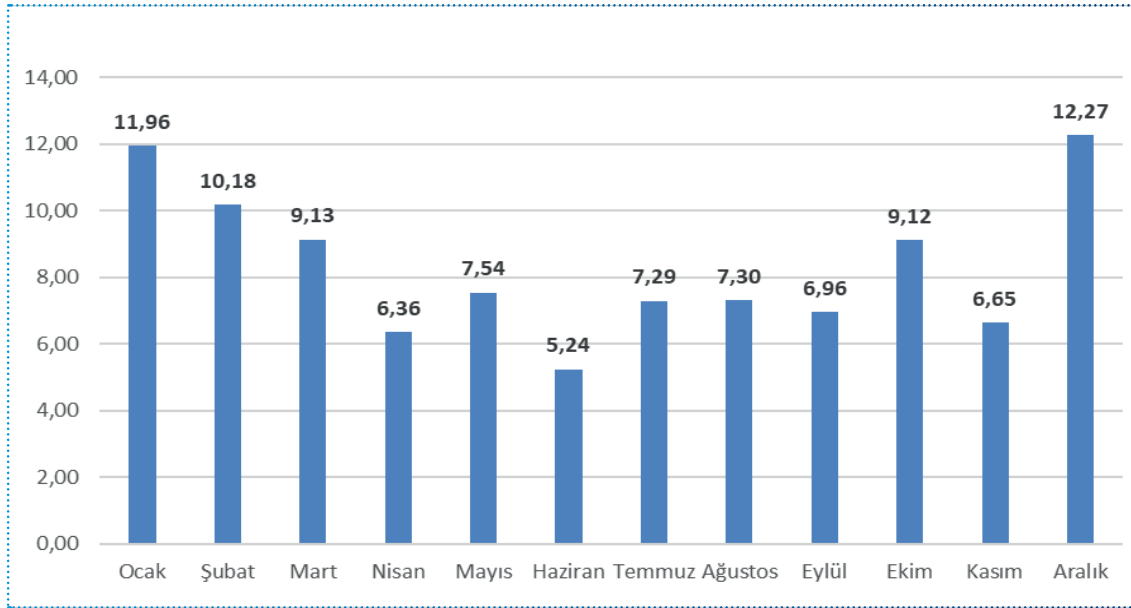
Tüketiciler, hizmet veren şirketlere yaptıkları başvurularda yeterli veya tatmin edici cevap alamadıkları takdirde Kuruma başvurma hakkına sahiptirler. Bu şekilde Kuruma ulaşan başvurular, konu ile ilgili tüzel kişi ile yapılan yazışmalar ile birlikte değerlendirmeye alınmakta ve mevzuat çerçevesinde incelenerek sonuçlandırılmaktadır.

İlgili mevzuat çerçevesinde piyasalarda faaliyet gösteren lisans sahibi tüzel kişilerin yükümlülüklerinin izlenmesinde, gerekli düzenlemelerin hızlı yapılmasının sağlanmasında tüketici ve kullanıcıların istem ve şikâyette bulunması yollarının yeterli, açık ve kolay olması oldukça önemlidir.

Bu çerçevede, Kurumumuz tarafından farklı kanallardan iletilen şikâyetlerin ilgili tarafa hızlı bir şekilde iletilmesi, şikâyetlerin çözümünün izlenmesi ve gerekmesi halinde denetiminin yapılmasına ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

9.2.1. Bilgi Edinme Şikâyet Sayısı ve Kanalları

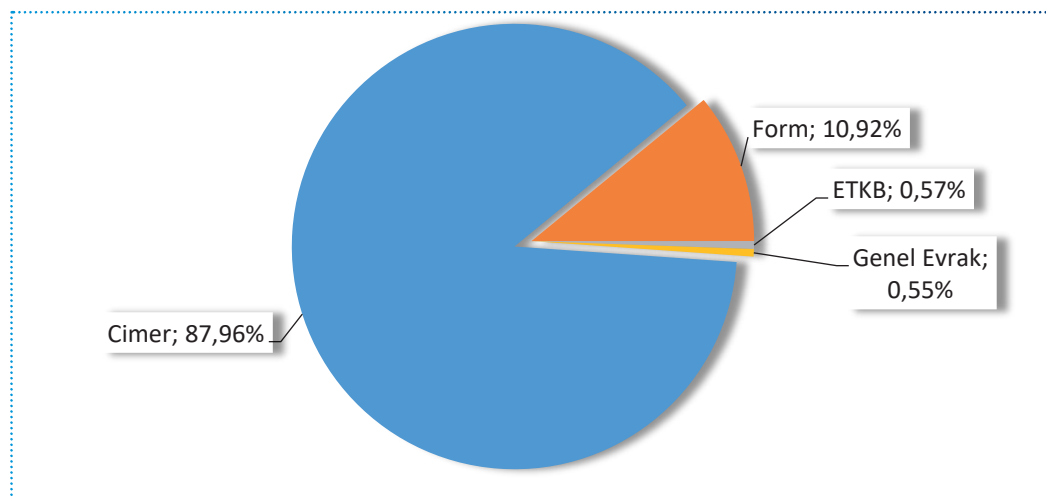
Kurumumuz ilgili dairelerince 2019 yılında "Şikâyet", "Mevzuat/Öneri", "Kurum Görev Alanında Olmayan" ve "Diğer" başlıkları içeren Şikâyet başlığı altında 77.017 adet ve Bilgi Edinme başlığı altında 1.441 adet olmak üzere toplam 78.458 adet bildirim işlem görmüştür. Şikâyet başlığı altında işlem gören bildirimlerin aylar itibarıyla yüzdesel dağılımı aşağıda verilmektedir.

Şekil 9.1: . Şikâyet başlığı altında işlem gören bildirimlerin aylar itibariyle yüzdesel dağılımı

Şikâyet başlığı altındaki bildirimlerin aylık gerçekleştirmelerine bakıldığında en büyük payın %12,27 (9448) ile Aralık ayına ait olduğu, bunu Ocak, Şubat ile Mart ve Ekim aylarının izlediği görülmektedir.

Bildirimlerin Kurumumuza iletilmesinde, CİMER, Bakanlık, Kurum web sayfası (Form) ve Kurum Genel Evrak kanalları kullanılmaktadır.

2019 yılında toplam tüm kanallar üzerinden, şikâyet başlığı altında, 77.011 adet müracaat Kurumumuza intikal etmiştir. CİMER müracaatı 67.746 adet (toplam şikâyet sayısının %88'i), Kurum web(form) sayfası üzerinden 8.410 adet (toplam şikâyet sayısının %11'i), ETKB üzerinden 442 adet ve Genel Evrak kanalı ile 413 adet müracaat alınmıştır. Şikâyet kanallarına göre gerçekleştirmelerin yüzdesel dağılımı aşağıdaki grafikte verilmektedir.

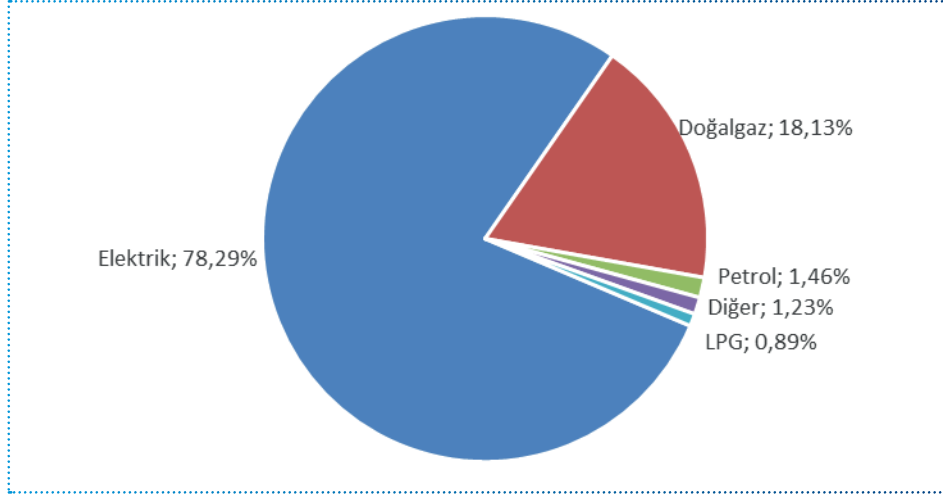
Şekil 9.2: Şikâyet Bildirimlerinin Şikâyet Kanallarına Göre Yüzdesel Dağılımı

2019 yılında Kurumumuza yapılan 78.458 müracaatın 62.257 adeti ilgili şirketlere değerlendirilmek ve gereği için gönderilmiştir. Bildirimler konu başlıklarına göre Mevzuat/Öneri, Şikâyet, Diğer ve Konu Kurumun Görev Alanında Değil olmak üzere sınıflandırılmıştır.

9.2.2. Şikâyet Bildirimlerinin Sektörel Dağılımı

Şikâyet kategorisi altında iletilen bildirimler tüketici haklarının korunması ile tüketici şikâyetlerinin incelenmesi çerçevesinde Elektrik Piyasası, Doğal Gaz Piyasası, Petrol Piyasası ve Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası (LPG) olarak ayrıştırılmıştır. Bu sektörlere ait şikâyet bildirimlerinin yüzdesel dağılımı aşağıdaki grafikte verilmektedir.

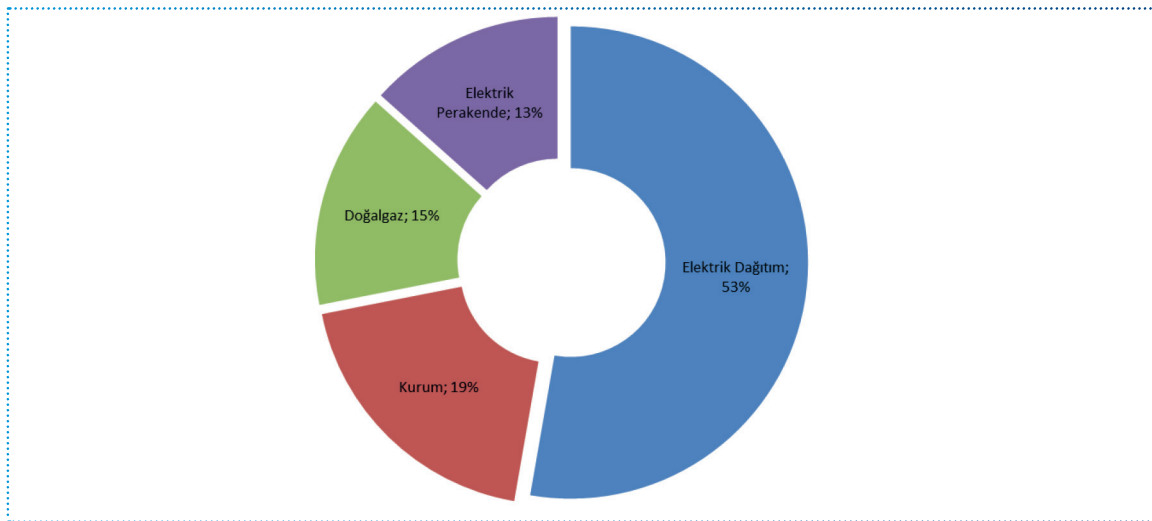
Şekil 9.3: Şikâyet Bildirimlerinin Sektörel Dağılımı

Şikâyetlerin sektörel dağılımına bakıldığında 77.017 olan toplam şikâyetin 60.296 adeti (%78) ile en fazla paya sahip olan sektör elektrik sektörüdür. Elektrik sektörünü, 13.960 adet (%18) şikâyet ile doğal gaz sektörü, 1.127 adet (%1) ile petrol sektörü, 945 adet(%1) ile diğer konular ve 689 adet (%1) ile sıvılaştırılmış petrol gazları sektörü izlemiştir.

Kurumumuza intikal eden bildirimlerin tamamı sektör dairelerine gönderilmemektedir. Kurumumuz tarafından doğrudan incelenmeye alınmayan ve şirketler tarafından cevaplanması ve değerlendirilmesi gereken şikâyetler ilgili şirketlere yönlendirilmektedir. Aşağıdaki grafikte Kurum yazışma sistemi içine alınan ve doğrudan kurum dışına yönlendirilen şikâyetlerin oranları gösterilmektedir.

Şekil 9.4: Şikâyet Bildirimlerinin Gönderildikleri Yerlere Göre Dağılımı

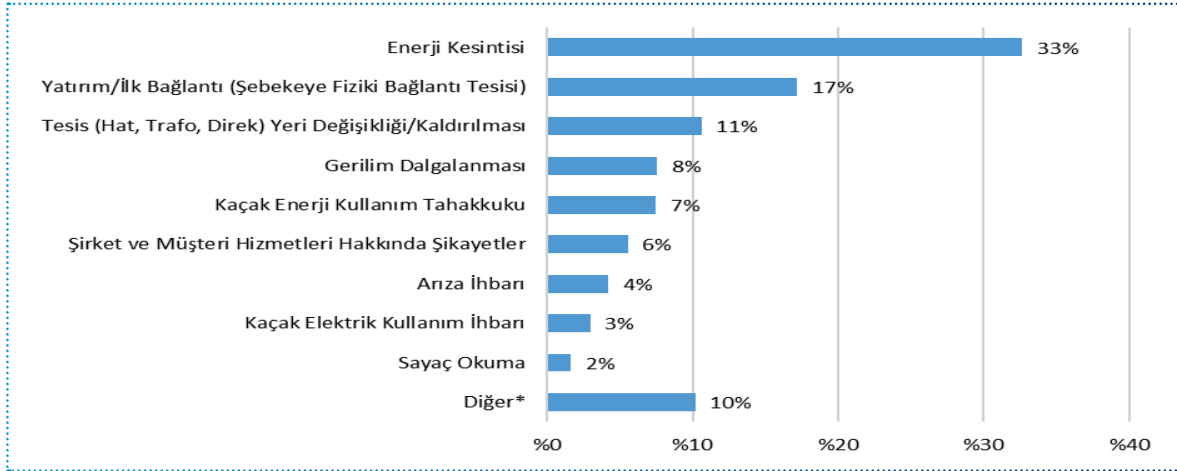

Kurum yazışma sistemi içine alınan şikâyetlerin en büyük kısmı %53'lik oranla elektrik dağıtım şirketlerine, %15'lik kısmı doğalgaz , %13'lük kısmı elektrik görevli tedarik şirketlerine ve %19'luk kısmı kurum sektör dairelerine gönderilmiştir.

9.2.3. Elektrik Sektörüne Ait Şikâyetlerin Sınıflandırılması ve Gerçekleşmeler

Tüketici hakları ve tüketicilerin korunması çerçevesinde, şikâyet kategorisi altında elektrik sektörüne özgü alt sınıflandırmalar yapılmıştır. Elektrik sektörüyle ilgili şikâyet ana kategorisi altında Abonelik, Bağlantı-Şebeke, Sayaç, Kalite, Müşteri Hizmetleri, Faturalama ve Fiyat-Tarife gibi alt sınıflandırmalara gidilmiştir. Bu döneme ilişkin şikâyet kategorisine tabi 60.296 adet bildirim işlem görmüş olup, alt sınıflandırmalar bazında 10 şikâyet kategorisinin dağılımı aşağıda verilmektedir.

Şekil 9.5: Elektrik Sektörüne Ait Şikâyetlerin Alt Sınıflandırmasının Yüzdesele Dağılımı

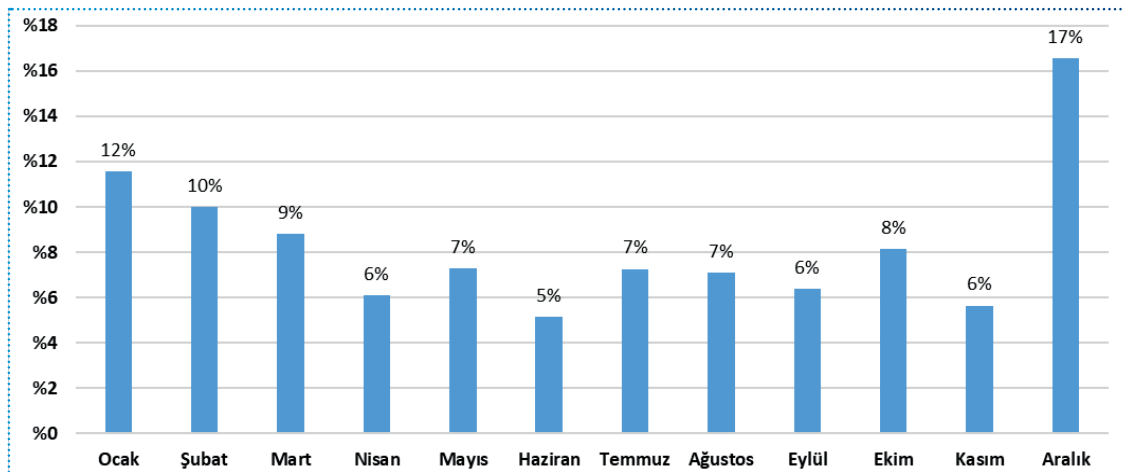

*Diğer kategorisi içerisinde birden fazla konuyu ilgilendiren muhtelif şikâyetler ve yüzdesi çok az olan şikâyetlerin toplamı yer almaktadır.

Elektrik piyasasında şikâyetlerin en fazla yoğunlaştığı alan %33 ile Enerji Kesintisi, %17 ile Yatırım/İlk Bağlantı (Şebekeye Fiziki Bağlantı Tesisi), %11 ile Tesis (Hat, Trafo, Direk) Yeri Değişikliği/Kaldırılması ve %8 ile Gerilim Dalgalanması alanı yer almaktadır.

Elektrik sektörüne ait olup işlem gören bildirimlerin aylar itibarıyla sayısal dağılımı aşağıda verilmektedir.

Şekil 9.6: Elektrik Sektöründe İşlem Gören Bildirimlerin Aylara Göre Yüzdesele Dağılımı

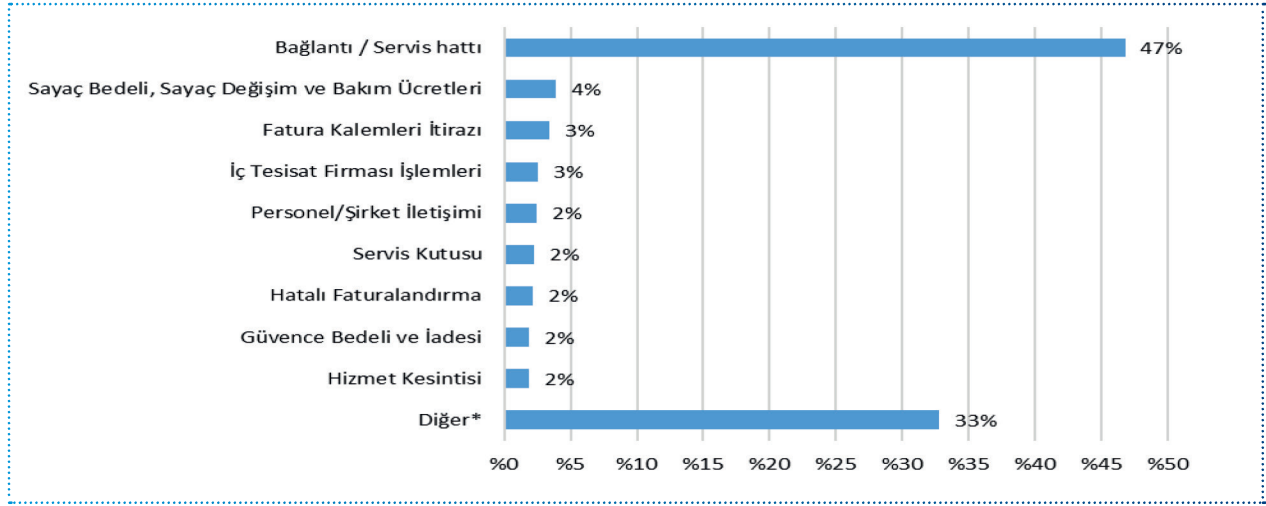

Bildirimlerin aylık gerçekleştirmelerine bakıldığında en büyük payın % 17 ile Aralık ayına ait olduğu, bu ayı sırasıyla Ocak ve Şubat aylarının izlediği görülmektedir.

9.2.4. Doğal Gaz Sektörüne Ait Şikâyetlerin Sınıflandırılması ve Gerçekleşmeler

Tüketici hakları ve tüketicilerin korunmasına yönelik gerekli işlemlerin tesis edilebilmesi için ilgili mevzuat da dikkate alınarak, şikâyet kategorisi altında sektöre özgü sınıflandırmalar yapılmıştır. Doğal gaz ile ilgili Abonelik, Bağlantı-Şebeke-Servis Kutusu, Sayaç, Kalite ve Müşteri Hizmetleri, Faturalama, ve Serbest Tüketici adı altında alt sınıflandırma yapılmıştır. Bu döneme ilişkin şikâyet kategorisine tabi 13.960 adet bildirim işlem görmüş olup, alt sınıflandırmalar bazında ilk 10 şikâyet kategorisinin dağılımı aşağıda verilmiştir.

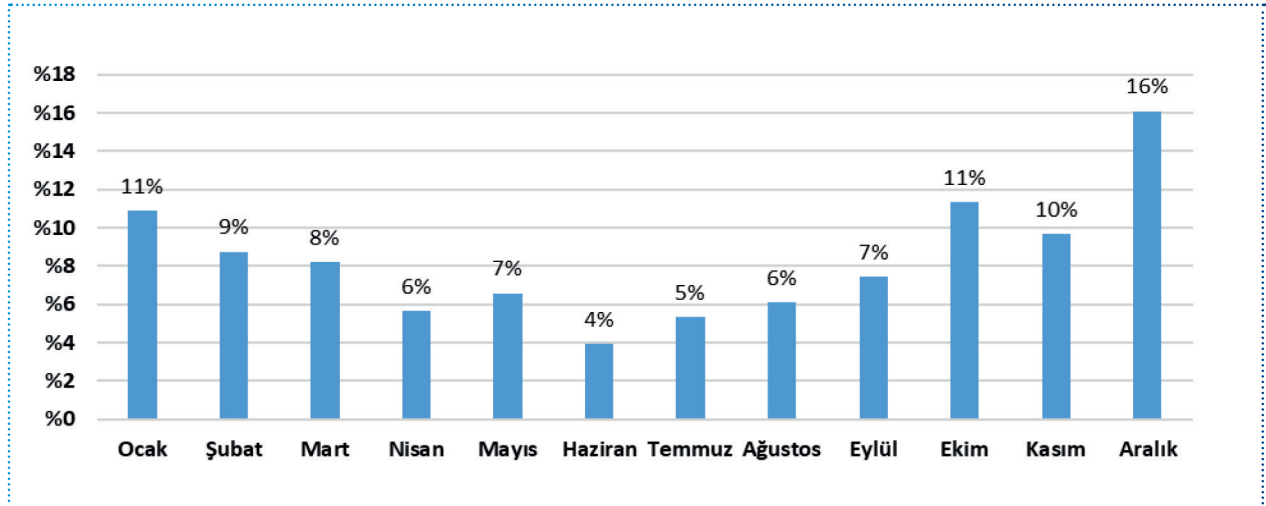
Şekil 9.7: Doğal Gaz Sektörüne Ait Şikâyetlerin Alt Sınıflandırmasının Yüzselsel Dağılımı

*Diğer kategorisi içerisinde birden fazla konuyu ilgilendiren muhtelif şikâyetler ve yüzdesi çok az olan şikâyetlerin toplamı yer almaktadır.

Doğalgaz sektörüne ait olup en fazla şikâyet alan konu %47'lik oranıyla bağlantı/servis hattı konusudur. Bunu diğer kategorileri takip etmektedir. Doğalgaz sektörüne ait olup işlem gören bildirimlerin aylar itibarıyla sayısal dağılımı aşağıda verilmektedir.

Şekil 9.8: Doğal Gaz Sektöründe İşlem Gören Bildirimlerin Aylara Göre Yüzselsel Dağılımı

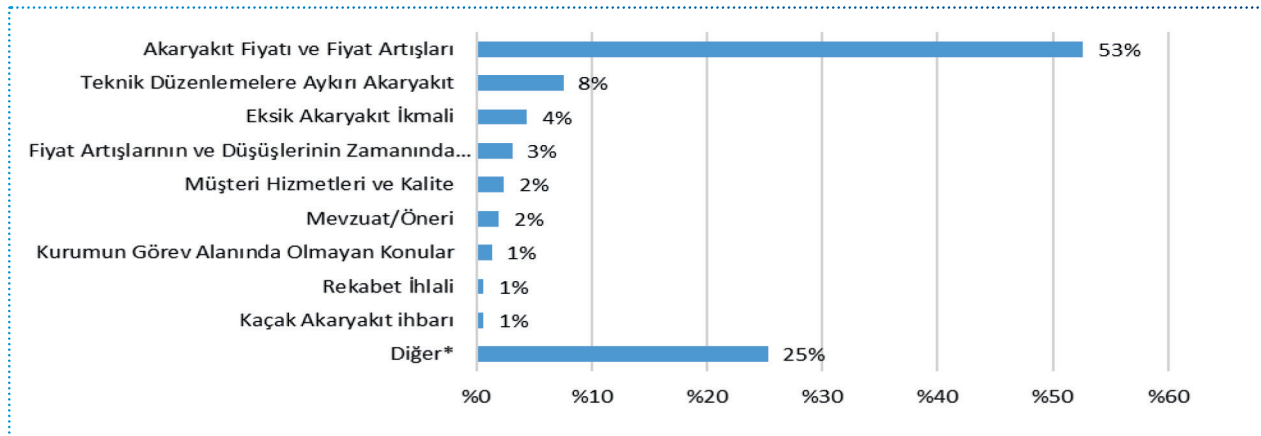

Bildirimlerin aylık gerçekleştirmelerine bakıldığında en büyük payın %16 ile Aralık ayına ait olduğu, bu ayı Ekim ve Ocak aylarının izlediği görülmektedir.

9.2.5. Petrol Sektörüne Ait Şikâyetlerin Sınıflandırılması ve Gerçekleşmeler

Şikâyet kategorisi altında Akaryakıt Fiyatı ve Fiyat Artışları, Teknik Düzenlemelere Aykırı Akaryakıt, Mevzuat/Öneri, Müşteri Hizmetleri ve Kalite, Pompa ve Tabeladaki Fiyatların Farklı Olması, Tesis Güvenliği((işyeri açma ruhsatı, lisansa esas belgeler, mesafe tahdidi vs.) ve Fiyat Artışlarının ve Düşüşlerinin Zamanında Uygulanmaması gibi alt kategorileri belirlenmiştir. Bu dönemde 1.127 adet şikâyet bildirim işlem görmüştür. Petrol sektörü Kuruma intikal eden bildirimler içerisinde %1'lik paya sahiptir. Bu döneme ilişkin alt sınıflandırmalar bazında ilk 10 şikâyet kategorisinin dağılımı aşağıda verilmiştir.

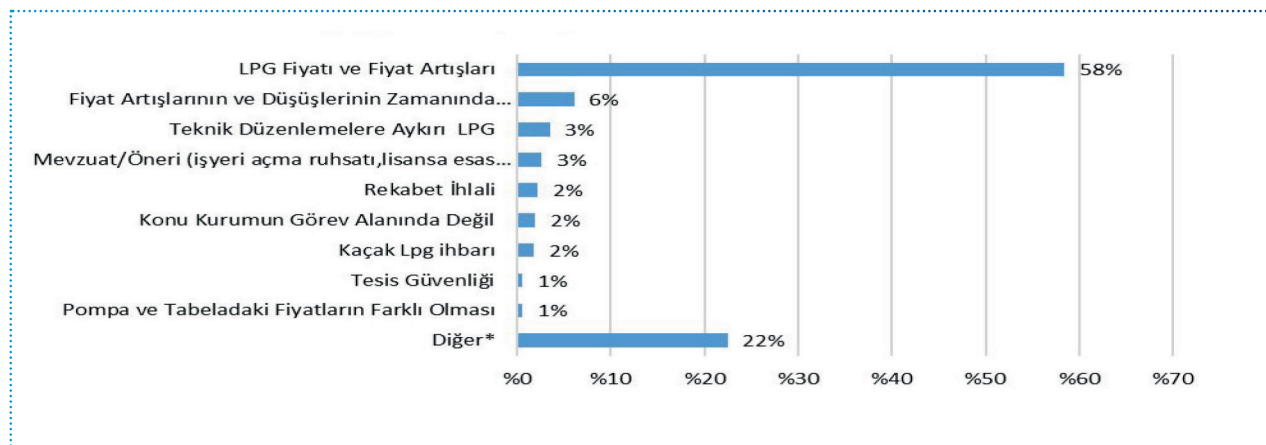
Şekil 9.9: Petrol Sektörüne Ait Şikâyetlerin Alt Sınıflandırmasının Yüzdesel Dağılımı

9.2.6. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları(LPG) Sektörüne Ait Şikâyetlerin Sınıflandırılması ve Gerçekleşmeler

İlgili mevzuat esas alınarak tüketici hakları ve tüketicilerin korunmasına hususları kapsamında Şikâyet kategorisi altında LPG Fiyatı ve Fiyat Artışları, Teknik Düzenlemelere Aykırı LPG, Mevzuat/Öneri (işyeri açma ruhsatı, lisansa esas belgeler, mesafe tahdidi vs), Müşteri Hizmetleri ve Kalite, Pompa ve Tabeladaki Fiyatların Farklı Olması, Tesis Güvenliği ve Fiyat Artışlarının ve Düşüşlerinin Zamanında Uygulanmaması gibi alt kategorileri belirlenmiştir. Bu dönemde 689 adet şikâyet bildirim işlem görmüştür. LPG sektörü Kuruma intikal eden bildirimler içerisinde %1'lik paya sahiptir. Bu döneme ilişkin alt sınıflandırmalar bazında ilk 10 şikâyet kategorisinin dağılımı aşağıda verilmiştir.

Şekil 9.10: LPG Sektörüne Ait Şikâyetlerin Alt Sınıflandırmasının Yüzdesel Dağılımı

10. BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER

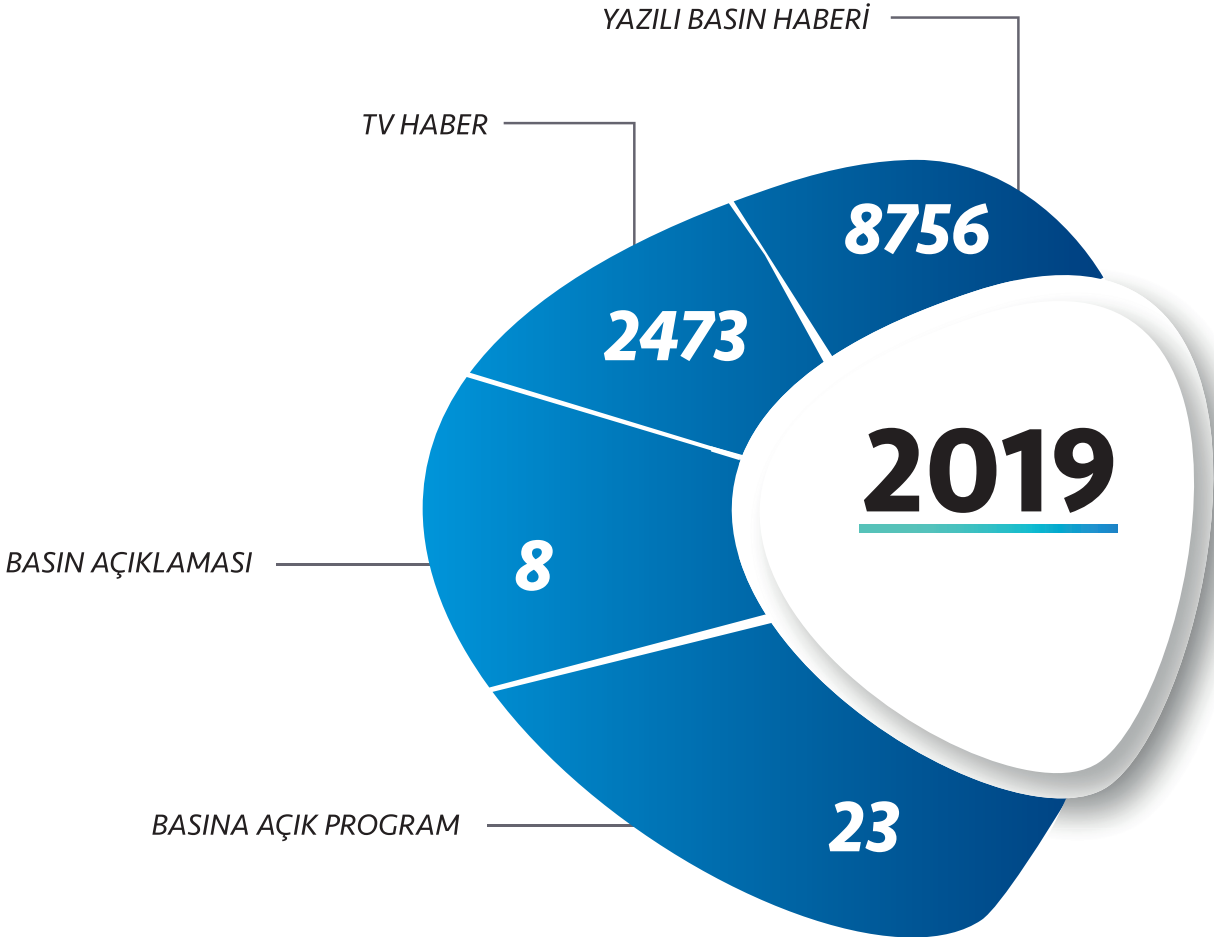
2019 yılı içerisinde enerji sektörü ve Kurum faaliyetleri ile ilgili yayınların izlenmesi ve değerlendirilmesi, basın mensupları tarafından Kuruma yöneltilen yazılı ve sözlü soruların cevaplandırılmasının yanı sıra elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG sektörleri ile ilgili kamuoyunun bilgilendirilmesi ve Kurum Başkanı tarafından verilen diğer organizasyon görevleri yerine getirilmiştir.

Kurumun faaliyetlerine yönelik haber metinleri oluşturularak medya kuruluşları kanalıyla kamuoyu bilgilendirilmiş ve gerekli durumlarda basın açıklamaları yapılmıştır. Tüketici haklarına yönelik ve kamuoyunun bilgilendirilmesini gerektiren Kurul Kararları, haber haline dönüştürülerek basın yayın kuruluşları kanalıyla kamuoyu aydınlatılmıştır.

Enerji sektöründe faaliyet gösteren dernekler ile Kurum Başkanı, Kurul Üyeleri ve ilgili hizmet birimleri personelinin katıldığı toplantıların organizasyonları gerçekleştirilmiştir.

Basında 2019 yılında EPDK'ya yönelik yaklaşık **8756** yazılı basın haberi, **2473** TV haberi çıkmıştır. Kurum adına **8** basın açıklaması yayınlanmıştır. Kurum Başkanı, **23** basına açık programa (konferans, toplantı, canlı tv yayını) konuşmacı olarak katılmıştır.

Enerji sektöründe kamuoyuna yönelik en hızlı, doğru ve etkin bilgilendirmeleri sağlamak, sektörün prestijini artıracak sosyal sorumluluk projelerini hayata geçirmek ve tüketici memnuniyetini daha iyi seviyelere taşıyacak iletişim yöntemleri geliştirebilmek amacıyla enerji sektöründe çalışan bütün kurumsal iletişimciler için bir işbirliği platformu sağlayan Enerji İletişim Grubu; Enerji Tabii Kaynaklar Bakanlığımızın da desteği ile oluşturulmuş ve faaliyetlerine başlamıştır.

11. DİĞER KURUMLARLA İLİŞKİLER

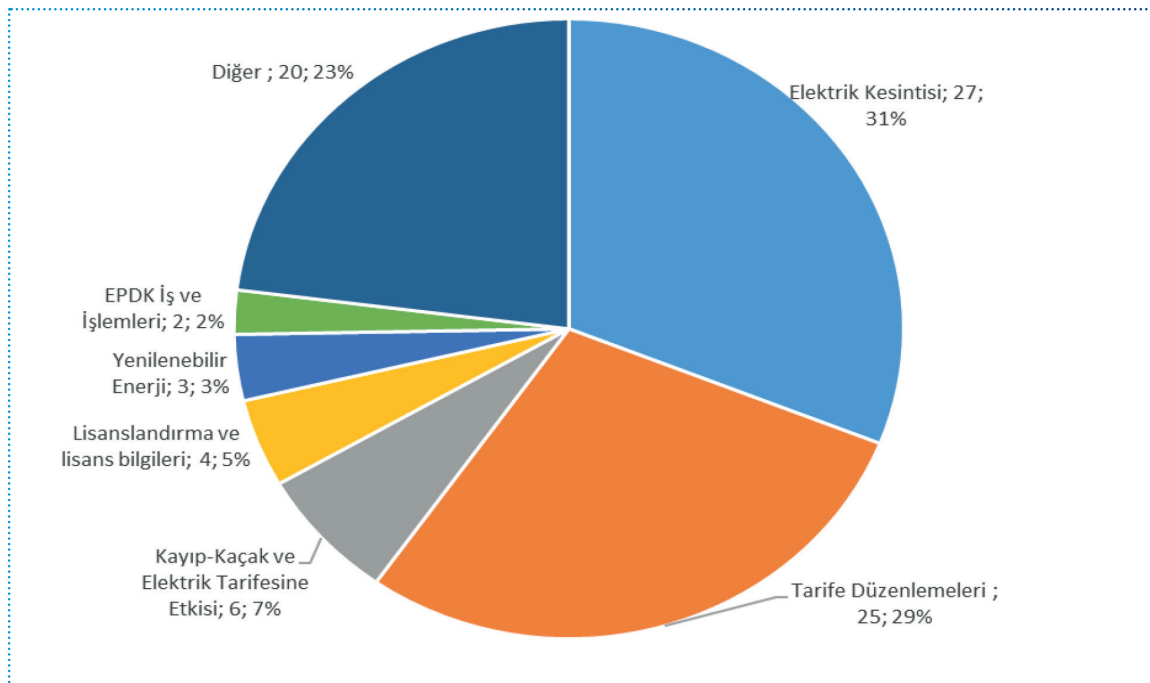
Bakanlık Kanalıyla TBMM'den Gelen Soru Önergeleri

Bakanlık kanalıyla 2019 yılında TBMM'den gelen 97 adet soru önergesi talebine cevap oluşturulmuştur. Söz konusu soru önergelerinin dağılımı Tablo 11.1'de gösterilmektedir.

Tablo 11.1: 2019 Yılında Gelen Soru Önergelerinin Konu Bazında Dağılımı

Soru Önergesi İçeriği	Adet
Elektrik Kesintisi	27
Tarife Düzenlemeleri	25
Kayıp-Kaçak ve Elektrik Tarifesine Etkisi	6
Lisanslandırma ve lisans bilgileri	4
Yenilenebilir Enerji	3
EPDK İş ve İşlemleri	2
Diğer (Akaryakıt sektöründeki kar marjları, satılan akaryakıtta yabancı yatırımcı sayısı, mali bilançolar, biodizel üretimine ilişkin, Doğalgaz ithalatı, ithalat yapılan ülkeler, dağıtım şirketlerine ilişkin şikâyetler, tarımsal sulamadaki çiftçi borçları)	20
Toplam	97

Şekil 11.1: 2019 Yılında Gelen Soru Önergelerinin Konu Bazında Yüzdesele Dağılımı

12. DIŞ İLİŞKİLER

Kurumun dış ilifkilerle y6nelik faaliyetleri “B6lgesel ve uluslararası enerji piyasalarında uzmanlığı ile 6n plana 6ıkmak ve değer yaratan bir kurum olmak” vizyonu kapsamında benimsenen “EPDK Dış İlişkiler Stratejisi” belgesi 6er6evesinde s6rd6r6lmektedir. Bu bağlamda, 2019 yılında iştirak edilen yurt dış etkinliklerde, enerji ve enerji d6zenlemesine ilişkin bilgi, uzmanlık ve deneyimlerimizin paylaŐılmasının yanı sıra enerji piyasamızın tanıtılmasına da 6nem verilmiştir.

Kurum, dış ilifkiler bağlamındaki faaliyetlerini 2019 yılında da 5 ana ekseninde s6rd6rm6Őtir:

1. 6yesi olunan uluslararası birliklerle ilifkiler,
2. İkili ilifkiler,
3. AB m6ktesebatına uyum s6reci kapsamındaki faaliyetler,
4. 6lkemizin taraf olduğu uluslararası anlaşmalar gereği ilifki i6erisinde bulunan organizasyonlar kapsamında Kurumun g6rev alanına giren alanlarda yapılan 6alıŐmalar,
5. Uluslararası enerji piyasalarındaki gelişmelerin izlenmesi ve raporlanması.

12.1. 6yesi Olunan Uluslararası Birliklerle İlişkiler

Kurum, ERA ve MEDREG’in 6yesi, ECRB’nin de g6zlemci 6yesidir. Aynı zamanda ICER’in, Gaz ve Diğer Yakıtlar Sanal 6alıŐma Grubu başkanlığı marifetiyle y6nlendirme komitesinde de temsil edilmektedir.

Kurum Başkanımızın Y6netim Kurulu 6yeliğini y6r6tt6đu ERA’da, Kurum temsilcilerimiz ERA’nın faaliyetlerine aktif olarak katılmakta ve y6nlendirici etkide bulunmaktadır.

ERA’nın faaliyetleri Başkanlar Komitesi, Lisans/Rekabet Komitesi, Tarife/Fiyatlandırma Komitesi, M6Őteri ve Perakende Piyasalar 6alıŐma Grubu’nda g6revli personel tarafından takip edilmiş ve m6mk6n olduğunca y6nlendirilmiŐtir. ERA Lisans ve Rekabet Komitesi Başkan Yardımcılığı g6revi 2019 yılında da g6revli Kurum personeli tarafından başarıyla s6rd6r6lm6Őtir.

ERA tarafından Umman’ın baŐkenti Maskat’ta d6zenlenen “Fiyat D6zenlemeleri ve Tarifeler” ve Macaristan’ın baŐkenti BudapeŐte’de d6zenlenen “Yenilenebilir Enerji İhaleleri” eğitim programlarına Kurum temsilcileri tarafından hem eğitici hem kursiyer olarak katılım sağlanmıştir. D6zenlenen eğitimler sonrasında yapılan sınavlarda Kurum personelinin 6st6n başarı g6sterdiği g6r6lm6Őtir.

ERA’nın en 6nemli etkinliği olan Enerji Yatırım ve D6zenleme Konferansının 18’incisi, 23-24 Eyl6l 2019 tarihlerinde Letonya’da ger6ekleŐtirilmiŐ olup, 40 6lkeden yaklaşık 160 katılımcının olduğu konferansta Kurumumuz gerek panelist gerekse katılımcı olarak temsil edilmiştir.

Kurucu 6yesi olduğumuz MEDREG’in, kuruluşundan itibaren t6m organlarına aktif olarak katılım sağlanmakta, 6alıŐmalarına katkı sunulmaktadır. Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı G6leŐŐan DemirbaŐ’ın 2019-2020 d6nemi i6in MEDREG Başkanı se6ilerek T6rkiye’nin enerji alanında en 6st d6zey kadın y6neticisi olması, yurt i6i ve yurt dış basında yer almış, Kurumumuzun ve 6lkemizin Akdeniz enerji piyasalarındaki g6r6n6rl6đ6n6 artırmıŐtir. MEDREG Başkanlığının 6stlenilmesi neticesinde Birliğin t6m faaliyetlerinin planlanmasında ve y6nlendirilmesinde aktif bir rol oynamıŐtir. Bu aktif rol neticesinde ETKB tarafından d6zenlenen “T6rkiyeye Enerji Veren Kadınlar” 6d6llerinden “j6ri 6zel 6d6l6n6” Kurumumuz Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı G6leŐŐan DemirbaŐ almıŐtir.

MEDREG tarafından;

- Elektrik piyasasını yeniden yapılandırmak amacıyla reform 6alıŐmaları y6r6ten İsrail Elektrik D6zenleme Kurumu i6in 14-15 Mayıs 2019 tarihlerinde “D6zenleme Ekonomisi: Tekellerden Rekabet6i

Toptan Elektrik Piyasalarına Geçiş” başlığıyla düzenlenen eğitime Kurumumuz tarafından eğitici desteği verilmiştir.

- Akdeniz’de enerji iş birliğinin geleceğinin tartışıldığı ve son iki yılda yapılan faaliyetlerin ve elde edilen başarıların kamuoyu ile paylaşıldığı “Güney Akdeniz Enerji Düzenleme Reformlarında MEDREG’in Destekleri” başlıklı konferans ve medya günü 19 Eylül 2019’da Brüksel’de gerçekleştirilmiştir.
- 25 Eylül 2019’da Mısır Doğal Gaz Düzenleme Kurumu’na doğal gaz iletim ve dağıtım faaliyetlerinin izlenmesine yönelik düzenlenen eğitim kapsamında ülkemiz uygulamaları ve deneyimleri paylaşılmıştır.
- 6 Kasım 2019’da Brüksel’de “Proaktif ve Esnek Enerji Düzenlemelerinin Eşiğinde” başlığı altında düzenlenen 2. MEDREG Enerji Forumu’nda, Akdeniz bölgesindeki doğal gaz ve yenilenebilir enerji gelişmeleri yaklaşık 80 enerji uzmanı ve profesyonelin katılımı ile ele alınırken, söz konusu forumun hazırlanmasına öncülük edilmiş, gerek katılımcı gerek panelist olarak destek verilmiştir.
- Üye ülkeler arasındaki iş birliğinin en üst seviyeden ele alındığı 1. MEDREG Başkanlar Toplantısı 10 Aralık 2019’da Roma’da düzenlenmiş, toplantıya Kurum Başkanı Mustafa YILMAZ’ın yanı sıra Akdeniz Bölgesi’ndeki 11 ülkenin düzenleyici kurum başkanı tarafından katılım sağlanmıştır.

Kurumun gözlemci üyesi olduğu ECRB’nin çalışmaları, ECRB çalışma gruplarında görevli Kurum personeli vasıtasıyla takip edilmiştir.

12.2. İkili İlişkiler

Dünya Bankası tarafından organize edilen bir çalışma ziyareti kapsamında, 11-15 Şubat 2019 tarihlerinde Özbekistan Hükümeti’ni temsilen ülkemize gelen bir heyet 13 Şubat 2019 tarihinde Kurumumuzu ziyaret etmiştir. Söz konusu toplantıda Özbek heyet, Türkiye’nin enerji sektörünü yapılandırma ve geliştirmede gösterdiği başarı, Kurumumuzun temel fonksiyonları, yasal çerçeve, tarife belirleme süreçleri, elektrik üretimi ve dağıtımı ile ticaretine ilişkin kurallar ile ilgili bilgilendirilmiştir.

Senegal Cumhuriyeti Hükümetinin temsilcilerinden oluşan bir heyet, yine Dünya Bankası vasıtasıyla, 11 Temmuz 2019 tarihinde Kurumumuzu ziyaret etmiş, bu çerçevede enerji piyasalarının yeniden yapılandırılması konusunda bilgi almış, Türkiye elektrik ve doğal gaz piyasalarının yapılandırılması ve EPDK tarafından düzenlenen tarifeler hakkında bilgi aktarımında bulunulmuştur.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Azerbaycan Enerji Bakanlığı arasındaki iş birliği çerçevesinde 9-13 Nisan 2019 tarihlerinde Azerbaycan’dan bir heyete yenilenebilir enerji kaynakları ve lisanslama süreçleri hakkında kapsamlı bir eğitim verilmiştir. Daha sonra Azerbaycan tarafının talebi üzerine aynı kapsamdaki eğitim 11-12 Temmuz 2019 tarihlerinde Bakü’de tekrarlanmış, söz konusu eğitime eğitici görevlendirmek suretiyle destek verilmiştir.

12 Temmuz 2019 tarihinde Arnavutluk Enerji Düzenleyici Kurumu (ERE) Başkanı ve beraberindeki heyet Kurumumuz İstanbul ofisini ziyaret etmiş, ziyaret kapsamında Kurumumuz ile ERE arasında evvelce imzalanan iş birliği protokolü kapsamında yürütülebilecek faaliyetler ve olası iş birliği alanları konusunda görüş alışverişinde bulunulmuştur.

Çin İhracat ve Kredi Sigorta Kurumu (SINOSURE) yetkililerince 23 Eylül 2019 tarihinde Kurumumuza bir ziyaret gerçekleştirilmiştir. Ziyarete, ülkemiz enerji sektöründe hâlihazırda yatırım yapan Çinli şirketler ile ilgili bilgi alışverişinde bulunulmuş, heyete ayrıca ülkemiz enerji piyasalarının gelişimi ve muhtemel yatırım imkânları hususunda bilgiler verilmiştir.

Diğer yandan, ikili ilişkiler kapsamında Azerbaycan ve Gürcistan enerji düzenleme kurumları ile iş birliği protokolü çalışmaları devam etmektedir.

12.3. Avrupa Birliği Müktesebatı İle Uyum Süreci Kapsamındaki Faaliyetler

Avrupa Birliği (AB) Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) 2013 yılı programlaması kapsamındaki ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın ana faydalanıcısı olduğu ve 18 Eylül 2018 tarihinde başlatılan "Türkiye Enerji Sektörü Faz-2 Projesi" Yönetim Kurulunda yer almak suretiyle proje işleyişi takip edilmekte, çalışmalara katkıda bulunulmakta, proje kapsamında düzenlenen eğitimlere ve diğer ülkelere yapılan çalışma ziyaretlerine Kurum personelimizin katılımı sağlanmaktadır. IPA projelerine ilişkin bilgi alışverişinde bulunmak ve Kurumumuzun bu projelere ilişkin faaliyetlerini değerlendirmek amacıyla Dünya Bankası yetkililerince 23 Ocak 2019'da bir görüşme gerçekleştirilmiştir.

Kurumumuz tarafından IPA 2015 yılı programlaması kapsamında geliştirilen "Performansa Dayalı Tarife Düzenlemesi" konulu proje 24 Nisan 2019 tarihinde yapılan açılış toplantısıyla başlamıştır ve 18 ay sürmesi planlanmaktadır. Projenin başlangıç raporu 31 Mayıs 2019 tarihinde sözleşme imzalanan danışman firma *Hulla&Co Human Dynamics KG* tarafından yayımlanmıştır.

IPA'nın 2021-2027 yıllarını kapsayan üçüncü dönemi için programlama çalışmaları kapsamında da Kurumumuz tarafından geliştirilen iki yeni proje teklifi AB Komisyonu'na iletilmiştir.

Ülkemizin AB'ye katılım yolunda kaydettiği gelişmelerin değerlendirildiği, Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan 2019 Türkiye İlerleme Raporunun Kurum görev alanı ile ilgili kısımlarına katkı sağlanmıştır.

16-17 Ekim 2019 tarihlerinde Brüksel'de gerçekleştirilen 6 No'lu Enerji, Çevre, Ulaştırma ve Trans-Avrupa Ağları Alt Komite Toplantısına katılım sağlanmış, elektrik ve doğal gaz piyasalarımıza ilişkin sunumlar gerçekleştirilmiştir.

17 Ekim 2019 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan 2019/22 sayılı "AB ile ilgili Çalışmaların Eşgüdümü" konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile kurulan ve ilk toplantısını 25 Kasım 2019 tarihinde gerçekleştiren AB Eşgüdüm Kurulu'nun (ABEK) çalışmalarına katkı sağlamak amacıyla elektrik ve doğal gaz mevzuatımızın AB müktesebatına uyum düzeyine ilişkin detaylı bilgi notu hazırlanmıştır.

AB'ye tam üyelik için aday ülke statüsü çerçevesinde her yıl Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nın koordinasyonunda hazırlanan ve Avrupa Komisyonu'na iletilen Katılım Öncesi Ekonomik Reform Programı (ERP)'nin 2020-2022 yılları hazırlık çalışmaları kapsamında enerji piyasalarındaki tedbirlere ilişkin bilgi notları hazırlanmış ve hazırlık toplantılarına katılım sağlanmıştır.

Avrupa Kamu Yönetimi Enstitüsü'nün (EIPA) Lüksemburg şubesi eğitimcileri tarafından düzenlenen, 8-9 Ekim 2019 tarihlerindeki "Türkiye'de Müktesebat Uyumu ve Bu Alanda Ulusal Koordinasyon Konusunda Kapasite Geliştirilmesi" ve 19-20 Kasım 2019 tarihlerindeki "AB Katılım Politikası ve Genişleme Müzakereleri" konulu eğitimlere katılım sağlanmıştır.

12.4. Ülkemizin Taraf Olduğu Uluslararası Anlaşmalar Gereği İlişki İçerisinde Bulunan Organizasyonlar Kapsamında Kurumun Görev Alanına Giren Alanlarda Yapılan Çalışmalar

KEİ, OECD, UEA, DTÖ ve EİT bünyesindeki komite, çalışma grubu, görev gücü vb. oluşumlarda Kurumu temsil etmek üzere Kurum personeli görevlendirilerek adı geçen kuruluşların çalışmaları takip edilmektedir.

1985 yılında kurulan ve ülkemizin de kurucu üyesi olduğu EİT ile iş birliğimiz çerçevesinde, 2019'un ikinci yarısında dönem başkanlığı Tacikistan'dan devralınmıştır. Bu bahisle, ülkemiz dönem başkanlığında verimli, görünür ve sonuç-odaklı faaliyetler düzenlenmesini teminen yeni bir Eylem Planı hazırlanması amacıyla ETKB tarafından yürütülen çalışmalara Kurumumuzca da katkı sağlanmıştır.

Gerek EİT Bölgesel Planlama Konseyi Toplantıları için EİT Sekreteryası tarafından yapılan hazırlık çalışmalarına gerekse Türkiye-İran heyetleri arasında yürütülen "EİT Bölgesinde Serbest Elektrik Ticareti Oluşturulması" projesine de katkı verilmiştir.

DTÖ üyesi bir grup ülke tarafından müzakereleri yürütülen Hizmetler Ticareti Anlaşması (TİSA) çalışmaları kapsamında, Ticaret Bakanlığı ile koordineli çalışılmaya devam edilmiş, serbest ticaret anlaşmalarının müzakerelerine katkı sağlamak üzere ilgili Bakanlığa gerekli bildirimlerde bulunulmuştur.

Yine Ticaret Bakanlığı tarafından yürütülen ve ülkemiz ile diğer ülkeler arasındaki ticari faaliyetleri arttırmaya yönelik gerçekleştirilen KEK toplantılarından;

- Türkiye-Özbekistan 5. Dönem Toplantısı,
- Türkiye-Bangladeş 5. Dönem Toplantısı,
- Türkiye-Romanya 27. Dönem Toplantısı,
- Türkiye-Tacikistan 10. Dönem Toplantısı,
- Türkiye-Karadağ 5. Dönem Toplantısı,
- Türkiye-Azerbaycan 8. Dönem Toplantısı,
- Türkiye-Belarus 10. Dönem Toplantısı,
- Türkiye-Rusya Federasyonu 16. Dönem Toplantısı ve bu kapsamda oluşturulan Enerji Çalışma Grubu Toplantısı,

çerçevesindeki çalışmalara katılım sağlanmıştır.

Aynı zamanda, ülkemizin de taraf olduğu DTÖ Söbvansiyonlar ve Telafi Edici Önlemler Anlaşması'nın 12.7 maddesinde yer alan hüküm uyarınca, farklı ülkeler tarafından yürütülen soruşturmalar kapsamında (ABD'nin ülkemiz menşeli "İnşaat Demiri" ithalatına karşı, Kanada'nın ülkemiz menşeli "Korozyona Dayanıklı Çelik Ürünler" ithalatına karşı anti-damping ve telafi edici vergi soruşturmaları) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından cevaplandırılması gereken soru kağıtları, Kurumun ilgi ve görev alanı çerçevesinde cevaplanmıştır.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı öncülüğünde yürütülen Almanya ile enerji alanında iş birliği kapsamında oluşturulan çalışma gruplarından Elektrik ve Gaz Piyasalarının Düzenlenmesi Çalışma Grubunun eş başkanlığının Kurum yetkilisi tarafından üstlenilmesi uygun görülmüştür. Çalışma grubu kapsamında hazırlanan yıllık planda piyasa şeffaflığı, esneklik ve talep tarafı katılımı mekanizmaları ile doğal gaz piyasası işleyişi konularının ele alınması kararlaştırılmıştır. Bu kapsamda, 28 Temmuz - 1 Ağustos 2019 tarihlerinde Almanya'da doğal gaz piyasasına yönelik teknik inceleme gezisine Kurum yetkililerince katılım sağlanmıştır.

12.5. Uluslararası Enerji Piyasalarındaki Gelişmelerin İzlenmesi ve Raporlanması

2015 yılında başlanarak dış basında çıkan önemli haberler ile uluslararası kuruluşların önemli görülen raporlarının derlendiği dış basın bültenlerinin hazırlanmasına 2019 yılında da devam edilmiştir. 2019 yılında 11 adet dış basın bülteni hazırlanmıştır. Haberler derlenirken tematik sınıflandırma yapılmasına özen gösterilmiştir. Yıl içerisinde derlenen haberler, konularına göre ayrıca sınıflandırılmıştır.

13. İNSAN KAYNAKLARI VE EĞİTİM FAALİYETLERİ

13.1. Kurum Personeli

Kurum hizmetlerinin gerektirdiği görevler, idari hizmet sözleşmesi ile sözleşmeli olarak istihdam edilen personel eliyle yürütülmektedir. Kurum personeli 4628 sayılı Kanun ile düzenlenen hususlar dışında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabidir. Kurul Başkanı ve Kurul üyeleri ile idari hizmet sözleşmesi ile istihdam edilen Kurum personeli, sosyal güvenlik açısından 31.05.2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılmaktadır. Kurumda, Kurul Başkan ve Kurul üyesi ile idari hizmet sözleşmesi ile istihdam edilen personelin sosyal güvenlik hak ve yükümlülükleri 5510 sayılı Kanunun Geçici 4 üncü maddesi saklı kalmak kaydıyla anılan Kanun hükümlerine göre düzenlenmektedir. 02.11.2011 tarihli ve 28103 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 666 sayılı KHK ile 375 sayılı KHK'ye eklenen Ek 11 inci madde gereğince Kurum personelinin, ücret ve mali hakları hususunda emsali unvan ve ücret eşitlemesine tabi olması sağlanmış olup 15.01.2012 tarihinden sonra Kurum kadrolarına atanan personel, diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan emsali personelin tabi olduğu ücret ve mali haklar rejimine tabi olmuştur.

Tablo 13.1: 2019 Yılında Kurumda Göreve Başlayan Personele İlişkin Bilgiler

KADRO UNVANLARI	SAYI	ÖĞRENİM DURUMU					CİNSİYETİ		ATANMA ŞEKLİ	
		ORTAÖĞRETİM	2 YILLIK Y.O.	4 YILLIK Y.O.	MASTER	DOKTORA	KADIN	ERKEK	AÇIKTAN	NAKLEN
Enerji Uzman Yardımcısı	1			1				1		1
Başkan Danışmanı	3			3				3	1	2
Yönetim Görevlisi	17		16	1			11	6	16	1
İletişim Görevlisi	1	1					1			1
Mühendis	9			8	1		3	6	7	2
TOPLAM	31	1	16	13	1	-	15	16	24	7

Tablo 13.2: 2019 Yılında Kurumdan Ayrılan Personele İlişkin Bilgiler

KADRO UNVANLARI	SAYI	ÖĞRENİM DURUMU					CİNSİYETİ		AYRILMA NEDENİ					
		ORTAÖĞRETİM	2 YILLIK Y.O.	4 YILLIK Y.O.	MASTER	DOKTORA	KADIN	ERKEK	İSTİFA	EMEKLİLİK	NAKİL	İHRAÇ	MÜSTAFİ	ÖLÜM
Başkan Danışmanı	1				1		1			1				
Grup Başkanı	2				1	1		2		2				
Enerji Uzmanı	11			8	2	1	2	9	4	4	2		1	
Enerji Uzman Yardımcısı	1			1			1				1			
Avukat	1				1		1			1				
Mühendis	1			1				1	1					
Yönetim Hizmetleri Uzmanı	3			1	2			3		3				
Yönetim Görevlisi	3		1	2				3		1	2			
TOPLAM	23	-	1	13	7	2	5	18	5	12	5	-	1	-

Kurumun kadro unvan ve sayıları ile 2019 yılı sonu itibariyle istihdam edilen 509 adet kadrolu personele ilişkin bilgiler Tablo 13.3'te yer almaktadır.

Tablo 13.3: Kurum Personeli Kadro Dağılımı

KADRO UNVANLARI	TOPLAM KADRO SAYISI	DOLU KADRO SAYISI	ÖĞRENİM DURUMU					CİNSİYETİ		
			İLKÖĞRETİM	ORTAÖĞRETİM	ÖNLİSANS	LİSANS	MASTER	DOKTORA	KADIN	ERKEK
Başkan Yardımcısı	2	2				2				2
Elektrik Piyasası Dairesi Başkanı	1	1						1		1
Doğal Gaz Piyasası Dairesi Başkanı	1	1				1				1
Petrol Piyasası Dairesi Başkanı	1	1				1				1
LPG Piyasası Dairesi Başkanı	1	1					1			1
Tarifeler Dairesi Başkanı	1	1					1			1
Denetim Dairesi Başkanı	1	1					1			1
Kamulaştırma Dairesi Başkanı	1	1						1		1
Hukuk Dairesi Başkanı	1	1				1			1	
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı	1	1					1		1	
İnsan K. ve Destek H. Dairesi Başkanı	1	1				1				1
Bilgi İşlem Dairesi Başkanı	1	1				1				1
Başkan Danışmanı	19	12				8	3	1		12
Grup Başkanı	67	62				38	21	3	11	51

KADRO UNVANLARI	TOPLAM KADRO SAYISI	DOLU KADRO SAYISI	ÖĞRENİM DURUMU					CİNSİYETİ		
			İLKÖĞRETİM	ORTAÖĞRETİM	ÖNLİSANS	LİSANS	MASTER	DOKTORA	KADIN	ERKEK
Enerji Uzmanı	244	143				116	25	2	46	97
Enerji Uzman Yardımcısı	131	58				56	2		19	39
Avukat	25	23				19	4		22	1
Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri	1									
Özel Kalem Müdürü	1	1				1				1
Kurul Hizmetleri Müdürü	1	1				1			1	
Özel Kalem Müdür Yardımcısı	1									
Kurul Hizmetleri Müdür Yardımcısı	1									
İrtibat Büro Müdürü	1									
Yönetim Hizmetleri Uzmanı	94	84				65	19		44	40
Çözümleyici	8	3				2	1			3
Programcı	6									
Tabip	1									
Hemşire	1	1			1				1	
Savunma Uzm.										
Teknisyen	4	3		2		1				3
Tekniker	1									
Yönetim Görevlisi	79	61	1	9	18	31	2		38	23
İletişim Görevlisi	20	16		2		14			16	
Kütüphaneci	1									
Şoför	10	7		4		3				7
Dağıtıcı	2	1				1				1
Mütercim-Tercüman	2									
Araştırmacı	1									
Mühendis	20	19				16	3		6	13
Mimar	1	1				1			1	
TOPLAM	756	509	1	17	19	380	84	8	207	302

Kurumun personel sayısında yıllara göre yaşanan değişim Tablo 13.4'te gösterilmektedir.

Tablo 13.4: Yıllara Göre Kurum Personel Sayısı

Yıl	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Personel Sayısı	259	296	303	313	370	404	430	467	453	436	461	494	482	474	501	509

13.2. Eğitim Faaliyetleri

Bu bölümde Kurum personeline yönelik eğitim faaliyetleri ile Kurumda staj yapan kişilere ait bilgiler yer almaktadır. Müteakip sayfalarda yer alan tablolardan da anlaşılacağı üzere Kurum, eğitim faaliyetleri için önemli zaman ve mali kaynak ayırmaktadır.

13.2.1. Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri

Tablo 13.5: 2019 Yılında Yapılan Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri

Eğitim Veren Kurum veya Kuruluş	Eğitimin Adı	Katılan Kişi Sayısı
PROKED AKADEMİ Proje Organizasyon Kurumsal Eğitim Danışmanlığı	Tez Hazırlama Eğitim Programı	14
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü	Ticaret Hukukunda Arabuluculuk	2
Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü	Ticaret Hukuku	5
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu	Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi (BGYS)	
TÜBİTAK-BİLGEM Yazılım Teknolojileri Araştırma Enstitüsü (YTE)	Açık Kaynak Kodlu CBS Uygulamaları Eğitimi	2
Buse Kongre, Turizm ve Eğitim Tic. Ltd. Şti.	Etkili Konuşma ve Diksiyon Eğitimi	26
Pınar İlk Yardım Eğitim	Merkezi Temel İlk Yardım Eğitimi	59
Enerji Piyasası Düzenleme	Kurumu Temel İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi	
Türkiye Bilişim Derneği (TBD)	TBD Kamu-BİB Kamu Bilişim Platformu (TBD Kamu-BİB'22) - Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri (BİMY'26)	4
Enerji Piyasası Düzenleme	Teknik İnceleme Programı	38
UGETAM	Doğal Gaz ve Enerji Sistemleri Bilgilendirme	58
Proje Organizasyon Kurumsal Eğitim Danışmanlığı	Yönetici Asistanlarına Yönelik İletişim ve Davranış Becerileri Eğitimi	40
Enerji Piyasası Düzenleme Kurum Hazırlayıcı Eğitim Programı.	Hazırlayıcı Eğitim Programı	25
Ankara Danışmanlık Temsilcilik Yayın Eğitim Turizm İşletmeciliği ve Ticaret Anonim Şirketi	TDV-SABEL SCHULE Eğitim	1
Yıldırım Beyazıt Ün. Döner Sermaye İşletmesi Müd. Siyasal Bilgiler Fakültesi	EPDK Mühendis Kadro için Unvan Değişikliği Sınavı Ücreti	4
Ankara Üniversitesi Avrupa Toplulukları Araştırma ve Uygulama Merkezi	AB Temel Eğitim Programı Kursu	1
Toplam Maliyet	314.969,00 TL	

**Yeni başlayan personel için "Aday Memurluk Temel Eğitim" programı dijital hale getirilmiştir.

13.2.2. Diğer Eğitim Faaliyetleri

Kurum, her yıl ilgili mevzuat çerçevesinde, hizmet yılı ve yabancı dil ölçütlerini dikkate alarak belirli sayıdaki personelini bilgi ve görgü artırma amaçlı kısa süreli eğitimlere ve yüksek lisans çalışmaları yapmak üzere uzun süreli eğitimlere göndermektedir. Ayrıca dünya enerji piyasasında yaşanan gelişmelerin daha yakından takip edilebilmesi amacıyla, Kurum personelinin yabancı dil bilgisi seviyesinin yükseltilmesi amaçlı eğitimlere katılması teşvik edilmektedir. Bu kapsamda yapılan çalışmalara dair bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 13.6: 2019 Yılında Yapılan Yurt Dışı Eğitim Faaliyetleri

Eğitimin Kategorisi	Eğitimin Adı	Yararlanan Kişi Sayısı
ERRA	Mühendis Olmayanlar İçin Güç Sistemi Temelleri"	2
ERRA	32.Dünya LPG Formu ve Avrupa Kongresi	1
ERRA	17. ERRA Yaz Okulu: Enerji Regülasyonuna Giriş	14
ERRA	System Flexibility Challenge	14
ERRA	Enerji Düzenlenmesi Yaz Okulu	2
ERRA	Yenilenebilir Destekleme Mekanizmaları: İhaleler	1
ERRA ve MEDREG	Enerji Hizmetleri Regülasyonu Yaz Okulu	1
Baku Enerji Yaz Okulu	Gas Transmission Tariff Setting	1
Kurum Personelinin Bakanlar Kurulu Kontenjanı Kapsamında Yurt Dışı Master Eğitimi	9th Training Course: Price Regulation and Tariffs	4
Toplam Maliyet	254.572,77 TL	

Tablo 13.7: 2019 Yılında Alınan Yabancı Dil Eğitim Faaliyetleri

Eğitim Veren Kurum Veya Kuruluş	Eğitimin Adı	Katılan Kişi Sayısı
Renkli Fikirler Bilişim ve Eğitim (www.konusarakogren.com)	İngilizce Kursu	5
YDS TIME Özel Eğitim Ltd. Şti	İngilizce Kursu	2
Özel Doktor Ferit Fethi Yabancı Dil Kursu	İngilizce Kursu	1
Akın Dil YDS Kursu	İngilizce Kursu	3
ODTÜ Yabancı Dil Kursu	İngilizce Kursu	1
T.C Milli Eğitim Bakanlığı Özel Ankara Aktif İngilizce Dil Kursu (Net Aktif Eğitim Hizmetleri Turizm Org. San. ve Tic. Ltd. Şti)	İngilizce Kursu	1
Özel Suat Gürcan Rıdvan Gürbüz Moda Dil Akademisi Yabancı Dil Kursu	İngilizce Kursu	1
Toplam Maliyet	19.173,32 TL	

Üniversitelerin değişik bölümlerinden öğrenciler, Kurumda staj yapmaktadır. Bu kapsamda 2019 yılında Kurumda staj yapan kişi sayısı ve staj süreleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 13.8: 2018 Yılında Kurumda Staj Yapan Kişi Bilgileri

Üniversite Adı	Stajyer Sayısı	
	Zorunlu Staj	Kurum Tanıtım Eğitimi
Ankara Üniversitesi	2	30
Atılım Üniversitesi	3	
Başkent Üniversitesi	1	
Bilkent Üniversitesi	6	
Celal Bayar Üniversitesi	1	
Çankaya Üniversitesi	1	
Galatasaray Üniversitesi		1
Gazi Üniversitesi	10	
Hacettepe Üniversitesi	4	
Karabük Üniversitesi	1	
Karadeniz Teknik Üniversitesi	4	
Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi	1	
Kastamonu Üniversitesi	1	
Kırıkkale Üniversitesi	1	
Kocaeli Üniversitesi	1	
KTO Karatay Üniversitesi	7	
Munzur Üniversitesi	1	
Necmettin Erbakan Üniversitesi	1	
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	6	
Recep Tayip Erdoğan Üniversitesi	1	
Selçuk Üniversitesi	1	
Süleyman Demirel Üniversitesi	1	
TOBB ETÜ	11	
Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	1	
TOPLAM		98

Kurumumuzdan 3 enerji uzmanı yurt dışına yüksek lisans eğitimine gönderilmiş olup bu personellerin eğitim ücreti Kurumumuz tarafından karşılanmaktadır.

14. MALİ BİLGİLER

Kurumun gelir-giderleri Kurumun bütçesini oluşturur. Kurumun gelirlerinin, giderlerini karşılaması esastır. Kurumun gelir fazlası, 4628 sayılı Kanun ve 5018 sayılı Kanuna istinaden genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Kurum kaynaklarından T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'na aktarılmaktadır. Bu kapsamda yapılan aktarmalar Tablo 14.1'de gösterilmiştir.

Tablo 14.1: Yıllar İtibariyle T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'na Aktarılan Gelir Fazlası (TL)

Yıllar İtibariyle T.C. Hazine Maliye Bakanlığı'na (Bütçeye) Aktarılan Gelir Fazlası (TL)			
Yıllar	Yıl İçindeki (Her Üç Ayda Bir İzleyen Ayın Onbeşine Kadar Aktarılan)	Yıl Sonundaki (İzleyen Yılın Mart Ayı Sonuna Kadar Aktarılan)	Toplam
2001	0	22.306,00	22.306,00
2002	0	0	0
2003	0	17.992.437,17	17.992.437,17
2004	0	39.891.979,98	39.891.979,98
2005	0	91.351.575,70	91.351.575,70
2006	118.872.511,00	10.213.361,85	129.085.872,85
2007	26.316.184,86	43.563.569,34	69.879.754,20
2008	6.500.000,00	27.507.108,75	34.007.108,75
2009	10.000.000,00	25.560.370,79	35.560.370,79
2010	18.000.000,00	47.907.651,22	65.907.651,22
2011	27.500.000,00	27.474.743,68	54.974.743,68
2012	42.500.000,00	40.174.832,05	82.674.832,05
2013	51.370.000,00	46.559.157,90	97.929.157,90
2014	27.933.000,00	15.266.784,26	43.199.784,26
2015	47.480.000,00	15.928.305,88	63.408.305,88
2016	36.500.000,00	29.518.976,87	66.018.976,87
2017	18.896.300,00	34.157.312,38	53.053.612,38
2018	47.485.800,00	49.604.977,77	97.090.777,77
2019	26.003.160,00	48.027.983,78	74.031.143,78
Toplam	505.356.955,86	610.723.435,37	1.116.080.391,23

14.1. 2019 Yılı Bütçe Uygulama Sonuçları

Kurumun 2019 yılı bütçesi, TBMM'de kabul edilerek 31.12.2018 tarihli ve 30642 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış ve 01.01.2019 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

14.1.1. Gelir Bütçesi

2019 yılı bütçe gelirleri 307.522.000 TL olarak tahmin edilmiş ve 375.731.264,27 TL net bütçe geliri elde edilmiştir. Böylece bütçe gelir gerçekleşme oranı % 122,18 olmuştur. Kurumun gelirleri, 4628 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinde yer alan aşağıdaki unsurlardan oluşmaktadır:

- Lisans (yıllık lisans, lisans alma, lisans yenileme, lisans tadili ve lisans sureti çıkartma), sertifika, onay, izin ve vize işlemleri üzerinden alınacak bedeller,
- Katılma payı.

Elektrik piyasasında katılma payı olmayıp, doğal gaz piyasasında katılma payının mükellefi, lisans ve sertifika sahibi olan tüzel kişilerdir. Katılma payı, anılan mükelleflerin yıllık faaliyet dönemine ilişkin olarak düzenleyecekleri gelir tablolarında yer alan safi satış hasılatı tutarının, Kurulca %0,2 (binde iki) oranını aşmayacak şekilde belirlenecek katılma payı oranı ile çarpımı sonucu bulunmaktadır.

Petrol piyasasında katılma payının mükellefi; rafinaj, işleme, dağıtıcı, iletim, taşıma, ihrakiye, depolama, bayi ve madeni yağ üretim lisansı sahibi gerçek ve tüzel kişilerdir. Müşterek lisans sahipleri, katılma payını toplam net satışları üzerinden ödemektedirler.

LPG piyasasında katılma payının mükellefi ise; Petrol piyasası rafinerici, LPG piyasası dağıtıcı ve LPG otogaz bayilik lisansı sahibi gerçek ve tüzel kişilerdir. LPG piyasasında faaliyet gösteren lisans veya müşterek lisans sahipleri, katılma payını toplam net akaryakıt ve LPG satışları üzerinden ödemektedirler.

Ancak petrol ve LPG piyasasına ilişkin katılma payı, lisans sahiplerince yıllık gelir tablolarında yer alan net satışlar tutarının binde biri oranını ve iki milyon ABD Dolarını aşmayacak şekilde Kurulca belirlenmektedir.

Diğer taraftan;

- Elektrik piyasası iletim tarifesinin en fazla yüzde biri oranındaki iletim ek ücretleri,
- Kurul tarafından verilen elektrik piyasası ile ilgili idari para cezalarının yüzde yirmi beşi,
- Yayın gelirleri ve sair gelirler,
- Ayrıntıları kamuoyuna duyurulmak kaydıyla ve piyasanın gelişimine dair etüt ve proje çalışmalarının finansmanında kullanılmak üzere uluslararası kurum ve kuruluşlar tarafından verilecek hibeler de gelir kalemlerindedir.

Yukarıda belirtilen gelir kalemlerine yönelik 2019 yılında uygulanacak bedeller, Kurul Kararları ile belirlenmiştir.

14.1.2. Gider Bütçesi

Kurumun 2019 yılı gider bütçesi 307.522.000 TL olarak öngörülmüş, yıl içerisinde yapılan revizyonlar ile bütçe 411.714.838,78 TL'ye yükselmiştir. Toplam bütçe ödeneğinin 375.731.264,27 TL'si kullanılmış ve 35.983.574,51 TL'lik bütçe ödeneği yılsonunda iptal edilmiştir. Böylece gider bütçesi gerçekleşme oranı % 91,26 olmuştur.

Ek'te Kurumun 2017-2018-2019 yılları bilançosu ve faaliyet sonuçları tablosu, karşılaştırmalı olarak verilmektedir.

2017-2019 YILI ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU BİLANÇOSU

	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019		31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019
I-DÖNEN VARLIKLAR	67.572.006,12	86.298.986,89	131.753.397,46	I-KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	54.261.325,20	69.138.163,33	68.374.548,00
10-HAZIR DEĞERLER	61.985.820,48	75.911.830,31	18.303,67	32-FAALİYET BORÇLARI	1.740.106,82	1.358.586,29	1.038.155,68
102-Banka Hesabı	61.985.820,48	75.911.830,31	18.303,67	320-Bütçe Emanetleri Hesabı	1.740.106,82	1.358.586,29	1.038.155,68
12-FAALİYET ALACAKLARI	4.946.774,40	9.754.634,25	21.047.729,69	33-EMANET YABANCI KAYNAKLAR	16.558.348,63	16.064.395,93	17.356.384,65
120-Gelirlerden Alacaklar Hes.	4.946.774,40	6.204.633,10	13.664.522,63	330-Alınan Depozito ve Teminatlar	1.947.111,24	1.059.229,24	2.700.775,40
126-Verilen Depozito ve Teminatlar	0,00	0,00	0,00	333-Emanetler Hesabı	14.611.237,39	15.005.166,69	14.655.609,25
121-Gelirlerden Takipli Alacaklar	0,00	3.550.001,15	7.383.207,06	36-ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜ-LÜKLER	35.962.869,75	51.715.181,11	49.980.007,67
13-KURUM ALACAKLARI	0,00	0,00	110.123.247,25	360-Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	1.805.557,37	2.110.203,34	1.952.023,89
135-Tek Hazine Kurumlar Hes. Aia-caklar	0,00	0,00	110.123.247,25	361-Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	0,00	0,00	0,00
14-DİĞER ALACAKLAR	596.678,66	630.342,33	561.936,85	363-Kamu İdareleri Payları Hes.	34.157.312,38	49.604.977,77	48.027.983,78
140-Kişilerden Alacaklar Hesabı	596.678,66	630.342,33	561.936,85	II-UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	4.130.422,25	1.074.000,00	2.511.430,00
15-STOKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	43-DİĞER BORÇLAR	0,00	1.074.000,00	2.511.430,00
150-İlk Madde ve Malzemeler	0,00	0,00	0,00	430-Alınan Depozito ve Teminatlar	0,00	1.074.000,00	2.511.430,00
16-BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	2.180,00	2.180,00	2.180,00	47-BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	4.130.422,25	0,00	0,00
160-İş Avansı ve Krediler Hesabı	2.180,00	2.180,00	2.180,00	472-Kıdem Tazminatı karşı-lığı	4.130.422,25	0,00	0,00
162-Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	0,00	0,00	0,00	III-ÖZ KAYNAKLAR	244.257.157,50	294.163.722,39	409.136.656,31
18-GELECEK AYLARA AİT GİD.VE GEL. TAH.	40.552,58	0,00	0,00	50-NET DEĞER	-4.130.422,25	0,00	0,00
181-Gelir Tahakkukları Hesabı	40.552,58	0,00	0,00	500-Net Değer Hesabı	-4.130.422,25	0,00	0,00
II-DURAN VARLIKLAR	235.076.898,83	278.076.898,83	348.269.236,85	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SON.	187.776.399,46	248.387.579,75	294.163.722,39
22-FAALİYET ALACAKLARI	26.898,83	26.898,83	571.122,83	570-Geçmiş yıllar Olumlu Faal. Son.	187.776.399,46	248.387.579,75	294.163.722,39
226-Verilen Depozito ve Teminatlar	26.898,83	26.898,83	571.122,83	59-DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	60.611.180,29	45.776.142,64	114.972.933,92
25-MADDİ DURAN VARLIKLAR	235.050.000,00	278.050.000,00	347.698.114,02	590-Dönem Olumlu Faali-yet Sonucu Hes.	60.611.180,29	45.776.142,64	114.972.933,92
250-Arazi ve Arsalar Hes.	96.310.000,00	96.310.000,00	96.310.000,00				
252-Binalar Hesabı	14.915.698,80	14.915.698,80	14.915.698,80				
253-Tesis, Makine ve Cihazlar	301.694,31	2.837.364,45	5.534.290,08				
254-Taahhütler Hesabı	0,00	0,00	0,00				
255-Demirbaşlar Hesabı	14.888.996,96	16.240.991,04	40.935.378,38				
257-Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-30.106.390,07	-33.994.054,29	-47.137.253,24				
258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	91.160.193,45	132.214.727,53	221.626.421,16				
259-Yatırım Avansları Hesabı	47.579.806,55	49.525.272,47	15.513.578,84				
26-MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIK-LAR	0,00	0,00	0,00				
260-Haklar Hesabı	4.996.917,57	6.580.379,63	13.988.931,81				
268-Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-4.996.917,57	-6.580.379,63	-13.988.931,81				
AKTİF TOPLAMI	302.648.904,95	364.375.885,72	480.022.634,31	PASİF TOPLAMI	302.648.904,95	364.375.885,72	480.022.634,31
NAZIM HESAPLAR				NAZIM HESAPLAR			
910-Teminat Mektupları Hesabı	2.729.452.451,27	2.250.622.327,62	2.148.994.388,68	911-Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	2.729.452.451,27	2.250.622.327,62	2.148.994.388,68
920-Gider Taahhütleri Hesabı	0	63.703.462,44	47.441.722,04	921-Gider Taahhütleri Kar-şılığı	0,00	63.703.462,44	47.441.722,04
998-Diğer Nazım Hesaplar	3.034.566.159,25	3.291.995.577,03	3.699.991.839,28	999-Diğer Nazım Hes. Kar-şılığı	3.034.566.159,25	3.291.995.577,03	3.699.991.839,28
NAZIM HESAPLAR TOPLAMI	5.764.018.610,52	5.606.321.367,09	5.896.427.950,00	NAZIM HESAPLAR TOPLAMI	5.764.018.610,52	5.606.321.367,09	5.896.427.950,00
GENEL TOPLAM	6.066.667.515,47	5.970.697.252,81	6.376.450.584,31	GENEL TOPLAM	6.066.667.515,47	5.970.697.252,81	6.376.450.584,31

www.epdk.org.tr